

**HET HERZIENE VERDRAG VAN CHAGUARAMAS
TOT OPRICHTING VAN
DE CARIBISCHE GEMEENSCHAP
MET INBEGRIJF VAN
DE CARICOM INTERNE MARKT EN ECONOMIE**

Secretariaat van de Caribische Gemeenschap
Caribbean Community (CARICOM) Secretariat
P.O. Box 10827, Turfkeyn, Greater Georgetown, Guyana
Tel: (592) 222-0001-75, Fax (592) 222-0171
Email: carsec2@caricom.org, carsec3@caricom.org
Website: www.caricom.org

ONDERTEKEND DOOR DE REGERINGSLEIDERS
VAN DE CARIBISCHE GEMEENSCHAP OP 5 JULI 2001
TIJDENS DE TWEEËNTWINGSTE VERGADERING VAN DE
CONFERENTIE IN NASSAU, DE BAHAMA'S

© 2001 Secretariaat van de Caribische Gemeenschap
(CARICOM)

**HET HERZIENE VERDRAG VAN CHAGUARAMAS TOT OPRICHTING VAN DE
CARIBISCHE GEMEENSCHAP MET INBEGRIJ VAN DE CARICOM INTERNE
MARKT EN ECONOMIE**

PREAMBULE

De partijen bij het op 4 juli 1973 te Chaguaramas ondertekende Verdrag tot oprichting van de Caribische Gemeenschap met inbegrip van de gemeenschappelijke markt,

Indachtig de Verklaring van Grand Anse en andere besluiten van de Conferentie van Regeringsleiders, in het bijzonder het streven naar het verdiepen van regionale economische integratie door middel van de oprichting van de CARICOM Interne Markt en Economie (CSME), teneinde duurzame economische ontwikkeling te bereiken op basis van internationale mededinging, gecoördineerd economisch en buitenlands beleid, functionele samenwerking en verbeterde handelsrelaties en economische verhoudingen met derde staten;

Onderkende dat globalisering en liberalisering belangrijke consequenties hebben voor internationale mededinging;

Vastbesloten de effectiviteit van de besluitvormings- en uitvoeringsprocessen van de Gemeenschap te vergroten;

Verlangend de lichamen en instituten van de Caribische Gemeenschap en Gemeenschappelijke Markt te herstructureren en hun functionele relaties te herdefiniëren, teneinde de participatie van hun volkeren, meer in het bijzonder de sociale partners, in de integratiebeweging te vergroten;

Zich bewust van de behoefte in de Gemeenschap het hoogste niveau van efficiëntie in de productie van goederen en diensten te bevorderen, in het bijzonder met het oog op het maximaliseren van deviezeninkomsten op basis van internationale mededinging, het verwerven van voedselzekerheid, het bereiken van structurele diversificatie en het verbeteren van de levensstandaard van hun volkeren;

Zich ervan bewust dat voor een optimale productie door economische ondernemingen in de Gemeenschap de gestructureerde integratie van productie in de regio en in het bijzonder de onbeperkte mobiliteit van kapitaal, arbeid en technologie vereist is;

Vastbesloten omstandigheden tot stand te brengen die het voor hun staatsburgers mogelijk maken op niet-discriminerende wijze toegang te verkrijgen tot de collectieve middelen van de regio;

Ervan overtuigd dat marktgestuurde industriële ontwikkeling bij de productie van goederen en diensten essentieel is voor de economische en sociale ontwikkeling van de volkeren in de Gemeenschap;

Zich ervan bewust dat een volledig geïntegreerde en geliberaliseerde interne markt gunstige omstandigheden creëert voor duurzame, marktgeleide productie van goederen en diensten op een internationaal concurrerende basis;

Verder verlangend een gezond en stabiel macro-economisch klimaat tot stand te brengen en in stand te houden dat bevorderlijk is voor investeringen, waaronder begrepen grensoverschrijdende investeringen, en voor de concurrerende productie van goederen en diensten in de Gemeenschap;

Van mening zijnde dat verschillen in beschikbare middelen en in de niveaus van economische ontwikkeling van lidstaten van invloed kunnen zijn op de uitvoering van het industriële beleid van de Gemeenschap;

Tevens onderkende dat de ontwikkeling van micro-ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen de potentie heeft om bij te dragen aan de uitbreiding en levensvatbaarheid van de nationale economieën van de Gemeenschap en het belang van grote ondernemingen voor het bereiken van schaalvoordelen in het productieproces;

In de wetenschap dat samenwerking en gezamenlijk handelen bij het ontwikkelen van handelsrelaties met derde staten en bij het tot stand brengen van geschikte regelgevings- en administratieve procedures en diensten essentieel zijn voor de ontwikkeling van de internationale en intraregionale handel van lidstaten;

Voorts vastbesloten een fundamentele transformatie van de landbouwsector van de Gemeenschap tot stand te brengen door de landbouwproductie te diversifiëren, de agro-industriële ontwikkeling te intensiveren, de agribusiness uit te breiden, de banden tussen de landbouwsector en andere sectoren van de CSME te versterken en in het algemeen op een marktgerichte, internationaal concurrerende en ecologisch verantwoorde basis landbouwproductie te bewerkstelligen;

Erkende het essentiële belang van vervoer over land, door de lucht en over zee voor het in stand houden van economische, sociale en culturele banden en voor het vergemakkelijken van spoedeisende hulp tussen de lidstaten van de Gemeenschap;

Voorts onderkende dat de totstandbrenging en structurele ontwikkeling van verkeersverbindingen met derde staten van belang is voor de versnelde en duurzame ontwikkeling van de CSME;

Zich ook bewust van het belang van het bevorderen van adequate diensten voor luchtvervoer en zeevervoer voor de aanhoudende levensvatbaarheid van de toerisme-industrie en voor het verminderen van de kwetsbaarheid van de CARICOM-regio die het gevolg is van de afhankelijkheid van de regio van vervoerders van buiten de regio;

Er ook van overtuigd dat een uitvoerbaar vervoersbeleid voor de Gemeenschap een aanzienlijke bijdrage zal leveren aan het voldoen aan de behoeften op het gebied van intraregionale mobiliteit van mensen en producten in de CSME;

Voorts erkende dat enkele lidstaten, in het bijzonder de minder ontwikkelde landen, vanwege de omvang, structuur en kwetsbaarheid van hun economieën vanuit een nadelige positie tot de CSME toetreden; en

Verder van mening zijnde dat een blijvend nadelige positie, in welke vorm zich deze ook voordoet, negatieve gevolgen kan hebben voor de economische en sociale samenhang in de Gemeenschap;

Zich er voorts van bewust dat minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren een overgangperiode nodig zullen hebben om aanpassing aan de mededinging binnen de CSME mogelijk te maken;

Strevende naar de totstandbrenging van effectieve maatregelen, programma's en mechanismen om minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren van de Gemeenschap te helpen;

Voorts behoedzaam dat de voordelen die te verwachten zijn als gevolg van de oprichting van

de CSME, niet worden gedwarsboemd door mededingsversturende handelspraktijken die het voorkomen, beperken of verstoren van mededinging tot doel of tot gevolg hebben;

Er voorts van overtuigd dat de toepassing en convergentie van nationaal mededingingsbeleid en de samenwerking van mededingingsautoriteiten in de Gemeenschap de doelstellingen van de CSME zullen helpen bevorderen;

Bevestigend dat de toepassing van internationaal aanvaarde wijzen van geschillenbeslechting in de Gemeenschap het bereiken van de doelstellingen van het Verdrag zal vergemakkelijken;

Overwegende dat een efficiënt, transparant en bindend systeem van geschillenbeslechting in de Gemeenschap de economische, sociale en andere vormen van bedrijvigheid in de CSME zal doen toenemen, wat zal leiden tot vertrouwen in het investeringsklimaat en tot verdere economische groei en ontwikkeling in de CSME;

Ook bevestigend dat de oorspronkelijke rechtsmacht van het Caribisch Hof van Justitie essentieel is voor de succesvolle werking van de CSME;

Voorts herinnerend aan de op 19 februari 1997 door de Conferentie van Regeringsleiders aangenomen Charter of Civil Society (handvest van de civiele samenleving), waarin de mensenrechten van hun volkeren worden herbevestigd,

Zijn het volgende overeengekomen:

ARTIKEL 1 **Begripsbepaling**

In dit Verdrag wordt de volgende betekenis gegeven aan de onderstaande begrippen, tenzij de context anderszins vereist:

“**Overeenkomst**” is de overeenkomst tot oprichting van het Caribisch Hof van Justitie;

“**Mededingsversturende handelspraktijken**” heeft de betekenis daaraan gegeven in artikel 173;

De “**budgetcommissie**” is het orgaan van de Gemeenschap dat wordt opgericht krachtens lid 1 van artikel 18;

Onder “**handel**” wordt een activiteit verstaan die omwille van de winst of beloning wordt verricht of in de loop waarvan goederen of diensten worden geproduceerd c.q. vervaardigd c.q. geleverd;

“**Commissie**” is de krachtens artikel 167 opgerichte Mededingingscommissie;

Onder “**Commissie van presidenten van Centrale Banken**” wordt verstaan de instelling van de Gemeenschap waarnaar wordt verwezen in lid 2 van artikel 18;

“**Gemeenschap**” is de Caribische Gemeenschap die wordt opgericht krachtens artikel 2 en die de ingevolge de bepalingen van dit Verdrag opgerichte CSME omvat;

“**Raad van Ministers**” of “**de Raad**” is het lichaam van de Gemeenschap dat aldus in lid 1(b) van artikel 10 wordt benoemd;

Onder “**Oorsprong in de Gemeenschap**” wordt verstaan de oorsprong die overeenkomt met de in artikel 78 genoemde Oorsprongsregels;

Onder “**Communautaire behandeling**” wordt verstaan de toegang die wordt verleend aan goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap tot de markten van de lidstaten zonder toepassing van invoerrechten of kwantitatieve beperkingen;

“Bevoegde instantie” is de instantie die wettelijk is gemachtigd tot het uitvoeren van een functie, en is ten behoeve van hoofdstuk vijf de door een lidstaat daartoe benoemde minister;

“Conferentie van Regeringsleiders” of “de Conferentie” is het lichaam dat aldus in lid 1(a) van artikel 10 wordt benoemd;

“Overeenkomstsluitende partij” is een partij bij de Overeenkomst;

“Raad voor Ontwikkeling van Mens en Maatschappij” (COHSOD) is het lichaam van de Gemeenschap dat aldus in lid 2 van artikel 10 wordt benoemd;

“Raad voor Financiën en Planning” (COFAP) is het lichaam van de Gemeenschap dat aldus in lid 2(a) van artikel 10 wordt benoemd;

“Raad voor Buitenlandse en Gemeenschapsbetrekkingen” (COFCOR) is het lichaam dat aldus in lid 2(c) van artikel 10 wordt benoemd;

“Raad voor Handel en Economische Ontwikkeling” (COTED) is het lichaam van de Gemeenschap dat aldus in lid 2(b) van artikel 10 wordt benoemd;

Onder “Hof” wordt verstaan het Caribische Hof van Justitie dat met de Overeenkomst wordt opgericht;

Onder “CSME” wordt verstaan het wetgevingskader dat wordt ingesteld door de bepalingen van dit Verdrag dat hoofdstuk drie tot en met zeven van de annex bij het op 4 juli 1973 te Chaguaramas ondertekende Verdrag tot oprichting van de Caribische Gemeenschap en Gemeenschappelijke Markt vervangt;

Onder “minder bevoorrechte landen” wordt verstaan:

- (a) de minder ontwikkelde landen in de betekenis van artikel 4; of
- (b) lidstaten die mogelijk speciale ondersteunende maatregelen van tussentijdse of tijdelijke aard nodig hebben om de volgende redenen:
 - (i) aantasting van hulpbronnen ten gevolge van natuurrampen; of
 - (ii) ongunstige effecten van het functioneren van de CSME op hun economieën; of
 - (iii) tijdelijk lage niveaus van economische ontwikkeling; of
 - (iv) status van arm land met een zware schuldenlast, als zodanig aangeduid door de bevoegde intergouvernementele organisatie;

Onder “minder bevoorrechte regio’s” wordt verstaan:

- (a) regio's binnen de lidstaten die economische ontwrichting ervaren als gevolg van het functioneren van de CSME; of
- (b) regio's die mogelijk speciale ondersteunende maatregelen van tussentijdse of tijdelijke aard nodig hebben om de volgende redenen:
 - (i) aantasting van hulpbronnen ten gevolge van natuurrampen; of

(ii) *tijdelijk lage niveaus van economische ontwikkeling;*

Onder “minder bevoorrechte sectoren” wordt verstaan:

- (a) *economische sectoren van lidstaten waarbinnen economische ondernemingen ontworping ervaren als gevolg van het functioneren van de CSME; of*
- (b) *sectoren die mogelijk speciale ondersteunende maatregelen van tussentijdse of tijdelijke aard nodig hebben ten gevolge van natuurrampen, waarbij de verliezen in de sector sociale en economische wanorde veroorzaken;*

Onder “geschil” wordt verstaan een geschil in de betekenis van artikel 183;

“Economische ondernemingen” zijn economische ondernemingen in de betekenis van lid 5(b) van artikel 32;

Onder “onderneming” wordt verstaan elke persoon of type organisatie, anders dan een organisatie zonder winstoogmerk, die betrokken is bij de productie van of de handel in goederen of het leveren van diensten;

“Goederen” zijn alle soorten bezittingen met uitzondering van onroerend goed, geld, effecten of rechten op inbezitting van activa;

Onder “invoerrecht” wordt verstaan alle douaneheffingen of -toeslagen en alle andere kosten met een zelfde uitwerking op fiscaal, monetair of deviezengebied, die worden geheven op invoer, behoudens die welke worden vermeld in artikel 85 en andere kosten die onder dat artikel vallen;

“Commissie Juridische Zaken” is het krachtens lid 1 van artikel 18 opgerichte orgaan;

“Lidstaat” is een lidstaat van de Gemeenschap met uitzondering van een buitengewoon lid in de betekenis van artikel 231;

“Ministeriële Raden” zijn COFAP, COFCOR, COHSOD en COTED;

Onder “staatsburger” wordt verstaan een staatsburger in de betekenis van lid 5(a) van artikel 32;

“Voorzitter” is de voorzitter van het Hof;

Onder “aanbevolen praktijk” wordt verstaan elke specificatie van fysieke kenmerken, configuratie, materialen, prestaties, personeel of procedures, waarvan de uniforme toepassing regionaal of algemeen in de internationale gemeenschap wordt erkend als wenselijk voor de efficiënte levering van vervoersdiensten;

“Mededingingsregels” zijn onder meer de regels zoals genoemd in alinea (a)(i) van lid 1 van artikel 166 en de artikelen 176, 177, 178 en 179;

“Secretariaat” is het in artikel 23 genoemde Secretariaat van de Gemeenschap;

“Secretaris-Generaal” is de Secretaris-Generaal van de Gemeenschap;

Onder “diensten” wordt verstaan diensten verleend voor een vergoeding anders dan een loon in een goedgekeurde sector en “leveren van diensten” staat voor het leveren van diensten:

- (a) van het grondgebied van de ene lidstaat naar het grondgebied van een andere lidstaat;
- (b) op het grondgebied van de ene lidstaat naar een consument van diensten in een andere lidstaat;
- (c) door een dienstverlener van de ene lidstaat via commerciële aanwezigheid op het grondgebied van een andere lidstaat; en
- (d) door een dienstverlener van de ene lidstaat via de aanwezigheid van natuurlijke personen van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat;

Onder "standaard" wordt verstaan elke specificatie van fysieke kenmerken, configuratie, materialen, prestaties, personeel of procedures, waarvan de uniforme toepassing regionaal of algemeen in de internationale gemeenschap wordt erkend als noodzakelijk voor de efficiënte levering van vervoersdiensten;

"Subsidies" omvatten de subsidies zoals beschreven in bijlage V en gelden uitsluitend met betrekking tot goederen;

"Handel" omvat handel, industrie, beroepsbezigheid of -activiteit van welke aard dan ook verband houdende met de levering of aankoop van goederen of diensten;

"WTO-Overeenkomst" is de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, ondertekend te Marrakesh op 15 april 1994.

HOOFDSTUK ÉÉN BEGINSELEN

ARTIKEL 2 Oprichting van de Gemeenschap

De Gemeenschap wordt hierbij opgericht en in het Protocol bij het Verdrag erkend als opvolger van de Caribische Gemeenschap en Gemeenschappelijke Markt.

ARTIKEL 3 Lidmaatschap

1. *De leden van de Gemeenschap zijn:*

- (a) *Antigua en Barbuda*
- (b) *De Bahama's*
- (c) *Barbados*
- (d) *Belize*
- (e) *Dominica*
- (f) *Grenada*
- (g) *Guyana*
- (h) *Jamaica*
- (i) *Montserrat*
- (j) *St. Kitts en Nevis*
- (k) *Saint Lucia*
- (l) *St. Vincent en de Grenadines*
- (m) *Suriname*
- (n) *Trinidad en Tobago.*

2. *Het lidmaatschap van de Gemeenschap is open voor welke andere staat of enig ander grondgebied van de Caribische regio dan ook welke, naar de mening van de Conferentie, in staat en bereid is de rechten van het lidmaatschap uit te oefenen en de plichten van het lidmaatschap op zich te nemen.*

ARTIKEL 4 Minder ontwikkelde landen en meer ontwikkelde landen

Ten behoeve van dit Verdrag zijn de in de alinea's 1(b), (c), (g), (h), (m) en (n) van artikel 3 gespecificeerde staten meer ontwikkelde landen en zijn de overige in dat lid genoemde staten minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 5 Wijziging van de status van lidstaten

Niettegenstaande de bepalingen van artikel 4 en artikel 28 lid 1 is het de Conferentie bij meerderheidsbesluit toegestaan de status van een lidstaat te wijzigen.

ARTIKEL 6 Doelstellingen van de Gemeenschap

De Gemeenschap heeft de volgende doelstellingen:

- (a) *een verbeterde levens- en arbeidsstandaard;*

- (b) volledige inzet van arbeidskrachten en andere productiefactoren;
- (c) versnelde, gecoördineerde en duurzame economische ontwikkeling en convergentie;
- (d) uitbreiding van handelsrelaties en economische relaties met derde staten;
- (e) verbeterde niveaus van internationale mededingings;
- (f) organisatie voor een verhoogde productie en productiviteit;
- (g) bereiken van een grotere economische hefboomwerking en effectiviteit van lidstaten in de omgang met derde staten, groepen staten en entiteiten van welke aard dan ook;
- (h) verbeterde coördinatie van het buitenlandse en [buitenlandse] economische beleid van lidstaten; en
- (i) verbeterde functionele samenwerking, waaronder begrepen:
 - (i) efficiëntere werking van algemene diensten en activiteiten ten behoeve van de volkeren;
 - (ii) sneller meer begrip onder de volkeren tot stand brengen en hun sociale, culturele en technologische ontwikkeling stimuleren;
 - (iii) intensievere activiteiten op gebieden zoals de gezondheidszorg, onderwijs, vervoer, telecommunicatie.

ARTIKEL 7 **Non-discriminatie**

1. Binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag en onverminderd hierin opgenomen speciale bepalingen is discriminatie op grond van alleen nationaliteit verboden.
2. De Raad stelt na overleg met de bevoegde lichamen regels vast om discriminatie van welke aard dan ook te verbieden.

ARTIKEL 8 **Meestbegunstigingsbeginsel**

Behoudens de bepalingen in dit Verdrag verleent elke lidstaat met betrekking tot door dit Verdrag omvatte rechten aan een andere lidstaat geen behandeling die minder gunstig is dan die welke wordt verleend aan:

- (a) een derde lidstaat; of
- (b) derde staten.

ARTIKEL 9 **Algemene verbintenis bij uitvoering**

Lidstaten nemen alle toepasselijke maatregelen, algemene dan wel bijzondere, om te waarborgen dat de verplichtingen worden nagekomen, die voortvloeien uit dit Verdrag of uit de door de lichamen en instellingen van de Gemeenschap genomen besluiten. Zij bevorderen het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap. Zij onthouden zich van maatregelen die het bereiken van de doelstellingen van dit Verdrag in gevaar brengen.

HOOFDSTUK TWEE INSTITUTIONELE REGELINGEN

ARTIKEL 10 Lichamen van de Gemeenschap

1. De belangrijkste lichamen van de Gemeenschap zijn:
 - (a) de Conferentie van Regeringsleiders; en
 - (b) de Raad van Ministers van de Gemeenschap; dit is het op een na hoogste lichaam.
2. Bij het uitvoeren van hun functies worden de belangrijkste lichamen bijgestaan door de volgende lichamen:
 - (a) de Raad voor Financiën en Planning;
 - (b) de Raad voor Handel en Economische Ontwikkeling;
 - (c) de Raad voor Buitenlandse en Gemeenschapsbetrekkingen, en
 - (d) de Raad voor Ontwikkeling van Mens en Maatschappij.

ARTIKEL 11 Samenstelling van de Conferentie

1. De Conferentie van Regeringsleiders bestaat uit de regeringsleiders van de lidstaten.
2. Een regeringsleider kan een minister of andere persoon aanwijzen om hem of haar in een vergadering van de Conferentie te vertegenwoordigen.

ARTIKEL 12 Functies en bevoegdheden van de Conferentie

1. De Conferentie is het hoogste lichaam van de Gemeenschap.
2. De Conferentie is belast met het bepalen en uitzetten van de beleidslijnen voor de Gemeenschap.
3. Behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien, is de Conferentie de beslissende instantie voor het sluiten van verdragen namens de Gemeenschap en voor het aangaan van relaties tussen de Gemeenschap en internationale organisaties en staten.
4. De Conferentie kan besluiten nemen om de financiële regelingen tot stand te brengen die nodig zijn om de kosten van de Gemeenschap te financieren en is de beslissende instantie bij vragen die voortvloeien uit de financiële zaken van de Gemeenschap.
5. Behoudens de relevante bepalingen van dit Verdrag oefent de Conferentie de bevoegdheden uit zoals deze door of krachtens enig door of onder toezicht van de Gemeenschap tot stand gebracht instrument aan haar kunnen worden verleend.
6. De Conferentie kan de lichamen of instellingen oprichten die zij noodzakelijk acht voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap.
7. De Conferentie kan aan andere lichamen en instellingen van de Gemeenschap beleidsrichtlijnen van een algemene of specifieke aard uitvaardigen die betrekking hebben op het voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap te volgen beleid en dergelijke richtlijnen dienen ten uitvoer te

worden gebracht.

8. *Niettegenstaande enige andere bepaling van dit Verdrag kan de Conferentie geschillen tussen lidstaten in overweging nemen en oplossen.*

9. *De Conferentie kan met entiteiten binnen de Caribische regio of met andere organisaties overleg voeren en kan te dien einde de mechanismen tot stand brengen die zij noodzakelijk acht.*

10. *Behoudens de bepalingen van dit hoofdstuk regelt de Conferentie haar eigen procedure en kan besluiten bij haar beraadslagingen vertegenwoordigers van niet-lidstaten van de Gemeenschap en andere entiteiten als waarnemers toe te laten.*

11. *Het Bureau, dat bestaat uit de huidige voorzitter en de direct aftredende en aantredende voorzitters van de Conferentie, vervult de volgende functies:*

- (a) *initiëren van door het Bureau noodzakelijk geachte voorstellen voor ontwikkeling en goedkeuring door de Ministeriële Raden;*
- (b) *actualiseren van de consensus van de lidstaten betreffende door de Conferentie te besluiten punten;*
- (c) *faciliteren van de uitvoering van communautaire besluiten, zowel op regionaal als lokaal niveau, op voortvarende en welingelichte wijze;*
- (d) *het Secretariaat van advies dienen bij beleidsaangelegenheden.*

ARTIKEL 13

Raad van Ministers van de Gemeenschap

1. *De Raad bestaat uit ministers die verantwoordelijk zijn voor communautaire aangelegenheden en enige andere minister die daartoe door de lidstaten geheel naar hun eigen goeddunken wordt benoemd.*

2. *De Raad, in overeenstemming met de door de Conferentie vastgestelde beleidsrichtlijnen, heeft primair de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van communautaire strategische planning en coördinatie op het gebied van economische integratie, functionele samenwerking en externe betrekkingen.*

3. *Ingevolge lid 2 dient de Raad:*

- (a) *de programma's van de Gemeenschap goed te keuren op basis van voorstellen, onder meer afkomstig van andere communautaire lichamen;*
- (b) *behoudens lid 5 van artikel 20, door de Ministeriële Raden ontwikkelde voorstellen te wijzigen of de Ministeriële Raden te verzoeken voorstellen te ontwikkelen voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap, alsmede de verantwoordelijkheid te dragen voor het bevorderen en monitoren van de uitvoering van communautaire besluiten in de lidstaten.*

4. *Onverminderd het algemene karakter van de voorgaande bepalingen dient de Raad:*

- (a) *behoudens lid 4 van artikel 12, de begroting van de Gemeenschap te behandelen en goed te keuren;*

- (b) *middelen voor de uitvoering van plannen en programma's van de Gemeenschap te mobiliseren en toe te wijzen;*
- (c) *behoudens de bepalingen van artikel 26, een systeem van regionale en nationale raadplegingen tot stand te brengen om de besluitvormings- en uitvoeringsprocessen van de Gemeenschap te verbeteren;*
- (d) *regionale en nationale uitvoeringsprocessen te bevorderen, verbeteren, monitoren en evalueren en daartoe een regionale dienst voor technische bijstand op te richten;*
- (e) *te functioneren als voorbereidende instantie voor vergaderingen van de Conferentie;*
- (f) *de efficiënte werking en ordelijke ontwikkeling van de CSME te waarborgen, in het bijzonder door te trachten een oplossing te vinden voor problemen die voortvloeien uit het functioneren van de CSME, waarbij rekening dient te worden gehouden met het werk en de besluiten van COTED;*
- (g) *vermeend verzuim van verplichtingen ingevolge dit Verdrag in ontvangst en in overweging te nemen, waaronder begrepen geschillen tussen lichamen van de Gemeenschap;*
- (h) *volgens de instructies van de Conferentie aan lichamen en aan het Secretariaat richtlijnen uit te vaardigen die zijn gericht op het waarborgen van de tijdige uitvoering van communautaire besluiten;*
- (i) *om het even welke door de Conferentie aan de Raad voorgelegde extra functies ingevolge dit Verdrag te aanvaarden.*

ARTIKEL 14
Raad voor Financiën en Planning (COFAP)

1. *De Raad voor Financiën en Planning bestaat uit door de lidstaten benoemde ministers. Elke lidstaat is gerechtigd tot het benoemen van plaatsvervaarders om de lidstaat in COFAP te vertegenwoordigen.*

2. *Behoudens de relevante bepalingen van artikel 12 heeft COFAP primair de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van het economisch beleid en voor de financiële en monetaire integratie van de lidstaten en dient, onverminderd het algemene karakter van het voorgaande:*

- (a) *maatregelen voor de coördinatie en convergentie van nationaal macro-economisch beleid van de lidstaten en voor de uitvoering van een geharmoniseerd beleid betreffende buitenlandse investeringen tot stand te brengen en te bevorderen;*
- (b) *de goedkeuring van maatregelen voor fiscale en monetaire samenwerking tussen de lidstaten te bevorderen en te faciliteren, waaronder begrepen de totstandbrenging van mechanismen voor betalingsregelingen;*
- (c) *maatregelen aan te bevelen voor het bereiken en behouden van fiscale discipline door de regeringen van de lidstaten;*
- (d) *in afwachting van de oprichting van een monetaire unie in de Gemeenschap, regelingen aan te bevelen voor de vrije inwisselbaarheid van de valuta's van de lidstaten op basis van wederkerigheid;*

- (e) *de vestiging en integratie van kapitaalmarkten in de Gemeenschap te bevorderen en*
- (f) *om het even welke door de Conferentie voorgelegde extra functies ingevolge dit Verdrag te aanvaarden.*

3. *Onder leiding van COFAP helpt de Commissie van presidenten van Centrale Banken bij het uitvoeren van de in lid 2 van dit artikel genoemde functies.*

ARTIKEL 15
Raad voor Handel en Economische
Ontwikkeling (COTED)

1. *De Raad voor Handel en Economische Ontwikkeling bestaat uit door de lidstaten benoemde ministers. Elke lidstaat is gerechtigd tot het benoemen van plaatsvervangers om de lidstaat in COTED te vertegenwoordigen.*

2. *Behoudens de bepalingen van artikel 12 is COTED verantwoordelijk voor de bevordering van handel en economische ontwikkeling in de Gemeenschap. In het bijzonder dient COTED:*

- (a) *de ontwikkeling van de CSME te bevorderen en toe te zien op het functioneren van de CSME;*
- (b) *maatregelen te evalueren, te bevorderen en tot stand te brengen om de productie, de kwaliteitsbeheersing en de afzet van industriële en landbouwgoederen te verbeteren teneinde hun internationale mededinging te waarborgen;*
- (c) *maatregelen tot stand te brengen en te bevorderen om de structurele diversificatie van industriële en landbouwproductie op een duurzame en regionaal geïntegreerde basis te versnellen;*
- (d) *maatregelen vast te stellen en te bevorderen voor de versnelde ontwikkeling en afzet van diensten;*
- (e) *beleid en programma's te bevorderen en te ontwikkelen om het vervoer van mensen en goederen te vergemakkelijken;*
- (f) *maatregelen te bevorderen voor de duurzame ontwikkeling van energiebronnen en natuurlijke hulpbronnen;*
- (g) *maatregelen tot stand te brengen en te bevorderen voor de versnelde ontwikkeling van wetenschap en technologie;*
- (h) *beleid te bevorderen en te ontwikkelen voor bescherming en behoud van het milieu en voor duurzame ontwikkeling;*
- (i) *in samenwerking met de Raad voor Buitenlandse en Gemeenschapsbetrekkingen (COFCOR) gecoördineerd beleid te bevorderen en te ontwikkelen voor de verbetering van externe economische en handelsrelaties van de Gemeenschap en*
- (j) *om het even welke door de Conferentie voorgelegde extra functies ingevolge dit Verdrag te aanvaarden.*

ARTIKEL 16
Raad voor Buitenlandse en
Gemeenschapsbetrekkingen (COFCOR)

1. De Raad voor Buitenlandse en Gemeenschapsbetrekkingen (COFCOR) bestaat uit ministers van Buitenlandse Zaken van lidstaten. Elke lidstaat is gerechtigd tot het benoemen van een plaatsvervanger om de lidstaat in COFCOR te vertegenwoordigen.

2. Behoudens de bepalingen van artikel 12 is COFCOR verantwoordelijk voor het vastleggen van betrekkingen tussen de Gemeenschap en internationale organisaties en derde staten.

3. Onverminderd het algemene karakter van lid 2 dient COFCOR:

- (a) de ontwikkeling van vriendschappelijke en wederzijds voordelige betrekkingen tussen de lidstaten te bevorderen;
- (b) maatregelen vast te stellen om het buitenlands beleid van de lidstaten van de Gemeenschap, waaronder begrepen voorstellen voor gezamenlijke vertegenwoordiging, te coördineren en voor zover als uitvoerbaar te trachten te waarborgen dat de standpunten van de Gemeenschap in op het halfmond spelende en internationale vraagstukken worden overgenomen;
- (c) de posities van de lidstaten in intergouvernementele organisaties in wier activiteiten deze lidstaten participeren, te coördineren;
- (d) bij het bevorderen en ontwikkelen van gecoördineerd beleid voor de verbetering van externe economische en handelsrelaties van de Gemeenschap met COTED samen te werken;
- (e) in nauw overleg met de lidstaten Gemeenschapsbeleid inzake internationale vraagstukken te coördineren met het beleid van staten in de bredere Caribische regio, teneinde tot gezamenlijke standpunten te komen met betrekking tot derde staten, groepen staten en relevante intergouvernementele organisaties, en
- (f) om het even welke door de Conferentie voorgelegde extra functies ingevolge dit Verdrag te aanvaarden.

4. Het is alleen lidstaten die beschikken over de noodzakelijke competentie met betrekking tot de zaken die in beraad zijn, toegestaan om van tijd tot tijd deel te nemen aan de beraadslagingen van COFCOR.

ARTIKEL 17
Raad voor Ontwikkeling van Mens en Maatschappij

1. De Raad voor Ontwikkeling van Mens en Maatschappij bestaat uit door de lidstaten benoemde ministers. Elke lidstaat is gerechtigd tot het benoemen van plaatsvervangers om de lidstaat in COHSOD te vertegenwoordigen.

2. Behoudens de bepalingen van artikel 12 is COHSOD verantwoordelijk voor de bevordering van de ontwikkeling van mens en maatschappij in de Gemeenschap. In het bijzonder dient COHSOD:

- (a) de verbetering van de gezondheid te bevorderen, waaronder begrepen de ontwikkeling en organisatie van efficiënte en betaalbare gezondheidszorg in de Gemeenschap;

- (b) *de ontwikkeling van onderwijs te bevorderen door middel van het efficiënt organiseren van onderwijs- en opleidingsvoorzieningen in de Gemeenschap, waaronder begrepen lagere en voortgezette beroepsopleidingen en technische voorzieningen;*
- (c) *gecoördineerd beleid en gecoördineerde programma's te bevorderen en te ontwikkelen om de leef- en werkomstandigheden van arbeiders te verbeteren en de juiste maatregelen te nemen om de organisatie en ontwikkeling van harmonieuze arbeidsrelaties en industriële betrekkingen in de Gemeenschap te faciliteren;*
- (d) *beleid en programma's tot stand te brengen om de ontwikkeling van jeugd en vrouwen in de Gemeenschap te bevorderen, teneinde hun participatie in sociale, culturele, politieke en economische activiteiten aan te moedigen en te versterken;*
- (e) *programma's te bevorderen en tot stand te brengen voor de ontwikkeling van cultuur en sport in de Gemeenschap;*
- (f) *de ontwikkeling te bevorderen van speciale focusprogramma's ter ondersteuning van de totstandbrenging en de instandhouding van een gezonde leefomgeving in de Gemeenschap, en*
- (g) *om het even welke door de Conferentie voorgelegde extra functies ingevolge dit Verdrag te aanvaarden.*

3. *Onverminderd de vereisten van enige andere bepalingen in dit Verdrag dient COHSOD de samenwerking tussen de lidstaten op de in de bijlage bij dit Verdrag beschreven gebieden te bevorderen ten behoeve van de in artikel 5 beschreven doelstellingen.*

ARTIKEL 18 **Instellingen van de Gemeenschap**

1. *Hierbij worden als instellingen van de Gemeenschap opgericht:*
 - (a) *de Commissie Juridische Zaken en*
 - (b) *de Budgetcommissie.*
2. *De Raad van presidenten van Centrale Banken heet vanaf nu de "Commissie van presidenten van Centrale Banken" en wordt erkend als instelling van de Gemeenschap.*
3. *De lichamen van de Gemeenschap kunnen, indien zij dit noodzakelijk achten, andere instellingen van de Gemeenschap oprichten.*

ARTIKEL 19 **Samenstelling en functies van de instellingen van de Gemeenschap**

1. *De Commissie Juridische Zaken bestaat uit de voor juridische zaken verantwoordelijke ministers en/of Procureurs-Generaal van de lidstaten en is ervoor verantwoordelijk de lichamen en instellingen, ofwel op verzoek of op eigen initiatief, te adviseren over verdragen, internationale juridische problemen, het harmoniseren van communautaire wetgeving en andere juridische aangelegenheden.*
2. *De Budgetcommissie bestaat uit hogere functionarissen van de lidstaten die hun functies in een beroepshoedanigheid dienen te verrichten. Zij behandelt de door het Secretariaat voorbereide conceptbegroting en het werkprogramma van de Gemeenschap en doet aanbevelingen aan de Raad.*
3. *De Commissie van presidenten van Centrale Banken bestaat uit de presidenten of hoofden van*

de Centrale Banken van de lidstaten of dier gevolmachtigden. De Commissie doet aanbevelingen aan COFAP betreffende zaken die verband houden met monetaire samenwerking, betalingsregelingen, vrij verkeer van kapitaal, integratie van kapitaalmarkten, monetaire unie en andere gerelateerde zaken die door de lichamen van de Gemeenschap naar haar worden verwezen.

4. De procedures van instellingen dienen, *mutatis mutandis*, te worden geregeld door de relevante bepalingen van artikel 27 en 29.

ARTIKEL 20 **Samenwerking door de lichamen** **van de Gemeenschap**

1. De lichamen van de Gemeenschap werken met elkaar samen om de doelstellingen van de Gemeenschap te bereiken.

2. Het Bureau en de Raad kunnen voorstellen initiëren voor ontwikkeling door de Ministeriële Raden binnen hun respectieve competentiegebieden.

3. Wanneer een lichaam van de Gemeenschap voorstelt een voorstel te ontwikkelen dat waarschijnlijk in belangrijke mate gevolgen heeft voor activiteiten binnen het bevoegdheidsgebied van een ander lichaam van de Gemeenschap, dient het eerstgenoemde lichaam van de Gemeenschap het genoemde voorstel naar andere betrokken lichamen van de Gemeenschap te zenden zodat deze het kunnen beoordelen en erop kunnen reageren alvorens een definitieve beslissing over het voorstel wordt genomen.

4. Door de Ministeriële Raden goedgekeurde voorstellen dienen naar de Raad te worden gezonden alwaar hun prioriteit wordt vastgesteld en middelen voor hun uitvoering worden toegewezen.

5. Door de Ministeriële Raden goedgekeurde voorstellen die zijn toegezonden aan de Raad voor vaststelling van hun prioriteit en toewijzing van middelen, kunnen door de Raad voor wijziging worden teruggezonden aan het lichaam waarvan het voorstel afkomstig is. De Raad kan het voorstel wijzigen voor zover en zoals dit is overeengekomen met het lichaam waarvan het voorstel afkomstig is.

6. Het Secretariaat houdt toezicht op de ontwikkeling en uitvoering van voorstellen voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap en houdt de Raad dienovereenkomstig geïnformeerd.

ARTIKEL 21 **Instituten van de Gemeenschap**

De volgende door of onder toezicht van de Gemeenschap gevestigde instituten worden erkend als instituten van de Gemeenschap:

- Caribisch Agentschap voor Spoedhulp bij Rampen (CDERA);
- Caribisch Meteorologisch Instituut (CMI);
- Caribische Meteorologische Organisatie (CMO);
- Caribisch Instituut voor Milieuhygiëne (CEHI);
- Caribisch Instituut voor Landbouwonderzoek en -ontwikkeling (CARDI);

- *Caribisch Regionaal Centrum voor de Opleiding en Training van Assistenten Diergeneeskunde en Veterinaire Gezondheidszorg (REPAHA);*
- *Assemblee van Parlementariërs van de Caribische Gemeenschap (ACCP);*
- *Caribisch Centrum voor Ontwikkelingsbeheer (CARICAD);*
- *Caribisch Instituut voor Levensmiddelen en Voeding (CFNI)*

en dergelijke andere entiteiten zoals door de Conferentie worden aangewezen.

ARTIKEL 22 **Gelieerde instituten van de Gemeenschap**

De volgende entiteiten waarmee de Gemeenschap belangrijke functionele betrekkingen heeft die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap worden erkend als gelieerde instituten van de Gemeenschap:

- *Caribische Ontwikkelingsbank (CDB);*
- *Universiteit van Guyana (UG);*
- *Universiteit van de West Indies (UWI);*
- *Caribisch Rechten Instituut/Caribisch Centrum voor het Rechten Instituut (CLI/CLIC);*
- *het Secretariaat van de Organisatie van Oost-Caribische Staten;*

en dergelijke andere entiteiten zoals door de Conferentie worden benoemd.

ARTIKEL 23 **Secretariaat**

1. Het Secretariaat is het belangrijkste administratieve lichaam van de Gemeenschap. Het hoofdkantoor van de Gemeenschap is gevestigd in Georgetown, Guyana.

2. Het Secretariaat bestaat uit een Secretaris-Generaal en andere medewerkers die de Gemeenschap denkt nodig te hebben. Bij het werven van deze medewerkers dient aandacht te worden geschonken aan het verzekeren van de hoogste normen van efficiëntie, competentie en integriteit, waarbij het beginsel van billijke geografische verdeling in gedachten wordt gehouden.

3. De Secretaris-Generaal heeft naast de door of ingevolge het Verdrag aan hem verleende bevoegdheden de functie van uitvoerend directeur van de Gemeenschap en handelt in die hoedanigheid tijdens alle vergaderingen van lichamen en instellingen van de Gemeenschap. Hij brengt jaarlijks verslag uit aan de Conferentie over het werk van de Gemeenschap.

4. Bij het verrichten van hun taken vragen noch ontvangen de Secretaris-Generaal en de medewerkers instructies van regeringen van de lidstaten of van enige andere instantie buiten de Gemeenschap. Zij onthouden zich van handelingen die mogelijk een negatieve uitwerking hebben op hun positie als functionaris van de Gemeenschap en leggen uitsluitend verantwoording af aan de Gemeenschap.

5. Lidstaten verplichten zich de uitsluitend internationale aard van de verantwoordelijkheden van de Secretaris-Generaal en medewerkers te respecteren en zullen hen bij het vervullen van hun verantwoordelijkheden niet trachten te beïnvloeden.

6. *De Conferentie zal het Statuut dat de werkzaamheden van het Secretariaat regelt goedkeuren.*

7. *De Raad zal het financiële reglement dat de werkzaamheden van het Secretariaat regelt goedkeuren.*

8. *De Secretaris-Generaal stelt ten behoeve van het functioneren van het Secretariaat personeelsverordeningen en -regelingen vast.*

ARTIKEL 24 **De Secretaris-Generaal**

1. *De Secretaris-Generaal wordt door de Conferentie op aanbeveling van de Raad benoemd voor een termijn van niet langer dan vijf jaar en kan door de Conferentie worden herbenoemd.*

2. *De Secretaris-Generaal is de uitvoerend directeur van de Gemeenschap en verricht, behoudens de vaststellingen van de bevoegde lichamen van de Gemeenschap en in overeenstemming met het financiële reglement en andere reglementen, de volgende functies:*

- (a) *vertegenwoordigen van de Gemeenschap;*
- (b) *ontwikkelen van besluiten van bevoegde lichamen van de Gemeenschap, conform de opdracht, tot uitvoerbare voorstellen;*
- (c) *identificeren en mobiliseren, indien nodig, van externe middelen om besluiten op regionaal niveau uit te voeren en ontwikkelen van onderzoeken en besluiten betreffende relevante problemen tot uitvoerbare voorstellen;*
- (d) *uitvoeren van besluiten op regionaal niveau conform de bevoegdheden om de doelstellingen van de Gemeenschap te bereiken;*
- (e) *uitvoeren van besluiten van de Gemeenschap, met de goedkeuring van de betrokken lidstaat waarvoor geen gerechtelijke of bestuurlijke actie door nationale autoriteiten nodig is;*
- (f) *toezicht houden op en rapporteren over de uitvoering van besluiten van de Gemeenschap conform de opdracht;*
- (g) *initiëren of ontwikkelen van voorstellen ter afweging en besluitvorming door bevoegde lichamen teneinde de doelstellingen van de Gemeenschap te bereiken en*
- (h) *andere door de Conferentie of andere bevoegde lichamen toegewezen functies.*

ARTIKEL 25 **Functies van het Secretariaat**

Naast andere functies die door de lichamen van de Gemeenschap mogelijk aan het Secretariaat worden toegewezen, heeft het Secretariaat de volgende functies:

- (a) *vergaderingen van de lichamen en instellingen van de Gemeenschap faciliteren en passende vervolgacties ondernemen betreffende uit deze vergaderingen voortkomende besluiten;*

- (b) onderzoeken betreffende zaken die een rol spelen bij het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap initiëren, organiseren en uitvoeren;
- (c) desgevraagd aan de lidstaten van de Gemeenschap diensten verlenen betreffende zaken die verband houden met het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap;
- (d) informatie verzamelen, opslaan en in de lidstaten van de Gemeenschap verspreiden die relevant is voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap;
- (e) lichamen van de Gemeenschap helpen bij de ontwikkeling en uitvoering van voorstellen en programma's voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap;
- (f) in relatie tot de Gemeenschap de activiteiten van donoren, internationale, regionale en nationale instituten coördineren teneinde de doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken;
- (g) de conceptbegroting van de Gemeenschap voorbereiden voor behandeling door de Budgetcommissie;
- (h) desgevraagd technische bijstand bieden aan nationale instanties om uitvoering van communautaire besluiten te vergemakkelijken;
- (i) conform de bevoegdheden in de lidstaten feitenmateriaal verzamelen, en
- (j) voorstellen ter afweging en besluitvorming door bevoegde lichamen initiëren of ontwikkelen teneinde de doelstellingen van de Gemeenschap te bereiken.

ARTIKEL 26
Het consultatieproces

1. Om het besluitvormingsproces in de Gemeenschap te verbeteren, dient de Raad, geholpen door de Secretaris-Generaal, in samenwerking met bevoegde instanties van de lidstaten een efficiënt consultatiesysteem op nationaal en regionaal niveau tot stand te brengen en in stand te houden.

2. Het consultatiesysteem dient zo te worden gestructureerd dat is gewaarborgd dat besluiten van lichamen van de Gemeenschap en de Commissie Juridische Zaken van voldoende ingebrachte relevante informatie worden voorzien en worden aangevuld door consultaties die op opeenvolgende lagere niveaus van het besluitvormingsproces wordt gevoerd.

ARTIKEL 27
**Gewone stemprocedures in lichamen
en instellingen van de Gemeenschap**

1. Behoudens lid 2 van dit artikel heeft elke in de lichamen en instellingen van de Gemeenschap vertegenwoordigde lidstaat één stem. Een gewone meerderheid van lidstaten vormt een quorum.

2. Lidstaten wier bijdragen aan de gewone begroting van de Gemeenschap met meer dan twee jaar achterstallig zijn, hebben geen stemrecht, behoudens in zaken betreffende de CSME, maar mogen anderszins deelnemen aan de beraadslagingen van lichamen en instellingen van de Gemeenschap. Desondanks kan de Conferentie dergelijke lidstaten toestaan te stemmen indien naar tevredenheid wordt aangetoond dat het uitblijven van de bijdragen te wijten is aan omstandigheden die buiten hun

invloedssfeer liggen.

3. *Besluiten betreffende procedurele zaken in communautaire lichamen worden genomen met een gewone meerderheid van lidstaten.*

4. *Behoudens de instemming van de Conferentie is het een lidstaat toegestaan zich te onttrekken aan verplichtingen die voortvloeien uit de besluiten van bevoegde lichamen, met dien verstande dat de fundamentele doelstellingen van de Gemeenschap, zoals deze zijn vastgelegd in het Verdrag, daarbij niet worden geschaad.*

5. *Voorafgaand aan het nemen van besluiten betreffende een zaak waarover de lichamen van de Gemeenschap moeten besluiten, brengt het Secretariaat de financiële consequenties van dergelijke besluiten en andere mogelijk relevante zaken onder de aandacht van de vergadering.*

6. *Aanbevelingen van lichamen van de Gemeenschap behoeven een tweederdemeerderheid van de lidstaten en zijn niet van rechtswege bindend. Lidstaten die verzuimen te voldoen aan aanbevelingen dienen dit binnen zes maanden schriftelijk aan het Secretariaat mede te delen en dienen daarbij te vermelden waarom zij niet aan de aanbevelingen wensen te voldoen.*

7. *Behoudens de relevante bepalingen van dit Verdrag brengen de lichamen en instellingen van de Gemeenschap hun reglement van orde tot stand.*

ARTIKEL 28 **Stemmen in de Conferentie**

1. *Behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien en behoudens lid 2 van dit artikel en de relevante bepalingen van artikel 27, neemt de Conferentie besluiten met instemming van al haar leden; dergelijke besluiten zijn bindend.*

2. *Ten behoeve van dit artikel staan onthoudingen van stemmen de geldigheid van besluiten van de Conferentie niet in de weg, mits de lidstaten die driekwart van het lidmaatschap van de Gemeenschap vormen, met dergelijke besluiten instemmen.*

3. *Als een lidstaat verzuimt deel te nemen aan de stemming, wordt dit beschouwd als een onthouding in de betekenis van lid 2 van dit artikel.*

4. *Partijen in een geschil of partijen waartegen sancties worden overwogen, hebben geen recht om te stemmen over de kwestie waarover een besluit moet worden genomen.*

ARTIKEL 29 **Stemmen in de Raad en Ministeriële Raden**

1. *Behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien en behoudens de bepalingen van dit artikel en artikel 27, nemen de Ministeriële Raden besluiten met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen; dergelijke besluiten zijn bindend.*

2. *Ten behoeve van lid 1 van dit artikel wordt onder een gekwalificeerde meerderheid van stemmen verstaan het voorstemmen van niet minder dan driekwart van de lidstaten die het lidmaatschap van de Gemeenschap vormen.*

3. *Wanneer van zaken is vastgesteld dat ze van cruciaal belang zijn voor het nationale welzijn van een lidstaat, dienen besluiten in overeenstemming met lid 4 van dit artikel te worden genomen door het voorstemmen van alle lidstaten.*

4. *Besluiten die vaststellen dat een zaak van cruciaal belang is voor het nationale welzijn van een lidstaat, dienen te worden genomen met een tweederdemeerderheid van de lidstaten.*

5. *Ten behoeve van lid 3 van dit artikel staan onthoudingen van stemmen de geldigheid van besluiten die unaniem moeten worden genomen niet in de weg, mits lidstaten die niet minder dan driekwart van het lidmaatschap van de Gemeenschap vormen, voor dergelijke besluiten stemmen.*

HOOFDSTUK DRIE VESTIGING, DIENSTEN, KAPITAAL EN VERKEER VAN STAATSBURGERS VAN DE GEMEENSCHAP

ARTIKEL 30 Toepassingsgebied

1. *Behoudens wanneer in dit artikel en artikel 31 anderszins wordt voorzien, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing op het recht van vestiging, het recht van dienstverlening en het recht van vrij kapitaalverkeer in de Gemeenschap.*

2. *Activiteiten in een lidstaat waarbij sprake is van de uitoefening van overheidsbevoegdheid zijn wat genoemde lidstaat betreft uitgesloten van de werking van dit hoofdstuk.*

3. *Ten behoeve van dit hoofdstuk wordt onder "activiteiten waarbij sprake is van uitoefening van overheidsbevoegdheid" verstaan activiteiten die noch op commerciële basis, noch in concurrentie met een of meer economische ondernemingen worden uitgevoerd, en omvatten:*

- (a) activiteiten die door een centrale bank of monetaire autoriteit of enig ander openbaar lichaam ten behoeve van monetair beleid en wisselkoersbeleid worden uitgevoerd;*
- (b) activiteiten die deel uitmaken van een wettelijk stelsel van sociale-verzekeringsvoorzieningen of algemene ouderdomsvoorzieningen;*
- (c) activiteiten die deel uitmaken van een systeem van nationale veiligheid of activiteiten voor de totstandbrenging of instandhouding van de openbare orde; en*
- (d) andere activiteiten uitgevoerd door een openbaar lichaam voor rekening van of met de garantie van of met gebruik van financiële middelen van de regering.*

ARTIKEL 31 Behandeling van monopolies

1. *De lidstaten kunnen vaststellen dat het openbaar belang uitsluiting of beperking van het recht van vestiging vereist in een industrie of in een bepaalde sector van een industrie.*

2. *Wanneer een dergelijke vaststelling heeft plaatsgevonden:*

- (a) neemt de lidstaat, als de vaststelling resulteert in de voortzetting of totstandbrenging van een staatsmonopolie, passende maatregelen om te waarborgen dat het monopolie niet discrimineert tussen staatsburgers van lidstaten, behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien, en is onderworpen aan de overeengekomen mededingingsregels die zijn vastgesteld voor economische ondernemingen in de Gemeenschap;*

- (b) *neemt de lidstaat, als de vaststelling resulteert in de voortzetting of totstandbrenging van een monopolie van de particuliere sector, behoudens de bepalingen van dit Verdrag, passende maatregelen om te waarborgen dat voor staatsburgers van andere lidstaten behandeling als eigen staatsburger wordt overeengekomen als het gaat om de participatie in de activiteiten van de lidstaat.*

ARTIKEL 32

Verbod op nieuwe beperkingen van het recht van vestiging

1. *De lidstaten voeren op hun grondgebied geen nieuwe beperkingen in van het recht van vestiging van staatsburgers van andere lidstaten, behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien.*
2. *De lidstaten stellen COTED in kennis van bestaande beperkingen van het recht van vestiging met betrekking tot staatsburgers van andere lidstaten.*
3. (1) *Het recht van vestiging in de zin van dit hoofdstuk omvat het recht om:*
 - (a) *zich bezig te houden met anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van commerciële, industriële, professionele of ambachtelijke aard, dan wel activiteiten met een landbouwkarakter;*
 - (b) *economische ondernemingen zoals genoemd in lid 5(b) van dit artikel op te richten en te beheren.*
- (2) *Ten behoeve van dit hoofdstuk wordt onder "werkzaamheden anders dan in loondienst" werkzaamheden verstaan die worden ondernomen door zelfstandigen.*
4. *Het is de Raad met de goedkeuring van de Conferentie en op aanbeveling van COTED of COFAP, waar van toepassing, toegestaan het in lid 3 van dit artikel voorziene geheel van rechten uit te breiden. Het bevoegde lichaam stelt basiscriteria voor lidstaten vast om manipulatie of misbruik van dergelijke rechten om een oneerlijk voordeel ten opzichte van andere lidstaten te verkrijgen te voorkomen, bijvoorbeeld op het gebied van nationaliteitscriteria en bij het voeren van ondernemingen.*
5. *Ten behoeve van dit hoofdstuk:*
 - (a) *wordt een persoon beschouwd als een staatsburger van een lidstaat als genoemde persoon -*
 - (i) *een burger is van die staat;*
 - (ii) *een band heeft met die staat die hem het recht geeft te worden beschouwd als horende bij of, als het zo wordt uitgedrukt, als zijnde een inwoner of ingezetene van de staat ten behoeve van de wetgeving van die staat met betrekking tot immigratie; of*
 - (iii) *een onderneming of andere rechtspersoon is die in de lidstaat is gevestigd in overeenstemming met de wetgeving daarvan en die de staat beschouwt als horende bij die staat, met dien verstande dat een dergelijke onderneming of andere rechtspersoon met winstoogmerk is opgericht en haar statutaire zetel en centrale administratie binnen de Gemeenschap heeft en substantiële activiteiten binnen de Gemeenschap uitoefent en die voor het overgrote deel eigendom is van en effectief wordt bestuurd door personen die in alinea (i) en (ii) van dit lid worden genoemd;*

- (b) *omvat "economische ondernemingen" elk type organisatie voor de productie van of handel in goederen of voor het leveren van diensten (behoudens organisaties zonder winst oogmerk), welke het eigendom is van of wordt bestuurd door in paragraaf (a) van dit lid genoemde persoon of entiteit;*
- (c) *is een onderneming of andere rechtspersoon:*
 - (i) *voor het overgrote deel eigendom als meer dan 50 procent van het aandelenbelang daarin het economische eigendom is van in paragraaf (a) (i) of (ii) van dit lid genoemde staatsburgers;*
 - (ii) *effectief bestuurd als in paragraaf (a) van dit lid genoemde staatsburgers bij machte zijn om een meerderheid van zijn directeuren te benoemen of zijn activiteiten anderszins conform de wet aan te sturen.*

ARTIKEL 33 **Opheffen van beperkingen van het recht op vestiging**

1. *Behoudens de bepalingen van artikel 221 en artikel 222 heffen de lidstaten beperkingen van het recht van vestiging van staatsburgers van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat op.*
2. *Het opheffen van beperkingen van het recht op vestiging zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is ook van toepassing op beperkingen tot het opzetten van bureaus, filialen of dochterondernemingen door staatsburgers van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat.*
3. *Behoudens de goedkeuring van de Conferentie brengt COTED in overleg met COHSOD en COFAP binnen een jaar na de inwerkingtreding van dit Verdrag een programma tot stand dat voorziet in het opheffen van beperkingen van het recht van vestiging van staatsburgers van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat. Het programma dient, onder meer:*
 - (a) *de activiteiten vast te stellen waarvoor het recht van vestiging niet geldt;*
 - (b) *de omstandigheden vast te stellen waaronder het recht van vestiging moet worden bereikt; en*
 - (c) *de omstandigheden, de fasen en het tijdsbestek uit te zetten voor het opheffen van beperkingen van het recht van vestiging.*
4. *De Raad kan een lidstaat waarvan staatsburgers zijn benadeeld door de schending van de in dit artikel, artikel 32, artikel 36 en artikel 37 uiteengezette plichten, het recht geven de maatregelen te nemen die in dit Verdrag mogelijk worden voorzien.*

ARTIKEL 34 **Opheffen van beperkingen van het recht van vestiging beheren**

Bij het verrichten van zijn in artikel 33 uiteengezette taken dient COTED onder meer:

- (a) *prioriteit te geven aan het opheffen van beperkingen van activiteiten met betrekking waartoe het recht van vestiging de ontwikkeling aanmoedigt van:*
 - (i) *de productie van handel in goederen;*
 - (ii) *het leveren van diensten*
- die valuta-inkomsten genereren;*

- (b) *de lidstaten te vragen administratieve praktijken en procedures uit de weg te ruimen waarvan de instandhouding het uitoefenen van het recht van vestiging belemmert;*
- (c) *de lidstaten te vragen alle beperkingen uit de weg te ruimen betreffende het verkeer van leidinggevende, technische en toezichthoudende medewerkers van economische ondernemingen en betreffende de vestiging van bureaus, filialen en dochterondernemingen van ondernemingen en andere in de Gemeenschap gevestigde entiteiten;*
- (d) *maatregelen tot stand te brengen om het opheffen van beperkingen van het recht van vestiging te waarborgen met betrekking tot activiteiten waaraan ingevolge lid (a) van dit artikel een prioritaire behandeling is toegekend omdat zij verband houden met:*
 - (i) *het vestigen, op het grondgebied van de lidstaten, van bureaus, filialen of dochterondernemingen behorende bij een economische onderneming; en*
 - (ii) *de voorwaarden die de toegang regelen van leidinggevend, technisch of toezichthoudend personeel dat in dergelijke bureaus, filialen en dochterondernemingen werkzaam is, waaronder begrepen de echtgenoot/echtgenote en directe afhankelijke gezinsleden van het genoemde personeel;*
- (e) *de juiste maatregelen te nemen om nauwe samenwerking te waarborgen tussen bevoegde nationale instanties om hun kennis te verbeteren van de specifieke situatie met betrekking tot de relevante activiteiten binnen de Gemeenschap;*
- (f) *de lidstaten te vragen te waarborgen dat staatsburgers van een lidstaat op een niet-discriminerende wijze toegang kunnen krijgen tot grond, gebouwen en ander zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevindend onroerend goed, anders dan voor speculatieve doeleinden of voor een doel dat in potentie de economie kan destabiliseren, waarbij rekening moet worden gehouden met het belang van landbouw voor veel nationale economieën;*
- (g) *in de lidstaten eensgezindheid te waarborgen met betrekking tot de bescherming die wordt gegeven aan de belangen van partners, leden en andere personen met financiële belangen in ondernemingen en andere entiteiten.*

ARTIKEL 35
Aanvaarding van diploma's, certificaten
en andere bewijzen van kwalificaties

1. *COHSOD brengt in overleg met het bevoegde lichaam gezamenlijke standaarden en maatregelen tot stand voor de accreditatie of, indien nodig, voor de wederzijdse erkenning van diploma's, certificaten en andere bewijzen van kwalificaties van de staatsburgers van de lidstaten teneinde de toegang tot en de betrokkenheid bij werkgelegenheid en werkzaamheden anders dan in loondienst in de Gemeenschap te vergemakkelijken.*
2. *De lidstaten dienen geschikte mechanismen tot stand te brengen c.q. aan te wenden om gezamenlijke standaarden tot stand te brengen om equivalentie vast te stellen van of accreditatie te verlenen aan diploma's, certificaten en andere bewijzen van kwalificaties die door staatsburgers van andere lidstaten zijn verworven.*
3. *COHSOD brengt ook maatregelen tot stand voor de coördinatie van wetgevende en administratieve eisen van de lidstaten aan de participatie van staatsburgers van de Gemeenschap in de werkgelegenheid en aan het verrichten van werkzaamheden anders dan in loondienst in de Gemeenschap.*

ARTIKEL 36
Verbod op nieuwe beperkingen met
betrekking tot de levering van diensten

1. *De lidstaten dienen geen nieuwe beperkingen in te voeren met betrekking tot het leveren van diensten in de Gemeenschap door staatsburgers van andere lidstaten, behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien.*
2. *Onverminderd de bepalingen die verband houden met het recht van vestiging, is het personen die diensten leveren toegestaan ten behoeve van het leveren van dergelijke diensten zich tijdelijk bezig te houden met goedgekeurde activiteiten in de lidstaat waar de diensten moeten worden geleverd en wel onder dezelfde voorwaarden als die voor staatsburgers van die lidstaat gelden.*
3. *De lidstaten stellen COTED in kennis van bestaande beperkingen van de levering van diensten met betrekking tot staatsburgers van andere lidstaten.*
4. *Ten behoeve van dit hoofdstuk wordt onder "diensten" verstaan diensten die worden geleverd voor een vergoeding anders dan in de vorm van loon in een goedgekeurde sector en wordt onder "levering van diensten" het leveren van diensten verstaan:*
 - (a) *van het grondgebied van de ene lidstaat naar het grondgebied van een andere lidstaat;*
 - (b) *op het grondgebied van de ene lidstaat naar de consument van diensten in een andere lidstaat;*
 - (c) *door een dienstverlener van de ene lidstaat via commerciële aanwezigheid op het grondgebied van een andere lidstaat; en*
 - (d) *door een dienstverlener van de ene lidstaat via de aanwezigheid van natuurlijke personen van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat.*

ARTIKEL 37
Opheffen van beperkingen met
betrekking tot dienstverlening

1. *Behoudens de bepalingen in dit Verdrag dienen lidstaten discriminatoire beperkingen met betrekking tot dienstverlening binnen de Gemeenschap ten opzichte van staatsburgers van de Gemeenschap af te schaffen.*
2. *Behoudens de goedkeuring van de Conferentie brengt COTED in overleg met andere bevoegde lichamen binnen een jaar vanaf de inwerkingtreding van dit Verdrag een programma tot stand voor het opheffen van beperkingen met betrekking tot de levering van dergelijke diensten in de Gemeenschap door staatsburgers van de Gemeenschap.*
3. *Bij het tot stand brengen van het in lid 2 van dit artikel genoemde programma dient COTED:*
 - (a) *prioriteit te geven aan diensten die direct van invloed zijn op productiekosten of bevorderend zijn voor de handel in goederen en diensten die valutawinsten genereren;*
 - (b) *de lidstaten te vragen administratieve praktijken en procedures uit de weg te ruimen waarvan de instandhouding het uitoefenen van het recht om diensten te leveren belemmert;*
 - (c) *maatregelen tot stand te brengen ter waarborging van de afschaffing van beperkingen*

van het recht op levering van diensten met betrekking tot activiteiten waaraan in overeenstemming met alinea (a) van dit lid een prioritaire behandeling is toegekend, zowel wat voorwaarden betreft voor het leveren van diensten op het grondgebied van lidstaten, als wat voorwaarden betreft die de toegang regelen van personeel, waaronder begrepen hun echtgenoot/echtgenote en directe afhankelijke gezinsleden, voor de levering van diensten;

- (d) passende maatregelen te nemen om nauwe samenwerking te waarborgen tussen bevoegde nationale instanties om hun kennis te verbeteren van de voorwaarden met betrekking tot de relevante activiteiten binnen de Gemeenschap en
- (e) de lidstaten te vragen te waarborgen dat staatsburgers van een lidstaat op niet-discriminerende wijze toegang hebben tot grond, gebouwen en ander zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevindend onroerend goed, voor doeleinden die direct gerelateerd zijn aan de levering van diensten, waarbij rekening moet worden gehouden met het belang van landbouw voor veel nationale economieën.

ARTIKEL 38
Opheffen van beperkingen met
betrekking tot bank- en verzekeringsdiensten
en andere financiële diensten

1. Behoudens de bepalingen in dit hoofdstuk dienen de lidstaten discriminatoire beperkingen met betrekking tot bank- en verzekeringsdiensten en andere financiële diensten op te heffen.

2. Behoudens de goedkeuring van de Conferentie is het COFAP in overleg met andere bevoegde lichamen van de Gemeenschap toegestaan bepaalde financiële diensten van de werking van de bepalingen van dit artikel uit te sluiten.

ARTIKEL 39
Verbod op nieuwe beperkingen met betrekking
tot kapitaalverkeer en lopende transacties

De lidstaten voeren geen nieuwe beperkingen in met betrekking tot kapitaalverkeer en met een dergelijk verkeer verband houdende betalingen, noch met betrekking tot lopende betalingen en overdrachten, noch zullen zij bestaande voorschriften beperkender maken, behoudens zoals voorzien in artikel 43 en artikel 46.

ARTIKEL 40
Opheffen van beperkingen met betrekking tot
kapitaalverkeer en lopende transacties

1. Om de goede werking van de CSME te waarborgen, heffen de lidstaten in eigen gelederen de volgende beperkingen op:

- (a) beperkingen van het verplaatsen van kapitaalbetalingen;
- (b) beperkingen van alle lopende betalingen, waaronder begrepen betalingen voor goederen en diensten en andere lopende overdrachten.

2. Behoudens de goedkeuring van de Conferentie brengt COFAP in samenwerking met de Commissie van presidenten van Centrale Banken een programma tot stand voor het opheffen van de in lid 1 van dit artikel genoemde beperkingen.

3. Ten behoeve van dit artikel omvatten kapitaalbetalingen en gerelateerde betalingen en overdrachten:

- (a) beleggingen in aandelen en langetermijnbeleggingen;
- (b) kortlopende bank- en krediettransacties;
- (c) betaling van rente op leningen en afschrijvingen;
- (d) dividenden en andere inkomsten uit beleggingen na belastingen;
- (e) repatriëring van opbrengsten uit de verkoop van activa; en
- (f) andere overdrachten en betalingen gerelateerd aan beleggingsstromen.

ARTIKEL 41 **Goedkeuringen om kapitaalverkeer te vergemakkelijken**

1. De lidstaten verlenen waar nodig en behoudens lid 2 van dit artikel op niet-discriminerende wijze de goedkeuringen die nodig zijn voor kapitaalverkeer zoals genoemd in artikel 40.

2. Voor een lening die is bedoeld voor overheidsdoeleinden kan voorafgaande kennisgeving zijn vereist aan de staat waar de lening wordt uitgegeven of verstrekt.

ARTIKEL 42 **Coördinatie van valutabeleid en uitwisseling van informatie**

1. De lidstaten nemen de maatregelen die nodig zijn om hun valutabeleid te coördineren met betrekking tot kapitaalverkeer tussen henzelf en derde staten.

2. De lidstaten houden de bevoegde instanties in andere lidstaten op de hoogte van hun bekende, aanmerkelijke ongebruikelijke kapitaalverkeer naar en van derde staten.

ARTIKEL 43 **Beperkingen ter bescherming van de betalingsbalans**

1. In geval van ernstige problemen met de betalingsbalans en externe financiële problemen of de dreiging daarvan is het een lidstaat toegestaan om in overeenstemming met zijn internationale verplichtingen en behoudens lid 5 van dit artikel beperkingen aan te nemen of in stand te houden teneinde dergelijke problemen het hoofd te bieden.

2. De beperkingen die ingevolge lid 1 van dit artikel kunnen worden aangenomen of in stand gehouden, kunnen bestaan uit kwantitatieve beperkingen van invoer, beperkingen van het recht van vestiging, beperkingen van het recht om diensten te leveren, beperkingen van het recht van vrij kapitaalverkeer of van betalingen en overdrachten voor transacties die daarmee verband houden. Maar dergelijke beperkingen:

- (a) dienen, behoudens de bepalingen in dit Verdrag, geen onderscheid te maken tussen lidstaten of lidstaten te discrimineren ten gunste van derde staten;
- (b) dienen te allen tijde te trachten schade aan de commerciële, economische of financiële belangen van enige andere lidstaat tot een minimum te beperken;
- (c) mogen de beperkingen die nodig zijn om de in lid 1 van dit artikel beschreven omstandigheden het hoofd te bieden, niet overstijgen; en
- (d) dienen tijdelijk te zijn, doch in geen geval langer te duren dan een periode van achttien (18) maanden en geleidelijk te worden opgeheven naarmate de in lid 1 beschreven

situatie verbetert.

3. Bij het bepalen van de inzetfrequentie van dergelijke beperkingen kan de betrokken lidstaat prioriteit geven aan activiteiten die essentieel zijn voor zijn economische stabiliteit. Dergelijke beperkingen dienen niet te worden aangenomen of in stand te worden gehouden ten behoeve van de bescherming van een bepaalde sector die in strijd is met de relevante bepalingen van dit Verdrag, waarbij hoe dan ook rekening dient te worden gehouden met speciale factoren die mogelijk van invloed zijn op de reserves van een dergelijke lidstaat of zijn behoefte aan reserves.

4. Ingevolge lid 1 van dit artikel aangenomen of in stand gehouden beperkingen of wijzigingen in dergelijke beperkingen dienen direct binnen drie (3) werkdagen bekend te worden gemaakt aan COFAP en aan COTED en de betrokken lidstaat dient in ieder geval desgevraagd onmiddellijk overleg te hebben met het bevoegde lichaam.

5. COFAP brengt procedures tot stand voor periodiek overleg, waaronder waar mogelijk en wenselijk voorafgaand overleg met als doel aanbevelingen te doen aan de betrokken lidstaat voor het opheffen van de beperkingen.

6. Het in lid 5 van dit artikel genoemde overleg dient:

- (a) zo te worden vormgegeven dat de betrokken lidstaat wordt geholpen bij het te boven komen van zijn betalingsbalansproblemen en zijn externe financiële problemen;
- (b) de betalingsbalanssituatie van de betrokken lidstaat en de ingevolge dit artikel aangenomen of in stand gehouden beperkingen te beoordelen, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met:
 - (i) de aard en de omvang van de betalingsbalansproblemen en de externe financiële problemen;
 - (ii) de externe economische omgeving en handelsomgeving van de lidstaat die de beperkingen toepast; en
 - (iii) andere correctieve maatregelen die mogelijk beschikbaar zijn.

7. Het overleg dient zich bezig te houden met de vraag of beperkingen stroken met lid 2 van dit artikel en in het bijzonder met de geleidelijke opheffing van beperkingen in overeenstemming met lid 2(d).

8. In dergelijk overleg dienen alle door de Commissie van presidenten van Centrale Banken gepresenteerde vondsten van statistische en andere feiten die verband houden met buitenlandse valuta, monetaire reserves en betalingsbalans, te worden aanvaard en conclusies dienen te worden gebaseerd op de beoordeling door de Commissie van de betalingsbalans en de externe financiële situatie van de betrokken lidstaat.

ARTIKEL 44

Maatregelen om oprichting, levering van diensten en kapitaalverkeer te vergemakkelijken

1. Om het uitoefenen van de in dit hoofdstuk voorziene rechten te faciliteren, dienen COTED en COFAP, behoudens de goedkeuring van de Conferentie, passende maatregelen aan te nemen voor:

- (a) de totstandbrenging van marktonderzoeks- en informatiesystemen in de Gemeenschap;

- (b) *geharmoniseerde juridische en bestuurlijke eisen aan de exploitatie van samenwerkingsverbanden, ondernemingen of andere entiteiten;*
- (c) *afschaffing van deviezencontroles in de Gemeenschap en vrije converteerbaarheid van de valuta's van de lidstaten;*
- (d) *de totstandbrenging van een geïntegreerde kapitaalmarkt in de Gemeenschap;*
- (e) *convergentie van macro-economische resultaten en macro-economisch beleid door middel van de coördinatie of harmonisatie van monetair en fiscaal beleid, waaronder in het bijzonder begrepen beleid dat betrekking heeft op de rentevoet, wisselkoersen, belastingstelsels en nationale begrotingstekorten;*
- (f) *de totstandbrenging van economische en efficiënte vervoersdiensten voor vervoer over land, over zee en door de lucht in de hele Gemeenschap, en*
- (g) *de totstandbrenging van efficiënte communicatiediensten.*

2. *COFAP en COTED brengen een uitgebreid pakket met regels tot stand met betrekking tot de in lid 1 van dit artikel genoemde gebieden, ter goedkeuring door de Conferentie.*

ARTIKEL 45 **Personenverkeer in de Gemeenschap**

Lidstaten committeren zich aan het doel van vrije verkeer van hun staatsburgers binnen de Gemeenschap.

ARTIKEL 46 **Personenverkeer van geschoolde staatsburgers in de Gemeenschap**

1. *Onverminderd de rechten die in artikelen 32, 33, 37, 38 en 40 worden erkend en waarvan is overeengekomen dat zij door lidstaten onderling en aan staatsburgers van de Gemeenschap worden verleend, zijn lidstaten overeengekomen, en ondernemen als een eerste stap in de richting van het in artikel 45 genoemde doel, om aan de volgende categorieën staatsburgers van de Gemeenschap het recht te verlenen werk te zoeken in hun jurisdicties:*

- (a) *universitair geschoolden personen;*
- (b) *mediawerkers;*
- (c) *sportlieden;*
- (d) *kunstenaars; en*
- (e) *musici,*

welke als zodanig worden erkend door de bevoegde instanties van de ontvangende lidstaten.

2. *Lidstaten brengen de juiste wetgevende, bestuurlijke en procedurele regelingen tot stand om:*

- (a) *het verkeer van vaardigheden binnen de bedoeling van dit artikel te faciliteren;*
- (b) *verkeer van staatsburgers van de Gemeenschap naar en binnen hun jurisdicties zonder hinder of zonder het opleggen van belemmeringen mogelijk te maken,*

waaronder begrepen:

- (i) *het schrappen van de vereiste om een paspoort te overleggen voor*

staatsburgers van de Gemeenschap die naar hun jurisdicties reizen;

- (ii) het schrappen van de eis tot het hebben van een werkvergunning voor staatsburgers van de Gemeenschap die goedgekeurd werk zoeken in hun jurisdicties;*
- (iii) het tot stand brengen van mechanismen voor het certificeren en vaststellen van equivalentie van opleidingen en voor het accrediteren van instellingen;*
- (iv) harmonisering en overdraagbaarheid van sociale-verzekeringsuitkeringen.*

3. *Niets in dit Verdrag dient te worden beschouwd als belemmering van lidstaten in het verlenen van onbeperkte toegang tot en verkeer binnen hun jurisdicties aan staatsburgers van de Gemeenschap, behoudens omstandigheden die het openbaar belang kan dicteren.*

4. *De Conferentie zal de bepalingen van dit artikel opnieuw bekijken, teneinde:*

- (a) waar nodig de categorieën van personen die het recht hebben vrij in de Gemeenschap te bewegen en te werken uit te breiden; en*
- (b) de naleving ervan te monitoren en te waarborgen.*

ARTIKEL 47

Beperkingen om problemen of moeilijkheden op te lossen die voortvloeien uit het uitoefenen van rechten

1. *Wanneer de uitoefening van ingevolge dit hoofdstuk toegekende rechten in enige sector van de economie van een lidstaat leidt tot ernstige moeilijkheden of in een regio van de Gemeenschap aanleiding geeft tot economische problemen, is het een lidstaat die daarvan nadelige gevolgen ondervindt, behoudens de bepalingen van dit artikel, toegestaan op de uitoefening van de rechten beperkingen toe te passen geschikt geacht door de lidstaat ter oplossing van de moeilijkheden of vermindering van de economische problemen.*

2. *Wanneer een lidstaat:*

- (a) voornemens is beperkingen toe te passen in overeenstemming met lid 1 van dit artikel, dient de lidstaat voorafgaand aan het toepassen van dergelijke beperkingen het bevoegde lichaam in kennis te stellen van dat voornemen en van de aard van de beperkingen;*
- (b) niet aan alinea (a) van dit lid kan voldoen, dient de lidstaat bij het toepassen van de beperkingen in overeenstemming met lid 1 het bevoegde lichaam onmiddellijk in kennis te stellen van de toepassing en van de aard van de beperkingen.*

3. *De lidstaat dient op het moment van toepassing van de in lid 1 genoemde beperkingen bij COTED of COFAP, al naar gelang het geval, een programma in te dienen waarin de maatregelen worden beschreven die door die lidstaat moeten worden genomen om de moeilijkheden op te lossen of de problemen te verminderen.*

4. *Het bevoegde lichaam dient het programma zo snel mogelijk te bestuderen en:*

- (a) neemt een besluit over de juistheid van de beperkingen en over de vraag of zij moeten worden voortgezet; en*
- (b) stelt, wanneer het tot het besluit komt dat de beperkingen moeten worden*

voortgezet, het volgende vast:

- (i) de geschiktheid van het programma; en
- (ii) de periode gedurende welke de beperkingen dienen te worden voortgezet.

Het bevoegde lichaam kan, bij het nemen van een besluit ingevolge alinea (b) van dit lid, de voorwaarden opleggen die het noodzakelijk acht.

5. Beperkingen die door een lidstaat ingevolge lid 1 van dit artikel worden toegepast, dienen te worden gelimiteerd tot de beperkingen die noodzakelijk zijn om:

- (a) de moeilijkheden in de betrokken sectoren op te lossen;
- (b) economische problemen in een bepaalde regio te verminderen.

6. Bij het toepassen van beperkingen zoals genoemd in lid 5, dienen lidstaten:

- (a) schade aan de commerciële of economische belangen van enige andere lidstaat tot een minimum te beperken; of
- (b) de onredelijke uitoefening te voorkomen van ingevolge dit hoofdstuk toegekende rechten, waarvan de uitsluiting de ontwikkeling van de CSME zou kunnen schaden.

7. De lidstaten maken bij het toepassen van beperkingen ingevolge lid 1 van dit artikel geen onderscheid en:

- (a) doen de beperkingen geleidelijk afnemen naarmate de omstandigheden verbeteren;
- (b) houden de beperkingen alleen in stand voor zover in lid 1 van dit artikel genoemde omstandigheden hun toepassing blijven rechtvaardigen.

8. Als COTED c.q. COFAP er niet van overtuigd is dat de lidstaten die de beperkingen toepassen dit doen in overeenstemming met de bepalingen van lid 6 van dit artikel, kunnen zij aan de lidstaten die daarvan nadelige gevolgen ondervinden alternatieve regelingen aanbevelen die hetzelfde doel beogen.

ARTIKEL 48 **Verklaring van afstand van verplichtingen** **om rechten toe te kennen**

1. Niettegenstaande enige bepaling in dit hoofdstuk is het een lidstaat toegestaan bij de Raad een verklaring van afstand aan te vragen van de vereiste om aan enige industrie, sector of onderneming in lid 1 van artikel 30 genoemde rechten toe te kennen.

2. Een aanvraag voor een verklaring van afstand in de zin van lid 1 van dit artikel dient:

- (a) te worden gedaan voorafgaand aan de totstandbrenging van het relevante programma voor het opheffen van beperkingen van de in lid 1 genoemde rechten;
- (b) de rechten vast te stellen waarvoor de verklaring van afstand is vereist;
- (c) de omstandigheden te beschrijven die het toekennen van de verklaring van afstand rechtvaardigen; en
- (d) de periode aan te geven waarvoor de verklaring van afstand is vereist.

3. De Raad kan de aanvrager vragen om extra door de Raad nader aan te geven informatie aan te leveren.

4. Wanneer de Raad ervan overtuigd is dat de verklaring van afstand moet worden toegekend, kent de Raad een verklaring van afstand toe voor een periode van niet langer dan vijf jaar, behoudens eventueel door de Raad vast te stellen voorwaarden.

5. Een lidstaat waaraan een verklaring van afstand in de zin van lid 1 van dit artikel is toegekend:

- (a) is terwijl de verklaring van afstand van kracht is, niet gerechtigd een vordering namens zijn staatsburgers jegens een andere lidstaat met betrekking tot de rechten waarvoor de verklaring van afstand werd toegekend, te steunen;
- (b) dient:
 - (i) aan het einde van de periode van de verklaring van afstand de beperkingen op te heffen en de Raad daarvan in kennis te stellen; of
 - (ii) wanneer de lidstaat de beperkingen voor het einde van de periode van de verklaring van afstand opheft, de Raad daarvan in kennis te stellen.

ARTIKEL 49

Bijzondere bepalingen voor minder ontwikkelde landen

Waar in dit hoofdstuk de lidstaten of bevoegde lichamen beperkingen met betrekking tot het uitoefenen van de in lid 1 van artikel 30 genoemde rechten moeten opheffen, dient rekening te worden gehouden met de bijzondere noden en omstandigheden van de minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 50

Versnelde uitvoering

Niets in dit hoofdstuk dient te worden begrepen als beletsel om de lidstaten maatregelen te laten nemen om beperkingen van het recht van vestiging, het recht om diensten te leveren of het recht van vrij kapitaalverkeer binnen de Gemeenschap eerder op te heffen dan door deze bepalingen wordt verlangd.

HOOFDSTUK VIER BELEID VOOR SECTORALE ONTWIKKELING

DEEL EEN INDUSTRIEEL BELEID

ARTIKEL 51

Doelstellingen van het Industriële Beleid van de Gemeenschap

1. Het doel van het industriële beleid van de Gemeenschap is een marktgeleide, internationaal concurrerende en duurzame productie van goederen en diensten ter bevordering van de economische en sociale ontwikkeling van de regio.

2. Om te voldoen aan het in lid 1 van dit artikel beschreven doel, streeft de Gemeenschap de volgende doelstellingen na:

- (a) grensoverschrijdende inzet van natuurlijke hulpbronnen, menselijke hulpbronnen,

kapitaal, technologie en management vaardigheden voor de productie van goederen en diensten op een duurzame basis;

- (b) verbindingen tussen economische sectoren en ondernemingen binnen en tussen de lidstaten van de CSME;*
- (c) bevordering van regionale economische ondernemingen die schaalvergroting van hun productie kunnen bewerkstelligen om succesvolle mededinging op binnenlandse markten en op markten buiten de regio te faciliteren;*
- (d) totstandbrenging van een levensvatbare sector van micro- en kleinbedrijf;*
- (e) verbeterde en gediversifieerde productie van goederen en diensten voor zowel de exportmarkt als de binnenlandse markt;*
- (f) duurzame samenwerking tussen de publieke en particuliere sector om de marktgeleide productie van goederen en diensten te waarborgen;*
- (g) verbeterde industriële productie op een ecologisch duurzame basis;*
- (h) evenwichtige economische en sociale ontwikkeling in de CSME, waarbij rekening wordt gehouden met de speciale behoeften van minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren in de zin van artikel I; en*
- (i) stabiele industriële betrekkingen.*

ARTIKEL 52
Uitvoering van het Industriële Beleid
van de Gemeenschap

1. *Om de doelstellingen van haar industriële beleid te bereiken, bevordert de Gemeenschap onder meer:*

- (a) de coördinatie van nationaal industrieel beleid van de lidstaten;*
- (b) de totstandbrenging en instandhouding van een investeringsvriendelijk klimaat, waaronder begrepen een faciliterend administratief proces;*
- (c) de diversificatie van de producten en markten voor goederen en diensten met als doel het bereik en de waarde van de export te doen toenemen;*
- (d) de organisatie en ontwikkeling van product- en factormarkten;*
- (e) de ontwikkeling van de vereiste institutionele, juridische, technische, financiële, administratieve en andere steun voor de totstandbrenging of ontwikkeling van micro- en kleinbedrijf in de hele Gemeenschap; en*
- (f) in samenwerking met de sociale partners, de bevordering van een geïntegreerde productie.*

2. *De Gemeenschap brengt een speciale regeling tot stand voor minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren.*

3. *COTED stelt in samenwerking met de bevoegde lichamen en instellingen van de Gemeenschap*

en de particuliere sector criteria op voor het verlenen van speciale aandacht aan bepaalde industrieën en sectoren. Dergelijke criteria omvatten in het bijzonder regelingen betreffende de vooruitzichten van de industrie op een succesvolle integratie van de productie.

4. COTED werkt met bevoegde bureaus samen om de lidstaten te helpen bij het ontwikkelen van de juiste beleidsinstrumenten om industrieën te ondersteunen, waarbij het onder meer kan gaan om effectief exportbevorderingsbeleid, financieringsbeleid, stimuleringsbeleid en technologiebeleid.

5. Bij het uitvoeren van het industriële beleid van de Gemeenschap dient COTED rekening te houden met de bepalingen in dit Verdrag betreffende bescherming van het milieu.

6. De lidstaten verplichten zich een geschikt macro-economisch beleid tot stand te brengen en in stand te houden dat de efficiënte productie in de Gemeenschap ondersteunt. Bovendien verplichten zij zich regelingen in te voeren voor onder meer:

- (a) effectieve betalingsmechanismen;
- (b) het voorkomen van dubbele belasting;
- (c) geharmoniseerde wetgeving in relevante gebieden;
- (d) het wegnemen van bureaucratistische belemmeringen voor het doen van investeringen in industriële ondernemingen;
- (e) het verbeteren van infrastructuur en samenwerking op het gebied van lucht- en zeevervoer;
- (f) communicatiesystemen.

7. Om de uitvoering van het industriële beleid van de Gemeenschap te vergemakkelijken, dient COTED, in samenwerking met bevoegde lichamen en bureaus:

- (a) strategieën te ontwikkelen voor de ontwikkeling en verspreiding van marktinformatie en geschikte mechanismen om het verwerven, het opslaan en het terugvinden van dergelijke informatie te vergemakkelijken;
- (b) de vestiging en ontwikkeling van kapitaalmarkten in de lidstaten te bevorderen; en
- (c) de lidstaten aan te moedigen exportmarkten tot stand te brengen en te ontwikkelen, in het bijzonder in niet-traditionele sectoren, door middel van de ontwikkeling van sectorspecifieke stimuleringsregelingen en de juiste beleidsinstrumenten.

8. Ten behoeve van dit artikel omvat "integratie van productie":

- (a) het direct organiseren van productie in meer dan één lidstaat door een enkele economische onderneming;
- (b) aanvullende productie waarbij sprake is van samenwerking tussen verschillende economische ondernemingen die in één of meer lidstaten actief zijn, om de vereiste productiemiddelen in de productieketen te produceren en te gebruiken; en
- (c) samenwerking tussen economische ondernemingen op gebieden zoals inkoop, marketing en onderzoek en ontwikkeling.

ARTIKEL 53

Ontwikkeling van het micro- en kleinbedrijf

1. *De Gemeenschap neemt passende beleidsmaatregelen om de ontwikkeling van concurrerend micro- en kleinbedrijf in de lidstaten aan te moedigen.*
2. *Onverminderd het algemene karakter van het voorgaande stimuleert het bevoegde lichaam beleidsinitiatieven en de totstandbrenging van effectieve programma's om een faciliterend juridisch, economisch en bestuurlijk kader in de lidstaten aan te moedigen, teneinde de ontwikkeling van het micro- en kleinbedrijf te verbeteren en bevordert het:*
 - (a) *de ontwikkeling van de capaciteiten van nationale en regionale ondersteunende bureaus voor micro- en kleinbedrijf, waaronder begrepen het tot stand brengen van ondernemerscentra door technische bijstand te organiseren, waaronder begrepen de planning, levering en evaluatie van ondersteunende diensten aan de sector;*
 - (b) *toegang tot, kwaliteitsverbetering van en mogelijkheden voor opleiding en onderwijs in gebieden als technische deskundigheid, ondernemersvaardigheden en bedrijfsvoering voor ondernemers in het micro- en kleinbedrijf;*
 - (c) *toegang van het micro- en kleinbedrijf tot de door de ondersteunende bureaus verschaft technische bijstand;*
 - (d) *de totstandbrenging c.q. ontwikkeling c.q. modernisering van financiële instellingen om aan het micro- en kleinbedrijf diensten te leveren door middel van passende en innovatieve instrumenten;*
 - (e) *innovatie binnen de sector micro- en kleinbedrijf; en*
 - (f) *de totstandbrenging van en toegang tot handels- en IT-netwerken.*
3. *Ten behoeve van dit artikel wordt onder micro- en kleinbedrijf verstaan economische ondernemingen in de betekenis van artikel 32 die voldoen aan andere criteria die mogelijk door de bevoegde instanties worden vastgesteld.*

ARTIKEL 54

Ontwikkeling van de dienstensector

1. *COTED bevordert in samenwerking met de daartoe aangewezen Raden de ontwikkeling van de dienstensector in de Gemeenschap, teneinde economische complementariteit tussen lidstaten te stimuleren en economische ontwikkeling in de lidstaten te versnellen. In het bijzonder dient COTED maatregelen te bevorderen om het volgende te bereiken:*
 - (a) *toegenomen investeringen in diensten;*
 - (b) *toegenomen volume, waarde en verscheidenheid van diensten binnen de Gemeenschap en met derde staten;*
 - (c) *mededinging in de manieren waarop diensten worden geleverd; en*
 - (d) *versterkte ontwikkeling van ondernemingen en infrastructuur, waaronder begrepen ontwikkeling van micro- en kleinbedrijf.*
2. *Om de in lid 1 beschreven doelstellingen te bereiken, dienen de lidstaten via de daartoe aangewezen Raden samen te werken op het gebied van:*

- (a) *het ontwikkelen van programma's voor de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen om bij het leveren van diensten concurrerend te zijn;*
- (b) *tot stand brengen van een stimuleringsregeling voor de ontwikkeling van en handel in diensten; en*
- (c) *het aannemen van maatregelen om de totstandbrenging van een geschikt institutioneel en bestuurlijk kader te bevorderen en, in samenwerking met de Commissie Juridische Zaken, de totstandbrenging te bevorderen van het juiste juridische kader om de dienstensector in de Gemeenschap te ondersteunen.*

3. *Bij het tot stand brengen van programma's en beleid van de Gemeenschap voor de ontwikkeling van de dienstensector dienen de desbetreffende Raden prioriteit te geven aan:*

- (a) *de efficiënte levering van infrastructurele diensten, waaronder begrepen telecommunicatie, vervoer over de weg, door de lucht, over zee en over rivieren, het genereren van statistische gegevens en financiële diensten;*
- (b) *de ontwikkeling van capaciteitsverbeterende diensten, waaronder begrepen diensten op het gebied van onderwijs, diensten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling;*
- (c) *de ontwikkeling van diensten die sectoroverschrijdend mededingingsvermogen versterken;*
- (d) *het faciliteren van grensoverschrijdende levering van diensten die het mededingingsvermogen van de dienstensector versterken; en*
- (e) *het ontwikkelen van informaticadiensten en andere op kennis gebaseerde diensten.*

ARTIKEL 55 **Ontwikkeling van duurzaam toerisme**

1. *De Gemeenschap formuleert in samenwerking met bevoegde internationale organisaties voorstellen voor de ontwikkeling van duurzaam toerisme. Deze voorstellen erkennen het belang van de subsector toerisme voor de economische ontwikkeling van de regio en de noodzaak haar culturele en natuurlijke hulpbronnen in stand te houden en een evenwicht te handhaven tussen een gezond milieu en economische ontwikkeling.*

2. *Het programma voor de ontwikkeling van duurzaam toerisme heeft de volgende doelstellingen:*

- (a) *een sterker imago voor de regio als toeristische bestemming;*
- (b) *een gediversifieerd toeristisch product van een constant hoge kwaliteit;*
- (c) *een uitgebreide afzetbasis;*
- (d) *onderwijsprogramma's die worden ontwikkeld om te waarborgen dat dienstverleners de juiste praktijken nastreven;*
- (e) *koppelingen met andere sectoren in de economie;*
- (f) *instandhouding van de natuurlijke en culturele middelen van de regio door middel van goed management; en*

- (g) *de juiste infrastructuur en andere diensten ter ondersteuning van toerisme, met inachtneming van de natuurlijke en sociale draagkracht van de lidstaten.*

DEEL TWEE LANDBOUWBELEID

ARTIKEL 56 Landbouwbeleid van de Gemeenschap

1. *Het landbouwbeleid van de Gemeenschap heeft als doel:*

- (a) *de fundamentele transformatie van de landbouwsector in een marktgerichte, internationaal concurrerende en ecologisch verantwoorde productie van landbouwproducten;*
- (b) *verbeterde inkomensmogelijkheden en werkgelegenheid, voedsel- en voedingszekerheid en armoedebestrijding in de Gemeenschap;*
- (c) *de efficiënte teelt en productie van traditionele en niet-traditionele primaire landbouwproducten;*
- (d) *toegenomen productie en diversificatie van verwerkte landbouwproducten;*
- (e) *een groter aandeel in mondiale markten voor primaire en verwerkte landbouwproducten;
en*
- (f) *het efficiënte beheer en de duurzame exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen van de regio, waaronder begrepen haar bossen en de levende hulpbronnen van de exclusieve economische zone,*

waarbij rekening moet worden gehouden met de verschillen in beschikbaarheid van hulpbronnen en economische ontwikkeling van de lidstaten.

ARTIKEL 57 Uitvoering van het landbouwbeleid van de Gemeenschap

1. *Om het in artikel 56 gestelde doel te bereiken, dient de Gemeenschap door middel van bevoegde lichamen en instellingen van de Gemeenschap het volgende te bevorderen en te ondersteunen:*

- (a) *de productie, diversificatie, verwerking en afzet van landbouwproducten;*
- (b) *de totstandbrenging van effectieve landbouwfinancieringssystemen, waaronder begrepen verzekering, waarbij rekening gehouden moet worden met de speciale behoeften van ambachtelijke vissers, kleine boeren, bosbouwers en landbouwverwerkende bedrijven;*
- (c) *de totstandbrenging van verbindingen tussen lidstaten met complementaire natuurlijke hulpbronnen, industrieën, landbouwdeskundigheid en technische bekwaamheid;*
- (d) *de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen en leveringssystemen die ontvankelijk zijn*

voor de eisen van de landbouwsector;

- (e) de ontwikkeling van geschikt beleid voor het gebruik van de ruimte op het land en op zee met het oog op een hogere landbouwproductie;
- (f) geschikte grondbezitsystemen om de boer zekerheid te verschaffen over zijn grondbezit;
- (g) de totstandbrenging van effectieve informatie- en marktonderzoeksdiensten;
- (h) onderzoek en ontwikkeling met het oog op de aanpassing, verspreiding en toepassing van geschikte technologieën op alle niveaus van de sector en alle productiefasen;
- (i) de aanvaarding van effectieve maatregelen voor de ontwikkeling van rurale ondernemingen;
- (j) openbaar onderwijs ter verbetering van de economische en sociale profielen van de landbouw, in het bijzonder onder de jeugd;
- (k) de totstandbrenging van een effectief stelsel van sanitaire en fytosanitaire maatregelen;
- (l) de totstandbrenging van een beleidsomgeving die bestemd is voor het aantrekken van investeringen in de landbouwsector; en
- (m) technische samenwerking en de verspreiding van kennis in de landbouw.

2. Ten behoeve van de hulp aan de lidstaten bij het invoeren van het in lid 1 beschreven landbouwbeleid brengt COTED effectieve ondersteunende maatregelen tot stand, waaronder:

- (a) versterken van het relevante bestuurlijke en institutionele kader om het mededingingsvermogen van de landbouw te moderniseren en te versterken door:
 - (i) verbetering van het vermogen van de lidstaten om beleid te analyseren, te formuleren, te plannen en uit te voeren en door het bijeenbrengen van middelen voor de ontwikkeling van de sector;
 - (ii) onderzoek en analyse van ontwikkelingen in de agrovoedingsmiddelensector; en
 - (iii) verbeteren van het verzamelen, analyseren en verspreiden van empirische gegevens en andere relevante informatie;
- (b) verbeteren van nationale en regionale capaciteiten op het gebied van duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen;
- (c) versterken van de capaciteiten van de lidstaten op het gebied van landbouwhandelsanalyse en onderhandelingen; en
- (d) bevorderen van een mechanisme voor de samenwerking van boeren, vissers, bosbouwers en de sociale partners bij landbouwontwikkeling.

3. De Gemeenschap dient:

- (a) samenwerking te bevorderen tussen de lidstaten en bevoegde regionale organisaties op

het gebied van formulering van beleid en uitvoering van regionaal landbouwbeleid; en

- (b) een effectief stelsel tot stand te brengen om regionale landbouwproductie te beschermen tegen dumping, subsidiëring en andere oneerlijke handelspraktijken.*

4. De Gemeenschap dient met voorrang en in samenwerking met nationale, regionale en internationale bureaus en organisaties maatregelen te bevorderen en aan te nemen die onder meer verband houden met:

- (a) het leveren van de juiste productiemiddelen; en*
- (b) de ontwikkeling van infrastructuur, zoals havenfaciliteiten, drainage, irrigatie, toegangswegen, behandeling na de oogst en afzetfaciliteiten.*

ARTIKEL 58 **Beheer van natuurlijke hulpbronnen**

1. De Gemeenschap neemt effectieve maatregelen aan om de lidstaten te ondersteunen bij het beheer van hun natuurlijke hulpbronnen ter ondersteuning van de transformatie en de duurzame ontwikkeling van de landbouwsector.

2. Onverminderd het algemene karakter van lid 1 en onverminderd de plichten van lidstaten ingevolge huidige internationale afspraken, neemt de Gemeenschap maatregelen aan voor:

- (a) het effectieve beheer van de bodem, de lucht en alle watervoorraden, de exclusieve economische zone en alle andere maritieme gebieden die onder de nationale jurisdictie van de lidstaten vallen; en*
- (b) de instandhouding van de biologische diversiteit en het duurzame gebruik van biologische hulpbronnen van de lidstaten, in het bijzonder de hulpbronnen die van belangrijke medicinale en traditionele waarde zijn.*

ARTIKEL 59 **Afzet van landbouwproducten**

1. De Gemeenschap bevordert in samenwerking met bevoegde nationale, regionale en internationale organisaties de ontwikkeling van effectieve landbouwafzetsystemen, teneinde in te spelen op de vraag vanuit de markt naar landbouwproducten van de lidstaten, deze marktvraag te beïnvloeden en nieuwe marktvraag te genereren.

2. Bij het verwezenlijken van de in lid 1 genoemde stimulering besteedt de Gemeenschap speciale aandacht aan:

- (a) marktinformatie, -onderzoek en -planning;*
- (b) verbeterde technologie na het oogsten;*
- (c) risicoverzekering; en*
- (d) efficiënte distributiediensten.*

3. Om de in lid 1 genoemde doelstellingen te bereiken, neemt de Gemeenschap maatregelen aan ter bevordering van:

- (a) de totstandbrenging van een systeem van regionale marktinformatie;*

- (b) *de verbetering van productie- en marktinformatiesystemen van de lidstaten om onder meer de efficiënte coördinatie van afzetstrategieën en -systemen te vergemakkelijken;*
- (c) *institutionele regelingen waaronder begrepen verenigingen van producenten en samenwerkende afzetbedrijven om in te spelen op bestaande en veranderende marktomstandigheden;*
- (d) *afzet in en voor nichemarkten;*
- (e) *verbindingen tussen landbouw en andere sectoren, in het bijzonder de toeristische sector;*
- (f) *de identificatie en het gebruik van goedkope alternatieve productiemiddelen;*
- (g) *het tot stand brengen en aannemen van regionale standaarden en specificaties die verenigbaar zijn met internationale standaarden voor verhandelde producten;*
- (h) *verbeterde productiviteit en voedselkwaliteit;*
- (i) *verzekeringsdekking voor primaire landbouwproducten; en*
- (j) *de ontwikkeling van efficiënte distributiediensten om het vermarkten binnen en buiten de regio te vergemakkelijken.*

4. *Ter vervulling van de noodzaak om vraag vanuit de markt naar landbouwproducten van de lidstaten te genereren en om de landbouwontwikkeling van de minder ontwikkelde landen te bevorderen, stemmen de lidstaten in met de in bijlage III genoemde regelingen voor de afzet van oliën en vetten.*

ARTIKEL 60 **Visserijbeheer en -ontwikkeling**

1. *De Gemeenschap bevordert in samenwerking met bevoegde nationale, regionale en internationale bureaus en organisaties de ontwikkeling, het beheer en de instandhouding van de visbestanden in en tussen de lidstaten op een duurzame basis.*

2. *De gemeenschap realiseert de in lid 1 genoemde stimulering en ondersteuning door:*

- (a) *de institutionele capaciteiten van de lidstaten te versterken op gebieden als formulering van beleid, registratie- en beheersystemen, bewaking en beoordeling van middelen en technologieën voor de oogst en na de oogst;*
- (b) *mechanismen tot stand te brengen om bijstand te leveren bij:*
 - (i) *de ontwikkeling, het beheer en de instandhouding van de visbestanden;*
 - (ii) *het vervullen van plichten die verband houden met de visbestanden en die voortvloeien uit artikel 62, 63 en 64 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (1982).*
- (c) *effectieve regionale vertegenwoordiging in internationale fora;*
- (d) *totstandbrenging van ontwikkelingsprogramma's voor aquacultuur;*

- (e) *de totstandbrenging te stimuleren van beschermde aquatische habitats en aanverwante gebieden op het land en vispopulaties voor de duurzame ontwikkeling van de visbestanden van de lidstaten; en*
- (f) *het tot stand brengen, faciliteren en versterken van onderzoek en ontwikkeling van menselijke hulpbronnen op professioneel en technisch niveau en op het niveau van beroepsopleidingen.*

3. *De Gemeenschap werkt met de lidstaten samen op het gebied van:*

- (a) *het beheer van grensoverschrijdende en over grote afstanden trekkende visbestanden;*
- (b) *voortdurende bewaking van hun exclusieve economische zones;*
- (c) *de afbakening van maritieme grenzen; en*
- (d) *bescherming van hun mariene milieu tegen verontreinigingen en gevaarlijke afvalstoffen.*

4. *Onverminderd de bepalingen van artikel 56 bevordert COFCOR de totstandbrenging van een regeling voor het effectieve beheer, de effectieve instandhouding en het effectieve gebruik van de levende hulpbronnen van de exclusieve economische zones van de lidstaten.*

5. *Ten behoeve van dit artikel wordt onder "visbestanden" verstaan alle visvoorraden, natuurlijk en gekweekt, in de binnenwateren en kustwateren, territoriale wateren en de exclusieve economische zones van de lidstaten.*

ARTIKEL 61 **Bosbeheer en -ontwikkeling**

1. *De Gemeenschap bevordert in samenwerking met bevoegde nationale, regionale en internationale bureaus en organisaties de ontwikkeling, het beheer en de instandhouding van de bosbestanden in de lidstaten op een duurzame basis.*

2. *De Gemeenschap realiseert de in lid 1 genoemde stimulering en ondersteuning door beleid en programma's te formuleren voor:*

- (a) *het beheer van haar bosbestanden;*
- (b) *de integratie van bosontwikkeling in rurale gemeenschappen;*
- (c) *versterken van de institutionele capaciteiten van de lidstaten om systemen voor bosbeheer te ontwikkelen en in te voeren;*
- (d) *het tot stand brengen, faciliteren en versterken van programma's voor onderzoek en voor ontwikkeling van menselijke hulpbronnen op professioneel en technisch niveau en op het niveau van beroepsopleidingen;*
- (e) *het stimuleren van participatie van de publieke en particuliere sector aan de ontwikkeling en toepassing van technologie;*
- (f) *het instellen van stimuleringsregelingen voor bosbouwontwikkeling om binnenlandse, regionale en buitenlandse investeringen in de subsector bosbouw te stimuleren;*

- (g) *het harmoniseren van standaarden voor kwaliteitsborging, verenigbaar met internationale specificaties;*
- (h) *het bevorderen van vercommercialisering van natuurlijke bosproducten op een duurzame wijze; en*
- (i) *ter hand nemen van nationale bosinventarissen.*

3. *Ten behoeve van dit artikel wordt onder "bosbestanden" verstaan die natuurlijke activa bestaande uit bossen, waaronder begrepen hout en andere bosproducten, biologische diversiteit, recreatie, de habitat van in het wild levende vissen en dieren, wildernis, flora en fauna, lucht, water en bodems.*

ARTIKEL 62 **Voorbehoud**

De bepalingen in dit hoofdstuk gelden onverminderd de plichten van de lidstaten ingevolge huidige internationale afspraken.

DEEL DRIE **GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN**

ARTIKEL 63 **Ontwikkeling van Menselijke Hulpbronnen**

1. *Onverminderd enige andere bepaling in dit Verdrag verband houdende met de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen neemt COTED in samenwerking met COHSOD maatregelen aan voor de ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen van de Gemeenschap welke onder meer het streven van de Gemeenschap naar internationale mededinging in de ontwikkeling, productie en levering van goederen en diensten dient te ondersteunen.*

2. *De in lid 1 van dit artikel genoemde maatregelen worden zo vormgegeven dat zij zich richten op de economische, sociale en culturele aspecten van de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen en omvatten het volgende:*

- (a) *ontwikkeling van programma's die staatsburgers van de Gemeenschap ondersteunen bij het ontwikkelen van attitudes en het verwerven van bekwaamheden om effectief te functioneren;*
- (b) *ontwikkeling van de vaardigheden en attitudes die nodig zijn om een cultuur van ondernemerschap te stimuleren;*
- (c) *vestigen en versterken van onderwijs- en opleidingsinstituten voor formele en informele overdrachtswijzen en alternatieve methoden voor afstandsonderwijs;*
- (d) *ontwikkeling van op de industrie gerichte onderwijsprogramma's die zijn opgezet om het mededingingsvermogen van regionale industrieën te verbeteren; en*
- (e) *bevordering van meertalige vaardigheden op alle niveaus voor algemeen onderwijs, met bijzondere nadruk op de behoeften van de dienstensector.*

3. *De Gemeenschap neemt, in het bijzonder en op voortdurende basis, effectieve maatregelen aan voor de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen, met als doel te voldoen aan de eisen voor kaders van deskundig landbouwpersoneel op alle niveaus in de lidstaten.*

4. Ten behoeve van lid 3 worden er maatregelen getroffen om:
- (a) de vraag naar en de geschiktheid van landbouwonderwijs en -opleidingen voortdurend te monitoren en te evalueren;
 - (b) opleidingsprogramma's in de landbouwsector tot stand te brengen;
 - (c) een effectief aanbod van praktijkonderwijs voor boeren, bosbouwers en vissers te ontwikkelen; en
 - (d) de faciliteiten te verbeteren en de kwaliteiten van regionale opleidingsinstituten en nationale besturen te versterken ter ondersteuning van de ontwikkeling van de landbouw.
5. Bij het uitvoeren van de in lid 4 van dit artikel genoemde functies werkt de Gemeenschap samen met onderwijs- en opleidingsinstituten en relevante regionale en internationale organisaties om geharmoniseerde landbouwleerplannen, scholingsmaterialen en casestudies te ontwikkelen voor sleutelgebieden van de landbouw, visserij en bosbouw, gebruikmakend van de technologie van afstandsonderwijs, waar van toepassing.

ARTIKEL 64 **Onderzoek en Ontwikkeling**

1. COTED bevordert marktgeleid onderzoek, technologische ontwikkeling en aanpassing van technologie in de Gemeenschap om de productie van goederen en diensten in de lidstaten op een duurzame basis te ondersteunen, met de bedoeling deze productie te diversifiëren en de internationale mededinging ervan te versterken.
2. Bij het vervullen van zijn in lid 1 van dit artikel beschreven mandaat neemt COTED maatregelen aan ter aanmoediging van, onder meer uitvindingen en innovatie, alsmede de verwerving, overdracht, assimilatie, aanpassing en verspreiding van technologieën in de Gemeenschap. Onverminderd het algemene karakter van het voorgaande dient COTED:
- (a) bureaus, onderzoeksinstituten en tertiaire instituten uit de publieke en particuliere sector bij hun activiteiten op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling aan te moedigen en te helpen bij het identificeren van financieringsbronnen voor dergelijke activiteiten;
 - (b) samenwerking op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling tussen de lidstaten en met derde staten en bevoegde internationale organisaties te bevorderen;
 - (c) samenwerking mogelijk te maken:
 - (i) bij opleidingen;
 - (ii) bij de uitwisseling van wetenschappelijke en technische informatie tussen bevoegde instituten;
 - (iii) bij het vrije verkeer van onderzoekers in de Gemeenschap;
 - (iv) tussen ondernemingen in de particuliere sector om de resultaten van onderzoek en ontwikkeling in het productieproces te integreren;

- (d) *technologiebeleid en -strategieën te ontwikkelen en uit te voeren, met gepaste aandacht voor het belang van technologiebeheer en de bescherming van intellectuele eigendomsrechten;*
- (e) *toegang tot technologische en onderzoeksfaciliteiten van lidstaten voor staatsburgers van de Gemeenschap te vergemakkelijken; en*
- (f) *de ontwikkeling van voorlichtingsdiensten inzake technologie te bevorderen.*

3. *In het bijzonder bevordert en stimuleert COTED onderzoek en ontwikkeling en de aanpassing, verspreiding en overdracht van geschikte technologieën met als doel een hogere landbouwproductie en -productiviteit te bereiken, waarbij de noodzaak om de onafhankelijkheid en mensenrechten van de landbouwersgemeenschap te beschermen, in gedachten moet worden gehouden.*

4. *COTED dient in samenwerking met bevoegde onderzoeks- en ontwikkelingsinstituten in de publieke en particuliere sector lidstaten aan te moedigen en bij te staan:*

- (a) *bij het faciliteren van toegang tot en gebruik van nieuwe en geschikte technologieën in de landbouwsector;*
- (b) *bij het ontwikkelen:*
 - (i) *van efficiënte systemen voor het genereren en overdragen van geschikte technologieën; en*
 - (ii) *van technologische en institutionele kwaliteiten in de publieke en particuliere sector,*

verenigbaar met een concurrerende en duurzame landbouwproductie.

5. *Bij het uitoefenen van haar functies ingevolge dit artikel moedigt COTED de particuliere sector aan een cruciale rol te spelen bij:*

- (a) *de ontwikkeling, aanpassing en overdracht van geschikte technologieën in de landbouwsector; en*
- (b) *de ontwikkeling van verenigingen van producenten als basis voor autonome actie en intraregionale overdracht van technologieën en onderzoeksresultaten.*

6. *COTED werkt met de lidstaten en bevoegde organisaties samen om middelen te bedenken ter bescherming, ontwikkeling en vercommercialisering van lokale kennis over de waarde en het gebruik van de biodiversiteit van de regio ten behoeve van hun populaties, met name hun inheemse volken.*

ARTIKEL 65 **Bescherming van het milieu**

1. *Het beleid van de Gemeenschap wordt zo uitgevoerd dat zorgvuldig en verstandig beheer van de hulpbronnen van de lidstaten is gewaarborgd. In het bijzonder bevordert de Gemeenschap maatregelen om het volgende te waarborgen:*

- (a) *het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu;*
- (b) *de bescherming van het leven en de gezondheid van mensen, dieren en planten; en*

- (c) *het aannemen van initiatieven op communautair niveau om regionale milieuproblemen aan te pakken.*

2. *Bij het formuleren van maatregelen die verband houden met het milieu, houdt de Gemeenschap rekening met:*

- (a) *beschikbare en toegankelijke wetenschappelijke en technische gegevens;*
- (b) *milieuomstandigheden in de lidstaten;*
- (c) *de potentiële kosten en baten van handelen of niet handelen;*
- (d) *de economische en sociale ontwikkeling van de Gemeenschap als geheel en de evenwichtige ontwikkeling van de lidstaten;*
- (e) *het voorzorgsbeginsel en de principes die verband houden met preventief handelen, rectificatie van milieuschade bij de bron en het principe dat de vervuiler betaalt; en*
- (f) *de noodzaak de regio te beschermen tegen de schadelijke effecten van gevaarlijke materialen die in of door de Gemeenschap worden vervoerd, gegenereerd, verwijderd of verscheept.*

3. *Bij het uitvoeren van haar functies ingevolge dit Verdrag waarborgt COTED een balans tussen de eisen van industriële ontwikkeling en de bescherming en het behoud van het milieu.*

4. *Bij het uitvoeren van dit artikel werken de Gemeenschap en de lidstaten binnen hun respectieve bevoegdheidsgebieden samen met derde staten en bevoegde milieuorganisaties.*

ARTIKEL 66 **Bescherming van intellectuele eigendomsrechten**

COTED bevordert de bescherming van intellectuele eigendomsrechten binnen de Gemeenschap door, onder meer:

- (a) *regelingen voor de bescherming van rechten van intellectueel eigendom te versterken en registratieprocedures in de lidstaten te vereenvoudigen;*
- (b) *een regionale administratie op te richten voor intellectuele eigendomsrechten met uitzondering van het auteursrecht;*
- (c) *mechanismen te identificeren en door de lidstaten tot stand te laten brengen om het volgende te waarborgen:*
 - (i) *het gebruik van beschermde werken ten gunste van de lidstaten;*
 - (ii) *het behoud van inheemse Caribische cultuur; en*
 - (iii) *de juridische bescherming van uitdrukkingen van folklore, andere traditionele kennis en nationaal erfgoed, in het bijzonder van inheemse volken in de Gemeenschap;*
- (d) *octrooidocumentatie in toenemende mate te verspreiden en te gebruiken als bron van*

technologische informatie;

- (e) *openbaar onderwijs;*
- (f) *maatregelen ter voorkoming van misbruik van intellectuele eigendomsrechten door houders van rechten of de toevlucht tot praktijken die de handel onredelijk belemmeren of die de internationale technologie-overdracht negatief beïnvloeden; en*
- (g) *deelname van de lidstaten aan internationale wetgevingskaders voor de bescherming van intellectuele eigendomsrechten.*

ARTIKEL 67 **Standaarden en technische voorschriften**

1. *COTED ontwikkelt in samenwerking met bevoegde bureaus een standaardisatieprogramma ter bevordering van de doelstellingen in dit hoofdstuk en consistent met de internationale verplichtingen van de lidstaten.*
2. *Bij het uitvoeren van het programma gebruiken de lidstaten geen standaarden, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures als handelsbarrières.*
3. *Het programma heeft de volgende doelstellingen:*
 - (a) *faciliteren van handel;*
 - (b) *verbeterde efficiëntie in de productie en levering van goederen en diensten;*
 - (c) *verbeterde kwaliteit van goederen en diensten die binnen de Gemeenschap en met derde Staten worden verhandeld; en*
 - (d) *bescherming van de consument en het milieu.*
4. *Het programma omvat de volgende elementen:*
 - (a) *harmonisatie van standaarden en technische voorschriften en transparantie bij de ontwikkeling en bekendmaking van standaarden en technische voorschriften;*
 - (b) *erkenning van conformiteitsbeoordelingsprocedures door middel van wederzijdse erkenningsovereenkomsten of andere middelen;*
 - (c) *faciliteren van de ontwikkeling van een standaardeninfrastructuur op nationaal en regionaal niveau;*
 - (d) *faciliteren van de ontwikkeling van een metrologie-infrastructuur; en*
 - (e) *regelingen voor de uitwisseling van informatie met betrekking tot de ontwikkeling en uitvoering van standaarden en technische voorschriften tussen de partijen bij dit Verdrag.*
5. *De Gemeenschap bevordert de vestiging van een regionaal standaardisatie-instituut dat onder meer:*
 - (a) *de uitvoering van het standaardisatieprogramma faciliteert;*

- (b) *de lidstaten helpt bij het begrijpen en vervullen van hun verplichtingen ingevolge dit Verdrag en andere internationale overeenkomsten;*
- (c) *de ontwikkeling van nationale standaardisatie-instituten in de lidstaten bevordert; en*
- (d) *toegang mogelijk maakt tot technische bijstand die in de lidstaten en in derde staten beschikbaar is.*

6. *Ten behoeve van dit artikel zijn de volgende definities van toepassing:*

- (a) *Onder "technisch voorschrift" wordt verstaan een voorschrift dat productkenmerken of de bijbehorende processen en productiemethoden, waaronder begrepen de toepasselijke administratieve voorwaarden, vastlegt. De naleving van een technisch voorschrift is verplicht. De term kan ook inhouden of uitsluitend betrekking hebben op vereisten met betrekking tot terminologie, symbolen, verpakking, markering of etikettering, voor zover deze van toepassing zijn op een product, proces of productiemethode.*
- (b) *Onder "standaard" wordt verstaan een door een erkende instantie goedgekeurde richtlijn die voor algemeen en herhaald gebruik voorziet in regels, richtlijnen of kenmerken voor producten of met producten verband houdende productieprocessen en productiemethoden. De naleving van een standaard is niet verplicht. De term kan ook inhouden of uitsluitend betrekking hebben op vereisten met betrekking tot terminologie, symbolen, verpakking, markering of etikettering, voor zover deze van toepassing zijn op een product, proces of productiemethode.*
- (c) *"Conformiteitsbeoordelingsprocedures" omvatten procedures die, direct dan wel indirect, worden gebruikt om vast te stellen dat aan relevante eisen in technische voorschriften of standaarden wordt voldaan.*

ARTIKEL 68 **Investeringsbeleid van de Gemeenschap**

COTED brengt in samenwerking met COFAP en COHSOD een Investeringsbeleid van de Gemeenschap tot stand dat een gezond nationaal macro-economisch beleid, een geharmoniseerd systeem van investeringsregelingen, stabiele industriële betrekkingen, de juiste financiële instellingen en regelingen, een ondersteunende juridische en sociale infrastructuur en modernisering van de rol van overheden omvat.

ARTIKEL 69 **Harmonisatie van investeringsregelingen**

1. *De lidstaten harmoniseren nationale stimuleringsregelingen voor investeringen in de industriële, de landbouw- en de dienstensector.*

2. *COFAP formuleert in overeenstemming met relevante internationale overeenkomsten voorstellen voor de totstandbrenging van regelingen voor het geven van stimulansen aan ondernemingen in de in lid 1 genoemde sectoren. In het bijzonder verlenen dergelijke voorstellen ondersteuning aan industrieën die worden beschouwd als zijnde van strategisch belang voor de Gemeenschap.*

3. *Bij het formuleren van de in lid 2 genoemde voorstellen schenkt COFAP gepaste aandacht aan de typische eigenschappen van de betrokken industrieën en kan, onverminderd het algemene karakter van het voorgaande, in het volgende voorzien:*

- (a) *nationale stimuleringsregelingen voor investeringen die zijn bedoeld ter bevordering van*

duurzame, exportgeleide industriële en dienstverleningsgerichte ontwikkeling;

- (b) faciliteren van investeringen door bureaucratische belemmeringen weg te nemen; en*
- (c) non-discriminatie bij het toekennen van premies aan staatsburgers van de Gemeenschap.*

ARTIKEL 70 **Macro-economisch beleid**

- 1. COFAP formuleert voorstellen en neemt geschikte maatregelen aan om een gezonde macro-economische omgeving in de lidstaten te bevorderen, strokend met hun verplichtingen ingevolge dit Verdrag en toepasselijke internationale overeenkomsten.*
- 2. COFAP bevordert in samenwerking met andere bevoegde lichamen economische ontwikkeling in de lidstaten via de ontwikkeling en toepassing van convergerend macro-economisch beleid ter waarborging van begrotingsdiscipline, een gunstige betalingsbalans, stabiele valuta's en redelijke prijzen, onverminderd de waarborging van hoge werkgelegenheidsniveaus.*
- 3. COFAP werkt samen met COFCOR en COTED bij het coördineren van:*
 - (a) het economisch beleid van de lidstaten; en*
 - (b) de posities en presentaties van de lidstaten in alle internationale economische, financiële en handelsvergaderingen waarin zij zijn vertegenwoordigd.*
- 4. Ter ondersteuning van de ontwikkeling van macro-economisch beleid voorziet de Gemeenschap in harmonisatie van de uitkomsten van de statistische diensten van de lidstaten.*

ARTIKEL 71 **Financiële infrastructuur**

COFAP neemt voorstellen aan voor de totstandbrenging van een financiële infrastructuur ter ondersteuning van investeringen in de Gemeenschap. In het bijzonder ondersteunt COFAP de lidstaten bij het oprichten van kapitaalmarkten, financiële instellingen en geschikte financiële instrumenten om beleggen van vermogen duurzaam mogelijk te maken.

ARTIKEL 72 **Overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belasting**

- 1. De lidstaten sluiten onderling een overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting met als doel het vrije verkeer van kapitaal in de Gemeenschap te faciliteren.*
- 2. De lidstaten sluiten hun overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belasting met derde staten op basis van wederzijds overeengekomen principes die worden bepaald door COFAP.*

ARTIKEL 73 **Industriële betrekkingen**

COHSOD formuleert in overleg met COTED voorstellen en neemt geschikte maatregelen aan ter bevordering van harmonieuze, stabiele en rationele industriële betrekkingen in de Gemeenschap. Bij het formuleren van dergelijke maatregelen en voorstellen dient COHSOD, onder meer, het volgende te bevorderen:

- (a) de doelstellingen van volledige werkgelegenheid, verbeterde leef- en*

werkomstandigheden; geschikt beleid en geschikte programma's inzake sociale verzekering; tripartiet overleg tussen regeringen, werknemers- en werkgeversorganisaties; en grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit;

- (b) erkenning van het beginsel van non-discriminatoire behandeling onder werknemers in de Gemeenschap bij het streven naar werkgelegenheid binnen de Gemeenschap;
- (c) de totstandbrenging en instandhouding van effectieve mechanismen voor de versterking van industriële betrekkingen, in het bijzonder die van collectief onderhandelen; en
- (d) bewustzijn onder werknemers en werkgevers in de Gemeenschap dat internationale mededinging essentieel is voor sociale en economische ontwikkeling van lidstaten en samenwerking vergt van werkgevers en werknemers voor een hogere productie en productiviteit in ondernemingen in de Gemeenschap.

ARTIKEL 74 **Wettelijke infrastructuur**

1. De Commissie Juridische Zaken werkt samen met bevoegde lichamen van de Gemeenschap om de lidstaten te adviseren over de wettelijke infrastructuur die nodig is om investeringen in de lidstaten te bevorderen, waaronder begrepen grensoverschrijdende investeringen, waarbij rekening wordt gehouden met de bepalingen van artikel 68.

2. De lidstaten harmoniseren hun wetgeving en administratieve praktijken met betrekking tot, onder meer:

- (a) bedrijven of andere juridische entiteiten;
- (b) intellectuele eigendomsrechten;
- (c) standaarden en technische voorschriften;
- (d) etikettering van levensmiddelen en geneesmiddelen;
- (e) sanitaire en fytosanitaire maatregelen;
- (f) mededingsbeleid;
- (g) dumping;
- (h) subsidies en compenserende maatregelen; en
- (i) arbitrage in handelszaken.

ARTIKEL 75 **Ontwikkeling van sociale infrastructuur**

1. Bij de totstandbrenging van het industrieel beleid bevordert de Gemeenschap geschikte maatregelen voor de totstandbrenging van een geschikte sociale infrastructuur, de bestrijding van armoede en het zekerstellen van sociale stabiliteit in de lidstaten.

2. Onverminderd het algemene karakter van het voorgaande bevordert de Gemeenschap in de lidstaten:

- (a) de vestiging en verbetering van instituten en faciliteiten op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, sport en sociale zekerheid;
- (b) het sluiten van wederzijdse socialeverzekeringsovereenkomsten tussen lidstaten om de verkeer van vaardigheden te faciliteren; en
- (c) scholing en omscholing van werknemers, mobiliteit van docenten en studenten, samenwerking tussen onderwijs- en opleidingsinstituten en de ontwikkeling van

onderwijs op afstand.

3. *De lidstaten ontwikkelen begrip en waardering van de Gemeenschap door middel van effectieve public relations, onderwijs-, cultuur- en jongerenuitwisselingsprogramma's.*

ARTIKEL 76 **Rol van overheden**

COTED bevordert de modernisering van overheidsbureaucratie door onder meer:

- (a) de ontwikkeling aan te moedigen van nauwere contacten tussen openbare besturen, industrie en andere belanghebbenden om te waarborgen dat de door het wereldwijde milieu gepresenteerde problematiek wordt begrepen en oplossingen op basis van samenwerking worden ontwikkeld;*
- (b) belemmeringen weg te nemen en het regelgevingskader voor economische ondernemingen op nationaal en regionaal niveau te verbeteren;*
- (c) rendabiliteit te stimuleren bij het leveren van diensten aan het publiek; en*
- (d) geschikte regelingen voor te stellen om de wijzigingen in het ondernemingsklimaat en toekomstige uitdagingen voor de industrie aan te pakken.*

ARTIKEL 77 **Bijzondere bepalingen voor minder ontwikkelde landen**

Waar in dit hoofdstuk lidstaten of bevoegde lichamen maatregelen moeten aannemen ten behoeve van het industriële beleid van de Gemeenschap, dient rekening te worden gehouden met de speciale behoeften en omstandigheden van de minder ontwikkelde landen.

HOOFDSTUK VIJF **HANDELSBELEID**

DEEL EEN **INLEIDING**

ARTIKEL 78 **Doelstellingen van het Handelsbeleid van de Gemeenschap**

1. *Het handelsbeleid van de Gemeenschap heeft als doel de duurzame groei van intracommunautaire en internationale handel en de wederzijds voordelige uitwisseling van goederen en diensten tussen de lidstaten en tussen de Gemeenschap en derde staten.*

2. *Om te voldoen aan het in lid 1 van dit artikel beschreven doel, streeft de Gemeenschap naar de volgende doelstellingen:*

- (a) volledige integratie van de nationale markten van alle lidstaten van de Gemeenschap in één verenigd open-marktgebied;*
- (b) verbreding van het marktgebied van de Gemeenschap;*

- (c) *de actieve bevordering van export van internationaal concurrerende goederen en diensten die hun oorsprong in de Gemeenschap hebben;*
 - (d) *waarborgen van de meest gunstige handelsvoorwaarden voor in de Gemeenschap geproduceerde goederen en diensten die naar derde staten en groepen staten worden geëxporteerd.*
3. *Om de doelstellingen van zijn handelsbeleid te bereiken, dient de Gemeenschap:*
- (a) *het volgende te ondernemen:*
 - (i) *de totstandbrenging van gemeenschappelijke instrumenten, gemeenschappelijke diensten en de gezamenlijke regeling en werking en het efficiënte beheer van de interne en externe handel van de CSME;*
 - (ii) *waar mogelijk de inzet van gemeenschappelijke onderhandelingsstrategieën in de ontwikkeling van wederzijds voordelige handelsovereenkomsten met derde staten en groepen staten;*
 - (iii) *in voorkomende gevallen deelname aan en gezamenlijke vertegenwoordiging in internationale en regionale organisaties die onderhandelen over disciplines, die tot stand brengen en toepassen welke de internationale en regionale handel regelen;*
 - (b) *te verhinderen dat de lidstaten nieuwe beperkingen opleggen op de invoer en uitvoer van producten die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap.*
4. *Lidstaten dienen bestaande beperkingen op de invoer en uitvoer van goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap, anders dan de door dit Verdrag goedgekeurde beperkingen, uit de weg te ruimen.*

ARTIKEL 79
Algemene bepalingen met betrekking
tot handelsliberalisering

1. *De lidstaten zullen een regeling voor het vrije goederen- en dienstenverkeer in de CSME tot stand te brengen en in stand te houden.*
2. *Elke lidstaat onthoudt zich van handelsbeleid en -verkeer waarvan het doel of de werking bestaat in het verstoren van mededinging, het frustreren van het vrije verkeer van goederen en diensten of in het anderszins tenietdoen of aantasten van voordelen waarop andere lidstaten ingevolge dit Verdrag recht hebben.*
3. *De lidstaten voeren in hun grondgebied geen nieuwe beperkingen in met betrekking tot import en export die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap, behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien.*

ARTIKEL 80
Coördinatie van extern handelsbeleid

1. *De lidstaten coördineren hun handelsbeleid met derde staten of groepen derde staten.*
2. *De Gemeenschap streeft naar het sluiten van externe handels- en economische overeenkomsten op een gezamenlijke basis in overeenstemming met door de Conferentie tot stand*

gebrachte beginselen en mechanismen.

3. Door lidstaten ingevolge hun nationale strategische belangen te sluiten bilaterale overeenkomsten dienen:

- (a) onverminderd hun verplichtingen ingevolge het Verdrag te worden gesloten; en
- (b) voorafgaand aan hun afsluiting te worden onderworpen aan de bevestiging door het CARICOM-secretariaat dat de overeenkomsten de positie van andere CARICOM-staten ten opzichte van het Verdrag niet schaden of benadelen.

4. Wanneer handelsovereenkomsten over tariefconcessies worden gesloten, is de voorafgaande goedkeuring van COTED vereist.

5. Niets in dit Verdrag dient te beletten dat Belize overeenkomsten sluit met aangrenzende economische groeperingen, met dien verstande dat aan de lidstaten van de Gemeenschap geen behandeling wordt gegeven die minder gunstig is dan de behandeling die wordt gegeven aan derde staten binnen dergelijke groeperingen en dat de regelingen er op adequate wijze voor hoeden dat het handelsverkeer vanuit de landen van dergelijke groeperingen via Belize naar de rest van CARICOM wordt verlegd.

ARTIKEL 81

Overeenkomsten met derde staten in bewaring geven

De lidstaten geven door hen met derde staten gesloten overeenkomsten betreffende handel of steun bij het Secretariaat in bewaring.

DEEL TWEE HANDELSLIBERALISERING

ARTIKEL 82

Totstandbrenging van een gemeenschappelijk buitentarief

De lidstaten dienen een gemeenschappelijk buitentarief (CET) tot stand te brengen en in stand te houden met betrekking tot alle goederen die niet in aanmerking komen voor communautaire behandeling in overeenstemming met plannen en programma's die in relevante besluiten van COTED worden beschreven.

ARTIKEL 83

Werking van het gemeenschappelijk buitentarief

1. Om het even welke wijziging in of opschorting van het gemeenschappelijk buitentarief met betrekking tot enig artikel dient te worden besloten door COTED.

2. Wanneer:

- (a) een product niet in de Gemeenschap wordt geproduceerd;
- (b) de hoeveelheid van het in de Gemeenschap geproduceerde product niet voldoet aan de vraag in de Gemeenschap; of
- (c) de kwaliteit van het in de Gemeenschap geproduceerde product lager is dan de in de

Gemeenschap geldende standaard of een standaard waarvan het gebruik door COTED is goedgekeurd,

kan COTED besluiten tot goedkeuring van een verlaging of opschorting van het gemeenschappelijk buitentarief met betrekking tot invoer van dat product, behoudens voorwaarden waartoe zij kan besluiten, met dien verstande dat aan het uit derde staten geïmporteerde product in geen geval een gunstigere behandeling wordt gegeven dan aan soortgelijke, in de lidstaten geproduceerde producten.

3. *De in lid 2 genoemde toestemming om het gemeenschappelijk buitentarief op te schorten, kan in perioden tussen vergaderingen van COTED namens COTED worden verleend door de Secretaris-Generaal. Van het verlenen van deze toestemming door de Secretaris-Generaal wordt in de volgende vergadering van COTED verslag gedaan.*

4. *Elke lidstaat benoemt ten behoeve van het beheer van het gemeenschappelijk buitentarief een bevoegde instantie die aan COTED bekend wordt gemaakt.*

5. *COTED beoordeelt het gemeenschappelijk buitentarief voortdurend, geheel dan wel gedeeltelijk, om de gevolgen ervan voor de productie en handel vast te stellen en om de uniforme uitvoering ervan in de hele Gemeenschap te waarborgen, in het bijzonder door de noodzaak van discretionaire toepassing in het dagelijkse beheer van het tarief te verminderen.*

ARTIKEL 84 **Oorsprongsregels van de Gemeenschap**

1. *Behoudens de bepalingen van dit artikel worden goederen die van de ene lidstaat zijn geleverd aan een ontvanger in een andere lidstaat, behandeld als hadden zij hun oorsprong in de Gemeenschap, wanneer de goederen:*

- (a) *volledig binnen de Gemeenschap zijn geproduceerd; of*
- (b) *binnen de Gemeenschap geheel of gedeeltelijk van materialen die van buiten de Gemeenschap zijn ingevoerd of van materialen van onbepaalde oorsprong zijn geproduceerd door een proces dat een aanzienlijke transformatie teweegbrengt die erdoor wordt gekenmerkt:*
 - (i) *dat de goederen worden geclassificeerd in een tariefpost die afwijkt van de tariefpost waarin enige van die materialen worden geclassificeerd; of*
 - (ii) *in het geval van goederen die in de lijst in bijlage I bij dit Verdrag worden beschreven (in het hiernavolgende "de Lijst" te noemen), dat zij alleen voldoen aan de daarvoor gespecificeerde voorwaarden.*

2. *Goederen die voor reparatie, herstel of verbetering zijn geleverd van de ene lidstaat aan een ontvanger in een andere lidstaat dienen bij hun terugkeer naar de lidstaat waaruit zij werden geëxporteerd, uitsluitend te worden behandeld ten behoeve van herinvoer, op vergelijkbare wijze als goederen die hun oorsprong in de Gemeenschap hebben, met dien verstande dat de goederen rechtstreeks worden teruggezonden naar de lidstaat waaruit zij werden geëxporteerd en de waarde van materialen die van buiten de Gemeenschap worden ingevoerd of die van onbepaalde oorsprong zijn en die zijn gebruikt in het proces van reparatie, herstel of verbetering, niet hoger is dan:*

- (a) *wanneer de goederen het proces van reparatie, herstel of verbetering hebben ondergaan in een meer ontwikkeld land, 65 procent van de kosten van reparatie, herstel of verbetering;*

- (b) *wanneer de goederen het proces van reparatie, herstel of verbetering hebben ondergaan in een minder ontwikkeld land, 80 procent van de kosten van reparatie, herstel of verbetering.*

3. *Wanneer er bij de bevoorrading van regionale materialen sprake is van een onderbreking of tekort en de fabrikant van goederen waarvoor als criterium voor oorsprong in de Gemeenschap "volledig geproduceerd" of "geproduceerd van regionale materialen" geldt, door omstandigheden buiten zijn invloedssfeer niet in staat is voorraden van de regionale materialen te verkrijgen, dient hij de bevoegde instantie daarvan op de hoogte te stellen.*

4. *De bevoegde instantie dient:*

- (a) *na ontvangst van informatie van de fabrikant onderzoek naar de zaak in te stellen en als hij ervan overtuigd is dat de verklaring van de fabrikant gerechtvaardigd is, bij de Secretaris-Generaal in het voorgeschreven instrument een aanvraag in te dienen voor een certificaat waarin in dit artikel wordt voorzien;*
- (b) *op het moment van het indienen van de aanvraag de andere lidstaten op de hoogte te stellen van het onvermogen van de fabrikant om de voorraden van de vereiste materialen binnen de Gemeenschap te verkrijgen met verwijzing naar hoeveelheden en specificaties van de benodigde materialen en de periode gedurende welke de materialen nodig zijn.*

5. *De Secretaris-Generaal dient bij ontvangst van de aanvraag van de bevoegde instantie:*

- (a) *onmiddellijk en via de snelste weg bij de bevoegde instanties in de andere lidstaten de relevante informatie in te winnen over hun vermogen om de door de fabrikant benodigde materialen te leveren; en*
- (b) *elke bevoegde instantie te verzoeken te antwoorden op zijn vraag binnen zeven dagen na verzending van zijn verzoek.*

6. *Een bevoegde instantie dient binnen de gespecificeerde tijd op de in lid 5 genoemde vraag te reageren.*

7. *Wanneer de Secretaris-Generaal op basis van zijn onderzoek ervan overtuigd is dat de van de bevoegde instantie ontvangen aanvraag een gunstige behandeling rechtvaardigt, dient hij, ook al heeft hij van een of meer lidstaten mogelijk geen antwoord op zijn verzoek ontvangen, binnen veertien kalenderdagen na de ontvangst van de aanvraag van de bevoegde instantie namens COTED aan de bevoegde instantie een certificaat af te geven dat het gebruik van soortgelijke materialen van buiten de Gemeenschap goedgeurt, behoudens voorwaarden die hij mogelijk juist acht om op te leggen.*

8. *De Secretaris-Generaal informeert de lidstaten over de afgifte van zijn certificaat, waaronder begrepen daarmee verbonden voorwaarden, en deelt mede dat, niettegenstaande alles wat in de bepalingen van dit artikel op het tegendeel duidt, goederen die worden vervaardigd van soortgelijke, van buiten de Gemeenschap ingevoerde materialen dienen te worden geacht hun oorsprong in de Gemeenschap te hebben.*

9. *Het is een lidstaat toegestaan invoer vanuit een andere lidstaat te behandelen als had deze zijn oorsprong in de Gemeenschap, met dien verstande dat soortgelijke invoer vanuit enige andere lidstaat dezelfde behandeling krijgt. Betrokken lidstaten brengen COTED direct op de hoogte van handelsovereenkomsten die ingevolge dit lid worden gesloten en COTED kan, mits zij dit juist acht, aan de betrokken lidstaten adviseren alternatieve handelsovereenkomsten aan te nemen.*

10. De bepalingen van bijlage I zijn van toepassing op en hebben gevolgen voor het oogmerk van dit artikel. COTED onderwerpt de bijlage en in het bijzonder de Lijst aan een voortdurende beoordeling en kan de bijlage aanpassen om te waarborgen dat de doelstellingen van de Gemeenschap worden bereikt.

11. Van de afgifte van een certificaat in overeenstemming met lid 7 wordt door de Secretaris-Generaal aan COTED verslag gedaan tijdens de eerstvolgende vergadering van COTED na de datum van afgifte.

ARTIKEL 85 **Exportbevordering**

1. COTED neemt geschikte maatregelen aan voor de bevordering en export van goederen en diensten.
2. Bij de uitvoering van maatregelen ter bevordering van export besteedt COTED aandacht aan:
 - (a) de totstandbrenging en instandhouding van doeltreffende handelsinformatiesystemen en -diensten;
 - (b) de ontwikkeling en uitvoering van handelsbevorderingsprogramma's waaronder begrepen het uitvoeren van marktonderzoek en het organiseren van handelsmissies;
 - (c) de coördinatie en ondersteuning van de actieve deelname van de lidstaten aan internationale handelspromotiefora, waaronder begrepen vakbeurzen en -tentoonstellingen.

ARTIKEL 86 **Vrije doortocht**

1. De lidstaten verlenen vrije doortocht binnen de Gemeenschap met betrekking tot goederen en vaartuigen en andere vervoermiddelen die deze goederen vervoeren.
2. Ten behoeve van lid 1 van dit artikel wordt onder doortocht verstaan de passage van goederen en van vaartuigen, vliegtuigen en voertuigen die deze goederen vervoeren:
 - (a) via of over de grens van een lidstaat;
 - (b) met of zonder overslag, opslag, tussentijdse in- en uittanding of wijziging van vervoerwijze,

waarbij de passage slechts een deel vormt van een reis die buiten zijn grens begint en eindigt.

3. Bij het verlenen van vrije doortocht in de betekenis van lid 2 dienen de lidstaten:
 - (a) te waarborgen dat er geen onnodige vertragingen of beperkingen zijn en dat goederen, vaartuigen, vliegtuigen en voertuigen die deze goederen vervoeren, alleen worden onderworpen aan kosten voor vervoer, behandeling en andere verleende diensten;
 - (b) niet te discrimineren op basis van de vlag van vaartuigen, plaats van herkomst, vertrek, inreis, uitreis of bestemming, dan wel op basis van enige omstandigheid die verband houdt met het eigendom van goederen, vaartuigen, dan wel van vliegtuigen of voertuigen;
 - (c) met betrekking tot voorschriften, formaliteiten, leges en andere kosten voor diensten in

verband met de doortocht, te waarborgen dat een aan een lidstaat gegeven behandeling niet plaatsvindt op voorwaarden die minder gunstig zijn dan de voorwaarden die voor alle andere lidstaten gelden.

ARTIKEL 87 **Invoerrechten**

1. Behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien, heffen lidstaten geen invoerrechten op goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap.
2. Niets in lid 1 van dit artikel dient te worden uitgelegd zich te lenen voor het opleggen van niet-discriminatoire interne heffingen op een product of een niet in de invoerende lidstaat geproduceerd vervangingsproduct.
3. Dit artikel is niet van toepassing op leges en andere kosten die evenredig zijn met de kosten van verleende diensten.
4. Niets in lid 3 van dit artikel dient zo te worden opgevat dat het een belasting of douanetoeslag op enig product of een vervangingsproduct dat niet in de invoerende staat is geproduceerd, van de toepassing van lid 1 van dit artikel uitsluit.

ARTIKEL 88 **Verbod op uitvoerrechten**

1. De lidstaten heffen geen uitvoerrechten op goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap en die binnen de Gemeenschap worden verhandeld.
2. Niets in dit artikel dient een lidstaat ervan te weerhouden de maatregelen te nemen die nodig zijn ter voorkoming van het ontlopen van uitvoerrechten die worden geheven op producten die bestemd zijn voor uitvoer uit de Gemeenschap, waarbij dergelijke producten via een andere lidstaat worden heruitgevoerd.
3. Ten behoeve van dit artikel wordt onder "uitvoerrechten" verstaan heffingen of kosten met een zelfde werking die worden opgelegd op of in verband met de export van goederen.

ARTIKEL 89 **Terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop**

1. Het is een lidstaat toegestaan te weigeren goederen te behandelen als zijnde van oorsprong in de Gemeenschap die profiteren van door andere lidstaten toegestane terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop. Bij het toepassen van dit lid dient een lidstaat dezelfde behandeling te geven aan dergelijke goederen die worden geleverd vanuit alle andere lidstaten.
2. Wanneer een lidstaat voornemens is terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop toe te passen in de betekenis van lid 6, dient de lidstaat COTED daarvan in kennis te stellen.
3. De lidstaat dient bij de kennisgeving de omstandigheden uiteen te zetten die de noodzaak rechtvaardigen om een aanvraag tot terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop in te dienen, alsmede de producten die daarvan zullen profiteren, de aard en voorgestelde duur van de maatregelen en andere informatie die COTED van tijd tot tijd kan voorschrijven.
4. COTED besteedt zo snel mogelijk aandacht aan de in lid 3 genoemde kennisgeving en neemt een besluit over de geschiktheid van de maatregelen en kan, indien zij niet tevreden is, de lidstaat die

voornemens is een aanvraag tot terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop in te dienen, adviseren het programma aan te passen.

5. COTED beoordeelt jaarlijks alle programma's betreffende terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop die door lidstaten in stand worden gehouden.

6. Ten behoeve van dit artikel -

- (a) wordt onder 'terugbetaling van rechten bij met uitvoer gelijkgestelde verkoop' verstaan elke regeling voor de - gehele of gedeeltelijke - terugbetaling of kwijtschelding van invoerrechten die van toepassing zijn op ingevoerde materialen: met dien verstande dat de regeling, expliciet of impliciet, terugbetaling of kwijtschelding toestaat als bepaalde goederen of materialen worden uitgevoerd, maar niet als zij worden achtergehouden voor verbruik;
- (b) omvat 'terugbetaling' vrijstelling voor materialen die in vrijhavens en andere plaatsen met soortgelijke douaneprivileges worden binnengebracht;
- (c) wordt onder 'rechten' verstaan:
 - (i) alle heffingen op of in verband met invoer, behoudens belastingheffingen waarop artikel 80 van toepassing is; en
 - (ii) enig beschermend element in dergelijke belastingheffingen;
- (d) hebben 'materialen' de betekenis die er aan is toegewezen in regel I van bijlage I bij dit Verdrag.

ARTIKEL 90

Interne belastingen en andere belastingheffingen

1. Behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien, zullen lidstaten geen belastingheffingen toepassen:

- (a) direct, noch indirect op ingevoerde goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap die hoger zijn dan de belastingheffingen die direct dan wel indirect worden toegepast op soortgelijke binnenlandse goederen, noch anderszins dergelijke heffingen toe te passen om soortgelijke binnenlandse goederen te beschermen; of
- (b) op ingevoerde goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap, van een soort die zij niet produceren of die zij niet in substantiële hoeveelheden produceren, ter bescherming van de binnenlandse productie van vervangingsproducten die er in directe mededinging mee staan en waarop, direct dan wel indirect, in het land van invoer geen belastingheffingen met een vergelijkbare uitwerking van toepassing zijn.

2. Een lidstaat stelt COTED in kennis van alle door de lidstaat toegepaste belastingheffingen wanneer, ofschoon de hoogte van de heffingen of de voorwaarden die het opleggen of innen van de heffingen regelen, niet identiek zijn in relatie tot de ingevoerde goederen en de soortgelijke binnenlandse goederen, de lidstaat die de heffing toepast, vindt dat de heffing in overeenstemming met alinea (a) van lid 1 van dit artikel tot stand is gekomen. Een lidstaat verschaft op verzoek van een andere lidstaat informatie over de toepassing van lid 1 van dit artikel.

3. Ten behoeve van dit artikel wordt onder 'belastingheffingen' verstaan interne belastingen en andere interne heffingen met een equivalente uitwerking op goederen.

ARTIKEL 91
Kwantitatieve beperkingen

1. *Behoudens wanneer in dit Verdrag en in het bijzonder in artikel 88, 89 en 90, alsmede in bijlage II, III en IV anderszins wordt voorzien, past een lidstaat geen kwantitatieve beperkingen toe op de invoer van goederen die hun oorsprong hebben in de Gemeenschap.*
2. *Behoudens wanneer in dit Verdrag en in het bijzonder in artikel 89 en 90, alsmede in bijlage III anderszins wordt voorzien, past een lidstaat geen kwantitatieve beperkingen toe op uitvoer naar enige andere lidstaat.*
3. *Dit artikel belet lidstaten niet de maatregelen te nemen die nodig zijn om het ontlopen van verboden of beperkingen te voorkomen die zij opleggen op invoer uit of uitvoer naar derde staten, met dien verstande dat aan lidstaten geen minder gunstige behandeling wordt gegeven dan aan landen buiten de Gemeenschap.*
4. *Onder "kwantitatieve beperkingen" wordt verstaan verboden of beperkingen die worden opgelegd op invoer in of uitvoer uit enige andere lidstaat, al naar gelang van toepassing, ongeacht of deze werkzaam worden door middel van quota, importvergunningen of andere maatregelen met een equivalente uitwerking, waaronder begrepen administratieve maatregelen en vereisten die de invoer of uitvoer beperken.*

ARTIKEL 92
Problemen veroorzaakt door specifieke invoer

1. *Behoudens artikel 150 staat het de invoerende lidstaat vrij, wanneer invoer van enig product, waaronder begrepen enig primair landbouwproduct, in een lidstaat ernstige schade veroorzaakt of dreigende ernstige schade met zich meebrengt voor binnenlandse producenten van soortgelijke of direct concurrerende producten in een bedrijfstak of specifieke sector van een bedrijfstak, beperkingen op te leggen met betrekking tot een dergelijk product als:*
 - (a) *de invoer van het product in kwestie resulteert in een substantiële afname van de vraag naar het soortgelijke of direct concurrerende product dat binnen zijn jurisdictie wordt geproduceerd; en*
 - (b) *de afname van de vraag direct is gekoppeld aan een toename van de invoer vanuit een andere lidstaat.*
2. *Wanneer een lidstaat besluit gebruik te maken van zijn recht ingevolge lid 1, kan de lidstaat voorlopig, totdat COTED een besluit heeft genomen:*
 - (a) *de invoer van het product beperken dat zijn oorsprong heeft in de Gemeenschap door middel van kwantitatieve beperkingen van een omvang die niet lager is dan de omvang van een dergelijke invoer gedurende enige periode van 12 maanden die 12 maanden voor de datum waarop de beperkingen van kracht werden, eindigt;*
 - (b) *andere maatregelen nemen, ofwel in plaats van of in aanvulling op kwantitatieve beperkingen in overeenstemming met alinea (a), welke COTED mogelijk goedkeurt.*
3. *Bij het opleggen van de beperkingen in overeenstemming met lid 2 dient een lidstaat geen onderscheid te maken tussen de aanvoerwegen of de nationaliteit van leveranciers en het proportionele aandeel van de markt dat voordien in het bezit was van elke lidstaat in acht te nemen.*

4. Wanneer een lidstaat:

- (a) voornemens is te handelen in overeenstemming met lid 2, dient de lidstaat, alvorens te handelen, in overleg te treden met betrokken lidstaten, en COTED van dat voornemen en van de aard van het handelen in kennis te stellen;
- (b) niet aan alinea (a) van dit lid kan voldoen, dient de lidstaat bij het handelen COTED onmiddellijk in kennis te stellen van de uitvoering en de aard van het handelen.

5. De lidstaat dient op het moment van handelen in overeenstemming met lid 2 het volgende aan COTED voor te leggen:

- (a) de informatie die redelijkerwijs beschikbaar is, waaronder begrepen:
 - (i) de identiteit van de producenten en de tijd gedurende welke de producenten van het soortgelijke of direct concurrerende product in productie zijn geweest;
 - (ii) een volledige beschrijving van het product en het jaarlijkse productievolume;
 - (iii) een schatting van de omvang in volume van de binnenlandse markt, het aandeel in volume in de binnenlandse markt van het binnenlandse product, invoer vanuit lidstaten en vanuit derde staten;
 - (iv) informatie over wijzigingen in het omzet- en werkgelegenheidsniveau voor de perioden die vergelijkbaar zijn met de perioden gedurende welke de invoer is toegenomen; en
 - (v) enige andere informatie die COTED van tijd tot tijd kan voorschrijven;
- (b) een programma dat de te nemen maatregelen beschrijft om de binnenlandse producenten te helpen bij het terugdringen van de problemen waarmee zij worden geconfronteerd en bij het herstellen van hun positie op de binnenlandse markt.

6. COTED besteedt zo snel mogelijk aandacht aan de ingevolge lid 5 voorgelegde informatie en:
- (a) neemt een besluit over de juistheid van de beperkingen en over de vraag of zij moeten worden voortgezet;
 - (b) stelt wanneer zij besluit dat de beperkingen moeten worden voortgezet, de geschiktheid van het programma vast, alsmede de periode gedurende welke de beperkingen moeten worden voortgezet.
7. Door een lidstaat ingevolge lid 2 opgelegde beperkingen dienen te worden gelimiteerd tot de beperkingen die noodzakelijk zijn om dreigende ernstige schade te voorkomen of schade anderszins uit te sluiten.
8. De lidstaten maken bij het opleggen van beperkingen ingevolge lid 2 geen onderscheid en:
- (a) doen de beperkingen geleidelijk afnemen naarmate de omstandigheden verbeteren;
 - (b) houden de beperkingen alleen in stand voor zover de in lid 1 van dit artikel genoemde omstandigheden hun toepassing blijven rechtvaardigen.
9. Als een lidstaat heeft aangetoond dat het opleggen van maatregelen door een andere lidstaat ingevolge lid 2 schade of dreigende ernstige schade aan binnenlandse producenten in zijn jurisdictie heeft teweeggebracht, kan de eerstgenoemde lidstaat vragen om overleg met de lidstaat die de beperkingen heeft ingesteld en COTED daarvan in kennis stellen.
10. Wanneer het overleg niet resulteert in een oplossing waarin beide partijen zich kunnen vinden, kan de zaak voor een besluit naar COTED worden verwezen.
11. Als COTED er niet van overtuigd is dat de lidstaten die beperkingen opleggen, handelen in overeenstemming met de bepalingen van lid 7, kan zij aan de lidstaat die daarvan nadelige gevolgen ondervindt, alternatieve regelingen aanbevelen die hetzelfde doel beogen.

ARTIKEL 93

Regeringssteun voor economische ontwikkeling

1. Behoudens wanneer in dit Verdrag anderszins wordt voorzien, dient een lidstaat het volgende niet in stand te houden of te introduceren:
- (a) de vormen van bijstand aan export van goederen naar enig ander deel van de Gemeenschap, welke in bijlage V worden beschreven; of
 - (b) enige andere vormen van bijstand die als belangrijkste doel of uitwerking hebben het frustreren van de voordelen die te verwachten zijn van genoemde opheffing of afwezigheid van rechten en kwantitatieve beperkingen zoals door dit Verdrag wordt vereist.
2. Als de toepassing van enig type bijstand door een lidstaat, ofschoon niet in tegenstelling met lid 1(b) van dit artikel, desondanks de voordelen frustreert die te verwachten zijn van genoemde opheffing of afwezigheid van rechten en kwantitatieve beperkingen zoals door dit Verdrag wordt vereist, kan COTED een lidstaat toestaan om, met betrekking tot de lidstaat die de bijstand toepast, de toepassing van de verplichtingen ingevolge dit Verdrag op te schorten die COTED juist acht.
3. COTED kan de bepalingen van bijlage V wijzigen.

ARTIKEL 94
Openbare bedrijven

1. *Behoudens in dit Verdrag anderszins wordt voorzien, waarborgen lidstaten dat zij bij de uitoefening van openbare bedrijven het volgende uitsluiten:*

- (a) *maatregelen die als werking hebben bescherming te verschaffen aan binnenlandse productie en die niet in overeenstemming zouden zijn met dit Verdrag als zij worden bereikt door middel van een recht of heffing met een equivalente uitwerking of kwantitatieve beperkingen of regeringssteun; of*
- (b) *handelsdiscriminatie om redenen van territoriale oorsprong, voor zover als dit de voordelen frustreert die te verwachten zijn van de opheffing of afwezigheid van dergelijke heffingen, rechten en kwantitatieve beperkingen zoals door dit Verdrag wordt vereist.*

2. *Voor zover artikel 92 relevant is voor de activiteiten van openbare bedrijven, is dat artikel daarop op dezelfde wijze van toepassing als op andere ondernemingen.*

3. *Wanneer een openbaar bedrijf een maatregel of praktijk heeft geïntroduceerd die:*

- (a) *niet in overeenstemming is met lid 1; of*
- (b) *volgens de wet of in feite resulteert in beperkte toegang tot een markt, mededinging of eerlijke handel verstoort, dan wel anderszins de voordelen tenietdoet of beperkt die van de oprichting van de CSME worden verwacht,*

kan, in een dergelijk geval, de benadeelde lidstaat verzoeken om overleg met de in overtreding zijnde lidstaat en onmiddellijk COTED van het verzoek in kennis stellen.

4. *De lidstaat die naar verluidt een maatregel of praktijk in de betekenis van lid 3 heeft geïntroduceerd, geeft gehoor aan een verzoek om overleg door de benadeelde lidstaat met de bedoeling hun verschillen weg te nemen en te komen tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing.*

5. *Als er binnen 30 dagen na de datum van het verzoek om overleg geen voor beide partijen aanvaardbare oplossing wordt bereikt, kan de benadeelde lidstaat de zaak verwijzen naar COTED, die ervoor zal zorgen dat er een onderzoek wordt uitgevoerd naar de omstandigheid die aanleiding geeft tot de klacht; het onderzoek dient binnen 60 dagen na de datum van ontvangst van de klacht door COTED te worden voltooid.*

6. *COTED stelt bij ontvangst van het uit het onderzoek voortvloeiende rapport dit rapport beschikbaar aan de betrokken lidstaten om het overleg te vergemakkelijken en partijen in staat te stellen tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te komen.*

7. *Als er na afloop van 15 dagen vanaf de datum van voorlegging van het rapport door COTED aan de betrokken partijen geen voor beide partijen aanvaardbare oplossing wordt bereikt en COTED is ervan overtuigd dat de rechten van de benadeelde lidstaten ingevolge lid 1 op onredelijke wijze zijn geschaad, dient COTED de in overtreding zijnde lidstaat te verzoeken de maatregel of praktijk, al naar gelang van toepassing, in te trekken.*

8. *Als de in lid 7 genoemde in overtreding zijnde lidstaat niet binnen 60 dagen na dato aan het verzoek van COTED voldoet, kan COTED de lidstaten het recht geven om de toepassing van dergelijke bepalingen van dit Verdrag met betrekking tot de lidstaat die de maatregel of praktijk*

toepast, op te schorten zoals COTED kan besluiten.

9. De lidstaten waarborgen dat nieuwe praktijken van de in lid 3 van dit artikel beschreven soort niet worden geïntroduceerd.

10. Ten behoeve van dit artikel wordt onder 'openbare bedrijven' verstaan centrale, regionale of lokale overheidsautoriteiten, overheidsbedrijven en enige andere organisatie door middel waarvan een lidstaat volgens de wet of in de praktijk de invoer uit of de uitvoer naar enig ander deel van de Gemeenschap beheerst of aanzienlijk beïnvloedt.

ARTIKEL 95 **Samenwerking op het gebied van douaneadministratie**

1. De lidstaten werken onderling samen om te waarborgen dat hun interpretatie en toepassing van de artikelen 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 93 en bijlage I effectief en harmonieus worden toegepast, in het bijzonder met betrekking tot bepalingen die verband houden met:

- (a) doeltreffende douanesystemen en -procedures die het verkeer van goederen, mensen en vervoersmiddelen over douanegrenzen heen regelen;
- (b) het maximaliseren van de effectiviteit van samenwerking tussen douaneadministraties en met internationale bureaus met als doel de bestrijding van douane- en andere grensoverschrijdende overtredingen.

2. De lidstaten verplichten zich een geharmoniseerde douanewetgeving en douaneprocedures tot stand te brengen in overeenstemming met de bepalingen van dit hoofdstuk.

3. COTED brengt procedures tot stand voor samenwerking op het gebied van douaneadministratie zoals beschreven in lid 1 van dit artikel.

DEEL DRIE **SUBSIDIES**

ARTIKEL 96 **Vaststellen van een subsidie**

Ten behoeve van dit deel wordt een subsidie geacht te bestaan als er sprake is van een financiële bijdrage van een regering of enig openbaar lichaam binnen het grondgebied van een lidstaat (in het hiernavolgende "regering" te noemen) waarbij:

- (a) er bij een regeringspraktijk sprake is van directe overdracht van gelden (bijv. toelagen, leningen en inbreng van eigen kapitaal) of potentiële directe overdracht van gelden of vreemd vermogen (bijv. garanties op leningen);
- (b) overheidsinkomsten die anders verschuldigd zijn, worden gederfd of niet geïnd (bijv. fiscale stimuleringsregelingen zoals belastingvermindering);
- (c) een regering goederen aankoopt of goederen of diensten levert anders dan algemene infrastructuur;
- (d) een regering betalingen doet aan een financieringsmechanisme of aan een particulier lichaam opdracht geeft of toevertrouwt om de activiteiten genoemd in paragrafen (a), (b) en (c), die doorgaans worden verricht door regeringen, uit te voeren;

- (e) er sprake is van om het even welke vorm van inkomens- of prijssteun en daardoor een voordeel is toegekend.

ARTIKEL 97 **Soorten subsidie**

1. Een subsidie in de betekenis van artikel 96 wordt als volgt gecategoriseerd:

- (a) een verboden subsidie;
- (b) een subsidie die:
- (i) schade aan een binnenlandse bedrijfstak teweegbrengt; of
 - (ii) resulteert in de tenietdoening of uitholling van voordelen die direct of indirect aan een lidstaat toekomen; of
 - (iii) de belangen van een lidstaat ernstig schaadt; of
- (c) een subsidie die ernstige nadelige effecten veroorzaakt voor een binnenlandse bedrijfstak van een lidstaat, bijvoorbeeld schade veroorzaakt die moeilijk ongedaan kan worden gemaakt:

met dien verstande dat de subsidie specifiek is voor een onderneming of industrie of groep van ondernemingen of industrieën binnen de jurisdictie van de toekennende lidstaat.

2. Ten behoeve van dit hoofdstuk wordt een vaststelling of een subsidie zoals gedefinieerd in artikel 92 specifiek is, geregeld door het volgende:

- (a) om vast te stellen of een in lid 1 van dit artikel genoemde subsidie specifiek is voor een onderneming of industrie of groep van ondernemingen of industrieën (in dit deel "bepaalde ondernemingen" genoemd) binnen de jurisdictie van de toekennende instantie, zijn de volgende criteria van toepassing:
- (i) wanneer de toekennende instantie of de wetgeving ingevolge waarvan de toekennende instantie werkt, de toegang tot subsidie voor bepaalde ondernemingen expliciet beperkt, is een dergelijke subsidie specifiek;
 - (ii) wanneer de toekennende instantie of de wetgeving ingevolge waarvan de toekennende instantie werkt, objectieve criteria of voorwaarden tot stand brengt die het in aanmerking komen voor en de hoogte van een subsidie regelen, is er geen sprake van een specifieke subsidie, met dien verstande dat het in aanmerking komen automatisch is en dat er strikt aan dergelijke criteria en voorwaarden wordt voldaan. De criteria of voorwaarden moeten duidelijk worden omschreven bij wet, regelgeving of ander officieel document, zodat verificatie mogelijk is;
 - (iii) als er, ondanks de schijn dat het niet specifiek is ten gevolge van de toepassing van de in subalineea (i) en (ii) beschreven principes, redenen zijn om aan te nemen dat de subsidie eigenlijk specifiek is, kunnen er andere factoren worden beschouwd. Bij dergelijke factoren gaat het om: gebruik van een subsidieprogramma door een beperkt aantal bepaalde ondernemingen,

overwegend gebruik van bepaalde ondernemingen, het toekennen van onevenredig hoge subsidiebedragen aan bepaalde ondernemingen en de wijze waarop door de toekennende instantie bij het besluit een subsidie toe te kennen discretionaire bevoegdheid is gebruikt. Bij het toepassen van deze alinea dient rekening te worden gehouden met de mate van diversificatie van economische activiteiten binnen de jurisdictie van de toekennende instantie, alsmede met de tijd gedurende welke het subsidieprogramma al in werking is;

- (b) een subsidie die beperkt is tot bepaalde ondernemingen die zich binnen een bepaalde geografische regio binnen de jurisdictie van de toekennende instantie bevinden, geldt als specifiek. Het moge duidelijk zijn dat het instellen of wijzigen van algemeen toepasselijke belastingtarieven door alle regeeringsniveaus die daartoe gerechtigd zijn, niet wordt geacht een specifieke subsidie te zijn ten behoeve van dit deel;
- (c) een subsidie die onder de bepalingen van artikel 99 valt, wordt geacht specifiek te zijn;
- (d) elke vaststelling van specificiteit ingevolge de bepalingen van dit artikel dient duidelijk te worden gestaafd met positief bewijs.

ARTIKEL 98

Recht op te treden tegen gesubsidieerde producten

1. Het is een lidstaat toegestaan op te treden tegen gesubsidieerde producten wanneer:
 - (a) de producten hebben geprofiteerd van een verboden subsidie;
 - (b) de subsidie specifiek is en enige van de in artikel 112 genoemde effecten heeft veroorzaakt; en
 - (c) de subsidie specifiek is en niet in overeenstemming is met de bepalingen van artikel 108.
2. Niettegenstaande de bepalingen van lid 1 neemt een lidstaat geen definitieve maatregelen tegen producten waarvan wordt aangenomen dat die voordeel hebben van in artikel 97 genoemde subsidies, als de lidstaat die daarbij wordt benadeeld:
 - (a) geen wetgeving heeft uitgevaardigd om de invoering van tegenmaatregelen of compenserende heffingen tegen gesubsidieerde invoer mogelijk te maken;
 - (b) geen overleg heeft gehad met de lidstaat die naar verluidt in artikel 97 geïdentificeerde subsidies heeft geïntroduceerd of in stand houdt;
 - (c) COTED niet op basis van voorafgaand onderzoek en het mislukken van overleg in kennis heeft gesteld van de beweerde subsidiëring; en
 - (d) geen toestemming van COTED heeft ontvangen om compenserende heffingen of tegenmaatregelen te introduceren ten gevolge van een definitieve vaststelling van het bestaan van verboden subsidies die leiden tot tenietdoening, uitholling, ernstige afbreuk of nadelige effecten tot gevolg hebben door subsidiëring.
3. Overleg ten behoeve van dit deel volgt de in annex II uiteengezette procedures.

Comment [M1]: It is not clear to what the nullification, impairment, serious prejudice or adverse effects relates. The sentence would be correct if the or, was an of.

ARTIKEL 99
Verboden subsidies

1. *Behoudens dit Verdrag is het een lidstaat niet toegestaan subsidies zoals genoemd in lid 2 toe te kennen of in stand te houden.*
2. *De volgende subsidies in de betekenis van artikel 96 zijn verboden:*
 - (a) *subsidies die, volgens de wet of in feite, ofwel alleen of als onderdeel van verschillende andere voorwaarden, afhankelijk zijn van exportprestaties, waaronder begrepen de in bijlage V genoemde exportprestaties; en*
 - (b) *subsidies die, ofwel alleen of als onderdeel van verschillende andere voorwaarden, afhankelijk zijn van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen.*
3. *Niets in dit artikel dient te worden beschouwd als zijnde van toepassing op in de Gemeenschap geproduceerde landbouwgrondstoffen.*

ARTIKEL 100
Vooronderzoek naar verboden subsidies

1. *Een aanvraag voor een onderzoek kan door of namens een binnenlandse bedrijfstak schriftelijk worden gedaan bij de bevoegde instantie, wanneer de industrie reden heeft om aan te nemen dat een verboden subsidie zoals genoemd in artikel 99 door een andere lidstaat is toegekend of in stand wordt gehouden. De instantie onderzoekt de aanvraag en besluit op basis van de beschikbare feiten of er een onderzoek moet worden gestart.*
2. *Een ingevolge lid 1 van dit artikel gestart onderzoek wordt geacht een vooronderzoek te zijn. De instantie maakt het vooronderzoek openbaar bekend met als doel de betrokken lidstaat, de andere lidstaten en de belanghebbende partijen te informeren, welke alle voldoende tijd zullen krijgen om de vereiste informatie in te dienen en kanttekeningen te plaatsen.*
3. *De instantie bepaalt in een voorlopige vaststelling of er een verboden subsidie is toegekend of in stand wordt gehouden en, wanneer de vaststelling bevestigend is, nodigt de betrokken lidstaten en belanghebbenden uit om hun belangen te verdedigen.*
4. *Een verzoek om een onderzoek door de binnenlandse bedrijfstak ingevolge dit artikel of ingevolge artikel 106 of 112 dient vergezeld te gaan van informatie die wordt beschreven in de Indicatieve lijst in annex III(a).*
5. *Wanneer in dit hoofdstuk de term "binnenlandse bedrijfstak" wordt gebruikt, wordt hieronder de binnenlandse bedrijfstak verstaan zoals gedefinieerd in annex I.*

ARTIKEL 101
Verzoek om overleg over verboden subsidies

1. *Wanneer een lidstaat ingevolge artikel 99 reden heeft om aan te nemen dat er door een lidstaat een verboden subsidie is toegekend of in stand wordt gehouden, is het de benadeelde lidstaat of enige andere lidstaat toegestaan te verzoeken om overleg met de lidstaat die wordt verondersteld de subsidie toe te kennen of in stand te houden. De benadeelde lidstaat stelt COTED op de hoogte van het verzoek om overleg. Een verzoek om overleg omvat een overzicht van het beschikbare bewijs met betrekking tot het bestaan en de aard van de beweerde verboden subsidie.*
2. *Bij ontvangst van een verzoek om overleg ingevolge lid 1 dient de lidstaat die wordt*

verondersteld de subsidie toe te kennen of in stand te houden binnen 10 dagen te antwoorden en de verzochte relevante informatie aan te leveren, alsmede onmiddellijk over te gaan tot overleg, dat binnen 30 dagen na de datum van het verzoek om overleg dient te worden afgerond, tenzij de partijen overeenkomen het overleg te verlengen tot een wederzijds overeengekomen datum. Het overleg heeft als doel de feiten aan het licht te brengen die verband houden met het bestaan en de soort van de beweerde subsidie en te komen tot een oplossing waarin beide partijen zich kunnen vinden.

ARTIKEL 102
Verwijzing naar COTED om verboden
subsidies te onderzoeken

1. *Als er na afloop van 30 dagen vanaf de datum van het verzoek om overleg zoals genoemd in artikel 101 of op een door partijen overeengekomen tijdstip geen oplossing wordt bereikt waarin beide partijen zich kunnen vinden of als de lidstaat die wordt verondersteld de subsidie toe te kennen of in stand te houden, weigert mee te werken, kan de lidstaat die om het overleg verzoekt of enige andere lidstaat die belang heeft bij een dergelijk overleg de zaak verwijzen naar COTED, die vervolgens een onderzoek dient uit te voeren om vast te stellen of de subsidie in kwestie een verboden subsidie is.*

2. *De verwijzing van de zaak naar COTED voor een onderzoek belet de benadeelde lidstaat niet om voorlopige tegenmaatregelen te nemen, doch niet eerder dan 60 dagen vanaf de datum van de start van het onderzoek ingevolge lid 1 van artikel 103, om schade te verhinderen of om verdere schade aan de binnenlandse bedrijfstak te voorkomen.*

ARTIKEL 103
Onderzoek door COTED naar verboden subsidies

1. *Wanneer COTED besluit een onderzoek ingevolge artikel 102 uit te voeren, dient een dergelijk onderzoek door COTED zo spoedig mogelijk plaats te vinden. Het is COTED toegestaan bevoegde experts aan te stellen om te adviseren of de subsidie moet worden geclassificeerd als verboden subsidie, in welk geval COTED een uiterste tijd stelt voor het onderzoek naar het bewijs door de bevoegde experts. COTED dient niet later dan 90 dagen na de datum van ontvangst van het verzoek om een onderzoek haar besluit te nemen en met haar rapport te komen, tenzij zich verzachtende omstandigheden voordoen.*

2. *De resultaten van een ingevolge artikel 102 uitgevoerd onderzoek dienen beschikbaar te worden gesteld aan alle lidstaten ter kennisneming en om de betrokken lidstaten in de gelegenheid te stellen binnen 30 dagen na de datum van afgifte van het verslag tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te komen, bij ontstentenis waarvan COTED de aanbevelingen van het rapport overneemt.*

3. *Als COTED op basis van de resultaten van het onderzoek ervan overtuigd is dat de subsidie in kwestie een verboden subsidie is en dat de betrokken lidstaten niet tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing kunnen komen, eist zij, behoudens artikel 104, van de in overtreding zijnde lidstaat dat deze de subsidie binnen een gespecificeerd tijdsbestek intrekt. Wanneer de in overtreding zijnde lidstaat daar niet aan voldoet, staat COTED de benadeelde lidstaat toe tegenmaatregelen te nemen tegen de producten die van genoemde subsidie profiteren.*

ARTIKEL 104
Intrekken van verboden subsidies

1. *Niettegenstaande het onderzoek dat het bestaan bevestigt van een verboden subsidie overeenkomstig lid 3 van artikel 103, dient COTED aan de lidstaten niet eerder een eis op te leggen om een dergelijke subsidie in te trekken dan in dit lid als volgt wordt gespecificeerd:*

- (a) met betrekking tot subsidies die afhankelijk zijn van exportprestaties:
 - (i) mogen de lidstaten met een BNP per hoofd van de bevolking van minder dan éénduizend Amerikaanse dollars dergelijke subsidies in stand houden; en
 - (ii) mogen andere lidstaten dergelijke subsidies tot 1 januari 2003 in stand houden;
- (b) met betrekking tot subsidies die afhankelijk zijn van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde productiemiddelen, mogen de lidstaten met een BNP per hoofd van de bevolking van minder dan éénduizend Amerikaanse dollars dergelijke subsidies tot 2003 in stand houden.

2. Wanneer de resultaten van een onderzoek door COTED aantonen dat het bij de beweerde subsidie niet om een verboden subsidie gaat, dienen eventuele voorlopige compenserende maatregelen die mogelijk zijn opgelegd onmiddellijk te worden ingetrokken en een borgstelling of kasstorting waartoe mogelijk is overgegaan, dient onmiddellijk te worden vrijgegeven of teruggestort, al naar gelang van toepassing. Als de in dit lid genoemde voorlopige maatregelen de uitvoer van de lidstaat die onterecht werd verondersteld verboden subsidies te hebben geïntroduceerd of in stand te hebben gehouden, aanzienlijk hebben opgehouden, dient COTED, wanneer een dergelijke lidstaat daartoe een verzoek doet, de werking van de voorlopig opgelegde maatregelen te beoordelen en de aard en omvang van gerechtvaardigde compensatie vast te stellen en in overeenstemming met haar beoordeling compensatie aan te bevelen.

3. Vanaf de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag tot het verstrijken van de in lid 1 genoemde data, dienen er geen voorlopige maatregelen te worden opgelegd wanneer door voorlopig onderzoek is vastgesteld dat er verboden subsidies in stand worden gehouden.

ARTIKEL 105 **Subsidies die schade, tenietdoening, uitholling** **of ernstige afbreuk tot gevolg hebben**

Het is een lidstaat toegestaan op te treden tegen gesubsidieerde invoer door enige andere lidstaat wanneer op basis van een onderzoek kan worden vastgesteld dat de subsidie het volgende effect heeft gehad:

- (a) schade aan de binnenlandse bedrijfstak;
- (b) tenietdoening of uitholling van ingevolge dit Verdrag verwachte voordelen; of
- (c) ernstige afbreuk aan zijn belangen.

2. Van ernstige afbreuk wordt geacht sprake te zijn wanneer:

- (a) de totale in waarde uitgedrukte subsidiëring van een product 5 procent overschrijdt;
- (b) subsidies door een industrie geleden exploitatieverliezen dekken;
- (c) subsidies door een onderneming geleden exploitatieverliezen dekken, anders dan eenmalige maatregelen die niet terugkeren en voor die onderneming niet kunnen worden herhaald en die enkel worden genomen om tijd te verschaffen voor de ontwikkeling van langetermijnoplossingen en om acute sociale problemen te voorkomen; of

- (d) *subsidies worden toegekend in de vorm van kwijtschelding van schulden ten opzichte van de overheid en overheidsbijdragen ter dekking van aflossing van schulden.*

3. *Niettegenstaande de bepalingen van dit artikel is van ernstige afbreuk geen sprake als de lidstaat die de subsidie in kwestie toekent, aantoont dat de werking van de subsidie niet is geweest:*

- (a) *om de invoer van soortgelijke producten vanuit de lidstaat die uitvoert naar de lidstaat die de subsidie heeft geïntroduceerd of in stand houdt, te verdringen of te belemmeren;*
- (b) *om de uitvoer van een soortgelijk product vanuit de benadeelde uitvoerende lidstaat naar de markt van een derde lidstaat te verdringen of te belemmeren;*
- (c) *een aanzienlijke prijsonderbieding door het gesubsidieerde product vergeleken met de prijs van een soortgelijk product van een andere lidstaat in dezelfde markt of een aanzienlijke verhindering van prijsverhogingen of prijsverlagingen;*
- (d) *een omzetzerving van een andere lidstaat in dezelfde markt; of*
- (e) *een toename van zijn marktaandeel in de CSME.*

4. *De bepalingen in dit artikel zijn niet van toepassing op deel drie.*

ARTIKEL 106

Vooronderzoek naar subsidies die schade, tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk tot gevolg hebben

1. *Een aanvraag voor een onderzoek kan door of namens een binnenlandse bedrijfstak schriftelijk worden ingediend bij de nationale instantie, wanneer de industrie reden heeft om aan te nemen dat een in artikel 105 genoemde subsidie is toegekend of in stand wordt gehouden door een andere lidstaat en schade heeft veroorzaakt of heeft geresulteerd in tenietdoening, uitholling van of ernstige afbreuk aan haar belangen.*

2. *Een aanvraag ingevolge lid 1 omvat voldoende informatie over het bestaan van een subsidie en, indien mogelijk, de hoogte van de subsidie, de schade en een oorzakelijk verband tussen de gesubsidieerde producten en de vermeende schade.*

3. *Een aanvraag om een onderzoek te initiëren wordt geacht door of namens een binnenlandse bedrijfstak te zijn gedaan, als de aanvraag wordt ondersteund door de binnenlandse producenten van wie de gezamenlijke productie meer dan 50 procent vormt van de totale productie van het soortgelijke product van dat deel van de binnenlandse bedrijfstak dat steun uitspreekt voor of tegen de aanvraag. Het onderzoek wordt niet ingesteld wanneer de binnenlandse producenten die de aanvraag uitdrukkelijk ondersteunen minder dan 25 procent uitmaken van de totale productie van het door de binnenlandse bedrijfstak geproduceerde soortgelijke product.*

4. *Bij ontvangst van een verzoek om een dergelijk onderzoek bestudeert de instantie de aanvraag en besluit op basis van de beschikbare feiten of er een onderzoek moet worden ingesteld. Als de instantie besluit een onderzoek in te stellen, vaardigt zij te dien einde een openbare kennisgeving uit en nodigt de betrokken lidstaat, alsmede andere belanghebbende lidstaten en belanghebbenden uit tot het indienen van de benodigde informatie en kanttekeningen.*

5. *Een ingevolge lid 1 ingesteld onderzoek wordt geacht een vooronderzoek te zijn. De instantie informeert de betrokken lidstaat en alle belanghebbenden over de resultaten van het onderzoek.*

6. Ten behoeve van dit deel wordt "soortgelijk product" geïnterpreteerd als zijnde een product dat identiek is, dat wil zeggen, in alle opzichten gelijk, aan het beschouwde product of, bij afwezigheid van een dergelijk product, aan een ander product dat, ofschoon niet in alle opzichten gelijk, eigenschappen heeft die sterk lijken op de eigenschappen van het betrokken product.

ARTIKEL 107

Verzoek om overleg over subsidies die schade, tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk tot gevolg hebben

1. Wanneer een lidstaat reden heeft om aan te nemen dat een subsidie in de betekenis van artikel 96 is toegekend of in stand wordt gehouden door een andere lidstaat en dat invoer vanuit een dergelijke lidstaat heeft geresulteerd in enige van de in lid 1(b) van artikel 97 genoemde effecten, kan de eerstgenoemde lidstaat de lidstaat die wordt verondersteld een subsidie te verlenen, benaderen met een verzoek om overleg.

2. Een verzoek om overleg omvat een overzicht van beschikbaar bewijs met betrekking tot -

- (a) het bestaan en de aard van de subsidie; en
- (b) de schade veroorzaakt aan de binnenlandse bedrijfstak; of
- (c) de uitholling of tenietdoening van voordelen van uitvoer naar andere lidstaten in de Gemeenschap; of
- (d) ernstige afbreuk aan zijn belangen.

3. Bij ontvangst van een verzoek om overleg ingevolge lid 1 zal de lidstaat die wordt verondersteld de subsidie toe te kennen of in stand te houden binnen 10 dagen antwoorden en zal relevante informatie verschaffen en zal binnen 30 dagen na de datum van het verzoek in overleg treden. Het overleg heeft als doel de feiten aan het licht te brengen die verband houden met het bestaan, de soort en de werking van de beweerde subsidie en te komen tot een oplossing waarin beide partijen zich kunnen vinden.

ARTIKEL 108

Verwijzing naar COTED om subsidies te onderzoeken die schade, tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk tot gevolg hebben

1. Als er na afloop van 60 dagen na de datum van het verzoek om overleg of op een wederzijds overeengekomen datum geen oplossing wordt bereikt waarin beide partijen zich kunnen vinden, kan de lidstaat die om het overleg verzoekt de zaak verwijzen naar COTED, die vervolgens een onderzoek instelt, een besluit neemt om het geschil op te lossen en binnen 120 dagen na de datum van het verzoek om een onderzoek door de benadeelde lidstaat een rapport uitbrengt.

2. Een besluit door COTED om een onderzoek in te stellen belet de benadeelde lidstaat niet om voorlopige tegenmaatregelen te nemen, doch niet eerder dan 60 dagen vanaf de datum van instelling van een vooronderzoek door de nationale instantie, teneinde nog meer nadelige effecten te voorkomen of voor te zijn.

ARTIKEL 109

Onderzoek door COTED naar subsidies die schade, tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk tot gevolg hebben

1. Om te komen tot een vaststelling van het bestaan, de mate en de werking van subsidiëring en tot herstelmaatregelen die kunnen worden genomen ingevolge de verwijzing van een klacht van beweerde subsidiëring zoals genoemd in artikel 108, zal COTED -

- (a) een onderzoek uitvoeren naar de omstandigheden die verband houden met de vermeende toekenning of instandhouding van de subsidie door de in overtreding zijnde lidstaat; het onderzoek dient binnen 120 dagen na de datum van ontvangst van een klacht betreffende vermeende subsidiëring door een in overtreding zijnde lidstaat, te worden voltooid; en
- (b) bij ontvangst van het uit het onderzoek voortvloeiende rapport, het rapport onmiddellijk beschikbaar stellen aan de betrokken lidstaten om overleg te vergemakkelijken en om de betrokken lidstaten in staat te stellen te komen tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing.

ARTIKEL 110
Gevolgen van het verzuim om subsidies
te beëindigen die schade, tenietdoening,
uitholling of ernstige afbreuk tot gevolg hebben

1. Als er binnen 30 dagen na de datum van afgifte van het rapport door COTED geen voor beide partijen aanvaardbare oplossing wordt bereikt en COTED is ervan overtuigd:

- (a) dat er sprake is van een subsidie in de betekenis van artikel 105; en
- (b) dat de subsidie schade heeft veroorzaakt aan de onderneming in de benadeelde lidstaat; of
- (c) dat de subsidie verwachte voordelen van de benadeelde lidstaat met betrekking tot zijn uitvoer naar de Gemeenschap heeft uitgehold of tenietgedaan; of
- (d) dat de subsidie ernstige afbreuk aan de belangen van de lidstaat tot gevolg heeft gehad,

zal COTED de lidstaat die de subsidie heeft toegekend of in stand heeft gehouden, verzoeken de juiste stappen te nemen om de gevolgen van de subsidie binnen zes maanden na datum van afgifte van het rapport door COTED te herstellen.

2. Als aan het eind van de periode van zes maanden die door COTED aan de lidstaat die de subsidie toekent of in stand houdt, wordt toegestaan om de gevolgen van de subsidie te herstellen, de lidstaat daar niet aan voldoet en indien er geen overeenkomst tot compensatie is, staat COTED de benadeelde lidstaat toe compenserende heffingen op te leggen tegen een tarief dat equivalent is aan de hoogte van de subsidiëring gedurende de periode en onder de voorwaarden die COTED kan voorschrijven.

ARTIKEL 111
Soorten subsidie die ernstige
nadelige effecten veroorzaken

1. De lidstaten dienen doorgaans geen compenserende heffingen op te leggen of te introduceren of tegenmaatregelen te nemen bij producten die profiteren van:

- (a) subsidies die niet specifiek binnen de betekenis van artikel 97 vallen; of

- (b) *subsidies die specifiek binnen de betekenis van artikel 97 vallen, maar die voldoen aan alle in de alinea hieronder beschreven voorwaarden:*
- (i) *subsidies die worden toegekend voor onderzoeksactiviteiten die worden uitgevoerd door ondernemingen of door hogeronderwijs- of onderzoeksinstellingen op basis van een contract met bedrijven, mits de bijstand niet meer dan 75 procent van de kosten van industrieel onderzoek of 50 procent van de kosten van voorafgaande mededingingsontwikkelingsactiviteiten dekt en met dien verstande dat dergelijke bijstand uitsluitend wordt beperkt tot:*
- (aa) *kosten van personeel (onderzoekers, technici en andere ondersteunende medewerkers die uitsluitend binnen de onderzoeksactiviteit zijn aangesteld);*
- (bb) *kosten van instrumenten, apparatuur, grond en gebouwen die uitsluitend en permanent (behoudens wanneer zij op commerciële basis worden verkocht) worden gebruikt voor de onderzoeksactiviteit;*
- (cc) *kosten van consultancy en equivalente diensten die uitsluitend worden gebruikt voor de onderzoeksactiviteit, waaronder begrepen aangekocht onderzoek, technische kennis, octrooien, enz.;*
- (dd) *extra overheadkosten die direct als gevolg van de onderzoeksactiviteit worden gemaakt;*
- (ee) *andere exploitatiekosten (bijvoorbeeld kosten van materialen, benodigdheden en dergelijke), die direct als gevolg van de onderzoeksactiviteit worden gemaakt.*
- (c) *subsidies die worden toegekend om minder bevoorrechte regio's binnen het grondgebied van een bepaalde lidstaat te helpen ingevolge een algemeen kader van regionale ontwikkeling en die binnen in aanmerking komende regio's niet specifiek zijn, met dien verstande dat:*
- (i) *elke minder bevoorrechte regio een duidelijk afgebakend, aangrenzend geografisch gebied dient te zijn met een definieerbare economische en bestuurlijke identiteit;*
- (ii) *de regio wordt beschouwd als minder bevoorrecht op basis van neutrale en objectieve criteria waaruit blijkt dat de problemen in de regio voortkomen uit meer dan tijdelijke omstandigheden; dergelijke criteria moeten duidelijk worden omschreven bij wet, regelgeving of ander officieel document, zodat verificatie mogelijk is;*
- (iii) *de criteria een graad van economische ontwikkeling inhouden die is gebaseerd op ten minste een van de volgende factoren:*
- (aa) *hetzij het inkomen per hoofd van de bevolking, hetzij het gezinsinkomen per hoofd van de bevolking, of het BBP per hoofd van de bevolking, dat niet hoger mag zijn dan 85 procent van het gemiddelde voor het betrokken grondgebied;*

- (bb) *het werkloosheidspercentage, dat ten minste 110% dient te zijn van het gemiddelde voor het betrokken grondgebied;*
- (d) *subsidies die worden toegekend om entiteiten te helpen bij het aanpassen van bestaande faciliteiten aan door wet- en/of regelgeving opgelegde nieuwe milieu-eisen die resulteren in meer beperkingen en een hogere financiële last voor ondernemingen, met dien verstande dat de subsidies -*
- (i) *een eenmalige, niet-terugkerende maatregel zijn; en*
 - (ii) *zijn beperkt tot 20 procent van de kosten van de aanpassing; en*
 - (iii) *niet de kosten van het vervangen en exploiteren van de ondersteunde investering dekken, aangezien deze volledig moeten worden gedragen door bedrijven; en*
 - (iv) *direct zijn gekoppeld aan en evenredig zijn met de geplande vermindering op het gebied van overlast en verontreiniging door een bedrijf en geen productiekostenbesparingen dekken die mogelijk worden bereikt; en*
 - (v) *beschikbaar zijn voor alle bedrijven die de nieuwe apparatuur en/of productieprocessen kunnen invoeren.*
- (e) *subsidies die worden toegekend om ondernemingen te ondersteunen bij het scholen of omscholen van werknemers, of de onderneming nieuw is of niet, en bij het opwaarderen van bestaande faciliteiten om de overgang naar een concurrerende status binnen de Gemeenschap te vergemakkelijken, mits dergelijke subsidies niet specifiek zijn.*

2. *De lidstaten dienen COTED op de hoogte te brengen van een subsidie genoemd in lid 1. Lidstaten kunnen verzoeken om nadere informatie over een bekendgemaakt subsidieprogramma en COTED beoordeelt jaarlijks alle bekendgemaakte subsidies zoals genoemd in lid 1.*

ARTIKEL 112 **Vooronderzoek naar subsidies die ernstige nadelige effecten veroorzaken**

1. *Een binnenlandse bedrijfstaking kan bij de bevoegde instantie een aanvraag voor onderzoek indienen om te verifiëren of er ernstige nadelige effecten zijn veroorzaakt door invoer die profiteert van in artikel 111 genoemde subsidies.*

2. *Bij ontvangst van een aanvraag voor een onderzoek ter verificatie van nadelige effecten, onderzoekt de instantie de aanvraag en stelt op basis van de beschikbare feiten vast of er een onderzoek moet worden ingesteld.*

3. *Het in lid 2 genoemde onderzoek wordt geacht een vooronderzoek te zijn. De instantie geeft een openbare kennisgeving uit van haar besluit een vooronderzoek in te stellen en de betrokken lidstaat, andere belanghebbende lidstaten en belanghebbende personen worden allen uitgenodigd om relevante informatie te verschaffen en kanttekeningen te plaatsen.*

4. *De resultaten van het vooronderzoek worden beschikbaar gesteld aan de betrokken lidstaat, andere belanghebbende lidstaten en belanghebbende personen zodat deze partijen in staat worden gesteld hun belangen te verdedigen.*

ARTIKEL 113
Verzoek om overleg over subsidies die ernstige nadelige effecten veroorzaken

1. Wanneer een lidstaat reden heeft om aan te nemen dat invoer vanuit een andere lidstaat heeft geprofiteerd van subsidies in de betekenis van artikel 111 en dergelijke invoer heeft geresulteerd in ernstige nadelige effecten voor een binnenlandse bedrijfstak, bijvoorbeeld schade heeft veroorzaakt die moeilijk ongedaan kan worden gemaakt, is het de benadeelde lidstaat toegestaan te verzoeken om overleg met de lidstaat die de subsidie toekent of in stand houdt.

2. De lidstaat die naar verluidt die subsidie toekent die nadelige effecten heeft veroorzaakt, reageert binnen 10 dagen na de datum van het verzoek om overleg en treedt in overleg met de benadeelde lidstaat die om het overleg heeft verzocht. Als er binnen 60 dagen na de datum van het verzoek om overleg of op een door beide partijen overeengekomen latere datum geen overeenkomst is waarin beide partijen zich kunnen vinden of als de lidstaat weigert mee te werken, kan de benadeelde lidstaat de zaak verwijzen naar COTED en COTED verzoeken een onderzoek uit te voeren.

ARTIKEL 114
Onderzoek door COTED naar subsidies die ernstige nadelige effecten veroorzaken

1. De verwijzing van de zaak naar COTED voor onderzoek belet de benadeelde lidstaat niet om voorlopige, doch niet eerder dan 60 dagen vanaf de datum van de start van het in artikel 106 genoemde vooronderzoek, tegenmaatregelen te nemen teneinde nog meer nadelige effecten te voorkomen of voor te zijn.

2. Als COTED ervan overtuigd is dat er terecht om een onderzoek is verzocht, voert COTED het onderzoek uit, neemt een besluit en komt binnen 120 dagen na de datum van verwijzing van het verzoek naar COTED met een rapport.

3. Wanneer de resultaten van het door COTED uitgevoerde onderzoek aantonen dat de gesubsidieerde invoer ernstige nadelige effecten heeft veroorzaakt voor de binnenlandse bedrijfstak van de benadeelde lidstaat die om het onderzoek heeft verzocht, adviseert COTED de in overtreding zijnde lidstaat het subsidieprogramma zodanig aan te passen dat de nadelige effecten waarover de klacht is ingediend, worden weggenomen.

ARTIKEL 115
Gevolgen van het verzuim om nadelige effecten van subsidies weg te nemen of tot stand te brengen

1. Als de in overtreding zijnde lidstaat verzuimt binnen 6 maanden na de datum van publicatie van het in lid 2 van artikel 114 genoemde rapport de aanbevelingen van COTED in te voeren, staat COTED de benadeelde lidstaat toe passende compenserende heffingen op te leggen die evenredig zijn met de aard en mate van ernstige nadelige effecten waarvan het bestaan is vastgesteld.

2. Wanneer de resultaten van een onderzoek door COTED aantonen dat er door gesubsidieerde invoer zoals genoemd in lid 1 van artikel 111 geen ernstige nadelige effecten zijn veroorzaakt, betaalt de lidstaat die beweert dat zijn binnenlandse bedrijfstak ernstige nadelige effecten heeft ondergaan, onmiddellijk alle heffingen terug die mogelijk voorlopig zijn opgelegd en wanneer dergelijke voorlopige heffingen de export van de lidstaat waartegen de klacht is ingediend, aanzienlijk heeft vertraagd, dient COTED, wanneer een dergelijke staat daartoe een verzoek doet, de werking van de voorlopig opgelegde heffingen te onderzoeken en de aard en de mate van gerechtvaardigde compensatie vast te stellen en in overeenstemming met haar beoordeling compensatie aan te bevelen.

ARTIKEL 116
Voorlopige maatregelen en
compenserende heffingen opleggen

1. Niettegenstaande alles wat in dit hoofdstuk op het tegendeel duidt, zal een lidstaat die wordt benadeeld door de toepassing of instandhouding van verboden subsidies of door subsidies die schade veroorzaken, of resulteren in tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk, dan wel ernstige nadelige effecten veroorzaken, al naar gelang van toepassing, uitsluitend op basis van de volgende regels voorlopige maatregelen invoeren:

- (a) Voorlopige maatregelen mogen alleen genomen worden als -
 - (i) er een vooronderzoek is gestart in overeenstemming met de bepalingen van dit hoofdstuk, er te dien einde een openbare kennisgeving is uitgevaardigd en belanghebbende personen voldoende in de gelegenheid zijn gesteld om informatie in te dienen en kanttekeningen te plaatsen;
 - (ii) er een bevestigende voorlopige vaststelling is gedaan van het bestaan van een verboden subsidie, of van een subsidie die schade, tenietdoening, uitholling, ernstige afbreuk tot gevolg heeft, dan wel van een subsidie die ernstige nadelige effecten veroorzaakt, al naar gelang van toepassing;
 - (iii) er om overleg is verzocht en overleg heeft plaatsgevonden, COTED in kennis is gesteld en verzocht een onderzoek in te stellen en de betrokken autoriteiten dergelijke maatregelen noodzakelijk achten om schade te voorkomen die tijdens het onderzoek wordt veroorzaakt;
- (b) Voorlopige maatregelen kunnen de vorm hebben van voorlopige compenserende heffingen die worden gegarandeerd door kasstortingen of borgstellingen die gelijk zijn aan de omvang van de subsidiëring, berekend op een voorlopige basis;
- (c) Voorlopige maatregelen dienen niet eerder te worden toegepast dan 60 dagen na de datum van instelling van het vooronderzoek;
- (d) De toepassing van voorlopige maatregelen dient te zijn beperkt tot een zo kort mogelijke periode die een termijn van 120 dagen niet overschrijdt.

2. Wanneer onderzoeken door COTED langer duren dan de periode die is toegestaan voor de instandhouding van voorlopige maatregelen ingevolge alinea 1(d), is het de lidstaat die de maatregelen oplegt, toegestaan dergelijke maatregelen voort te zetten totdat de definitieve vaststelling door COTED volgt.

3. De lidstaten die partij zijn in een onderzoek om het bestaan en de werking van beweerde subsidiëring te verifiëren, kunnen van de lidstaat die naar verluidt een subsidie heeft toegekend of in stand houdt, garanties eisen of aanvaarden, al naar gelang van toepassing. Garanties kunnen de vorm hebben van:

- (a) intrekken of in zoverre beperken van de omvang van de subsidie dat schade, tenietdoening, uitholling, ernstige afbreuk of ernstige nadelige effecten, al naar gelang van toepassing, worden weggenomen; of
- (b) een garantie van de van de subsidie profiterende exporteur dat hij zijn prijs zodanig verhoogt dat het schadelijke effect wordt weggenomen.

4. Als een lidstaat een vrijwillige garantie ingevolge alinea 3(b) aanvaardt, stelt de aanvaardende lidstaat COTED daarvan op de hoogte en schort genomen stappen onmiddellijk op, terwijl alle voorlopige maatregelen die mogelijk zijn opgelegd met onmiddellijke ingang worden ingetrokken.

5. Indien onderzoek tot vaststelling van subsidiëring is afgesloten en het bewijs toont schade, tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk, dan wel ernstige nadelige effecten aan, al naar gelang van toepassing, is het een lidstaat toegestaan met terugwerkende kracht compenserende heffingen op te leggen die vervolgens gelden voor de hele periode waarin de voorlopige maatregelen van kracht zijn geweest. Bij dergelijke met terugwerkende kracht opgelegde heffingen dient rekening te worden gehouden met de definitief vastgestelde compenserende heffingen en met het door kasstorting of borgstelling gegarandeerde bedrag en:

- (a) wanneer de definitieve compenserende heffingen hoger zijn dan de voorlopige heffingen, wordt het verschil niet geïnd;
- (b) wanneer de definitieve compenserende heffingen lager zijn dan de voorlopige heffingen, wordt het overschot van de storting geretourneerd of de borgstelling onmiddellijk opgeheven.

6. Het is lidstaten niet toegestaan zonder voorafgaande goedkeuring van COTED andere compenserende maatregelen op te leggen dan voorlopige compenserende maatregelen en het vaststellen en opleggen van definitieve compenserende heffingen dient te worden geregeld door de relevante bepalingen van de WTO-Overeenkomst inzake subsidies en compenserende maatregelen.

7. COTED beoordeelt alle door de lidstaten opgelegde tegenmaatregelen en waarborgt dat de lidstaten de voorwaarden en het tijdschema voor beoordeling en intrekken van tegenmaatregelen in acht nemen die zij mogelijk heeft goedgekeurd.

8. De lidstaten streven naar samenwerking bij het tot stand brengen van geharmoniseerde wetgeving en procedures in overeenstemming met de bepalingen van dit hoofdstuk.

DEEL VIER LANDBOUWSUBSIDIES

ARTIKEL 117 Definitie

1. Ten behoeve van dit deel wordt onder een landbouwsubsidie verstaan elke vorm van binnenlandse steun, financieel of anderszins, waaronder begrepen gederfde inkomsten, die wordt verschaft door de regering of om het even welk openbaar bureau ten gunste van de producenten van een specifiek landbouwproduct of van de landbouwsector als geheel. Dit omvat:

- (a) door een regering of openbaar bureau verschaft bijstand ten gunste van landbouwen plattelandsontwikkeling of ter ondersteuning van producenten met lage inkomens of producenten met onvoldoende middelen;
- (b) door een regering of openbare instelling toegekende financiële concessies om de kosten van landbouwproductiemiddelen te compenseren of om investeringen in de landbouw aan te moedigen;
- (c) enige andere financiële concessie die het verschaffen van prijs- of inkomenssteun

aan producenten van landbouwproducten tot gevolg heeft, die ofwel wordt geïmplementeerd door directe betalingen aan de producenten of verwerkers van een landbouwproduct of indirect via overheidsprogramma's of andere met openbare middelen gefinancierde programma's;

(d) *betalingen in natura aan landbouwproducenten.*

2. *“Landbouwproducten” verwijst naar de producten opgesomd in annex IV.*

ARTIKEL 118 **Rechten**

Met inachtneming van het algemene gebruik van subsidies in lidstaten om landbouw- en plattelandsontwikkeling aan te moedigen, om investeringen in de landbouw in het algemeen te bevorderen en om producenten met lage inkomens of producenten met onvoldoende middelen bij te staan, kunnen lidstaten subsidies toekennen om aan deze doelstellingen te voldoen, in overeenstemming met hun plichten ingevolge internationale overeenkomsten en behoudens de bepalingen van dit deel.

ARTIKEL 119 **Plichten**

1. *Niettegenstaande het recht om subsidies toe te kennen zoals weergegeven in artikel 118, dient een lidstaat dergelijke subsidies niet zodanig te gebruiken dat de productie van en de intraregionale handel in het product of de producten die van dergelijke subsidies profiteren, worden verstoord.*

2. *Dienovereenkomstig dienen door een lidstaat aan landbouw verschaft subsidies geen overdrachten van consumenten of directe betalingen aan producenten of verwerkers te omvatten die het verschaffen van prijssteun aan producenten als gevolg zouden hebben.*

3. *Door een lidstaat aan landbouw verschaft subsidies dienen plaats te vinden via met openbare middelen gefinancierde programma's die ten goede komen aan de landbouwsector in het algemeen, en wel op gebieden zoals onderzoek, opleidingen, voorlichtings- en adviesdiensten, bestrijding van schadelijke organismen en ziekten, inspectiediensten, marketing- en promotiediensten en infrastructurele diensten.*

4. *Wanneer een lidstaat in geval van een subsidie directe betalingen doet aan landbouwproducenten of -verwerkers via oogstverzekeringsprogramma's, programma's voor hulp bij rampen, inkomensverzekeringsregelingen (inkomensvangnetten), programma's voor regionale bijstand en structurele aanpassingsprogramma's, dient de lidstaat te waarborgen dat deze betalingen, financieel dan wel anderszins, geen of slechts een minimaal versturende werking hebben op productie en handel en geen prijssteun vormen voor de producenten van het product of de producten die van het gebruik van dergelijke programma's profiteren.*

ARTIKEL 120 **Regelgeving**

1. *Elke subsidie die door een lidstaat wordt verstrekt ten gunste van de productie van een landbouwproduct dat toetreedt tot de regionale handel, behoudens voor het verschaffen van programma's voor algemene diensten of directe betalingen die voldoen aan de in artikel 119 genoemde voorwaarden, dient niet hoger te zijn dan 10 procent van de totale waarde van de jaarlijkse productie van een dergelijk verhandelbaar landbouwproduct in die lidstaat in enig jaar.*

2. *Elke subsidie die door een lidstaat wordt verstrekt ten gunste van landbouwproducenten of -verwerkers in het algemeen, behoudens voor het verschaffen van programma's voor algemene diensten of directe betalingen die voldoen aan de in artikel 119 genoemde voorwaarden, dient niet hoger te zijn dan 10 procent van de totale waarde van de jaarlijkse landbouwproductie in die lidstaat in enig jaar.*

3. *Wanneer een lidstaat een subsidie verstrekt, behoudens voor het verschaffen van programma's voor algemene diensten of directe betalingen die voldoen aan de in artikel 119 genoemde voorwaarden, die hoger is dan de in lid 1 en lid 2 beschreven niveaus, wordt een dergelijke subsidie beschouwd als een subsidie die schade, tenietdoening, uitholling of ernstige afbreuk tot gevolg heeft.*

ARTIKEL 121 **Discipline**

1. *Elke lidstaat dient te waarborgen dat een subsidie ten gunste van landbouwproducenten in overeenstemming is met de bepalingen van artikel 119 en artikel 120.*

2. *Elke ten gunste van landbouwproducenten verstrekte subsidie waarvan niet kan worden aangetoond dat deze voldoet aan de bepalingen van artikel 119 en artikel 120, is onderworpen aan de bepalingen van artikel 106 tot en met artikel 110.*

3. *Een in overeenstemming met de bepalingen van dit deel ondernomen subsidieprogramma dient te zijn onderworpen aan handelingen op basis van artikel 106 tot en met 110 wanneer wordt vastgesteld dat er sprake is van schade of dreigende schade in overeenstemming met de bepalingen van dit deel.*

4. *Bij het vaststellen van dreigende schade beschouwen de onderzoekende autoriteiten onder meer factoren zoals:*

- (i) de aard van de subsidie of subsidies in kwestie en de gevolgen voor de handel die daar waarschijnlijk uit voortvloeien;*
- (ii) de snelle groei van het aandeel van de gesubsidieerde invoer op de binnenlandse markt, wat erop wijst dat de invoer waarschijnlijk nog aanzienlijk zal toenemen;*
- (iii) voldoende vrij beschikbare productiecapaciteit van de exporteur, of een aanmerkelijke toename daarvan in de nabije toekomst, waardoor het waarschijnlijk is dat de gesubsidieerde uitvoer naar de markt van het importerende lid nog aanzienlijk zal toenemen waarbij rekening moet worden gehouden met de beschikbaarheid van andere exportmarkten die de bijkomende voor uitvoer beschikbare hoeveelheden kunnen absorberen;*
- (iv) of de producten worden ingevoerd tegen prijzen die een aanmerkelijke druk op de binnenlandse prijzen zullen uitoefenen of die een stijging van deze prijzen duidelijk zullen verhinderen, en waardoor de vraag naar importproducten nog zal toenemen;*
- (v) de bestaande voorraden van het onderzochte product.*

ARTIKEL 122 **Gepaste terughoudendheid**

Wanneer is vastgesteld dat een subsidie schade veroorzaakt of dreigt dergelijke schade te

veroorzaken, dient de benadeelde lidstaat in overeenstemming met de bepalingen van dit deel gepaste terughoudendheid te betrachten bij het initiëren van handelingen ter vergelding.

ARTIKEL 123 **Kennisgeving**

1. De lidstaten stellen COTED in kennis van enig subsidieprogramma ingevolge artikel 117 voorafgaand aan de uitvoering daarvan.
2. Naast de ingevolge dit artikel voorgelegde kennisgeving dient van elke nieuwe subsidie of wijziging van een bestaande maatregel terstond kennis te worden gegeven. Deze kennisgeving dient details te bevatten van de nieuwe of gewijzigde subsidie en of het in overeenstemming is met met de overeengekomen criteria zoals genoemd in artikel 116 en artikel 120.
3. Het is een lidstaat toegestaan maatregelen onder de aandacht te brengen van COTED waarvan naar zijn mening door een andere lidstaat kennis had moeten worden gegeven.

ARTIKEL 124 **Beoordeling**

COTED verplicht zich tot een beoordeling van de uitvoering van de bepalingen betreffende subsidies voor landbouw op basis van door de lidstaten voorgelegde kennisgevingen van de subsidieprogramma's, alsmede op basis van enige andere documentatie die COTED kan verzoeken voor te bereiden om haar beoordeling te vergemakkelijken.

DEEL VIJF **DUMPING**

ARTIKEL 125 **Maatregelen tegen dumping**

Het is een lidstaat toegestaan op te treden tegen invoer met dumping als dergelijke invoer schade veroorzaakt of er sprake is van ernstige dreigende schade aan een binnenlandse bedrijfstak.

ARTIKEL 126 **Vaststellen van dumping**

1. Ten behoeve van dit deel dient een product te worden beschouwd als invoer met dumping wanneer het in de handel van een ander land wordt geïntroduceerd voor minder dan zijn normale waarde, als de prijs bij uitvoer van het product dat van de ene lidstaat naar een andere lidstaat wordt uitgevoerd, lager is dan de vergelijkbare prijs, in het normale economische verkeer, voor het soortgelijke product wanneer dit bestemd is voor verbruik in de uitvoerende lidstaat.
2. Wanneer het soortgelijke product in het normale economische verkeer in de binnenlandse markt van het uitvoerende land niet wordt verkocht of wanneer deze verkoop, vanwege de bijzondere marktsituatie of het lage volume van de verkopen in de binnenlandse markt van het uitvoerende land, geen goede vergelijking mogelijk maakt, dient de marge van dumping te worden bepaald door vergelijking met een vergelijkbare prijs van het soortgelijke product wanneer dit wordt uitgevoerd naar een geschikt derde land, mits deze prijs representatief is, of met de kosten van productie in het land van oorsprong vermeerderd met een redelijk bedrag voor administratiekosten, verkoopkosten en algemene kosten en voor winst.
3. In gevallen waarbij er geen exportprijs is of waarbij de betrokken autoriteiten vinden dat de

exportprijs onbetrouwbaar is vanwege de connectie of een compensatieregeling tussen de exporteur en de importeur of een derde partij, kan de exportprijs worden geconstrueerd op basis van de prijs waarvoor de ingevoerde producten eerst worden doorverkocht aan een onafhankelijke koper, of als de producten niet worden doorverkocht aan een onafhankelijke koper of niet worden doorverkocht in de staat waarin zij zijn ingevoerd, op een door de autoriteiten vast te stellen redelijke basis.

4. Er dient een eerlijke vergelijking te worden gemaakt tussen de exportprijs en de normale waarde. Deze vergelijking dient te worden gemaakt op hetzelfde handelsniveau, doorgaans op af-fabriekniveau, en met betrekking tot de omzet die zoveel mogelijk op hetzelfde moment wordt behaald. In alle gevallen dient afhankelijk van de situatie op gepaste wijze rekening te worden gehouden met verschillen die van invloed zijn op vergelijkbaarheid van prijzen, waaronder begrepen verschillen in verkoopvoorwaarden, belastingheffing, handelsniveaus, hoeveelheden, fysieke kenmerken en alle andere verschillen die ook aantoonbaar van invloed zijn op de vergelijkbaarheid van prijzen. In de in lid 3 genoemde gevallen dient ook rekening te worden gehouden met kosten, waaronder begrepen heffingen en belastingen die ontstaan tussen invoer en doorverkoop, en met gemaakte winst. Als in deze gevallen de vergelijkbaarheid van prijzen is beïnvloed, dienen de autoriteiten de normale waarde vast te stellen op een handelsniveau dat equivalent is aan het handelsniveau van de geconstrueerde exportprijs of dient daarmee op gepaste wijze rekening te houden zoals gewaarborgd in dit lid. De autoriteiten dienen aan de partijen in kwestie aan te geven welke informatie noodzakelijk is om een eerlijke vergelijking te waarborgen en dienen deze partijen geen onredelijke bewijslast op te leggen.

5. In het geval waarin producten niet rechtstreeks uit het land van oorsprong worden ingevoerd, maar vanuit een tussenland worden uitgevoerd naar de invoerende lidstaat, dient de prijs waarvoor de producten vanuit het land van uitvoer naar de invoerende lidstaat worden verkocht, doorgaans te worden vergeleken met de vergelijkbare prijs in het land van uitvoer. Vergelijking kan echter plaatsvinden met de prijs in het land van oorsprong als, bijvoorbeeld, de producten in het land van uitvoer alleen maar worden overgeslagen of als dergelijke producten niet in het land van uitvoer worden geproduceerd of als er in het land van uitvoer voor deze producten geen vergelijkbare prijs bestaat.

6. Ten behoeve van dit deel wordt "soortgelijk product" geïnterpreteerd als zijnde een product dat identiek is, dat wil zeggen, in alle opzichten gelijk, aan het betrokken product of, bij afwezigheid van een dergelijk product, aan een ander product dat, ofschoon niet in alle opzichten gelijk, eigenschappen heeft die sterk lijken op de eigenschappen van het betrokken product.

ARTIKEL 127 **Schadebepaling**

1. Ten behoeve van dit deel wordt, tenzij anders gespecificeerd, onder schade verstaan materiële schade aan een binnenlandse bedrijfstak, dreigende aanmerkelijke schade aan een binnenlandse bedrijfstak of aanzienlijke vertraging bij de vestiging van een bedrijfstak.

2. Een vaststelling van schade in de betekenis van lid 1 wordt gebaseerd op positief bewijs en brengt een objectief onderzoek met zich mee van:

- (a) het volume van de invoer met dumping en het effect van een dergelijke invoer op prijzen in de binnenlandse markt voor soortgelijke producten; en
- (b) de uit de invoer met dumping voortvloeiende gevolgen voor binnenlandse producenten van dergelijke producten.

3. Bij het vaststellen van dreigende aanmerkelijke schade, beschouwen de bevoegde autoriteiten onder meer:

- (a) de snelle groei van het aandeel van de met dumping ingevoerde produkten op de binnenlandse markt, wat erop wijst dat de invoer waarschijnlijk nog aanzienlijk zal toenemen;
- (b) voldoende vrij beschikbare produktiecapaciteit van de exporteur, of een aanmerkelijke toename daarvan in de nabije toekomst, waardoor het waarschijnlijk is dat de uitvoer met dumping naar de markt van het importerende land nog aanzienlijk zal toenemen waarbij rekening moet worden gehouden met de beschikbaarheid van andere exportmarkten die de bijkomende voor uitvoer beschikbare hoeveelheden kunnen absorberen;
- (c) of de produkten worden ingevoerd tegen prijzen die een aanmerkelijke druk op de binnenlandse prijzen zullen uitoefenen of die een stijging van deze prijzen duidelijk zullen verhinderen, en waardoor de vraag naar importprodukten nog zal toenemen;
en
- (d) *de bestaande voorraden van het onderzochte product.*

ARTIKEL 128
Definitie van binnenlandse bedrijfstak

Ten behoeve van dit deel wordt onder de term "binnenlandse bedrijfstak" verstaan "binnenlandse bedrijfstak" zoals gedefinieerd in annex I.

ARTIKEL 129
Start van vooronderzoek

1. *Als een binnenlandse bedrijfstak in een lidstaat reden heeft om aan te nemen dat zij schade ondervindt of dat er sprake van dreigende schade ten gevolge van invoer met dumping, kan er door de industrie of namens de bedrijfstak door een associatie die de bedrijfstak vertegenwoordigt of door medewerkers die bij de producenten van het soortgelijke product in dienst zijn, bij de bevoegde instantie schriftelijk een aanvraag worden ingediend om een onderzoek in te stellen teneinde het bestaan van invoer met dumping en veroorzaakte schade of het bestaan van dreigende ernstige schade, al naar gelang van toepassing, te verifiëren.*
2. *De aanvraag wordt geacht door of namens de binnenlandse bedrijfstak te zijn gedaan, als de aanvraag wordt ondersteund door de binnenlandse producenten van wie de gezamenlijke productie meer dan 50 procent vormt van de totale productie van het soortgelijke product dat wordt geproduceerd door dat deel van de binnenlandse bedrijfstak dat steun uitspreekt voor of tegen de aanvraag. Maar er wordt geen onderzoek ingesteld wanneer de binnenlandse producenten die de aanvraag uitdrukkelijk ondersteunen minder dan 25 procent uitmaken van de totale productie van het door de binnenlandse bedrijfstak geproduceerde soortgelijke product.*
3. *De instantie onderzoekt de aanvraag en besluit of een onderzoek gerechtvaardigd is en als de instantie daarvan is overtuigd, dient zij te dien einde een openbare kennisgeving uit te vaardigen en de betrokken lidstaat, andere belanghebbende lidstaten en belanghebbenden te verzoeken en in de gelegenheid te stellen de benodigde informatie en kanttekeningen te verschaffen.*
4. *Een besluit door de instantie om een onderzoek in te stellen wordt beschouwd als een besluit om een vooronderzoek te starten, waarvan de resultaten beschikbaar worden gesteld door middel van een openbare kennisgeving.*
5. *Wanneer een vooronderzoek voldoende bewijs oplevert dat invoer met dumping in de handel van de lidstaat is terechtgekomen en dergelijke invoer een binnenlandse bedrijfstak ernstig bedreigt*

of aan een binnenlandse bedrijfstak schade toebrengt, kan deze bij de bevoegde instantie van de uitvoerende lidstaat een verzoek om overleg indienen waarvan COTED in kennis wordt gesteld.

6. Het verzoek om overleg heeft als doel vast te stellen of er invoer is gedumpte en of er schade is veroorzaakt, dan wel of er sprake is van dreigende ernstige schade en of de schade of de dreigende ernstige schade het directe resultaat is van invoer met dumping.

7. Belanghebbenden die het verzoek hebben ontvangen om informatie te verschaffen, krijgen vanaf de datum van indiening van de aanvraag door of namens een binnenlandse bedrijfstak ingevolge lid 2, 30 dagen de tijd om te antwoorden, tenzij de betrokken autoriteiten een latere datum overeenkomen.

8. Ten behoeve van dit deel wordt onder "belanghebbende" verstaan:

- (a) een exporteur of buitenlandse producent of de importeur van een product dat wordt onderzocht, of een vereniging van producenten of handelaars waarvan de meeste leden producenten, exporteurs of importeurs van dit produkt zijn;
- (b) de regering van de uitvoerende lidstaat; en
- (c) een producent van het soortgelijke product in de invoerende lidstaat of een vereniging van producenten of handelaars waarvan de meeste leden het soortgelijke produkt op het grondgebied van de invoerende lidstaat produceert.

9. Een verzoek om een door de bevoegde instantie van een lidstaat of door COTED uit te voeren onderzoek omvat, doch is niet noodzakelijkerwijs beperkt tot de informatie die wordt weergegeven in de in annex III(b) beschreven Indicatieve lijst. Maar als een benadeelde lidstaat ervan overtuigd is dat de in overtreding zijnde partij niet naar tevredenheid inspanningen heeft verricht om overleg mogelijk te maken, om verzochte informatie te verschaffen, dan wel anderszins een gestart onderzoek op onredelijke wijze te belemmeren, is het de bevoegde instantie van de benadeelde lidstaat toegestaan voorlopige anti-dumpingmaatregelen op te leggen en het verzoek om onderzoek naar COTED te verwijzen. Een openbare kennisgeving van het opleggen van voorlopige anti-dumpingmaatregelen wordt uitgevaardigd door de lidstaat die dergelijke maatregelen heeft opgelegd.

ARTIKEL 130 **Voorlopige maatregelen**

1. Voorlopige maatregelen mogen uitsluitend genomen worden indien -

- (a) een onderzoek is ingesteld overeenkomstig het bepaalde in lid 4 van artikel 129, hierover een openbare kennisgeving is uitgevaardigd en belanghebbenden voldoende gelegenheid hebben gehad inlichtingen te verstrekken en kanttekeningen te plaatsen;
- (b) een voorlopige vaststelling is gedaan inzake dumping en schade voor een binnenlandse bedrijfstak; en
- (c) de betrokken autoriteiten deze maatregelen noodzakelijk achten om te voorkomen dat er tijdens het onderzoek schade wordt geleden.

2. Voorlopige maatregelen kunnen de vorm aannemen van voorlopige rechten of, bij voorkeur, zekerheidstelling – door het storten van een geldsom of borgstelling – voor een bedrag dat gelijk is aan het bedrag van het voorlopige geraamde anti-dumpingrecht dat niet hoger is dan de voorlopige

geraamde dumpingmarge. De opschorting van de procedure tot vaststelling van de douanewaarde is een passende voorlopige maatregel, mits het normale recht en het geraamde bedrag van de anti-dumpingrecht worden opgegeven en zolang voor het niet-vaststellen van de douanewaarde dezelfde voorwaarden gelden als voor andere voorlopige maatregelen.

3. Voorlopige maatregelen worden niet genomen dan 60 dagen na de opening van het onderzoek door een bevoegde instantie.

4. Het toepassen van voorlopige maatregelen wordt beperkt tot een zo kort mogelijke periode van ten hoogste 120 dagen of, ter beslissing van de betrokken autoriteiten, op verzoek van exporteurs die een belangrijk percentage van de betrokken handel vertegenwoordigen, ten hoogste 180 dagen. Indien de autoriteiten, tijdens een onderzoek, nagaan of een lager recht dan de dumpingmarge voldoende zou zijn om een einde te maken aan de schade, kunnen deze termijnen respectievelijk op 180 en 270 dagen worden gebracht.

ARTIKEL 131

Uitvoering van onderzoek dat leidt tot definitieve schadebepaling

1. Wanneer COTED een verzoek om onderzoek, zoals genoemd in lid 9 van artikel 126, ontvangt, zal COTED vaststellen of de informatie die het verzoek vergezelt de voortzetting van een onderzoek rechtvaardigt en indien COTED daarvan overtuigd is, zal hij ervoor zorgen dat binnen 12 maanden, doch niet langer dan 18 maanden na de datum van ontvangst van het verzoek, een onderzoek wordt afgerond. Als COTED niet overtuigd is van voldoende rechtvaardiging om een onderzoek in te stellen, stelt COTED de aanvrager schriftelijk op de hoogte van haar weigering tot onderzoek over te gaan.

2. Onderzoeken die ofwel worden ingesteld door een bevoegde autoriteit van een lidstaat of worden ondernomen door COTED, dienen onmiddellijk te worden beëindigd wanneer:

- (a) de dumpingmarge wordt vastgesteld op minder dan twee procent; en
- (b) de omvang van de invoer met dumping uit een bepaald land minder is dan drie procent van de invoer van het soortgelijke product in de invoerende lidstaat, tenzij landen die afzonderlijk minder dan drie procent uitmaken van de invoer van het soortgelijke product in de invoerende lidstaat tezamen meer dan zeven procent uitmaken van de invoer van het soortgelijke product in de invoerende lidstaat,

en een openbare kennisgeving van de beëindiging van onderzoeken ingevolge dit lid wordt gedaan door de lidstaat die de onderzoeken beëindigt of door COTED, al naar gelang van toepassing.

3. De lidstaten onderkennen dat voor een onderzoek naar de omstandigheden van vermeende dumping op basis van een verzoek van een andere lidstaat namens een binnenlandse bedrijfstak de volledige medewerking is vereist van de bevoegde autoriteit en de partijen die naar verluidt verantwoordelijk zijn voor invoer met dumping van de lidstaat waaruit dergelijke invoer afkomstig is, welke alle binnen de in dit artikel gespecificeerde tijd relevante informatie dienen te verschaffen.

4. Bij het uitvoeren van een onderzoek om het bestaan en het effect van invoer met dumping vast te stellen, nemen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en de betrokken partijen het recht van de partijen die informatie verstrekken met betrekking tot de vertrouwelijkheid van de verschaft informatie in acht en maken geen enkel deel van dergelijke informatie bekend zonder de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de partijen die de informatie hebben verstrekt.

5. Wanneer een bedrijfstak binnen de CSME schade heeft geleden of wordt geconfronteerd met

dreigende ernstige schade op basis van bewijs van invoer met dumping door derde staten, is COTED de bevoegde autoriteit om te verzoeken om een onderzoek namens de benadeelde bedrijfstak.

6. *Niets in dit artikel dient zo te worden geïnterpreteerd dat een benadeelde partij of lidstaat wordt belemmerd in het openen en uitvoeren van een onderzoek naar vermeende dumping dat betrekking heeft op de rechten van deze partijen ingevolge internationale overeenkomsten waarvan zij ondertekenaar zijn.*

ARTIKEL 132

Samenwerking door bevoegde autoriteiten en belanghebbenden

1. *Wanneer een aanvrager van een onderzoek die informatie ingevolge dumpingonderzoek ontvangt, de informatie wenst te verifiëren, zullen de bevoegde autoriteit en de partijen die naar verluidt verantwoordelijk zijn voor invoer met dumping samenwerken om het de aanvrager mogelijk te maken verificatie in de in overtreding zijnde lidstaat te verrichten.*

2. *De resultaten van een door een bevoegde autoriteit van een benadeelde lidstaat of door COTED uitgevoerd onderzoek worden onmiddellijk bekend gemaakt aan de bevoegde autoriteit en aan de partijen die naar verluidt verantwoordelijk zijn voor invoer met dumping in de in overtreding zijnde lidstaat. Een openbare kennisgeving van de conclusies van het onderzoek dient te worden uitgevaardigd door de lidstaat of door COTED, al naar gelang van toepassing.*

3. *De in lid 2 genoemde bekendmaking heeft als doel de feiten van de zaak te presenteren en de partijen die naar verluidt verantwoordelijk zijn voor de invoer met dumping in staat te stellen hun belangen te verdedigen.*

ARTIKEL 133

De instelling van anti-dumpingmaatregelen

1. *COTED dient, na afweging van het beschikbare bewijs en overtuigd van het bestaan van invoer met dumping, door invoer met dumping veroorzaakte schade of dreigende ernstige schade ten gevolge van invoer met dumping, de benadeelde lidstaat toe te staan anti-dumpingmaatregelen te nemen:*

(a) *als de partijen die naar verluidt verantwoordelijk zijn voor invoer met dumping weigeren binnen de gespecificeerde periode samen te werken met als doel een onderzoek te frustreren of anderszins te belemmeren;*

(b) *als er sprake is van dreigende ernstige schade of als er sprake is van schade.*

2. *Bij het toestaan van het instellen van anti-dumpingmaatregelen stelt COTED de datum, duur en voorwaarden voor het instellen van de maatregelen vast, al naar gelang het geval.*

3. *Ingevolge dit artikel genomen anti-dumpingmaatregelen zullen worden gebaseerd op de berekende dumpingmarge en kunnen als volgt worden toegepast:*

(a) *als het bewijs voortvloeiende uit het definitief onderzoek naar dumping het bestaan van dumping aantoont en aantoont dat er schade door dumping is veroorzaakt, is het een lidstaat toegestaan anti-dumpingrechten op te leggen die voldoende zijn om de dumpingmarge weg te nemen. COTED kan alle betrokken lidstaten toestaan soortgelijke anti-dumpingrechten op te leggen gedurende de periode en onder de voorwaarden die COTED kan voorschrijven;*

(b) *bij het opleggen van anti-dumpingrechten is het de lidstaat die de maatregel oplegt*

niet toegestaan te discrimineren tussen de bronnen van alle invoer met dumping op basis van land van oorsprong of nationaliteit van de exporteurs;

- (c) het is een exporteur wiens export is onderworpen aan anti-dumpingrechten te allen tijde toegestaan de lidstaat die de rechten oplegt, te verzoeken de toepassing van de rechten op de desbetreffende export te herzien;*
- (d) als een aanvrager van herziening van anti-dumpingrechten die zijn toegepast op in alinea (c) genoemde export er niet van overtuigd is dat de bevoegde instanties in de invoerende lidstaten binnen 30 dagen na ontvangst van het verzoek voldoende aandacht hebben besteed aan het verzoek om herziening, is het de aanvrager toegestaan het verzoek te verwijzen naar COTED, waarna COTED aan de lidstaat die de anti-dumpingrechten in stand houdt adviseert de juiste maatregelen te nemen, mits COTED ervan overtuigd is dat de aanvraag om herziening gerechtvaardigd is;*
- (e) indien een onderzoek is voltooid en het bewijs toont aan dat er schade is veroorzaakt, is het een lidstaat toegestaan met terugwerkende kracht anti-dumpingrechten op te leggen voor de hele periode gedurende welke voorlopige anti-dumpingrechten van kracht zijn geweest voorafgaand aan de datum van het opleggen van definitieve anti-dumpingrechten. Maar als de definitieve anti-dumpingrechten hoger zijn dan de betaalde of te betalen voorlopige rechten of het ten behoeve van de zekerheidsstelling geraamde bedrag, dient het verschil niet te worden geïnd. Als de definitieve rechten lager zijn dan de te betalen voorlopige heffingen of het ten behoeve van de zekerheidsstelling geschatte bedrag, dient het verschil te worden vergoed of dienen de rechten te worden herberekend, al naar gelang het geval;*
- (f) maar als het onderzoek aan het licht brengt dat de schade niet is veroorzaakt door invoer met dumping zoals beweerd, maar de voorlopige maatregelen de uitvoer van de lidstaat waartegen de klacht is ingediend aanzienlijk hebben vertraagd, dient COTED, op verzoek van een die staat, de werking van de voorlopig opgelegde rechten te beoordelen en de aard en omvang van gerechtvaardigde compensatie vast te stellen en van de lidstaat die voorlopige maatregelen oplegt, te eisen de maatregel in te trekken en in overeenstemming met haar oordeel compensatie te betalen;*
- (g) een lidstaat kan een vrijwillige prijsgarantie aanvaarden van een exporteur die wordt verondersteld gedumpte producten te exporteren, met als doel de prijs van de export voldoende te verhogen om dreigende ernstige schade te voorkomen of om door invoer met dumping veroorzaakte schade weg te nemen;*
- (h) als een lidstaat op basis van bewijs van invoer met dumping een onderzoek heeft geopend en de lidstaat voorlopige maatregelen heeft ingesteld, is het de lidstaat, bij ontvangst van een vrijwillige garantie van de exporteur zoals genoemd in alinea (g), toegestaan het onderzoek onmiddellijk op te schorten en door de lidstaat mogelijk ingestelde voorlopige maatregelen waar nodig in te trekken.*

4. COTED beoordeelt alle door de lidstaten ingestelde anti-dumpingmaatregelen en waarborgt dat de lidstaten de voorwaarden en het tijdschema voor beoordeling en intrekken van anti-dumpingmaatregelen in acht nemen die zij mogelijk heeft goedgekeurd.

5. De lidstaten streven naar samenwerking bij het tot stand brengen van geharmoniseerde anti-dumpingwetgeving en -procedures in overeenstemming met de bepalingen van dit **protocol**.

Comment [M2]: Er is hier geen sprake van een protocol maar een treaty! This is not a protocol but a Treaty.

HOOFDSTUK ZES VERVOERSBELEID

ARTIKEL 134 Doelstellingen van het Vervoersbeleid van de Gemeenschap

1. *Het vervoersbeleid van de Gemeenschap heeft als doel adequate, veilige en internationaal concurrerende vervoersdiensten beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling en versterking van de CSME.*

2. *Om te voldoen aan het in lid 1 van dit artikel beschreven doel, streeft de Gemeenschap de volgende doelstellingen na:*

- (a) het organiseren van efficiënte, betrouwbare, betaalbare vervoersdiensten in de hele Gemeenschap;*
- (b) de ontwikkeling en uitbreiding van de capaciteit van het luchtvervoer en zeevervoer in de Gemeenschap;*
- (c) de bevordering van samenwerkingsverbanden voor de levering van vervoersdiensten;*
- (d) de ontwikkeling van efficiënte internationaal concurrerende aanvullende vervoersdiensten;*
- (e) de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen om te worden ingezet op alle werkgebieden en op alle niveaus van de vervoerssector;*
- (f) de implementatie van standaarden voor de ontwikkeling van veilige vervoersdiensten over de weg, over waterwegen, over zee en door de lucht.*

ARTIKEL 135 Implementatie van het vervoersbeleid van de Gemeenschap

1. *Om de doelstellingen van het vervoersbeleid van de Gemeenschap te bereiken, dient COTED, in samenwerking met andere lichamen van de Gemeenschap in voorkomende gevallen onder meer te bevorderen:*

- (a) coördinatie van het nationaal vervoersbeleid van de lidstaten;*
- (b) de uitvoering van uniforme regelingen en procedures, in overeenstemming met standaarden en aanbevolen praktijken, voor de ontwikkeling van een efficiënt multimodaal vervoerssysteem, in het bijzonder met betrekking tot bedrijfsvoering, veiligheid, vergunningen en certificering;*
- (c) de ontwikkeling van vereiste institutionele, juridische, technische, financiële en administratieve ondersteuning voor de evenwichtige, duurzame ontwikkeling van de vervoerssector;*
- (d) de totstandbrenging van maatregelen:*

- (i) om te waarborgen dat de ontwikkeling van de vervoerssector geen negatieve gevolgen heeft voor het milieu van de lidstaten en in het bijzonder de Caribische Zee;
 - (ii) voor de verwerving en overdracht van technologie in de vervoerssector; en
 - (iii) voor de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen in overeenstemming met artikel 63;
- (e) investering in de vervoerssector, waaronder begrepen aanvullende diensten die de sector ondersteunen door, bijvoorbeeld, joint ventures;
- (f) het verwijderen van obstakels bij het leveren van vervoersdiensten door staatsburgers van de lidstaten in overeenstemming met de relevante bepalingen van hoofdstuk drie.

2. COTED dient programma's te ontwikkelen waarmee de in artikel 134 beschreven doelstellingen gemakkelijker kunnen worden bereikt.

3. De lidstaten dienen hun activiteiten te coördineren om de beste voorwaarden voor het leveren van vervoersdiensten door dienstverleners zeker te stellen.

ARTIKEL 136 **Opsporing en redding**

1. COTED bevordert samenwerking in zoek- en reddingsoperaties in de lucht en op zee in de Gemeenschap, waarbij systemen die mogelijk bestaan voor de algehele coördinatie van zoek- en reddingsdiensten in gedachten worden gehouden.

2. De lidstaten stellen COTED in kennis van uitrusting en faciliteiten ter zee en in de lucht die beschikbaar zijn voor gebruik in zoek- en reddingsoperaties.

3. De lidstaten werken bij zoek- en reddingsoperaties samen met derde staten en bevoegde internationale organisaties.

ARTIKEL 137 **Intracommunautaire vervoersdiensten**

1. De lidstaten nemen uniforme standaarden en aanbevolen praktijken aan voor het leveren van vervoersdiensten.

2. De lidstaten stellen COTED in kennis van wetgevende, regelgevende of bestuurlijke maatregelen die gevolgen hebben voor het leveren van vervoersdiensten binnen hun nationale jurisdicties wanneer dergelijke maatregelen afwijken van uniforme standaarden en aanbevolen praktijken.

3. De lidstaten die negatieve gevolgen ondervinden van dergelijke regelgevende of bestuurlijke maatregelen kunnen COTED in kennis stellen van de negatieve gevolgen en kunnen hun toevlucht nemen tot de in het Verdrag voorziene procedures voor geschillenbeslechting.

ARTIKEL 138 **Ontwikkeling van luchtvervoersdiensten**

1. De lidstaten werken samen op het gebied van:

- (a) *de ontwikkeling van luchtvervoersdiensten in de Gemeenschap en kunnen te dien einde onder elkaar overeenkomsten voor luchtvervoer sluiten die worden ontwikkeld om het leveren van dergelijke diensten te faciliteren;*
- (b) *het tot stand brengen van maatregelen om te waarborgen dat het leveren van internationale luchtvervoersdiensten in de Gemeenschap ter hand wordt genomen door financieel levensvatbare en technisch gekwalificeerde vervoerders en transporteurs en dat het belang van de Gemeenschap bij veiligheid, beveiliging en betaalbaarheid van vliegreizen niet wordt geschaad.*

2. *COTED bevordert samenwerking tussen de lidstaten bij het registreren van vliegtuigen en bij het handhaven van toepasselijke standaarden in de luchtvervoersindustrie.*

3. *De lidstaten werken samen bij het waarborgen van uniformiteit in procedures bij het verstrekken van vergunningen en certificeringen en gelijkwaardigheid binnen de Gemeenschap voor luchtvaartpersoneel in overeenstemming met internationale standaarden.*

4. *COTED bevordert samenwerking tussen exploitanten van luchtvervoersdiensten van de lidstaten, in het bijzonder bij het aankopen van uitrusting en benodigdheden, het beheren van voorraden, interlining en intermodale activiteiten, het delen van vluchtcodes, reserveringen, verzekeringen, leasing en soortgelijke activiteiten.*

ARTIKEL 139

Onderzoek naar luchtvaartongevallen en -incidenten

1. *De lidstaten streven ernaar effectief en veelomvattend onderzoek uit te voeren naar luchtvaartongevallen en -incidenten met het oog op het verbeteren van de technische omstandigheden voor de veilige levering van vervoersdiensten.*

2. *De lidstaten stellen voor zover als uitvoerbaar geschikte uitrusting, faciliteiten en personeel ter beschikking om te helpen bij het onderzoek naar luchtvaartongevallen of -incidenten die zich binnen de Gemeenschap voordoen en nemen effectieve maatregelen om de eigendommen van slachtoffers, relevante bewijzen en de locatie van het ongeval te beschermen tegen verstoring en toegang door onbevoegden.*

3. *De lidstaten werken bij het uitvoeren van onderzoeken naar luchtvaartongevallen samen met derde staten en bevoegde internationale organisaties.*

ARTIKEL 140

Ontwikkeling van zeevervoersdiensten

1. *De Lidstaten werken samen op het gebied van ontwikkeling van zeevervoersdiensten in de Gemeenschap. In het bijzonder werken de lidstaten samen op het gebied van:*

- (a) *het verbeteren van vlaggenstaat- en havenstaatcontroles in de regio;*
- (b) *het ontwikkelen en verschaffen van deskundigheid in de scheepvaartindustrie, waaronder begrepen de diensten en infrastructuur die noodzakelijk zijn voor de groei van de scheepvaartsector;*
- (c) *het beschermen van het mariene milieu tegen de effecten van verontreiniging vanaf schepen en bij het bestrijden van de effecten van dergelijke verontreiniging; en*

- (d) *het ondernemen van elke andere actie die noodzakelijk is voor de duurzame ontwikkeling van de scheepvaartsector.*

2. *De Gemeenschap werkt samen met bevoegde nationale, regionale en internationale organisaties om de voorwaarden tot stand te brengen voor het leveren van efficiënte en betaalbare zeevervoersdiensten tussen de lidstaten.*

3. *COTED bevordert samenwerking tussen de lidstaten bij het invoeren van relevante internationale maritieme instrumenten die betrekking hebben op maritieme veiligheid, bescherming van het mariene milieu, onderzoek naar ongevallen ter zee en het faciliteren van verkeer ter zee.*

4. *COTED bevordert en coördineert de ontwikkeling van zeevervoersdiensten in de Gemeenschap door middel van, onder meer:*

- (a) *het ontwikkelen van voorstellen voor de totstandbrenging en opwaardering van kleine scheepvaartondernemingen in de Gemeenschap;*
- (b) *het tot stand brengen van een stimuleringsregeling om de ontwikkeling van scheepvaartbedrijven in de Gemeenschap aan te moedigen;*
- (c) *maatregelen voor de totstandbrenging, verbetering en reorganisatie van havenfaciliteiten in de Gemeenschap, om in te spelen op de vraag naar containerisering, koeling en opslag van landbouwgrondstoffen, water- en cruistoeerisme en andere speciale en specifieke dienstverlening;*
- (d) *samenwerking en regelmatige uitwisseling tussen administraties ter bevordering van een geharmoniseerd systeem voor de ontwikkeling van zeevervoer in de Gemeenschap;*
- (e) *het bevorderen van joint ventures tussen staatsburgers van de Gemeenschap en met scheepvaartbedrijven buiten de regio om de overdracht van geschikte technologie te faciliteren en de participatie van de lidstaten in de internationale scheepvaart te vergroten;*
- (f) *het organiseren en harmoniseren van opleidingsprogramma's binnen de Gemeenschap, de capaciteitsversterking van opleidingsinstituten en het gemakkelijker maken van toegang voor staatsburgers van de Gemeenschap tot alle aspecten van opleidingen en ontwikkeling in de scheepvaartindustrie; en*
- (g) *maatregelen voor de ontwikkeling van aanvullende diensten in de scheepvaartindustrie, waaronder begrepen vervoerders zonder eigen containerschepen, zeeverzekeringen, transitodiensten, overslag en andere diensten.*

5. *De lidstaten bevorderen de ontwikkeling van zeevervoersdiensten in de Gemeenschap door middel van, onder meer:*

- (a) *de totstandbrenging en verbetering van havenfaciliteiten;*
- (b) *de totstandbrenging van doeltreffende maritieme administraties voor de regulering van de scheepvaart in de respectieve jurisdicties van maritieme veiligheid en bescherming van het mariene milieu;*
- (c) *het invoeren van relevante internationale maritieme instrumenten die verband houden met de veiligheid van de scheepvaart en het voorkomen van verontreiniging*

vanaf schepen; en

- (d) *het stimuleren van betere efficiëntie in havens en in aanverwante diensten met als doel de kosten van zeevervoer terug te dringen.*

ARTIKEL 141
Speciale status van de Caribische Zee

De lidstaten werken samen bij het bereiken van internationale erkenning voor de Caribische Zee als een speciale zone die moet worden beschermd tegen de potentieel gevaarlijke effecten van de doortocht van radioactief en ander gevaarlijk afval, dumping, olievervuiling of van enige andere stof die over zee wordt vervoerd of afval dat ontstaat door het uitbaten van het scheepsbedrijf.

HOOFDSTUK ZEVEN
MINDER BEVOORRECHTE LANDEN, REGIO'S EN SECTOREN

DEEL EEN
INLEIDING

ARTIKEL 142
Toepassingsgebied

1. *De bepalingen van dit hoofdstuk geven uitvoering aan het doel een regeling tot stand te brengen voor minder bevoorrechte landen, regio's of sectoren binnen het kader van het Verdrag, alsmede een speciale regeling voor de minder ontwikkelde landen, teneinde hun vooruitzichten voor succesvolle mededinging binnen de Gemeenschap te verbeteren en voor zover mogelijk alle negatieve gevolgen van de oprichting van de CSME ongedaan te maken.*
2. *Zodra dit na de inwerkingtreding van dit Verdrag uitvoerbaar is, wijst de Conferentie, op aanbeveling van de Raad en in overeenstemming met artikel 1, minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren aan en kan deze status van tijd tot tijd nog vaker toekennen of ook beëindigen, voor zover de omstandigheden dit rechtvaardigen.*
3. *Waar in dit Verdrag wordt verwezen naar minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren of naar minder ontwikkelde landen, dienen de lichamen van de Gemeenschap de benodigde maatregelen te nemen om uitvoering te geven aan de geest en het oogmerk van dit hoofdstuk.*

ARTIKEL 143
Doelstelling van de regelingen

1. *De in artikel 142 genoemde regelingen hebben als doel de minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren door middel van geschikte interventies van tussentijdse of tijdelijke aard te ondersteunen bij het economisch levensvatbaar en concurrerend worden.*
2. *De in lid 1 van dit artikel genoemde interventies kunnen omvatten:*
 - (a) *technische en financiële steun voor het aanpakken economische ontwrichting ten gevolge van het functioneren van de CSME;*
 - (b) *speciale maatregelen voor het aantrekken van investeringen en industrieën;*
 - (c) *tussentijdse of tijdelijke regelingen om uit het functioneren van de CSME*

voortvloeiende negatieve economische en sociale gevolgen ten goede te keren of een halt toe te roepen;

- (d) speciale maatregelen om industrieën te helpen efficiënter en concurrerder te worden;*
- (e) bijstand bedoeld om structurele diversificatie en infrastructurele ontwikkeling tot stand te brengen;*
- (f) bijstand voor economische ondernemingen die zijn benadeeld door het verwijderen van intraregionale belemmeringen;*
- (g) totstandbrenging van mechanismen voor het monitoren en helpen bij het vervullen van verplichtingen die ingevolge het Verdrag en andere internationale handelsovereenkomsten zijn aangegaan.*

ARTIKEL 144
Uitvoering van maatregelen

Behoudens het gezag van de Conferentie zullen COTED en COFAP, waar van toepassing, de in artikel 143 vastgestelde maatregelen tot stand brengen, uitvoeren en monitoren.

ARTIKEL 145
Beoordeling van maatregelen

- 1. De Raad beoordeelt in voorkomende gevallen de effectiviteit van maatregelen genomen ingevolge dit hoofdstuk en handelt zoals noodzakelijk is om het in artikel 143 beschreven doel te bereiken en legt een rapport dienaangaande voor aan de Conferentie.*
- 2. De beoordeling omvat een onderzoek van relevante programma's en ondersteunende maatregelen ter bepaling van hun doeltreffendheid als basis voor hun beëindiging of aanpassing, al naar gelang van toepassing.*

DEEL TWEE
REGELING VOOR MINDER BEVOORRECHTE LANDEN, REGIO'S EN
SECTOREN

ARTIKEL 146
Maatregelen om uit economische ontwrichting
voortvloeiende benadeling ongedaan te maken

1. De lidstaten komen overeen dat in geval van economische ontwrichting voortvloeiende ten gevolge van het functioneren van de CSME en niettegenstaande enige bepaling in dit Verdrag welke op het tegendeel duidt, het COTED, al naar gelang het geval, op tijdelijke basis en behoudens artikel 144 is toegestaan effectieve maatregelen te nemen om negatieve effecten op economische activiteiten een halt toe te roepen of te verzachten. Dergelijke maatregelen kunnen het toekennen van premies omvatten voor het aanpakken van de ontwrichting en gelden onverminderd enige in artikel 52 en 69 genoemde stimuleringsregelingen.
2. Niettegenstaande enige bepaling in dit Verdrag die op het tegendeel duidt, kunnen de in dit artikel genoemde maatregelen, waar nodig, zorgen voor tijdelijke opschorting van in het verdrag beschreven rechten en plichten.
3. COTED onderzoekt periodiek de gevolgen van de in lid 2 genoemde maatregelen met als doel hun doelmatigheid vast te stellen en een tijdsbestek voor hun beëindiging vast te stellen.
4. De lidstaten werken bij het uitvoeren van de in lid 2 van dit artikel genoemde maatregelen samen met de lichamen van de Gemeenschap en ondernemen de benodigde actie om de naleving te waarborgen.

ARTIKEL 147
Bevordering van investeringen

COFAP bevordert investering in minder bevoorrechte landen door, onder meer, het volgende mogelijk te maken:

- (a) de oprichting van joint ventures tussen staatsburgers van minder bevoorrechte landen onderling en tussen staatsburgers van minder bevoorrechte landen en staatsburgers van andere lidstaten;
- (b) de oprichting van joint ventures tussen staatsburgers van minder bevoorrechte landen en staatsburgers van derde staten;
- (c) investeringen voor economische diversificatie, waaronder begrepen diversificatie van de landbouwsector;
- (d) onderzoek, ontwikkeling en technologie-overdracht met betrekking tot de ontwikkeling van minder bevoorrechte landen; en
- (e) kapitaalstromen van andere lidstaten naar minder bevoorrechte landen door middel van het sluiten van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belasting en de juiste beleidsinstrumenten.

ARTIKEL 148
Maatregelen met betrekking tot de dienstensector

1. Bij het tot stand brengen van het programma voor het opheffen van beperkingen door lidstaten van het leveren van diensten in de Gemeenschap zoals genoemd in lid 2 van artikel 37, schenkt COTED gepaste aandacht aan de typische economische kwetsbaarheid van minder bevoorrechte landen, indachtig artikel 49.

2. Onverminderd het algemene karakter van de in lid 1 van dit artikel beschreven bepalingen, dient COTED bij het tot stand brengen van het genoemde programma met betrekking tot minder bevoorrechte landen het volgende vast te stellen:

- (a) een lijst van diensten met betrekking waartoe gedurende een specifieke periode geen nationale behandeling mag worden toegepast;
- (b) de wijze waarop beperkingen van diensten die niet worden genoemd in paragraaf (a) van dit lid dienen te worden opgeheven:

met dien verstande dat genoemde minder bevoorrechte landen aan de lidstaten rechten verlenen die niet beperkender zijn dan de rechten die aan andere partijen van de WTO ingevolge de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS) worden verleend.

ARTIKEL 149

Maatregelen met betrekking tot het recht van vestiging

1. COTED neemt de juiste maatregelen om te waarborgen dat bij het tot stand brengen van het programma voor het opheffen van beperkingen door de lidstaten van het recht van vestiging in de Gemeenschap zoals genoemd in lid 3 van artikel 33, rekening wordt gehouden met de typische economische kwetsbaarheid van minder bevoorrechte landen in de Gemeenschap, indachtig artikel 49.

2. Onverminderd het algemene karakter van het bepaalde in lid 1 van dit artikel, dient COTED bij het tot stand brengen van het genoemde programma met betrekking tot minder bevoorrechte landen het volgende vast te stellen:

- (a) een lijst van economische activiteiten met betrekking waartoe nationale behandeling mogelijk niet wordt verleend aan personen die het recht van vestiging gedurende een specifiek tijdsbestek uitoefenen;
- (b) de wijze waarop beperkingen van het recht van vestiging met betrekking tot economische activiteiten die niet worden genoemd in alinea (a) van dit lid dienen te worden opgeheven:

met dien verstande dat genoemde minder bevoorrechte landen aan de lidstaten rechten van vestiging verlenen die niet beperkender zijn dan de rechten die aan derde staten worden verleend.

ARTIKEL 150

Beschermingsmaatregelen

1. Wanneer in overeenstemming met lid 1 van artikel 92 een minder bevoorrecht land een recht vestigt tot beperking van invoer van goederen vanuit andere lidstaten, is het, niettegenstaande enige andere bepaling in dit Verdrag die op het tegendeel duidt, het minder bevoorrechte land toegestaan dergelijke invoer gedurende een periode van ten hoogste drie (3) jaar te beperken, tenzij COTED de beperking voor een langere periode goedkeurt, alsmede die andere maatregelen zoals eventueel goedgekeurd door COTED.

2. Een minder bevoorrecht land dat in overeenstemming met lid 1 van dit artikel beperkingen oplegt, stelt COTED daarvan zo mogelijk voordat zij van kracht worden op de hoogte. COTED kan deze beperkingen op enig moment in overweging nemen en doet in het licht van deze overweging aanbevelingen die erop zijn gericht om het even welk schadelijk effect van dergelijke beperkingen te verminderen of het minder bevoorrechte land te helpen zijn problemen te boven te komen.

3. Niets in dit Verdrag dient zo te worden uitgelegd dat het een lidstaat het recht geeft beschermingsmaatregelen toe te passen tegen producten met oorsprong in de Gemeenschap van een minder bevoorrecht land, wanneer dergelijke producten 20 procent van de markt van de invoerende lidstaat niet overschrijden.

ARTIKEL 151

Ondersteuning voor gevoelige industrieën

1. COTED kan een lidstaat met een gevoelige industrie die nadeel kan ondervinden van het functioneren van de CSME toestaan de communautaire behandeling voor producten van andere lidstaten op te schorten.

2. De in lid 1 van dit artikel toegestane opschorting dient te worden toegekend in geval van een aanvraag bij COTED dienaangaande, waarbij de aanvrager vaststelt dat het product uit een gevoelige industrie afkomstig is.

3. Ten behoeve van dit artikel kan een industrie als gevoelig worden beschouwd om reden van zijn kwetsbare aard en:

(a) het belang van zijn bijdrage aan, onder meer:

- (i) het bruto binnenlands product;
- (ii) de werkgelegenheid;
- (iii) deviezeninkomsten; of

(b) zijn aanwijzing als zijnde essentieel binnen het nationale industriebeleid.

4. Niettegenstaande enige andere bepalingen van dit Verdrag is het een minder bevoorrecht land voor de periode van opschorting waartoe door COTED is besloten, toegestaan communautaire behandeling op te schorten met betrekking tot invoer van een soortgelijke omschrijving vanuit de lidstaat waaraan de opschorting is toegekend.

5. Het is COTED bij het toestaan van de in lid 1 van dit artikel genoemde opschorting toegestaan voorwaarden op te leggen voor het toekennen van de opschorting.

6. COTED houdt toezicht op de voortgang van de desbetreffende industrie en voert een periodieke beoordeling uit.

ARTIKEL 152

Openbare bedrijven

Niettegenstaande enige bepaling in dit Verdrag die op het tegendeel duidt, is het minder bevoorrechte landen met de voorafgaande toestemming van COTED toegestaan met betrekking tot openbare bedrijven maatregelen in stand te houden, waarvan de werking bestaat in het geven van ondersteuning aan binnenlandse productie, waarbij dergelijke maatregelen de vorm hebben van:

- (a) een recht of een heffing met een gelijke werking; of
- (b) kwantitatieve beperkingen.

ARTIKEL 153
Gebruik van technologische en
onderzoeksfaciliteiten in lidstaten

1. *De lidstaten verplichten zich mogelijkheden te creëren voor toegang tot hun technologische en onderzoeksfaciliteiten door staatsburgers van minder bevoorrechte landen.*
2. *COTED stimuleert nauwe samenwerking tussen onderzoeksinstituten en -faciliteiten in minder bevoorrechte landen en onderzoeksinstituten en -faciliteiten in andere lidstaten.*

ARTIKEL 154
Bevordering van ontwikkeling

1. *COTED bevordert de totstandbrenging van infrastructuur in een minder bevoorrecht land, een minder bevoorrechte regio of sector om economische activiteit aan te moedigen of te stimuleren.*
2. *Het is COTED ook toegestaan maatregelen aan te nemen voor de vestiging van nieuwe industrieën of voor het herstructureren of uitbreiden van bestaande industrieën in een minder bevoorrecht land, een minder bevoorrechte regio of sector.*

ARTIKEL 155
Bijzondere bepalingen voor Guyana

Niettegenstaande enige bepaling in dit Verdrag die op het tegendeel duidt, zal Guyana, zo lang als het voordeel heeft bij de invoer van tarwe ingevolge PL 480-overeenkomsten met de Verenigde Staten van Amerika, worden toegestaan kwantitatieve beperkingen op te leggen voor de invoer van tarwemeel.

ARTIKEL 156
Toepassing van de speciale regeling op
arme landen met een zware schuldenlast

Voor zover nodig past COTED gedurende een nader te bepalen periode de bepalingen van de speciale regeling voor de minder ontwikkelde landen toe op arme landen met een hoge schuldenlast.

ARTIKEL 157
Technische en financiële steun

1. *Zodra dit na de inwerkingtreding van dit Verdrag uitvoerbaar is, treft de Raad in samenwerking met andere bevoegde lichamen van de Gemeenschap adequate regelingen met als doel aan minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren zulke technische en financiële steun te bieden als nodig kan zijn om deze op effectieve wijze te laten participeren in de CSME en om internationale handelsovereenkomsten uit te voeren.*
2. *Ingevolge lid 1 van dit artikel zal COTED de noodzaak van technische en financiële steun aan minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren evalueren en geschikte programma's en projecten bevorderen en faciliteren. Zulke steun kan bestaan uit:*
 - (a) *subsidies of toegang tot financiering tegen lage kosten;*
 - (b) *voorbereiding van projectvoorstellen voor financiering;*
 - (c) *prestatiegaranties en andere garanties aan ondernemingen;*
 - (d) *toegang tot technologie waaronder begrepen informatietechnologie;*

- (e) verbetering van productvormgeving of -kwaliteit;
- (f) vormgeving van fabrieken en marktontwikkeling.

3. In de betekenis van dit artikel kan technische steun ook omvatten:

- (a) bijstand bij het tot stand brengen of moderniseren van nationale standaardisatie instanties;
- (b) bijstand aan landen om hun diversificatieprogramma's te bevorderen;
- (c) professionele bijstand bij het voldoen aan verplichtingen ingevolge handelsgerelateerde overeenkomsten;
- (d) bijstand voor het oprichten van instituten of centra voor het scholen of omscholen van werknemers, al naar gelang het geval;
- (e) verschaffen van relevante deskundigheid om een juridisch beleidskader te formuleren dat bevorderlijk is voor eerlijke handel en eerlijke mededinging;
- (f) professionele deskundigheid in het steunen en verdedigen van eisen die ontstaan in verband met de WTO-Overeenkomst en andere handelsgerelateerde overeenkomsten;
- (g) professionele bijstand bij de voorbereidingen voor het beslechten van geschillen die ontstaan in verband met handelsgerelateerde overeenkomsten;
- (h) professionele bijstand bij het voorbereiden van wetgeving.

4. De in lid 2 van dit artikel genoemde evaluatie kan door COTED op eigen initiatief worden ondernomen of in reactie op een van een lidstaat afkomstige aanvraag voor bijstand.

5. COTED onderzoekt van tijd tot tijd de effecten van de in lid 2 genoemde maatregelen met het oog op het vaststellen van de doelmatigheid daarvan en van een tijdsbestek voor hun beëindiging.

ARTIKEL 158 **Ontwikkelingsfonds**

1. Hierbij wordt een ontwikkelingsfonds opgericht voor het leveren van financiële of technische bijstand aan minder bevoorrechte landen, regio's en sectoren.

2. Behoudens de bepalingen van dit artikel en relevante bepalingen van dit Verdrag zal de Raad in samenwerking met COFAP:

- (a) de status, samenstelling en functies van het ontwikkelingsfonds vaststellen;
- (b) de bijdragen van de lidstaten aan het ontwikkelingsfonds vaststellen.

3. Het ontwikkelingsfonds kan subsidies aanvaarden van entiteiten uit de publieke of particuliere sector van de lidstaten of van andere entiteiten van buiten de Gemeenschap. Door het ontwikkelingsfonds dienen geen subsidies te worden aanvaard noch te worden aangevraagd op voorwaarden die discrimineren tegen lidstaten, regio's of sectoren, behoudens in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag.

ARTIKEL 159

Vorbehoud

Niets in dit hoofdstuk dient zo te worden begrepen dat het een minder bevoorrecht land, dan wel een minder bevoorrechte regio of sector die begunstigde is in enig ander programma voor technische bijstand, het recht ontzegt om tegelijkertijd te profiteren van technische bijstand ingevolge de hierin uiteengezette bepalingen.

DEEL DRIE SPECIALE REGELING VOOR MINDER ONTWIKKELDE LANDEN

ARTIKEL 160 Invoerrechten

Wanneer een minder ontwikkeld land inkomstenderving heeft of waarschijnlijk zal hebben ten gevolge van de invoer van goederen die in aanmerking komen voor communautaire behandeling, kan COTED, in geval van een aanvraag dienaangaande door het minder ontwikkelde land, toestaan dat er op dergelijke goederen gedurende een tijdsbestek en onder de voorwaarden waartoe COTED kan besluiten, invoerrechten worden opgelegd.

ARTIKEL 161 Oorsprong in de Gemeenschap

De lidstaten komen overeen dat bij het vaststellen en het toepassen van het criterium van aanzienlijke transformatie ingevolge artikel 84 rekening dient te worden gehouden met de speciale behoeften van de minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 162 Stimuleringsregelingen

De lidstaten komen overeen dat bij de totstandkoming van enig programma voor stimuleringsregelingen in de Gemeenschap zoals genoemd in artikel 52 en artikel 69, rekening dient te worden gehouden met de speciale behoeften van de minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 163 Gemeenschappelijk Buitentarif (CET)

De lidstaten komen overeen dat bij de implementatie van het gemeenschappelijk buitentarif zoals genoemd in artikel 82, rekening zal worden gehouden met de speciale behoeften van de minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 164 Bevordering van industriële ontwikkeling

1. *In geval van een aanvraag dienaangaande door de minder ontwikkelde landen kan COTED zo nodig als tijdelijke maatregel, om de ontwikkeling van een industrie in enige van deze staten te bevorderen, dergelijke staten toestaan de communautaire behandeling voor invoer van om het even welke omschrijving die daarvoor om reden van productie in een of meer minder ontwikkelde landen in aanmerking komt, op te schorten.*

2. *Het is COTED bij het nemen van beslissingen ingevolge lid 1 van dit artikel toegestaan voorwaarden vast te stellen, waaronder begrepen een periode van geleidelijke opheffing gedurende welke lidstaten en de Gemeenschap ondersteunende maatregelen nemen en de industrie de noodzakelijke programma's voor het tot stand brengen van mededingsvermogen uitvoert.*

3. *Het verlenen van toestemming ingevolge lid 1 van dit artikel vindt plaats door middel van een besluit dat wordt ondersteund door de positieve stem van alle minder ontwikkelde landen en ten minste twee van de meer ontwikkelde landen.*

ARTIKEL 165
Openbare bedrijven

Lid 1 van artikel 94 is niet van toepassing op minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 166
Gebruik van technologische en onderzoeksfaciliteiten

De meer ontwikkelde landen verplichten zich mogelijkheden te creëren voor het gebruik van hun technologische en onderzoeksfaciliteiten door de minder ontwikkelde landen.

ARTIKEL 167
Speciale bepalingen voor Belize

Het is Belize toegestaan invoerrechten te heffen of kwantitatieve beperkingen op te leggen op bier en sigaretten die in de Gemeenschap zijn geproduceerd voor een periode die eindigt op 31 december 2000.

HOOFDSTUK ACHT
MEDEDINGINGSBELEID EN CONSUMENTENBESCHERMING

DEEL EEN
MEDEDINGINGSREGELS

ARTIKEL 168
Toepassingsgebied van het hoofdstuk

De mededingingsregels zijn niet van toepassing op -

- (a) combinaties of activiteiten van werknemers voor hun eigen redelijke bescherming als werknemer;*
- (b) regelingen voor collectieve onderhandelingen namens werkgevers of werknemers ten behoeve van het vastleggen van arbeidsvoorwaarden;*
- (c) handelspraktijken in de betekenis van artikel 177 die in overeenstemming met artikel 170 naar behoren aan COTED bekend worden gemaakt;*
- (d) beschikkingen houdende negatieve verklaringen in de betekenis van artikel 180 of vrijstellingen in de betekenis van artikel 181 en 183;*
- (e) activiteiten van beroepsorganisaties die zijn bedoeld om standaarden inzake beroepsbekwaamheid te ontwikkelen of te handhaven die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de bescherming van het publiek en die zijn goedgekeurd door de Commissie.*

ARTIKEL 169
Doelstellingen van het mededingingsbeleid
van de Gemeenschap

1. Het mededingingsbeleid van de Gemeenschap heeft als doel te waarborgen dat de uit de oprichting van de CSME verwachte voordelen niet worden gefrustreerd door mededingingsversturende handelspraktijken.

2. Om te voldoen aan het in lid 1 van dit artikel beschreven doel, streeft de Gemeenschap de volgende doelstellingen na:

- (a) de bevordering en instandhouding van mededinging en verbetering van economische efficiëntie in productie, zaken en handel;
- (b) behoudens dit Verdrag, mededingingsversturende handelspraktijken te verbieden die mededinging in de weg staan, beperken of verstoren of die misbruik van een dominante positie in de markt vertegenwoordigen; en
- (c) de bevordering van consumentenwelzijn en bescherming van consumentenbelangen.

ARTIKEL 170
Uitvoering van het mededingingsbeleid
van de Gemeenschap

1. Om de doelstellingen van het mededingingsbeleid van de Gemeenschap te bereiken,

- (a) zal de Gemeenschap:
 - (i) behoudens artikelen 164, 177, 178 en 179 van dit Verdrag geschikte standaarden en institutionele regelingen tot stand te brengen om mededingingsversturende handelspraktijken te verbieden en te bestraffen; en
 - (ii) informatiesystemen tot stand te brengen en in stand te houden, om ondernemingen en consumenten op de hoogte te kunnen blijven houden van het functioneren van markten binnen de CSME;
- (b) zullen de lidstaten:
 - (i) de noodzakelijke wetgevende maatregelen nemen om consistentie en naleving van de mededingingsregels te waarborgen en straffen voor mededingingsversturende handelspraktijken te bepalen;
 - (ii) zorgen voor de verspreiding van relevante informatie om de keuze van consumenten te vergemakkelijken;
 - (iii) institutionele regelingen en bestuurlijke procedures tot stand brengen en in stand houden om de mededingingswetgeving te handhaven; en
 - (iv) effectieve maatregelen nemen om te waarborgen dat staatsburgers van andere lidstaten op een rechtvaardige, transparante en non-discriminatoire basis toegang hebben tot bevoegde handhavingsinstanties, waaronder begrepen de rechterlijke macht.

2. *Elke lidstaat dient een nationale mededingingsautoriteit tot stand te brengen en in stand te houden met als doel de uitvoering van de mededingingsregels te faciliteren.*

3. *Elke lidstaat verplicht zijn nationale mededingingsautoriteit om:*

- (a) *samen te werken met de Commissie bij het bereiken van naleving van de mededingingsregels;*
- (b) *elke door de Commissie of een andere lidstaat aan de autoriteit gemelde, vermeende mededingingsversturende handelspraktijken te onderzoeken;*
- (c) *samen te werken met andere nationale mededingingsautoriteiten bij het ontdekken en voorkomen van mededingingsversturende handelspraktijken en de met dergelijke praktijken verband houdende uitwisseling van informatie.*

4. *Niets in dit artikel zal worden uitgelegd als een verplichting voor een lidstaat om vertrouwelijke informatie openbaar te maken, waarvan de onthulling schadelijk zou zijn voor het openbaar belang of voor de rechtmatige commerciële belangen van ondernemingen, publiek dan wel particulier. Vertrouwelijke of gepatenteerde informatie die in de loop van een onderzoek bekend wordt gemaakt, dient op dezelfde basis te worden behandeld als waarop de informatie beschikbaar is gesteld.*

5. *Binnen 24 maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag stellen de lidstaten COTED in kennis van bestaande wetgeving, overeenkomsten en administratieve praktijken die niet stroken met de bepalingen van dit hoofdstuk. Binnen 36 maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag brengt COTED een programma tot stand dat voorziet in het afschaffen van dergelijke wetgeving en in het beëindigen van overeenkomsten en administratieve praktijken.*

ARTIKEL 171

Oprichting van de mededingingscommissie

Ten behoeve van de uitvoering van het mededingingsbeleid van de Gemeenschap wordt hierbij een mededingingscommissie opgericht (in het hiernavolgende te noemen "de Commissie") die de in het hiernavolgende uiteengezette samenstelling, functies en bevoegdheden heeft.

ARTIKEL 172

Samenstelling van de Commissie

1. *De Commissie bestaat uit zeven leden die worden benoemd door de Regionale Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten en die zitting nemen in de Commissie. De Regionale Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten benoemt vanuit het midden van de aldus benoemde leden een voorzitter.*

2. *De Commissie bestaat uit personen die gezamenlijk over deskundigheid of ervaring beschikken op het gebied van handel, financiën, economie, wetgeving, mededingingsbeleid en -praktijk, internationale handel en mogelijk andere noodzakelijke deskundigheids- of ervaringsgebieden.*

3. *Een commissaris wordt benoemd voor een termijn van vijf jaar en een dergelijke benoeming kan worden verlengd met nog een periode van niet meer dan vijf jaar, zoals vastgesteld door de Regionale Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten.*

4. *Een commissaris kan alleen uit zijn ambt worden gezet als hij niet in staat is de functies van*

zijn ambt uit te oefenen, dan wel bij wangedrag en is overigens onderworpen aan de disciplinaire procedures van de Regionale Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten.

5. *Een commissaris wordt alleen uit zijn ambt gezet door middel van een stemming van de Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten waarbij niet minder dan driekwart van alle leden van de Commissie vertegenwoordigt zijn.*

6. *Het is een commissaris te allen tijde toegestaan afstand te doen van het ambt van commissaris door een schrijven van zijn hand te richten aan de voorzitter van de Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten.*

7. *Een commissaris vangt niet eerder zijn werkzaamheden van het ambt aan dan nadat hij ten overstaan van de voorzitter van de Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten de in de annex bij dit Verdrag beschreven ambtseed heeft afgelegd en ondertekend.*

8. *Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel voert de Conferentie op aanbeveling van COTED de door de Regionale Commissie Gerechtelijke en Juridische Diensten uit te voeren functies uit in het geval dat de partijen bij de Overeenkomst tot oprichting van het Caribische Hof van Justitie minder dan zeven in getal zijn.*

ARTIKEL 173 **Funcities van de Commissie**

1. *De Commissie:*

- (a) *past de mededingingsregels toe met betrekking tot grensoverschrijdende mededingingsversturende handelspraktijken;*
- (b) *bevordert en beschermt mededinging in de Gemeenschap en coördineert de uitvoering van het mededingingsbeleid van de Gemeenschap; en*
- (c) *voert elke andere functie uit die door enige bevoegde instelling van de Gemeenschap aan haar wordt verleend.*

2. *Bij het vervullen van de in lid 1 genoemde functies zal de Commissie:*

- (a) *mededingingsversturende praktijken van in de CSME actieve ondernemingen monitoren en grensoverschrijdende geschillen onderzoeken en bij arbitrage afhandelen;*
- (b) *het mededingingsbeleid van de Gemeenschap blijven beoordelen en aan COTED adviezen en aanbevelingen doen om de effectiviteit ervan te vergroten;*
- (c) *de oprichting van instituten en de ontwikkeling en uitvoering van geharmoniseerde mededingingswetgeving en -praktijken door de lidstaten bevorderen met als doel uniformiteit te bereiken bij het uitvoeren van toepasselijke regels;*
- (d) *de door de lidstaten geboekte voortgang bij de invoering van het juridische en institutionele kader voor handhaving beoordelen;*
- (e) *samenwerken met bevoegde instanties in de lidstaten;*
- (f) *ondersteuning aan de lidstaten geven bij het bevorderen en beschermen van consumentenwelzijn;*

- (g) *de uitwisseling van relevante informatie en deskundigheid faciliteren; en*
- (h) *informatie over mededingingsbeleid en consumentenbeschermingsbeleid ontwikkelen en verspreiden.*

3. *Het is de Commissie door middel van schriftelijke instructies en behoudens door haar juist geachte voorwaarden toegestaan functies aan een of meer van haar leden te delegeren.*

ARTIKEL 174 **Bevoegdheden van de Commissie**

1. *Behoudens artikel 175 en 176 is het de Commissie met betrekking tot grensoverschrijdende transacties of transacties met grensoverschrijdende werking toegestaan ondernemingen waarvan de handelspraktijken de handel schaden of de mededinging binnen de CSME in de weg staan, beperken of verstoren, te monitoren, te onderzoeken, op te sporen, alsmede beslissingen te nemen of actie te ondernemen om dergelijke ondernemingen daarvan te weerhouden en te bestraffen.*

2. *Het is de Commissie in overeenstemming met toepasselijke nationale wetgeving bij het uitvoeren van haar onderzoeken toegestaan:*

- (a) *de aanwezigheid van een persoon ten overstaan van haar te verzekeren om bewijs over te leggen;*
- (b) *de inzage in of productie van stukken of delen van stukken te verlangen; en*
- (c) *zodanig te handelen als nodig kan zijn ter bevordering van het onderzoek.*

3. *Het is de Commissie op basis van haar onderzoeken toegestaan beslissingen te nemen betreffende de verenigbaarheid van handelspraktijken met de mededingingsregels en andere gerelateerde bepalingen van het Verdrag.*

4. *De Commissie zal, voor zover nodig om mededingingsversturende handelspraktijken zoals genoemd in artikel 177 te herstellen of te bestraffen:*

- (b) *de beëindiging of nietigverklaring, al naar gelang het geval, te gelasten van overeenkomsten, gedragingen, activiteiten of besluiten die zijn verboden door artikel 170;*
- (c) *de onderneming opdracht te geven mededingingsversturende handelspraktijken te staken en achterwege te laten en stappen te ondernemen die noodzakelijk zijn om de gevolgen van misbruik van haar dominante positie in de markt of van enige andere handelspraktijken die niet in overeenstemming zijn met de in dit hoofdstuk beschreven principes van eerlijke mededinging, uit de weg te ruimen;*
 - (i) *betaling van een vergoeding aan getroffen personen gelasten; en*
 - (j) *boetes opleggen voor het overtreden van de mededingingsregels.*

5. *Het is de Commissie toegestaan regelingen te treffen voor het leveren van diensten die mogelijk noodzakelijk zijn voor het efficiënt verrichten van haar functies.*

6. *De lidstaten nemen wetgeving aan om te waarborgen dat beslissingen van de Commissie in hun jurisdicties kunnen worden gehandhaafd.*

7. *Het is de Commissie toegestaan zijn eigen reglement van orde op te stellen.*

ARTIKEL 175
Vaststelling van mededingingsverstorende handelspraktijken:
Procedure van de Commissie op verzoek

1. *Het is een lidstaat toegestaan te verzoeken om een in lid 1 van artikel 174 genoemd onderzoek, wanneer de lidstaat reden heeft om aan te nemen dat handelspraktijken van een onderneming in een andere lidstaat de handel schaden en de mededinging op het grondgebied van de verzoekende lidstaat in de weg staan, beperken of verstoren.*

2. *Wanneer COTED reden heeft om aan te nemen dat handelspraktijken van een onderneming in de CSME de handel schaden en de mededinging binnen de CSME in de weg staan, beperken of verstoren en al dan niet waarschijnlijk grensoverschrijdende effecten hebben, is het COTED toegestaan om een in lid 1 van artikel 174 genoemd onderzoek aan te vragen.*

3. *Verzoeken ingevolge lid 1 en 2 dienen schriftelijk plaats te vinden en bevatten voldoende informatie aan de Commissie om in een voorlopige beoordeling vast te stellen of zij het onderzoek moet voortzetten.*

4. *Bij ontvangst van een in lid 3 genoemd verzoek overlegt de Commissie met de belanghebbenden en stelt op basis van een dergelijk overleg vast of:*

- (a) *het onderzoek binnen de jurisdictie van de Commissie valt; en*
- (b) *het onderzoek onder alle omstandigheden van de zaak gerechtvaardigd is.*

5. *Het overleg wordt binnen 30 dagen na ontvangst van het verzoek om onderzoek voltooid, tenzij partijen overeenkomen het overleg gedurende een langere periode voort te zetten.*

6. *Wanneer de Commissie besluit een onderzoek uit te voeren, dient de Commissie:*

- (a) *de belanghebbenden en COTED op de hoogte te stellen;*
- (b) *het onderzoek binnen 120 dagen na ontvangst van het verzoek om onderzoek te voltooien; en*
- (c) *wanneer de omstandigheden zulks rechtvaardigen, het tijdsbestek voor voltooiing van het onderzoek te verlengen en de belanghebbenden daarvan in kennis te stellen.*

7. *Wanneer de Commissie besluit na onderzoek om nadere informatie te vragen, biedt de Commissie elke partij waartegen een klacht is ingediend, de gelegenheid haar belangen te verdedigen.*

8. *Bij de afsluiting van een vraag om informatie stelt de Commissie de belanghebbenden van haar beslissing in kennis.*

9. *Wanneer de Commissie vaststelt dat een partij zich heeft ingelaten met mededingingsverstorende handelspraktijken, verplicht zij de partij de benodigde actie te ondernemen om de effecten van de mededingingsverstorende handelspraktijken ongedaan te maken.*

10. *Wanneer ingevolge lid 9 een specifieke handelwijze vereist is, onderneemt de betrokken onderneming de juiste handelwijze binnen 30 dagen na de datum van kennisgeving. Als de betrokken onderneming daaraan niet kan voldoen, stelt zij de Commissie daarvan in kennis en verzoekt om*

uitstel.

11. Als de onderneming binnen het gespecificeerde tijdsbestek niet kan voldoen en verzuimt de Commissie daarvan in kennis te stellen, is het de Commissie toegestaan het Hof bank te vragen om een gerechtelijk bevel.

12. Een partij die door een beslissing van de Commissie ingevolge lid 4 van artikel 174 op enige wijze is benadeeld, kan bij het Hof verzoeken om een herziening van die beslissing.

ARTIKEL 176

Vaststelling van mededingingsversturende handelspraktijken: Ambtshalve procedure van de Commissie

1. Wanneer de Commissie reden heeft om aan te nemen dat handelspraktijken van een onderneming in de CSME de handel schaden en de mededinging in de CSME in de weg staan, beperken of verstoren en grensoverschrijdende effecten hebben, verzoekt de Commissie de nationale mededingingsautoriteit een vooronderzoek uit te voeren naar de handelspraktijken van de onderneming.

2. Wanneer een verzoek ingevolge lid 1 plaatsvindt, onderzoekt de nationale mededingingsautoriteit de zaak en rapporteert zijn bevindingen binnen een door de Commissie vast te stellen tijdsbestek aan de Commissie.

3. Wanneer de Commissie niet tevreden is met het resultaat naar aanleiding van haar verzoek, is het de Commissie toegestaan haar eigen vooronderzoek naar de handelspraktijken van de onderneming zoals genoemd in lid 1 te starten.

4. Wanneer de bevindingen van het vooronderzoek ingevolge lid 2 en 3 nader onderzoek vereisen, hebben de Commissie en de betrokken lidstaat overleg om vast te stellen en tot overeenstemming te komen wie jurisdictie heeft om onderzoek uit te voeren.

5. Als er tussen de Commissie en de lidstaat een verschil van mening is over de aard en invloed van de handelspraktijken of de jurisdictie van de onderzoekende instantie, dient de Commissie:

- (a) enig nader onderzoek naar de zaak te staken; en
- (b) de zaak ter besluitvorming naar COTED te verwijzen.

6. Niets in dit artikel doet afbreuk aan het recht van de lidstaat op enig moment gerechtelijke stappen te ondernemen.

7. Wanneer wordt geconcludeerd dat de Commissie jurisdictie heeft om de zaak te onderzoeken, volgt de Commissie de werkwijze zoals beschreven in lid 5, 6, 7 en 8 van artikel 175.

ARTIKEL 177

Verbod op mededingingsversturende handelspraktijken

1. Een lidstaat dient binnen zijn jurisdictie het volgende te verbieden als mededingingsversturende handelspraktijken:

- (a) overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten door verenigingen van ondernemingen en georganiseerde praktijken van ondernemingen die het in de weg staan, beperken of verstoren van mededinging binnen de Gemeenschap als doel of effect hebben;

- (b) *activiteiten waarmee een onderneming haar dominante positie binnen de Gemeenschap misbruikt; of*
- (c) *enig ander soortgelijk gedrag door ondernemingen waarvan het doel of de werking bestaat uit het frustreren van de uit de oprichting van de CSME te verwachten voordelen.*

2. *Mededingingsverstorende handelspraktijken in de betekenis van lid 1 omvatten het volgende:*

- (a) *het direct of indirect vastleggen van inkoop- of verkoopprijzen;*
- (b) *de beperking of beheersing van productie, markten, investeringen of technische ontwikkeling;*
- (c) *de kunstmatige opdeling van markten of beperking van toeleveringsbronnen;*
- (d) *de toepassing van ongelijke voorwaarden op partijen die equivalente verplichtingen aangaan in commerciële transacties, waarbij een mededingingsnadeel wordt veroorzaakt;*
- (e) *het sluiten van een contract afhankelijk maken van de aanvaarding door de andere partij in het contract van extra verplichtingen die, van nature of volgens handelsgebruik, geen verband houden met de inhoud van het contract;*
- (f) *ongeautoriseerde weigering van toegang tot netwerken of essentiële infrastructuur;*
- (g) *verkoop tegen afbraakprijzen;*
- (h) *prijstdiscriminatie;*
- (i) *loyaliteitskortingen of -concessies;*
- (j) *uitsluitende verticale beperkingen; en*
- (k) *manipulatie van aanbestedingsprocedures.*

3. *Behoudens artikel 168 waarborgt een lidstaat dat alle overeenkomsten en besluiten in de betekenis van lid 1 van dit artikel binnen zijn jurisdictie van nul en generlei waarde zijn.*

4. *Een onderneming wordt niet beschouwd als zich bezighoudend met mededingingsverstorende handelspraktijken als wordt vastgesteld dat de activiteit waarover een klacht wordt ingediend:*

- (a) *bijdraagt aan:*
 - (i) *het verbeteren van de productie of de verspreiding van goederen en diensten; of*
 - (ii) *het bevorderen van technische of economische vooruitgang, terwijl consumenten een redelijk aandeel in het resulterende voordeel krijgen;*
- (b) *op de betrokken ondernemingen slechts die beperkingen oplegt welke onontbeerlijk zijn voor het bereiken van de in alinea (a) genoemde doelstellingen; of*

- (c) *de onderneming die zich met de activiteit bezighoudt niet de mogelijkheid verschaft de mededinging met betrekking tot een aanzienlijk deel van de markt voor de betrokken goederen en diensten uit te sluiten.*

ARTIKEL 178
Vaststelling van dominante positie

Ten behoeve van dit hoofdstuk:

- (a) *neemt een onderneming in een markt een dominante positie in als zij alleen of samen met een onderling verbonden onderneming een zodanige economisch sterke positie inneemt dat zij in staat is zonder effectieve beperkingen van haar concurrenten of potentiële concurrenten in de markt actief te zijn;*
- (b) *worden twee ondernemingen beschouwd als onderling verbonden ondernemingen als een van hen een dochteronderneming is van de ander of beide dochterondernemingen zijn van dezelfde moedermaatschappij.*

ARTIKEL 179
Misbruik van een dominante positie

1. *Behoudens lid 2 van dit artikel maakt een onderneming misbruik van haar dominante positie in een markt als zij de mededinging in de markt in de weg staat, beperkt of verstoort en zij in het bijzonder, doch onverminderd het algemene karakter van het voorgaande:*

- (a) *de toegang van een markt door een onderneming beperkt;*
- (b) *een onderneming belet of ervan weerhoudt om in een markt mededinging aan te gaan;*
- (c) *een onderneming uit een markt uitsluit of verwijdert;*
- (d) *direct of indirect oneerlijke aankoop- of verkoopprijzen of andere beperkende praktijken oplegt;*
- (e) *de productie van goederen of diensten voor een markt beperkt ten nadele van de consument;*
- (f) *als partij bij een overeenkomst het sluiten van een dergelijke overeenkomst afhankelijk maakt van aanvaarding door de andere partij van aanvullende verplichtingen die, van nature of volgens handelsgebruik, geen verband houden met het onderwerp van de overeenkomst;*
- (g) *zich inlaat met handelspraktijken die resulteren in de uitbuiting van haar klanten of leveranciers,*

met als doel de van de oprichting van de CSME verwachte voordelen te frustreren.

2. *Bij het vaststellen of een onderneming misbruik heeft gemaakt van haar dominante positie, dienen de volgende punten in overweging te worden genomen:*

- (a) *de relevante markt, gedefinieerd in termen van het product en de geografische context;*

- (b) *het concentratieniveau voor en na de desbetreffende activiteit van de onderneming, gemeten in termen van jaarlijks verkoopvolume, de waarde van activa en de waarde van de transactie;*
- (c) *het mededingingsniveau onder de deelnemers in termen van aantal concurrenten, productiecapaciteit en productvraag;*
- (d) *de toetredingsbelemmeringen van concurrenten; en*
- (e) *de geschiedenis van mededinging en concurrentie tussen deelnemers in de sector waarin de activiteit zich afspeelt.*

3. *Een onderneming wordt niet beschouwd als onderneming die misbruik maakt van haar dominante positie, als wordt vastgesteld dat:*

- (a) *haar gedrag uitsluitend was gericht op verhoging van de efficiëntie in de productie, levering of verspreiding van goederen of diensten of op de bevordering van technische of economische vooruitgang en dat consumenten een redelijk aandeel in het resulterende voordeel hebben gekregen;*
- (b) *zij redelijkerwijs op de naleving van een recht ingevolge dan wel bestaande op grond van een auteursrecht, octrooi, wettig gedeponeerd handelsmerk of ontwerp toeziet of tracht toe te zien; of*
- (c) *het effect of waarschijnlijke effect van haar gedrag op de markt het resultaat is van superieure concurrerende prestaties van de betrokken onderneming.*

ARTIKEL 180

Beschikkingen houdende negatieve verklaringen

1. *In gevallen waarin een lidstaat niet zeker weet of handelspraktijken verboden zijn op basis van lid 1 van artikel 177, kan een dergelijke lidstaat bij de Commissie een aanvraag indienen voor een beschikking in de zaak. Als de Commissie vaststelt dat dergelijk gedrag niet verboden is op basis van lid 1 van artikel 177, geeft zij te dien einde een beschikking houdende een negatieve verklaring af.*

2. *Behoudens lid 3 is een beschikking houdende een negatieve verklaring in gerechtelijke procedures in de Gemeenschap beslissend voor de in de beschikking vermelde zaken.*

3. *Het Hof kan bij een aanvraag van de Commissie een besluit van de Commissie herzien, wanneer het besluit werd ingegeven door misleiding of ongepaste middelen.*

ARTIKEL 181

De Minimis-regel

Het is de Commissie toegestaan handelspraktijken vrij te stellen van de bepalingen van dit deel naar haar doorverwezen, als zij vindt dat de gevolgen van dergelijke praktijken voor de mededinging en de handel in de CSME minimaal zijn.

ARTIKEL 182

Bevoegdheden van COTED die het beleid en de regels van de Gemeenschap inzake mededinging respecteren

Behoudens dit Verdrag dient COTED geschikt beleid en regels inzake mededinging binnen

de Gemeenschap te ontwikkelen en tot stand te brengen, waaronder begrepen speciale regels voor bepaalde sectoren.

ARTIKEL 183 **Vrijstellingen**

1. Wanneer COTED ingevolge artikel 182 vaststelt dat speciale regels van toepassing zijn voor specifieke sectoren van de Gemeenschap, kan COTED de toepassing van artikel 177 op dergelijke sectoren in afwachting van de aanname van desbetreffende regels opschorten of uitsluiten.

2. Het is COTED op eigen initiatief of ingevolge een aanvraag door een lidstaat dienaangaande toegestaan de toepassing van artikel 177 op enige sector of enige onderneming of groep van ondernemingen in het openbaar belang uit te sluiten of op te schorten.

DEEL TWEE **CONSUMENTENBESCHERMING**

ARTIKEL 184 **Bevordering van consumentenbelangen** **in de Gemeenschap**

1. De lidstaten bevorderen de belangen van consumenten in de Gemeenschap door middel van geschikte maatregelen die:

- (a) zorgen voor de productie en levering van goederen en de levering van diensten met als doel de bescherming van het leven, de gezondheid en de veiligheid van consumenten te waarborgen;
- (b) waarborgen dat geleverde goederen en diensten in de CSME voldoen aan regelgeving, standaarden, codes en vergunningseisen die zijn vastgesteld of goedgekeurd door bevoegde lichamen in de Gemeenschap;
- (c) wanneer de in lid (b) genoemde regelgeving, standaarden, codes en vergunningseisen niet bestaan, zorgen voor hun totstandbrenging en uitvoering;
- (d) een hoog niveau van ethisch gedrag aanmoedigen voor degenen die zijn betrokken bij de productie en verspreiding van goederen en diensten aan consumenten;
- (e) eerlijke en effectieve mededinging aanmoedigen met als doel consumenten voor een lagere prijs meer keuze te bieden aan goederen en diensten;
- (f) het verschaffen van geschikte informatie aan consumenten bevorderen, opdat zij welingelichte keuzes kunnen maken;
- (g) de beschikbaarheid waarborgen van geschikte informatie en onderwijsprogramma's voor consumenten en leveranciers;
- (h) consumenten beschermen door discriminatie tegen producenten en leveranciers van in de Gemeenschap geproduceerde goederen en tegen dienstverleners die staatsburgers zijn van andere lidstaten van de Gemeenschap, te verbieden;
- (i) de ontwikkeling van onafhankelijke consumentenorganisaties aanmoedigen;

(j) *adequate en effectieve schadeloosstelling voor consumenten bieden.*

2. *Ten behoeve van dit deel wordt onder "consument" verstaan iedere persoon:*

(a) *aan wie goederen of diensten worden geleverd of moeten worden geleverd in de uitoefening van een bedrijf dat door een leverancier of potentiële leverancier wordt gevoerd; en*

(b) *die de goederen of diensten niet ontvangt in de uitoefening van een bedrijf dat door hem wordt gevoerd.*

ARTIKEL 185
Bescherming van consumentenbelangen
in de Gemeenschap

De lidstaten nemen geharmoniseerde wetgeving aan om, onder meer, te voorzien in resp. te zorgen voor:

(a) *fundamentele voorwaarden van een contract en de impliciete verplichtingen van partijen bij een contract voor de levering van goederen of diensten;*

(b) *een verbod tot opname van onredelijke voorwaarden in contracten voor de verkoop en levering van goederen of diensten aan consumenten;*

(c) *een verbod tot oneerlijke handelspraktijken, in het bijzonder dergelijke praktijken die verband houden met misleidend of bedrieglijk of frauduleus gedrag;*

(d) *een verbod tot productie en levering van schadelijke en defecte goederen en het aannemen van maatregelen ter voorkoming van de levering of de verkoop van dergelijke goederen, waaronder begrepen maatregelen die defecte goederen van de markt moeten verwijderen;*

(e) *het leveren van diensten in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving, standaarden, codes en vergunningseisen;*

(f) *een etiket in overeenstemming met door de bevoegde instanties voorgeschreven standaarden en specificaties voor aan consumenten geleverde goederen ;*

(g) *verkoop of levering van gevaarlijke of andere goederen waarvan de verspreiding en consumptie bij wet worden geregeld, in overeenstemming met toepasselijke regelgeving;*

(h) *etikettering en verkoop van goederen of materialen waarvan de productie of het gebruik waarschijnlijk resulteert in potentieel schadelijke milieu-effecten, in overeenstemming met toepasselijke standaarden en regelgeving;*

(i) *aansprakelijkheid van producenten en leveranciers voor defecten in goederen en voor schending van productstandaarden en standaarden voor consumentenveiligheid welke bij consumenten verlies of schade veroorzaken;*

(j) *het opleggen van passende sancties bij schendingen van standaarden voor consumentenveiligheid door producenten of leveranciers en het ter beschikking staan van relevant civiel- of strafrechtelijk verweer tegen dergelijke schendingen aan gedaagden.*

ARTIKEL 186
Maatregelen van de Commissie voor het verlenen
van steun bij de bevordering van consumentenwelzijn
en de bescherming van consumentenbelangen

1. De Commissie zal ten behoeve van het verlenen van steun aan de lidstaten ter verbetering van consumenteneducatie en consumentenwelzijn:

- (a) *in de Gemeenschap de uitwerking, publicatie en aanname van redelijke contractvoorwaarden tussen leveranciers en consumenten van in de CSME geproduceerde of verhandelde goederen en diensten bevorderen;*
- (b) *de maatregelen nemen die zij noodzakelijk acht om te waarborgen dat de lidstaten oneerlijke handelspraktijken ontmoedigen en wegnemen, waaronder begrepen misleidend of bedrieglijk gedrag, bedrieglijke reclame, reclame met lokkertjes, relatiemarketing en piramideverkoop;*
- (c) *in de lidstaten productveiligheidsstandaarden bevorderen als onderdeel van een programma van consumenteneducatie met als doel de consument te helpen bij het maken van welingelichte keuzes betreffende de aankoop van consumentengoederen;*
- (d) *de uitoefening van commerciële activiteiten in de lidstaten die betrekking hebben op goederen die aan consumenten in dergelijke staten zijn geleverd of zijn geproduceerd met de bedoeling aldus te worden geleverd, of die betrekking hebben op aan consumenten geleverde diensten, met als doel praktijken te identificeren die de belangen van consumenten negatief kunnen beïnvloeden, blijven beoordelen;*
- (e) *consumenten in het algemeen onderwijzen en begeleiden in de praktische oplossing van hun problemen en in het optimale gebruik van hun inkomen en krediet, daarbij gebruik makend van de beschikbare technieken en communicatiemiddelen;*
- (f) *desgevraagd van gedachten wisselen met consumentenorganisaties van de lidstaten en de adviezen en informatie te bieden die juist zijn voor het oplossen van hun consumentenproblemen;*
- (g) *de noodzakelijke coördinatie tot stand brengen met overheidsorganen en -diensten voor de effectieve educatie en begeleiding van consumenten met inachtneming van de programma's, activiteiten en middelen van elk orgaan of van elke dienst;*
- (h) *onderzoek verrichten en informatie verzamelen en bijeenbrengen met betrekking tot zaken die van invloed zijn op de belangen van consumenten;*
- (i) *wetsontwerpen voor de bescherming van consumenten in dergelijke staten samenstellen, evalueren en bekendmaken en aan COTED de bekrachtiging van wetgeving adviseren die voor de bescherming van consumenten als noodzakelijk of wenselijk wordt beschouwd;*
- (j) *na overleg met het bevoegde standaardisatiebureau en andere openbare en particuliere bureaus of organisaties de totstandbrenging bevorderen van kwaliteitsstandaarden voor consumentenproducten;*
- (k) *na overleg met relevante overheidsorganen en -diensten de handhaving bevorderen en monitoren van wetgeving die van invloed is op de belangen van consumenten,*

waaronder begrepen, doch niet beperkt tot wetgeving die betrekking heeft op maten en gewichten, vervalsing van voedings- en geneesmiddelen, de controle van standaarden en prijsbeheersing;

- (l) aan COTED aanbevelingen doen voor de bekrachtiging van wetgeving door de lidstaten voor een effectieve handhaving van de rechten van consumenten.

2. De Commissie zal:

- (a) bij COTED handelspraktijken van ondernemingen onder de aandacht brengen die een negatieve uitwerking hebben op het consumentenwelzijn;
- (b) samenwerken met bevoegde lichamen van de Gemeenschap om consumenteneducatie en consumentenwelzijn te bevorderen.

HOOFDSTUK NEGEN GESCHILLENBESLECHTING

ARTIKEL 187 Toepassingsgebied van het hoofdstuk

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de beslechting van geschillen over de interpretatie en de toepassing van het Verdrag, waaronder begrepen:

- (a) beweringen dat een daadwerkelijke of voorgestelde maatregel van een andere lidstaat niet strookt of niet zou stroken met de doelstellingen van de Gemeenschap;
- (b) beweringen over vermeende schade, ernstige benadeling die heeft plaatsgevonden of waarschijnlijk gaat plaatsvinden, voordelen die naar verwachting ten gevolge van de oprichting en het functioneren van de CSME teniet worden gedaan of worden uitgehouden;
- (c) beweringen dat een lichaam of instantie van de Gemeenschap buiten zijn bevoegdheid heeft gehandeld; of
- (d) beweringen dat het doel of de doelstelling van het Verdrag wordt gefrustreerd of geschaad.

ARTIKEL 188 Wijzen van geschillenbeslechting

1. Behoudens de bepalingen van dit Verdrag dienen de in artikel 187 genoemde geschillen uitsluitend te worden beslecht door gebruik te maken van een van de volgende wijzen van geschillenbeslechting, namelijk goede diensten, bemiddeling, overleg, conciliatie, arbitrage en scheidsrechtelijke uitspraak.

2. Wanneer een geschil na de toepassing van een van de in lid 1 genoemde wijzen van geschillenbeslechting behoudens arbitrage en scheidsrechtelijke uitspraak niet is beslecht, kan elk van de partijen haar toevlucht nemen tot een andere wijze.

3. Behoudens de procedurele regels die van toepassing zijn bij arbitrage of scheidsrechtelijke uitspraak kunnen partijen, in afwachting van een vergelijk, overeenkomen hun toevlucht te nemen tot goede diensten, bemiddeling of conciliatie, met als doel tot een vergelijk te komen.

4. Onverminderd de uitsluitende en bindende rechtsmacht van het Hof bij de interpretatie en toepassing van dit Verdrag ingevolge artikel 211, kunnen partijen bij het beslechten van een geschil gebruik maken van een van de vrijwillige wijzen van geschillenbeslechting die zijn voorzien in dit artikel.

ARTIKEL 189
Geschillenbeslechting op voortvarende wijze

Wanneer zich tussen lidstaten een geschil voordoet, dienen partijen op voortvarende wijze over te gaan tot een uitwisseling van standpunten met als doel tot overeenstemming te komen over:

- (a) een wijze van geschillenbeslechting en wanneer een overeengekomen wijze van geschillenbeslechting wordt beëindigd, over een andere wijze van geschillenbeslechting; of
- (b) een voor beide partijen bevredigende methode van uitvoering, wanneer tot een vergelijk is gekomen en de omstandigheden overleg over de uitvoering van het vergelijk vereisen.

ARTIKEL 190
Kennisgeving van bestaan en beslechting van geschillen

1. Lidstaten die partij zijn bij een geschil stellen de Secretaris-Generaal in kennis van:
 - (a) het bestaan en de aard van het geschil; en
 - (b) enige overeengekomen of geïnitieerde wijze van geschillenbeslechting.
2. Wanneer tot een vergelijk wordt gekomen, stellen de betrokken lidstaten de Secretaris-Generaal in kennis van het vergelijk en van de wijze van geschillenbeslechting die is gevolgd om tot het vergelijk te komen.
3. De Secretaris-Generaal stelt zodra dit mogelijk is na ontvangst van de informatie ingevolge lid 1 en 2, de andere lidstaten van de ontvangen informatie in kennis.

ARTIKEL 191
Goede diensten

1. Lidstaten die partij zijn bij een geschil kunnen overeenkomen gebruik te maken van de goede diensten van een derde partij, waaronder begrepen die van de Secretaris-Generaal, om het geschil te beslechten.
2. Goede diensten kunnen op enig moment een aanvang nemen of worden beëindigd. Behoudens de procedurele regels die van toepassing zijn bij arbitrage of scheidsrechtelijke uitspraak, kunnen goede diensten tijdens het proces van arbitrage of scheidsrechtelijke uitspraak worden voortgezet.

ARTIKEL 192
Bemiddeling

1. Wanneer lidstaten die partij zijn in een geschil overeenkomen het geschil te beslechten door hun toevlucht te nemen tot bemiddeling, kunnen partijen overeenstemming bereiken over een

bemiddelaar of kunnen zij de Secretaris-Generaal verzoeken een bemiddelaar uit de in artikel 196 genoemde lijst van bemiddelaars te benoemen.

2. Bemiddeling kan op elk moment een aanvang nemen of worden beëindigd. Behoudens de procedurele regels die van toepassing zijn bij arbitrage of scheidsrechtelijke uitspraak, kan bemiddeling tijdens het proces van arbitrage of scheidsrechtelijke uitspraak worden voortgezet.

3. Bemiddelingsprocedures en in het bijzonder door partijen tijdens de procedures ingenomen standpunten, zijn vertrouwelijk en doen geen afbreuk aan de rechten van partijen in enige verdere procedure.

ARTIKEL 193 **Verplichting om in overleg te treden**

1. Een lidstaat treedt op verzoek van een andere lidstaat in overleg wanneer de verzoekende lidstaat beweert dat een door de verzochte lidstaat genomen maatregel een inbreuk vormt op verplichtingen die voortvloeien uit de bepalingen van dit Verdrag of ingevolge de bepalingen daarvan..

2. Wanneer een verzoek om overleg ingevolge lid 1 wordt gedaan, dient de verzochte lidstaat binnen 14 dagen na de ontvangst van het verzoek of binnen een wederzijds overeengekomen periode een aanvang te maken met het overleg.

3. Wanneer:

- (a) er binnen de in lid 2 genoemde periode geen aanvang is gemaakt met het overleg; of*
- (b) het overleg er niet in slaagt het geschil binnen 45 dagen na de ontvangst van het verzoek om overleg of binnen het wederzijds overeengekomen tijdsbestek te beslechten,*

is het de verzoekende lidstaat toegestaan zijn toevlucht te nemen tot elke wijze van geschillenbeslechting, waaronder begrepen arbitrage en scheidsrechtelijke uitspraak.

4. Verzoeken om overleg dienen schriftelijk plaats te vinden. Het verzoek dient de redenen voor het overleg te vermelden en de maatregel in kwestie en de juridische basis voor de klacht vast te stellen.

5. De Secretaris-Generaal wordt op de hoogte gesteld van elk verzoek om overleg.

6. Overleg is vertrouwelijk en doet geen afbreuk aan de rechten van de lidstaten in enige verdere procedure. Maar alvorens hun toevlucht te nemen tot verdere procedures dienen de lidstaten zich tot het uiterste in te spannen om het geschil te beslechten.

7. In urgente gevallen, waaronder begrepen gevallen betreffende beperkt houdbare goederen, dient de verzochte lidstaat binnen 3 dagen na ontvangst van het verzoek in overleg te treden en wanneer er niet in overleg wordt getreden kan de verzoekende lidstaat zijn toevlucht nemen tot arbitrage en scheidsrechtelijke uitspraak.

8. Wanneer ingevolge het in lid 7 ingestelde overleg het geschil niet binnen 7 dagen wordt beslecht na ontvangst van het verzoek om dergelijk overleg, kan de verzoekende lidstaat zijn toevlucht nemen tot arbitrage en scheidsrechtelijke uitspraak.

9. Wanneer een andere lidstaat dan de overleg voerende lidstaten vindt dat hij een

gerechtvaardigd belang heeft bij het overleg dat ingevolge dit artikel wordt gevoerd, kan een dergelijke lidstaat de overleg voerende lidstaten en de Secretaris-Generaal binnen 10 dagen na de datum van de rondzending van het verzoek om overleg in kennis stellen van zijn wens om aan het overleg deel te nemen. Een dergelijke lidstaat dient tot het overleg te worden toegelaten, met dien verstande dat de verzochte lidstaat ermee instemt dat de bewering van gerechtvaardigd belang gefundeerd is en is gebaseerd op soortgelijke feiten en omstandigheden. In dat geval stellen de betrokken lidstaten de Secretaris-Generaal daarvan in kennis. Als het verzoek om tot het overleg te worden toegelaten niet wordt ingewilligd, is het de aanvragende lidstaat toegestaan te verzoeken om overleg ingevolge lid 1 van dit artikel.

ARTIKEL 194

Verplichtingen van overlegvoerende partijen

Wanneer lidstaten die partij zijn bij een geschil tot overeenstemming komen het geschil te beslechten door middel van overleg, spannen zij zich in om via het overleg tot een voor partijen bevredigende beslechting van het geschil te komen en zullen te dien einde:

- (a) voldoende informatie verschaffen om een volledig onderzoek mogelijk te maken naar de wijze waarop de maatregel waarover een klacht wordt ingediend, een inbreuk vormt op de verplichtingen die voortvloeien uit de bepalingen van dit Verdrag of ingevolge de bepalingen daarvan, zoals genoemd in artikel 193; en
- (b) vertrouwelijke of gepatenteerde informatie die in de loop van het overleg wordt uitgewisseld, op dezelfde basis behandelen als deze wordt behandeld door de lidstaat die de informatie verschaft.

ARTIKEL 195

Een conciliatieprocedure instellen

Wanneer lidstaten die partij zijn bij een geschil zijn overeengekomen het geschil ingevolge dit deel in conciliatie te brengen, kan een dergelijke lidstaat door middel van kennisgeving gericht aan de andere partij of partijen bij het geschil een procedure instellen.

ARTIKEL 196

Totstandbrenging van een lijst van bemiddelaars

1. Door de Secretaris-Generaal wordt een lijst van bemiddelaars tot stand gebracht en in stand gehouden. Elke lidstaat is gerechtigd twee bemiddelaars te benoemen, die beiden personen zijn die het hoogst mogelijke aanzien genieten in eerlijkheid, competentie en integriteit. De namen van de aldus benoemde personen vormen samen de lijst. Als het aantal door een lidstaat benoemde bemiddelaars op enig moment minder is dan twee, is de betrokken lidstaat gerechtigd de nodige benoemingen te doen. De naam van een bemiddelaar blijft op de lijst staan totdat hij door de lidstaat die de benoeming heeft gedaan, van de lijst wordt afgehaald en wanneer een bemiddelaar is benoemd tot lid van een bemiddelings- of conciliatiecommissie, blijft de bemiddelaar in genoemde commissie zitting houden totdat de desbetreffende procedure is voltooid.

2. De benoemingstermijn van een bemiddelaar, waaronder begrepen die van een bemiddelaar die is benoemd om een vacante positie in te nemen, is vijf (5) jaar en kan worden verlengd.

ARTIKEL 197

Samenstelling van een conciliatiecommissie

Van tijd tot tijd wordt er een conciliatiecommissie ingesteld, te weten als volgt:

- (a) *behoudens de bepalingen van dit artikel bestaat een conciliatiecommissie uit drie leden;*
- (b) *tenzij partijen anderszins overeenkomen, benoemt de partij die de procedure instelt één bemiddelaar, te kiezen uit de in artikel 196 genoemde lijst. De benoemde bemiddelaar kan een staatsburger zijn van de partij die de benoeming doet. Een dergelijke benoeming wordt opgenomen in de in artikel 195 genoemde kennisgeving;*
- (c) *de andere partij in het geschil benoemt binnen tien dagen na de in artikel 195 genoemde kennisgeving een bemiddelaar op de wijze zoals beschreven in alinea (b). Als de benoeming niet binnen dat tijdsbestek plaatsvindt, kan de partij die de procedure instelt binnen een week na het verstrijken van dat tijdsbestek ofwel de procedure beëindigen door middel van een aan de andere partij gerichte kennisgeving of de Secretaris-Generaal verzoeken voor de benoeming in overeenstemming met alinea (e) zorg te dragen;*
- (d) *binnen tien dagen nadat beide bemiddelaars zijn benoemd, benoemen zij een derde bemiddelaar die wordt gekozen uit de in artikel 196 genoemde lijst en die de voorzitter van de conciliatiecommissie wordt. Als deze benoeming niet binnen dat tijdsbestek plaatsvindt, kan om het even welke partij binnen een week na het verstrijken van dat tijdsbestek de Secretaris-Generaal verzoeken in overeenstemming met alinea (e) een benoeming te doen;*
- (e) *binnen tien dagen na de ontvangst van een verzoek ingevolge alinea's (c) en (d) draagt de Secretaris-Generaal in overleg met de partijen in het geschil zorg voor de noodzakelijke benoemingen vanuit de in artikel 196 genoemde lijst;*
- (f) *een vacante positie in een conciliatiecommissie wordt ingenomen op de voor de eerste benoeming voorgeschreven wijze;*
- (g) *twee of meer lidstaten die partij zijn in het geschil en die bij overeenkomst vaststellen dat zij hetzelfde belang dienen, benoemen gezamenlijk één bemiddelaar;*
- (h) *in geschillen waarbij meer dan twee partijen met uiteenlopende belangen zijn betrokken of wanneer er onenigheid is over de vraag of zij hetzelfde belang dienen, passen partijen voor zover mogelijk alinea (a) tot en met (f) toe.*

ARTIKEL 198 **Minnelijke schikking**

Een conciliatiecommissie kan bij de lidstaten die partij zijn bij het geschil maatregelen onder de aandacht brengen die mogelijk een minnelijke schikking van het geschil vergemakkelijken.

ARTIKEL 199 **Funcities van de conciliatiecommissie**

Een conciliatiecommissie hoort de lidstaten die partij zijn bij het geschil, onderzoekt hun eisen en bezwaren en doet aan de partijen voorstellen met als doel tot een minnelijke schikking te komen.

ARTIKEL 200 **Procedure**

1. Een conciliatiecommissie bepaalt zijn eigen procedure, tenzij de lidstaten die partij zijn bij het geschil anderszins overeenkomen. Een conciliatiecommissie kan met de instemming van de partijen

in het geschil een lidstaat uitnodigen mondeling of schriftelijk zijn standpunten aan de commissie voor te leggen. Het verslag en aanbevelingen, alsmede besluiten van de commissie betreffende procedurele zaken dienen met een meerderheid van stemmen van de leden van de commissie te worden goedgekeurd.

2. *Het is de lidstaten die partij zijn bij het geschil bij overeenstemming uitsluitend van toepassing op dat geschil, toegestaan de in lid 1 genoemde procedure te wijzigen.*

ARTIKEL 201 **Verslag**

1. *Een conciliatiecommissie brengt binnen drie maanden na haar instelling verslag uit. In het verslag is elke eventueel bereikte overeenstemming opgenomen en, bij het ontbreken van overeenstemming, de conclusies van de commissie betreffende alle op feiten of wetgeving betrekking hebbende vragen die relevant zijn voor het onderwerp van het geschil, alsmede aanbevelingen die een conciliatiecommissie voor een minnelijke schikking mogelijk geschikt acht.*

2. *De conclusies of aanbevelingen van een conciliatiecommissie zijn voor partijen niet bindend.*

ARTIKEL 202 **Beëindiging**

De conciliatieprocedure wordt geacht te zijn voltooid wanneer tot een vergelijk is gekomen, wanneer de partijen de aanbevelingen van het verslag door middel van een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving hebben aanvaard of wanneer een van de partijen genoemde aanbevelingen aldus heeft afgewezen, dan wel wanneer vanaf de datum van overdracht van het verslag aan partijen een periode van één maand is verstreken.

ARTIKEL 203 **Vergoedingen en kosten**

De vergoedingen en kosten van een conciliatiecommissie worden gedragen door de lidstaten die partij zijn bij het geschil.

ARTIKEL 204 **Arbitrage**

Een lidstaat die partij is bij een geschil kan met de instemming van de andere partij de zaak verwijzen naar een scheidsgerecht dat in overeenstemming met de bepalingen van dit hoofdstuk is ingesteld.

ARTIKEL 205 **Samenstelling van de lijst van scheidsrechters**

1. *Ten behoeve van het instellen van een scheidsgerecht zoals genoemd in artikel 206, dient de Secretaris-Generaal een lijst van scheidsrechters tot stand te brengen en in stand te houden bestaande uit personen die strikt zijn gekozen op basis van onpartijdigheid, betrouwbaarheid en gezond verstand en die:*

- (a) *deskundig zijn of ervaring hebben op het gebied van recht, internationale handel, andere onder dit Verdrag vallende zaken of beslechtning van geschillen die voortvloeien uit internationale handelsovereenkomsten;*
- (b) *onafhankelijk zijn van en niet gelieerd zijn aan, dan wel instructies aannemen van*

enige lidstaat; en

- (c) voldoen aan de gerechtelijke gedragscode die het gedrag van rechters van het Hof regelt.

2. De benoemingstermijn van een scheidsrechter, waaronder begrepen die van een scheidsrechter die is benoemd om een vacante positie in te nemen, is vijf (5) jaar en kan worden verlengd.

ARTIKEL 206 **Samenstelling van een scheidsgerecht**

1. Elk van de lidstaten die partij zijn bij een geschil zijn gerechtigd één scheidsrechter uit de lijst van scheidsrechters te benoemen. De twee door partijen gekozen scheidsrechters worden binnen vijftien dagen na het besluit de zaak in arbitrage te brengen, benoemd. De twee scheidsrechters benoemen binnen vijftien dagen na de datum van hun benoeming vanuit de lijst een derde scheidsrechter die de voorzitter wordt. Voor zover als praktisch mogelijk zijn de scheidsrechters geen staatsburgers van partijen in het geschil.

2. Wanneer een der partijen er niet in slaagt haar scheidsrechter ingevolge lid 1 te benoemen, dient de Secretaris-Generaal de scheidsrechter binnen tien dagen te benoemen. Wanneer de scheidsrechters er niet in slagen binnen de voorgeschreven tijd een voorzitter te benoemen, dient de Secretaris-Generaal binnen tien dagen een voorzitter te benoemen.

3. Wanneer meer dan twee lidstaten partij zijn in een geschil, komen partijen binnen vijftien dagen na het besluit de zaak aan arbitrage te onderwerpen, onderling tot overeenstemming over de twee uit de lijst van scheidsrechters te benoemen scheidsrechters en de twee scheidsrechters benoemen binnen vijftien dagen na hun benoeming vanuit de lijst een derde scheidsrechter die de voorzitter wordt.

4. Wanneer ingevolge lid 3 niet tot overeenstemming wordt gekomen, draagt de Secretaris-Generaal binnen tien dagen zorg voor de benoeming en wanneer de scheidsrechters er niet binnen de voorgeschreven tijd in slagen een voorzitter te benoemen, draagt de Secretaris-Generaal binnen tien dagen zorg voor de benoeming.

5. Niettegenstaande lid 1, 2, 3 en 4 kunnen lidstaten die partij zijn bij een geschil de zaak aan arbitrage onderwerpen en de Secretaris-Generaal toestaan een enkele scheidsrechter uit de lijst te benoemen die geen staatsburger is van een partij in het geschil.

ARTIKEL 207 **Procedureregels van scheidsgerecht**

1. Behoudens de relevante bepalingen van dit hoofdstuk brengt het scheidsgerecht zijn eigen procedureregels tot stand.

2. De procedures verzekeren een recht op ten minste één hoorzitting voor het scheidsgerecht, alsmede de gelegenheid om een onderwerping aan het scheidsgerecht schriftelijk te initiëren en te weerleggen.

3. De hoorzittingen, beraadslagingen en het eerste rapport van het scheidsgerecht, alsmede alle schriftelijke indieningen bij en de communicatie met het scheidsgerecht worden vertrouwelijk behandeld.

4. Het scheidsgerecht kan lidstaten uitnodigen standpunten schriftelijk of mondeling voor te

leggen.

5 De scheidsrechterlijke uitspraak is beperkt tot het onderwerp van het geschil en vermeldt de gronden waarop de uitspraak is gebaseerd.

6 Wanneer partijen niet tot overeenstemming kunnen komen over de interpretatie of de uitvoering van de uitspraak, kan elk van de partijen binnen 30 dagen na de uitspraak bij het scheidsgerecht een beschikking aanvragen. Het mandaat van het scheidsgerecht wordt beëindigd, tenzij een aanvraag voor een beschikking is ontvangen, in welk geval het scheidsgerecht zijn werk zal voortzetten gedurende het tijdsbestek dat redelijkerwijs nodig is voor het treffen van de beschikking, doch dertig dagen niet overschrijdt.

7 Besluiten van het scheidsgerecht worden met een meerderheid van stemmen van de leden van het scheidsgerecht genomen en zijn definitief en bindend voor de lidstaten die partij zijn bij het geschil.

ARTIKEL 208 **Tussenkost van derden**

Een lidstaat die geen partij is bij een geschil is na afgifte van een kennisgeving aan de partijen bij een geschil en aan de Secretaris-Generaal gerechtigd tot deelname aan alle hoorzittingen en tot de ontvangst van schriftelijke indienen van partijen bij een geschil en kan toestemming krijgen tot het voorleggen van mondelinge of schriftelijke bijdragen aan het scheidsgerecht.

ARTIKEL 209 **Aanvullende informatie van deskundigen**

Wanneer een procedure is begonnen kan het scheidsgerecht op eigen initiatief of op verzoek van een partij bij het geschil om informatie of technisch advies vragen van een deskundige of een instantie die het daartoe geschikt acht, met dien verstande dat de partijen bij het geschil daarmee instemmen en behoudens voorwaarden die partijen kunnen overeenkomen.

ARTIKEL 210 **Kosten van scheidsgerecht**

1. De kosten van het scheidsgerecht, waaronder begrepen de honoraria en verblijfsvergoedingen van scheidsrechters en deskundigen die zijn aangetrokken voor de beslechting van een geschil, worden gelijkmatig gedragen door de lidstaten die partij zijn bij het geschil, tenzij het scheidsgerecht, rekening houdend met de omstandigheden van de zaak, anderszins bepaalt.

2. Wanneer een derde partij in de procedure tussenbeide komt, draagt deze partij de met de tussenkost samenhangende kosten.

ARTIKEL 211 **Rechtsmacht van het Hof bij contentieuze zaken**

1. Behoudens dit Verdrag heeft het Hof bindende en exclusieve rechtsmacht om kennis te nemen van geschillen betreffende de interpretatie en de toepassing van het Verdrag, waaronder begrepen:

- (a) geschillen tussen lidstaten die partij zijn bij de Overeenkomst;
- (b) geschillen tussen lidstaten die partij zijn bij de Overeenkomst en van de

Gemeenschap;

- (c) verwijzingen van nationale rechterlijke instanties van de lidstaten die partij zijn bij de Overeenkomst;
- (d) aanvragen door personen in overeenstemming met artikel 222 betreffende de interpretatie en de toepassing van dit Verdrag.

2. Ten behoeve van dit hoofdstuk omvat het begrip "nationale rechterlijke instanties" het Oost-Caribisch Hoogerechtshof (Eastern Caribbean Supreme Court).

ARTIKEL 212 **Advies van het Hof**

1. Het Hof heeft exclusieve bevoegdheid tot het uitbrengen van advies betreffende de interpretatie en toepassing van het Verdrag.
2. Advies wordt uitsluitend uitgebracht op verzoek van de lidstaten die partij zijn bij een geschil of de Gemeenschap.

ARTIKEL 213 **Aanhangig maken van een rechtsvordering**

Partijen bij een geschil kunnen een rechtsvordering instellen in overeenstemming met de rechtsregels die gelden in het oorspronkelijke rechtsgebied.

ARTIKEL 214 **Verwijzing naar het Hof**

Wanneer aan een nationale rechterlijke instantie van een lidstaat een probleem is overgedragen waarvan de oplossing betrekking heeft op een vraag betreffende de interpretatie of toepassing van dit Verdrag, zal de betrokken rechterlijke instantie, als het vindt dat een uitspraak over de vraag noodzakelijk is om tot een oordeel te komen, de vraag voor een beslissing verwijzen naar het Hof alvorens een oordeel te vellen.

ARTIKEL 215 **Naleving van uitspraken van het Hof**

De lidstaten, lichamen, instellingen van de Gemeenschap, entiteiten of personen waarop resp. op wie een uitspraak van het Hof van toepassing is, moeten onmiddellijk aan die uitspraak voldoen.

ARTIKEL 216 **Bindende rechtsmacht van het Hof**

1. De lidstaten komen overeen dat zij de oorspronkelijke rechtsmacht van het Hof zoals genoemd in artikel 211 feitelijk en zonder speciale overeenkomst als bindend erkennen.
2. In geval van een geschil met betrekking waartoe het Hof rechtsmacht heeft, dient de zaak te worden beslist door een uitspraak van het Hof.

ARTIKEL 217

**Door het Hof bij het uitoefenen van zijn
oorspronkelijke rechtsmacht toe te passen recht**

1. *Het Hof past bij het uitoefenen van zijn oorspronkelijke rechtsmacht ingevolge artikel 211 die regels van het internationale recht toe die mogelijk van toepassing zijn.*
2. *Het Hof kan geen non liquet uitspreken op grond van zwijgen of onduidelijkheid van de wet.*
3. *De bepalingen van lid 1 en 2 gelden onverminderd de bevoegdheid van het Hof een geschil ex aequo et bono te beslissen als partijen aldus overeenkomen.*

**ARTIKEL 218
Verzoek om tussentijdse maatregelen**

Het Hof heeft, als het vindt dat de omstandigheden zulks vereisen, de bevoegdheid tussentijdse maatregelen voor te schrijven die zouden moeten worden genomen om de rechten van om het even welke partij te beschermen.

**ARTIKEL 219
Herziening van uitspraken van het Hof bij de
uitoefening van zijn oorspronkelijke rechtsmacht**

1. *Het Hof is bij het uitoefenen van zijn oorspronkelijke rechtsmacht bevoegd om bij een te dien einde ingediend verzoek zijn uitspraak te herzien.*
2. *Een verzoek om herziening van een uitspraak van het Hof bij het uitoefenen van zijn oorspronkelijke rechtsmacht kan alleen worden ingediend als het is gebaseerd op de ontdekking van enig feit dat vanuit zijn aard een beslissende factor is, welk feit op het moment van de uitspraak niet bekend was bij het Hof en bij de partij die om herziening verzoekt: met dien verstande in elk geval dat de onbekendheid met genoemd feit niet te wijten was aan de nalatigheid van de kant van de verzoeker.*
3. *Een herzieningsprocedure wordt geopend door een uitspraak van het Hof welke uitdrukkelijk het bestaan van het nieuwe feit vastlegt, waarbij wordt onderkend dat de aard van het feit zodanig is dat de zaak kan worden geopend voor herziening en waarbij het verzoek op die grond ontvankelijk wordt verklaard.*
4. *Het Hof kan voorafgaande naleving eisen van de voorwaarden van de uitspraak alvorens een procedure voor herziening toe te laten.*
5. *Het verzoek om herziening dient binnen zes maanden na de ontdekking van het nieuwe feit te worden ingediend.*
6. *Na het verstrijken van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van de uitspraak kan er geen verzoek om een herziening meer worden ingediend.*

**ARTIKEL 220
Rechtsregels die gelden voor de
oorspronkelijke rechtsmacht**

De door de president van het Hof in overeenstemming met artikel XXI van de Overeenkomst vastgestelde rechtsregels zijn van toepassing bij het uitoefenen van de oorspronkelijke rechtsmacht van het Hof.

ARTIKEL 221
Uitspraak van het Hof met
inachtneming van stare decisis

Uitspraken van het Hof vormen voor partijen in een procedure voor het Hof wettelijk bindende precedënten, tenzij dergelijke uitspraken in overeenstemming met artikel 219 zijn herzien.

ARTIKEL 222
Locus standi van particuliere entiteiten

Aan natuurlijke personen dan wel rechtspersonen van een overeenkomstsluitende partij kan met de speciale toestemming van het Hof toestemming worden verleend om als partijen in procedures voor het Hof te verschijnen wanneer:

- (a) het Hof in enig specifiek geval heeft vastgesteld dat dit Verdrag beoogt dat een recht of voordeel dat door of ingevolge dit Verdrag aan een overeenkomstsluitende partij is verleend, direct ten gunste van dergelijke personen van kracht wordt; en*
- (b) de betrokken personen hebben vastgesteld dat dergelijke personen zijn benadeeld met betrekking tot het genot van het in lid (a) van dit artikel genoemde recht of voordeel; en*
- (c) de overeenkomstsluitende partij die gerechtigd is de eis in een procedure voor het Hof te steunen:
 - (i) heeft verzuimd of heeft geweigerd de eis te steunen of*
 - (ii) er uitdrukkelijk mee heeft ingestemd dat de betrokken personen de eis kunnen steunen in plaats van de overeenkomstsluitende partij die daartoe is gerechtigd; en**
- (d) het Hof heeft geoordeeld dat het belang van de rechtspraak verlangt dat aan de personen wordt toegestaan de eis te steunen.*

ARTIKEL 223
Alternatieve geschillenbeslechting

1. De lidstaten dienen zoveel mogelijk het gebruik van arbitrage en andere wijzen van alternatieve geschillenbeslechting te stimuleren en te faciliteren voor het beslechten van particuliere commerciële geschillen tussen staatsburgers van de Gemeenschap onderling en tussen staatsburgers van de Gemeenschap enerzijds en staatsburgers van derde staten anderzijds.

2. Elke lidstaat dient in zijn wetgeving voor geschikte procedures te zorgen om te waarborgen dat overeenkomsten tot arbitrage worden nageleefd en voor het erkennen en naleven van scheidsrechterlijke uitspraken in dergelijke geschillen.

3. Een lidstaat die het VN-Verdrag over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken van 1958 of de arbitrageregeling van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht heeft ingevoerd, wordt geacht te hebben voldaan aan het bepaalde in lid 2 van dit artikel.

ARTIKEL 224
Algemene verplichting

Elke lidstaat verplicht zich uiterste inspanningen te verrichten om de grondwettelijke en wetgevingsprocedures die nodig zijn voor participatie in de regeling tot instelling van het Hof, zo spoedig mogelijk te voltooien.

HOOFDSTUK TIEN ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 225 Veiligheidsuitzonderingen

Niets in dit Verdrag zal worden beschouwd:

- (a) als een vereiste aan enige lidstaat om informatie te verschaffen waarvan de lidstaat de bekendmaking in strijd acht met zijn essentiële veiligheidsbelangen;*
- (b) als beletsel voor enige lidstaat om acties te ondernemen die de lidstaat noodzakelijk acht voor de bescherming van zijn essentiële veiligheidsbelangen:
 - (i) verband houdende met het leveren van diensten die direct dan wel indirect worden uitgevoerd ten behoeve van bevoorrading van een militair apparaat;*
 - (ii) ten tijde van oorlog of andere crisis in internationale relaties; of**
- (c) als beletsel voor enige lidstaat om acties te ondernemen ingevolge zijn verplichtingen voor de instandhouding van de internationale vrede en veiligheid.*

ARTIKEL 226 Algemene uitzonderingen

1. Niets in dit hoofdstuk zal worden uitgelegd als een beletsel voor lidstaten maatregelen aan te nemen of te handhaven:

- (a) om de goede zeden te beschermen of de openbare orde en veiligheid te behouden;*
- (b) om het leven of de gezondheid van mensen, dieren of planten te beschermen;*
- (c) die noodzakelijk zijn om de naleving te waarborgen van wet- of regelgeving met betrekking tot douanehandhaving, dan wel tot de classificering, indeling of afzet van goederen of tot de werking van monopolies door middel van staatsondernemingen of ondernemingen die exclusieve of speciale privileges hebben ontvangen;*
- (d) die noodzakelijk zijn om intellectueel eigendom te beschermen of bedrieglijke praktijken te voorkomen;*
- (e) die verband houden met goud of zilver;*
- (f) die verband houden met de producten die voortkomen uit gevangenisarbeid;*
- (g) die verband houden met kinderarbeid;*
- (h) die zijn opgelegd voor de bescherming van nationale schatten van artistieke,*

historische of archeologische waarde;

- (i) die noodzakelijk zijn om kritieke voedseltekorten in enig exporterende lidstaat te voorkomen of te verlichten;*
- (j) die verband houden met de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen of het behoud van het milieu;*
- (k) om de naleving te waarborgen van wet- of regelgeving die niet strijdig is met de bepalingen van dit Verdrag, waaronder begrepen bepalingen die verband houden met:
 - (i) het voorkomen van bedrieglijke en frauduleuze praktijken en de effecten van een niet-nakoming van overeenkomsten;*
 - (ii) het beschermen van de privacy van individuele personen met betrekking tot het verwerken en verspreiden van persoonlijke gegevens en de bescherming van het vertrouwelijke karakter van individuele boeken en administratie; en**
- (l) om uitvoering te geven aan internationale verplichtingen, waaronder begrepen verdragen ter voorkoming van dubbele belasting,*

doch uitsluitend indien dergelijke maatregelen geen arbitraire of ongerechtvaardigde discriminatie tussen lidstaten waarvoor soortgelijke omstandigheden gelden, dan wel een verkapte beperking betreffende handel binnen de Gemeenschap vormen.

2. COTED wordt in kennis gesteld van maatregelen door de lidstaten genomen ingevolge lid 1.

3. De Raad neemt passende maatregelen om in overeenstemming met artikel 44 tot stand gebrachte toepasselijke wetgeving, regelgeving en administratieve praktijken te coördineren.

ARTIKEL 227 **Kennisgeving**

Wanneer in dit Verdrag wordt voorzien in kennisgeving aan een lichaam van de Gemeenschap, zal een dergelijke kennisgeving via het Secretariaat plaatsvinden.

ARTIKEL 228 **Juridische bevoegdheid van de Gemeenschap**

1. De Gemeenschap beschikt over volledige rechtspersoonlijkheid.

2. Elke lidstaat verleent op zijn grondgebied aan de Gemeenschap de meest uitgebreide juridische bevoegdheid die aan rechtspersonen ingevolge zijn wetgeving wordt verleend, waaronder begrepen het vermogen om roerende en onroerende goederen te verwerven en te vervreemden en in eigen naam in rechte op te treden. In gerechtelijke procedures wordt de Gemeenschap vertegenwoordigd door het Secretariaat.

3. De Gemeenschap kan ook overeenkomsten sluiten met staten en internationale organisaties.

4. De lidstaten komen overeen de maatregelen te nemen die nodig zijn om op hun grondgebied uitvoering te geven aan de bepalingen van dit artikel en stellen het Secretariaat onmiddellijk van dergelijke maatregelen in kennis.

ARTIKEL 229
Voorrechten en immuniteiten van de Gemeenschap

1. De op 23 januari 1976 tussen de Caribische Gemeenschap en gemeenschappelijke markt en de regering van Guyana gesloten zetelovereenkomst blijft de relaties tussen de Gemeenschap en het gastland regelen.

2. Het door de lidstaten in verband met de Caribische Gemeenschap en gemeenschappelijke markt gesloten Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten regelt relaties tussen de Gemeenschap en dergelijke lidstaten.

ARTIKEL 230
Onderhandeling en sluiten van overeenkomsten

1. De Conferentie kan enig lichaam of enige instantie van de Gemeenschap aanwijzen om te onderhandelen over overeenkomsten voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap.

2. De Conferentie kan het sluiten van overeenkomsten, in het bijzonder overeenkomsten inzake technische bijstand, namens de Gemeenschap aan de Secretaris-Generaal delegeren.

ARTIKEL 231
Geassocieerd lidmaatschap

De Conferentie kan om het even welke Caribische staat of territorium toelaten tot geassocieerd lidmaatschap van de Gemeenschap onder voorwaarden die de Conferentie passend acht.

ARTIKEL 232
Ondertekening

Dit Verdrag staat op 5 juli 2001 open voor ondertekening door de Staten genoemd in lid 1 van artikel 3.

ARTIKEL 233
Bekrachtiging

Dit Verdrag en elke wijziging daarin is onderworpen aan bekrachtiging door ondertekenende staten in overeenstemming met hun respectieve grondwettelijke procedures. Akten van bekrachtiging worden gedeponneerd bij het Secretariaat, dat gewaarmerkte afschriften aan de ondertekenende staten doet toekomen.

ARTIKEL 234
Inwerkingtreding

Dit Verdrag treedt in werking zodra de laatste akte van bekrachtiging door de in lid 1 van artikel 3 genoemde staten is gedeponneerd.

ARTIKEL 235
Registratie

Dit Verdrag en elke wijziging daarin wordt geregistreerd bij het Secretariaat van de Verenigde Naties in overeenstemming met artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

ARTIKEL 236
Wijzigingen

1. Dit Verdrag kan worden gewijzigd bij unaniem besluit van de partijen.
2. Een wijziging treedt één maand na de datum waarop de laatste akte van bekrachtiging bij het Secretariaat is gedeponeerd, in werking.

ARTIKEL 237
Vorbehouden

Vorbehouden kunnen met de instemming van de ondertekenende staten in dit Verdrag worden opgenomen.

ARTIKEL 238
Toetreding

1. Na de inwerkingtreding van dit Verdrag kan een Caribische staat of territorium tot dit Verdrag toetreden, mits de Conferentie aldus beslist.
2. Toetreding vindt plaats onder de voorwaarden waartoe de Conferentie besluit en wordt één maand nadat de akte van toetreding bij het Secretariaat is gedeponeerd, van kracht.

ARTIKEL 239
Verplichting

De lidstaten verplichten zich een Protocol uit te werken dat, onder meer, verband houdt met:

- (a) elektronische handel;
- (b) overheidsopdrachten;
- (c) behandeling van goederen die zijn geproduceerd in vrije zones en gelijksoortige jurisdicties;
- (d) vrij verkeer van goederen in de CSME en
- (e) rechten die afhangen van vestiging, levering van diensten en kapitaalverkeer in de Gemeenschap.

ARTIKEL 240
Vorbehoud

1. Ingevolge dit Verdrag genomen besluiten van bevoegde lichamen zijn onderworpen aan de desbetreffende constitutionele procedures van de lidstaten alvorens van rechtswege bindende rechten en plichten voor staatsburgers van dergelijke staten tot stand te brengen.
2. De lidstaten verplichten zich bij het ten uitvoer leggen van besluiten van bevoegde lichamen en instanties in hun staatsrecht voortvarend te werk te gaan.
3. COTED zal de uitvoering van de bepalingen van dit artikel monitoren en blijven beoordelen

en binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van dit Verdrag een toetsingsconferentie van lidstaten bijeenroepen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende regeringsleiders hun handtekening onder dit Verdrag hebben geplaatst.

GEDAAN te _____

op _____ 2001 in één enkel exemplaar dat bij de Secretaris-Generaal van de Gemeenschap wordt gedeponneerd, door wie gewaarmerkte afschriften aan alle ondertekenaars zullen worden toegezonden.

Ondertekend door
voor de regering van Antigua en Barbuda op de _____ dag van _____ 2001
te _____

Ondertekend door
voor de regering van Barbados op de _____ dag van _____ 2001
te _____

Ondertekend door
voor de regering van Belize op de _____ dag van _____ 2001
te _____

Ondertekend door
voor de regering van het Gemenebest Dominica op de _____ dag van _____ 2001
te _____

Ondertekend door
voor de regering van Grenada op de _____ dag van _____ 2001
te _____

Ondertekend door
voor de regering van de Coöperatieve Republiek Guyana op de _____ dag van _____ 2001
te _____

Ondertekend door
voor de regering van Jamaica op de _____ dag van _____ 2001

te

Ondertekend door
voor de regering van Montserrat op de dag van 2001
te

Ondertekend door
voor de regering van St. Kitts en Nevis op de dag van 2001
te

Ondertekend door
voor de regering van Saint Lucia op de dag van 2001
te

Ondertekend door
voor de regering van St. Vincent en de Grenadines op de dag van 2001
te

Ondertekend door
voor de regering van de Republiek Suriname op de dag van 2001
te

Ondertekend door
voor de regering van de Republiek van Trinidad en Tobago op de dag van 2001
te

Ondertekend door
voor de regering van de Republiek Haïti op de dag van 2002.

ANNEX I
(Lid 5 van artikel 100)

DEFINITIE VAN BINNENLANDSE BEDRIJFSTAK

1. Voor de toepassing van dit protocol wordt de term "binnenlandse bedrijfstak", behoudens zoals voorzien in lid 4, geïnterpreteerd als verwijzing naar de binnenlandse producenten als geheel van soortgelijke producten of naar die binnenlandse producenten wier gezamenlijke productie een groot deel vormt van de totale binnenlandse productie van die producten, behoudens dat wanneer producenten zijn gerelateerd aan de exporteurs of importeurs of zelf importeur zijn van het naar verluidt gesubsidieerde of gedumpte product of een soortgelijk product uit andere landen, de term "binnenlandse bedrijfstak" kan worden geïnterpreteerd als verwijzing naar de rest van de producenten.

2. Onder buitengewone omstandigheden kan het grondgebied van een lidstaat voor de productie in kwestie worden verdeeld in twee of meer concurrerende markten en kunnen de producenten binnen elke markt worden beschouwd als een afzonderlijke industrie indien (a) de producenten binnen een dergelijke markt het geheel of bijna het geheel van hun productie van het product in kwestie in die markt verkopen en (b) in de vraag op die markt niet in enige substantiële mate wordt voorzien door elders op het grondgebied gevestigde producenten van het product in kwestie. Onder dergelijke omstandigheden kan er sprake zijn van schade zelfs wanneer een groot deel van de totale binnenlandse bedrijfstak niet wordt geschaad, met dien verstande dat er een concentratie is van gesubsidieerde invoer of van invoer met dumping in een dergelijke geïsoleerde markt en voorts met dien verstande dat de gesubsidieerde invoer schade veroorzaakt aan de producenten van de volledige of bijna volledige productie binnen een dergelijke markt.

3. Wanneer de binnenlandse bedrijfstak is geïnterpreteerd als verwijzing naar de producenten in een bepaald gebied, dat wil zeggen, een markt zoals gedefinieerd in lid 2, worden compenserende heffingen alleen opgelegd op de producten in kwestie die worden geleverd voor uiteindelijke consumptie in dat gebied. Als het bestuursrecht van de invoerende lidstaat het opleggen van compenserende of anti-dumpingheffingen op een dergelijke basis niet toestaat, is het de invoerende lidstaat slechts toegestaan de desbetreffende heffingen zonder beperkingen op te leggen als (a) de exporteurs in de gelegenheid zijn gesteld de uitvoer tegen gesubsidieerde prijzen of dumprijzen naar het betrokken gebied te staken, dan wel anderszins verzekeringen ingevolge artikel 116 of 133 te verstrekken en adequate verzekeringen in dit opzicht niet onmiddellijk zijn verstrekt en (b) dergelijke heffingen niet uitsluitend kunnen worden opgelegd op producten van specifieke producenten die leveren aan het gebied in kwestie.

4. Wanneer er door de Gemeenschap namens de binnenlandse bedrijfstak die naar verluidt schade heeft geleden van invoer van buiten de regio een onderzoek wordt uitgevoerd, wordt de binnenlandse bedrijfstak in de CSME beschouwd als zijnde de in lid 1 en 2 genoemde bedrijfstak, in overeenstemming met de bepalingen van lid 8(a) van artikel XXIV van GATT 1994.

ANNEX II
(lid 3 van artikel 98)

OVERLEG

1. *Zo spoedig mogelijk nadat een aanvraag voor een onderzoek is aanvaard en in ieder geval voorafgaand aan de instelling van enig onderzoek wordt een lidstaat waarvan de producten mogelijk worden onderworpen aan een dergelijk onderzoek, uitgenodigd voor overleg met als doel de situatie op te helderen en te komen tot een wederzijds aanvaardbare oplossing.*
2. *Bovendien wordt gedurende de hele periode van onderzoek aan een lidstaat waarvan de producten worden onderworpen aan het onderzoek, een redelijke gelegenheid gegeven het overleg voort te zetten met het oog op opheldering van de feitelijke situatie en te komen tot een oplossing waarin beide partijen zich kunnen vinden.*
3. *Onverminderd de verplichting een redelijke gelegenheid te geven voor overleg zijn deze bepalingen met betrekking tot overleg niet bedoeld om de instanties van een lidstaat ervan te weerhouden voortvarend te werk te gaan bij het instellen van het onderzoek, voorlopige of definitieve beslissingen - bevestigend dan wel ontkennend - te bereiken of voorlopige of definitieve maatregelen op te leggen in overeenstemming met de bepalingen van deze overeenkomst.*
4. *De lidstaat die een onderzoek wil instellen of een dergelijk onderzoek aan het uitvoeren is, verleent desgevraagd aan de lidstaat waarvan de producten worden onderworpen aan een dergelijk onderzoek, toegang tot niet-vertrouwelijk bewijs, waaronder begrepen enige niet-vertrouwelijke samenvatting van vertrouwelijke gegevens die worden gebruikt voor het instellen of uitvoeren van het onderzoek.*

ANNEX III(a)

INDICATIEVE LIJST VAN INGEVOLGE ARTIKEL 100, 106 en 112 VEREISTE INFORMATIE

- (i) *De identiteit van de aanvrager en een beschrijving van het volume en de waarde van de binnenlandse productie van het soortgelijke product door de aanvrager. Wanneer namens de binnenlandse bedrijfstak een schriftelijke aanvraag wordt ingediend, dient de aanvraag de bedrijfstak namens welke de aanvraag wordt ingediend, te identificeren door middel van een lijst van alle bekende binnenlandse producenten van het soortgelijke product (of verenigingen van binnenlandse producenten van het soortgelijke product) en, voor zover mogelijk, een beschrijving van het volume en de waarde van de binnenlandse productie van het soortgelijke product die dergelijke producenten voor hun rekening nemen;*
- (ii) *een volledige beschrijving van het vermeend gesubsidieerde product, de namen van het land of de landen van oorsprong of export in kwestie, de identiteit van elke bekende exporteur of buitenlandse producent en een lijst van bekende personen die het product in kwestie invoeren;*
- (iii) *bewijs met betrekking tot het bestaan, het bedrag en de aard van de subsidie in kwestie;*
- (iv) *bewijs dat vermeende schade aan een binnenlandse bedrijfstak wordt veroorzaakt door gesubsidieerde invoer via de effecten van de subsidies; dit bewijs omvat informatie over de ontwikkeling van het volume van de vermeende gesubsidieerde invoer, het effect van deze invoer op prijzen van het soortgelijke product in de binnenlandse markt en de uit de invoer voortvloeiende gevolgen voor de binnenlandse bedrijfstak, zoals dit wordt aangetoond door relevante factoren en indices die van invloed zijn op de staat van de binnenlandse bedrijfstak.*

ANNEX III (b)

INDICATIEVE LIJST VAN INGEVOLGE ARTIKEL 129 VEREISTE INFORMATIE

- (i) *De identiteit van de aanvrager en een beschrijving van het volume en de waarde van de binnenlandse productie van het soortgelijke product door de aanvrager. Wanneer namens de binnenlandse bedrijfstak een schriftelijke aanvraag wordt ingediend, dient de aanvraag de industrie namens welke de aanvraag wordt ingediend, te identificeren door middel van een lijst van alle bekende binnenlandse producenten van het soortgelijke product (of verenigingen van binnenlandse producenten van het soortgelijke product) en, voor zover mogelijk, een beschrijving van het volume en de waarde van binnenlandse productie van het soortgelijke product die dergelijke producenten voor hun rekening nemen;*
- (ii) *Een volledige beschrijving van het vermeend gedumpte product, de namen van het land of de landen van oorsprong of export in kwestie, de identiteit van elke bekende exporteur of buitenlandse producent en een lijst van bekende personen die het product in kwestie invoeren;*
- (iii) *Informatie over prijzen waartegen het product in kwestie wordt verkocht wanneer het is bestemd voor consumptie in de binnenlandse markten van het land of de landen van oorsprong of export (of, waar van toepassing, informatie over de prijzen waartegen het product wordt verkocht vanuit het land of de landen van oorsprong of export aan een derde land of derde landen, dan wel over de geconstrueerde waarde van het product) en informatie over exportprijzen of, waar van toepassing, over de prijzen waartegen het product eerst wordt doorverkocht aan een onafhankelijke koper op het grondgebied van de invoerende lidstaat;*
- (iv) *Informatie over de ontwikkeling van het volume van de vermeende invoer met dumping, het effect van deze invoer op prijzen van het soortgelijke product in de binnenlandse markt en de uit de invoer voortvloeiende gevolgen voor de binnenlandse bedrijfstak, zoals dit wordt aangetoond door relevante factoren en indices die van invloed zijn op de staat van de binnenlandse bedrijfstak, zoals die welke worden genoemd in artikel 128.*

ANNEX IV
(lid 2 van artikel 117)

PRODUCTDEKKING¹

Dit Protocol betreft de volgende producten:

- (i) *HS-hoofdstukken 1-24 met uitzondering van vis en visproducten, bosbouw en bosproducten plus**;
- (ii)
GS-code	2905.43	(mannitol)
GS-code	2905.44	(sorbitol)
GS-post	33.01	(etherische oliën)
GS-post	35.01 tot en met 35.05	(eiwit-
stoffen,
gewijzigd zetmeel, lijm)
GS-code	3809.10	(appretemiddelen)
GS-code	3823.60	(sorbitol, andere dan die bedoeld bij
GS-post	41.01 tot en met 41.03	(huiden en vellen)
GS-post	43.01	(pelterijen, ongelooide pelterij
GS-post	50.01 tot en met 50.03	(ruwe zijde; afval van zijde)
GS-post	51.01 tot en met 51.03	(wol; fijn haar; grof haar)
GS-post	52.01 tot en met 52.03	(katoen, niet geeraard en niet gekamd;
gekamd)
GS-post	53.01	(ruwe vlas)
GS-post	53.02	(ruwe hennep)

* De productbeschrijvingen tussen ronde haken zijn niet noodzakelijkerwijs uitputtend.

¹ De producten zijn dezelfde als die van de Landbouwovereenkomst van de WTO.

ANNEX V

**AMBTSEED
VAN RECHTERS VAN HET HOF**

Ik..... zweer hierbij (of beloof plechtig) dat ik het ambt van Commissaris van de Mededingingscommissie eerlijk, rechtvaardig en onpartijdig, zonder voorkeur of aversie zal uitvoeren.

(zo waarlijk helpe mij God almachtig (weg te laten bij belofte)).

BIJLAGE I

LIJST VAN NA TE LEVEN VOORWAARDEN ZOALS VOORZIEN IN ARTIKEL 84 VAN HET VERDRAG EN DE REGELS BETREFFENDE OORSPRONG IN DE GEMEENSCHAP

Deze bijlage bestaat uit -

- (a) een lijst met goederen zoals genoemd in alinea (b) (ii) van lid 1 van artikel 84 van het verdrag (in het hiernavolgende "de Lijst" te noemen);
- (b) de regels met betrekking tot oorsprong in de Gemeenschap.

TOELICHTING

De toepassing van de Lijst wordt geregeld door de volgende algemene opmerkingen:

- (i) *Wanneer in deze lijst een tariefpostnummer wordt voorafgegaan door het woord "ex", wordt alleen verwezen naar de producten van die post die zijn gespecificeerd in de kolom met als kop "Product". Beschrijvingen van eindproducten en van materialen dienen te worden geïnterpreteerd volgens de desbetreffende sectie en opmerkingen bij hoofdstukken van het Geharmoniseerd Systeem voor Codering en Omschrijving van Goederen (GS) en de Algemene regels voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem.*
- (ii) *Viercijferige verwijzingen van het type "04.02", "17.04", enz. zijn verwijzingen naar de posten van het Geharmoniseerd Systeem voor Codering en Omschrijving van Goederen (GS).*
- (iii) *Wanneer de voorwaarde die voor enig product moet worden nageleefd, niet het gebruik van regionale materialen voorschrijft, dient te allen tijde te worden begrepen dat van buiten de Gemeenschap ingevoerde materialen of materialen van onbepaalde oorsprong mogen worden gebruikt. Als dergelijke materialen worden gebruikt in een meer geavanceerde staat van verwerking dan de in de Lijst gespecificeerde staat, komt het eindproduct niet in aanmerking voor communautaire behandeling.*

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
02.01	Vlees van runderen, vers of gekoeld	Geproduceerd van runderen volgens 01.02 die zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschappelijke Markt, mits het gewicht van elk dier bij de eerste invoer in de Gemeenschappelijke Markt niet hoger is dan 270 kg	Geproduceerd van runderen volgens 01.02 die zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschappelijke Markt, mits het gewicht van elk dier bij de eerste invoer in de Gemeenschappelijke Markt niet hoger is dan 270 kg
02.02	Vlees van runderen, bevroren	Geproduceerd van runderen volgens 01.02 die zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschappelijke Markt, mits het gewicht van elk dier bij de eerste invoer in de Gemeenschappelijke Markt niet hoger is dan 270 kg	Geproduceerd van runderen volgens 01.02 die zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschappelijke Markt, mits het gewicht van elk dier bij de eerste invoer in de Gemeenschappelijke Markt niet hoger is dan 270 kg
02.03	Vlees van varkens, vers, gekoeld of bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
02.04	Vlees van schapen of van geiten, vers, gekoeld of bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
02.05	Vlees van paarden, van ezels, van muilieren of van muilezels, vers, gekoeld of bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
02.06	Eetbare slachtafvallen van runderen, van varkens, van schapen, van geiten, van paarden, van ezels, van muilieren of van muilezels, vers, gekoeld of bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
02.07	Vlees en eetbare slachtafvallen van pluimvee (bedoeld bij post 01.05), vers, gekoeld of bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
02.08	Ander vlees en andere eetbare slachtafvallen, vers, gekoeld of bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
02.09	Spek (ander dan doorregen spek), alsmede varkensvet en vet van gevogelte, niet gesmolten noch anderszins geëxtraheerd, vers, gekoeld, bevroren, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
02.10	Vlees en eetbare slachtafvallen, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt; meel en poeder van vlees of van slachtafvallen, geschikt voor menselijke consumptie	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
Hoofdstuk 3	Vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewervelde waterdieren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 04.01	UHT-melk; gepasteuriseerde melk	Geproduceerd van regionale materialen volgens 04.01 of van materialen volgens 04.02, mits de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van regionale materialen volgens 04.01 of van materialen volgens 04.02, mits de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 70 procent van de exportprijs van het eindproduct
04.02	Melk en room, ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Geproduceerd van regionale materialen volgens 04.01 of van materialen volgens 04.02, mits de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van regionale materialen volgens 04.01 of van materialen volgens 04.02, mits de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 70 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 04.06	Kaas	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 70 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
05.02	Haar van varkens of van wilde zwijnen; dassenhaar en ander dierlijk haar, voor borstelwerk; afval van dit haar	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
05.03	Paardenhaar en afval van paardenhaar, ook indien in vliezen, al dan niet op een onderlaag	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
05.04	Darmen, blazen en magen van dieren (andere dan die van vissen), in hun geheel of in stukken, vers, gekoeld, bevroren, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
05.05	<i>Vogelhuiden en andere delen van vogels, met veren of dons bezet, veren en delen van veren (ook indien bijgesneden) en dons, ruw, gereinigd, ontsmet of op andere wijze behandeld ter voorkoming van bederf, doch niet verder bewerkt; poeder en afval, van veren of van delen van veren</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
05.06	<i>Beenderen en hoornpitten, ruw, ontvet of eenvoudig voorbehandeld (doch niet in vorm gesneden), met zuur behandeld of ontdaan van gelatine; poeder en afval van deze stoffen</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
05.07	<i>Ivoor, schildpad, walvisbaarden (walvisbaardhaar daaronder begrepen), horens, geweien, hoeven, nagels, klauwen en snavels, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden; poeder en afval van deze stoffen</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
05.10	<i>Grijze amber, bevergeil, civet en muskus; Spaanse vlieg; gal, ook indien gedroogd; klieren en andere stoffen van dierlijke oorsprong, die worden gebruikt voor het bereiden van farmaceutische producten, vers, gekoeld, bevroren of anderszins voorlopig geconserveerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
05.11	<i>Producten van dierlijke oorsprong, elders genoemd noch elders onder begrepen; dode dieren van de soorten bedoeld bij hoofdstuk 1 of 3, niet geschikt voor menselijke consumptie</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
ex 06.03	<i>Bloemstukken, bloemenmanden, kransen en dergelijke artikelen</i>	<i>Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 6</i>	<i>Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 6</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 06.04	Bloemstukken, bloemenmanden, kransen en dergelijke artikelen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 6	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 6
07.10	Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
07.11	Groenten, voorlopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
07.12	Gedroogde groenten, ook indien in stukken of in schijven gesneden, gebroken dan wel als poeder, doch niet op andere wijze bereid	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
07.13	Gedroogde zaden van peulgroenten, ook indien gepeld (bijv. spliterwten)	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 08.11	Vruchten en noten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren, al dan niet met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 08.11	Vruchten en noten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren, al dan niet met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8 en 17.01	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8 en 17.01

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
08.12	Vruchten en noten, voorlopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan zout, zwavel of andere stoffen voor het voorlopig verduurzamen zijn toegevoegd), doch als zodanig ongeschikt voor dadelijke consumptie	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
08.13	Vruchten, andere dan bedoeld bij de posten 08.01 tot en met 08.06, gedroogd; mengsels van noten of gedroogde vruchten, bedoeld bij dit hoofdstuk	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
08.14	Schillen van citrusvruchten en van meloenen (watermeloenen daaronder begrepen), vers, bevroren, gedroogd, dan wel in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 09.02	Kruidenthee	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40% van alle gebruikte materialen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40% van alle gebruikte materialen
ex 09.10	Komijnpoeder en gemalen rozemarijn	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 09.10	Gemengde specerijen (inclusief kerrie)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 11.02	Meel van granen, andere dan van tarwe	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 11.03	Gries, griesmeel en pellets van granen (ander dan meel van maïs)	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
11.04	Op andere wijze bewerkte granen (bijvoorbeeld gepeld, geplet, in vlokken, gepareld, gesneden of gebroken), andere dan rijst bedoeld bij post 10.06; graankiemen, ook indien geplet, in vlokken of gemalen	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
11.05	Meel, gries, poeder, vlokken, korrels en pellets, van aardappelen	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
11.06	Meel, gries en poeder, van gedroogde zaden van peulgroenten bedoeld bij post 07.13, van sago en van wortels of knollen bedoeld bij post 07.14 en van vruchten bedoeld bij hoofdstuk 8	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
11.07	Mout, ook indien gebrand	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
11.08	Zetmeel en inuline	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
11.09	Tarwegluten, ook indien gedroogd	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.01	Sojabonen, ook indien gebroken	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.02	Grondnoten, niet gebrand of op andere wijze door verhitting bereid, ook indien gedopt of gebroken	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.03	Kopra	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.04	Lijnzaad, ook indien gebroken	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.05	Kool- en raapzaad, ook indien gebroken	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.06	Zonnebloempitten, ook indien gebroken	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
12.07	Andere oliehoudende zaden en vruchten, ook indien gebroken	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 12.08	Meel van oliehoudende zaden en vruchten, ander dan mosterdmeel of meel van sojabonen	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
12.12	<i>Sint-jansbrood, zeewier en andere algen, suikerbieten en suikerriet, vers, gekoeld, bevroren of gedroogd, ook indien in poedervorm; vruchtenpitten, ook indien in de steen en andere plantaardige producten (ongebrande cichoreiwortels van de variëteit Cichorium intybus sativum daaronder begrepen) hoofdzakelijk gebruikt voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
12.13	<i>Stro en kaf van graangewassen, onbewerkt, ook indien gehakt, gemalen, geperst of in pellets</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>
12.14	<i>Koolrapen, voederbieten, voederwortels, hooi, luzerne, klaver, hanenkammetjes (esparcette), mergkool, lupine, wikke en dergelijke voedergewassen, ook indien in pellets</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>	<i>Volledig geproduceerd</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
Hoofdstuk 13	Gomlak (schellak); gommen, harsen en andere plantensappen en plantenextracten	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
14.01	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt in de mandenmakerij of voor vlechtwerk (bijvoorbeeld bamboe, rotan, riet, bies, teen, raffia, lindebast, alsmede gezuiverd, gebleekt of geverfd stro van graangewassen)	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
14.02	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt als opvulmateriaal (bijvoorbeeld kapok, plantenhaar (crin végétal), zee gras), ook indien in vliezen, al dan niet bevestigd op een onderlaag of tussen twee lagen, van andere stof	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
14.03	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt voor het vervaardigen van bezems en van borstels (bijvoorbeeld sorghopluis en -stro, piassava, hondsgras, istle), ook indien in wrongen of in bosjes	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 14.04	Plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen (met uitzondering van katoenlinters)	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex. 15.01	Varkensvet (reuzel daaronder begrepen) en vet van pluimvee, ander dan dat bedoeld bij post 02.09 of 15.03. (met uitzondering van beendervet en uit afval verkregen vetten)	Geproduceerd van regionale materialen bedoeld bij 02.09	Geproduceerd van regionale materialen van 02.09
15.02	Rund-, schapen- of geitenvet, ander dan dat bedoeld bij post 15.03	Geproduceerd van regionale materialen van 01.02 of 01.04	Geproduceerd van regionale materialen van 01.02 of 01.04

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
15.08	Grondnotenolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van 12.02	Geproduceerd van regionale materialen van 12.02
15.09	Olijfolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 12	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 12
15.10	Andere olie en fracties daarvan, uitsluitend verkregen uit olijven, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd, mengsels daarvan met olijfolie of fracties daarvan, bedoeld bij post 15.09, daaronder begrepen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 12	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 12
ex 15.11	Palmolie en fracties daarvan, niet geraffineerd, noch chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van 12.07	Geproduceerd van regionale materialen van 12.07
ex 15.11	Palmolie en fracties daarvan, geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van 12.07	Geproduceerd van materialen van 15.11
15.12	Zonnebloemzaad-, saffloer- en katoenzaadolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van 12.06 en 12.07	Geproduceerd van regionale materialen van 12.06 en 12.07
15.13	Kokosolie (kopraolie), palmpitten- en babassnotenolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 12.03 en 12.07	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 12.03 en 12.07
15.14	Koolzaad-, raapzaad- en mosterdzaadolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van 12.05 en 12.07	Geproduceerd van regionale materialen van 12.05 en 12.07

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
15.15	Andere plantaardige vetten en vette oliën (jjobaolie daaronder begrepen), alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7, 8 en 12	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7, 8 en 12
15.16	Dierlijke en plantaardige vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, geheel of gedeeltelijk gehydrogeneerd, veresterd, opnieuw veresterd of geëlaïdiniseerd, ook indien geraffineerd, doch niet verder bereid	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 12	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 12
ex 16.01	Worst en soortgelijke producten, van varkensvlees	Geproduceerd van regionale materialen van 02.03 of 02.06	Geproduceerd van regionale materialen van 02.03 of 02.06
ex 16.02	Hammen en schouderstukken	Geproduceerd van regionale materialen van 02.03	Geproduceerd van regionale materialen van 02.03
ex 17.01	Rietsuiker en beetwortelsuiker, niet met toegevoegde smaak- of kleurstoffen, in vaste vorm	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 17.02	Maltose en fructose, in vaste vorm	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
ex 17.03	Melasse verkregen bij de extractie of de raffinage van suiker (met uitzondering van gearomatiseerde of gekleurde melasse)	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
17.04	Suikerwerk zonder cacao (witte chocolade daaronder begrepen)	Geproduceerd van regionale materialen van 17.01,	Geproduceerd van regionale materialen van 17.01
18.01	Cacaobonen, ook indien gebroken, al dan niet gebrand	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
18.02	Cacaodoppen, cacaoschillen, cacaovliezen en andere afvallen van cacao	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
18.03	Cacaopasta, ook indien ontvet	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct
18.04	Cacaoboter, cacaovet en cacao-olie	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct
18.05	Cacaopoeder, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 18.06	Chocoladewerk	Geproduceerd van regionale materialen van 17.01 en wanneer materialen van buiten de regio worden gebruikt, is de waarde van deze materialen niet hoger dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van regionale materialen van 17.01 en wanneer materialen van buiten de regio worden gebruikt, is de waarde van deze materialen niet hoger dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 19.01	Voedingsmiddelen van moutextract	Geproduceerd van moutextract	Geproduceerd van moutextract
20.01	Groenten, vruchten, noten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8 en van 17.01	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8 en van 17.01
20.02	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
20.03	Paddenstoelen en truffels, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 20.04	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren (met uitzondering van suikermais en gehomogeniseerde groenten)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
20.05	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 20.06	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 20.06	Groenten, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 20.06	Marasquinkersen en geglaceerde kersen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 20.06	Andere vruchten, noten, vruchtenschillen en andere delen van planten, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd) (met uitzondering van marasquinkersen en geglaceerde kersen)	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8 en 17.01 van het eindproduct	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8 en 17.01 van het eindproduct
20.07	Jam, vruchtengelei, marmelade, vruchtenmoes en moes en past van vruchten of noten, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8 en 17.01 van het eindproduct	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8 en 17.01 van het eindproduct
ex 20.08	Vruchten, noten en andere eetbare plantendelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen (met uitzondering van pindakaas, grondnoten en cashewnoten)	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8, van 12.01, 12.02, 12.03, 12.05 tot en met 12.07 en 17.01	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8, van 12.01, 12.02, 12.03, 12.05 tot en met 12.07 en 17.01
ex 20.08	Pinda's (grondnoten), bereid of verduurzaamd	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8, van 12.02 en 17.01	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 8, van 12.02 en 17.01
20.09	Ongegiste vruchtensappen (druivenmost daaronder begrepen) en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8 en van 17.01	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8 en van 17.01
ex 21.01	Extracten, essences en concentraten, van koffie en preparaten op basis van koffie	Geproduceerd van regionale materialen van 09.01	Geproduceerd van regionale materialen van 09.01
ex 21.02	Gedroogde gist	Geproduceerd van reïncultures van gist	Geproduceerd van reïncultures van gist

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 21.02	Dode, eencellige algen	Volledig geproduceerd	Volledig geproduceerd
ex 21.06	Bevroren mousse	Geproduceerd van materialen van 21.06 waarvan de waarde niet hoger is dan 3 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van materialen van 21.06 waarvan de waarde niet hoger is dan 3 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 22.02	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 20.09 (met uitzondering van dranken op basis van melk)	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8 en van 17.01	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 7 en 8 en van 17.01
22.07	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van 80% vol of meer; ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 22.07 of 22.08	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 22.07 of 22.08
ex 22.08	Gedistilleerde dranken	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 22.07	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 22.07
ex 22.08	Likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten	Geproduceerd van regionale materialen van 22.07	Geproduceerd van regionale materialen van 85.39
ex 22.09	Alcoholazijn	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 17	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 17

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 23.09	Bereid compleet voedsel voor dieren	Geproduceerd van materialen van 23.09 waarvan de waarde niet hoger is dan 5 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van materialen van 23.09 waarvan de waarde niet hoger is dan 5 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 25.01	Geraffineerd zout	Geproduceerd van steenzout of zeezout	Geproduceerd van steenzout of zeezout
25.15	Marmer, travertijn, ecaussine en andere kalksteen voor de steenhouwerij of voor het bouwbedrijf, met een schijnbare dichtheid van 2,5 of meer, en albast, ook indien enkel kantrecht behouwen dan wel in blokken of in platen van vierkante of rechthoekige vorm, verkregen door zagen, door splijten of op dergelijke wijze	Geproduceerd door zagen	Geproduceerd door zagen
ex 27.10	Smeeroliën	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 70 procent van de exportprijs van het eindproduct
28.10	Booroxiden; boorzuren	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
ex 28.11	Andere anorganische zuren en andere anorganische zuurstofverbindingen van niet-metalen (met uitzondering van water en zwaveldioxide)	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
28.12	Halogeniden en halogenideoxiden van niet-metalen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.13	Zwavelverbindingen van niet- metalen; fosfortrisulfide in handelskwaliteit	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.18	Kunstmatig korund, al dan niet chemisch welbepaald; aluminiumoxide; aluminiumhydroxide	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
ex 28.27	Bromiden en bromideoxiden; jodiden en jodideoxiden	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
ex 28.28	Hypobromieten	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.29	Chloraten en perchloraten; bromaten en perbromaten; jodaten en perjodaten	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.30	Sulfiden; polysulfiden	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.32	Sulfieten; thiosulphaten	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
ex 28.33	Peroxsulfaten (persulfaten)	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
28.34	Nitrieten; nitraten	Geproduceerd door chemische transformatie van materialen van 28.43	Geproduceerd door chemische transformatie van materialen van 28.43
28.35	Fosfinaten (hypofosfieten), fosfonaten (fosfieten) en fosfaten; polyfosfaten	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.36	Carbonaten; peroxocarbonaten (percarbonaten); ammoniumcarbamaathoud end ammoniumcarbonaat in handelskwaliteit	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.37	Cyaniden, cyanideoxiden en complexe cyaniden	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.39	Silicaten; alkalimetaalsilicaten in handelskwaliteit	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.40	Boraten; peroxoboraten (perboraten)	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.41	Zouten van oxometaalzuren of van peroxometaalzuren	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.42	Andere anorganische zouten en peroxozouten, met uitzondering van aziden	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
28.43	Edele metalen in colloïdale toestand; anorganische of organische verbindingen van edele metalen, al dan niet chemisch welbepaald; amalgamen van edele metalen	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 28.43 of door chemische transformatie van materialen van 28.43	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 28.43 of door chemische transformatie van materialen van 28.43
28.50	Hydriden, nitriden, aziden, siliciden en boriden, al dan niet chemisch welbepaald, andere dan verbindingen die tevens carbiden bedoeld bij post 28.49 zijn	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 28.51	Andere anorganische verbindingen (gedistilleerd water, conductometrisch zuiver water en dergelijk zuiver water daaronder begrepen); amalgamen, andere dan die van edele metalen	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 28.51 of door chemische transformatie van materialen van 28.51	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 28.51 of door chemische transformatie van materialen van 28.51
29.01	Acyclische koolwaterstoffen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.02	Cyclische koolwaterstoffen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.03	Halogeenderivaten van koolwaterstoffen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.05	Acyclische alcoholen, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.06	Cyclische alcoholen, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.07	Fenolen; fenolalcoholen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
29.09	Ethers, etheralcoholen, etherfenolen, etherfenolalcoholen, alcoholperoxiden, etherperoxiden, ketonperoxiden (al dan niet chemisch welbepaald), alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.10	Epoxiden, epoxyalcoholen, epoxyfenolen en epoxyethers, met een drieringsstelsel, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.11	Acetalen en hemiacetalen, ook indien met andere zuurstofhoudende groepen, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.12	Aldehyden, ook indien met andere zuurstofhoudende groepen; cyclische polymeren van aldehyden; paraformaldehyde	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.15	Verzadigde eenwaardige acyclische carbonzuren, daarvan afgeleide anhydriden, halogeniden, peroxiden en peroxyzuren; alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.16	Onverzadigde eenwaardige acyclische carbonzuren en eenwaardige cyclische carbonzuren, daarvan afgeleide anhydriden, halogeniden, peroxiden en peroxyzuren, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosderivaten daarvan.	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
29.17	Meerwaardige carbonzuren, daarvan afgeleide anhydriden, halogeniden, peroxiden en peroxyzuren; alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.18	Carbonzuren met andere zuurstofhoudende groepen, daarvan afgeleide anhydriden, halogeniden, peroxiden en peroxyzuren; alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.19	Fosforzure esters en zouten daarvan, lactofosfaten daaronder begrepen; alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.20	Esters van andere anorganische zuren van niet-metalen (andere dan esters van waterstofhalogeniden), alsmede zouten daarvan; alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.23	Quaternaire ammoniumzouten en -hydroxiden; lecithinen en andere fosfoaminolipiden	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.25	Imidoverbindingen van carbonzuren, sacharine en zouten daarvan daaronder begrepen; iminoverbindingen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.26	Nitrillen (cyanoverbindingen)	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.27	Diazo-, azo- en azoxyverbindingen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
29.28	Organische derivaten van hydrazine of van hydroxylamine	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.30	Organische zwavelverbindingen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.31	Andere organische verbindingen van niet-metalen of van metalen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.32	Heterocyclische verbindingen met uitsluitend een of meer zuurstofatomen als heteroatoom	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.33	Heterocyclische verbindingen met uitsluitend een of meer stikstofatomen als heteroatoom	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.34	Nuclëinezuren en zouten daarvan; andere heterocyclische verbindingen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.35	Sulfonamidoverbindingen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.36	Provitaminen en vitaminen, natuurlijke of door synthese gereproduceerd (natuurlijke concentraten daaronder begrepen), alsmede derivaten daarvan, die hoofdzakelijk als vitaminen worden gebruikt, ook indien deze stoffen onderling zijn vermengd of in oplossing zijn gebracht	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
29.37	Hormonen, natuurlijke of door synthese gereproduceerd; derivaten daarvan, die hoofdzakelijk als hormonen worden gebruikt; andere steroïden, die hoofdzakelijk als hormonen worden gebruikt	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
29.38	<i>Glucosiden (heterosiden), natuurlijke of door synthese gereproduceerd, alsmede zouten, ethers, esters en andere derivaten daarvan</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
29.39	<i>Plantaardige alkaloiden, natuurlijke of door synthese gereproduceerd, alsmede zouten, ethers, esters en andere derivaten daarvan</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
29.40	<i>Suikers, chemisch zuiver, andere dan sacharose, lactose, maltose, glucose en fructose; ethers, acetalen en esters van suikers, alsmede zouten daarvan, andere dan de producten bedoeld bij de posten 29.37, 29.38 of 29.39</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
29.41	<i>Antibiotica</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
30.02	<i>Menselijk bloed; dierlijk bloed bereid voor therapeutisch of profylactisch gebruik of voor het stellen van diagnoses; sera van geïmmuniseerde dieren of personen, alsmede andere bloedfracties en gewijzigde immunologische producten, al dan niet verkregen door middel van biotechnologische processen; vaccins, toxinen, culturen van micro-organismen (andere dan gist) en dergelijke producten</i>	<i>Geproduceerd van zaden voor microbiële culturen of van soortgelijke producten volgens 30.02 of geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 30.02</i>	<i>Geproduceerd van zaden voor microbiële culturen of van soortgelijke producten volgens 30.02 of geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 30.02</i>
ex 31.02	<i>Ammoniumnitraat of natriumnitraat, puur</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 35.01	Derivaten van caseïne; lijm van caseïne	Geproduceerd van caseïne van 35.01 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.01	Geproduceerd van caseïne van 35.01 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.01
ex 35.02	Albuminaten en andere derivaten van albumine	Geproduceerd van albuminen van 35.02 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.02	Geproduceerd van albuminen van 35.02 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.01
ex 35.03	Derivaten van gelatine	Geproduceerd van gelatine van 35.03 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.03	Geproduceerd van gelatine van 35.03 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.03
ex 35.05	Lijm op basis van zetmeel of van dextrine	Geproduceerd van dextrine of ander gewijzigd zetmeel van 35.05 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.05	Geproduceerd van dextrine of ander gewijzigd zetmeel van 35.05 of van materialen die niet zijn opgenomen in 35.05
ex 36.05	Lucifers, andere dan pyrotechnische artikelen bedoeld bij post 36.04, met houten stokjes	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
37.01	Fotografische platen en vlakfilm, lichtgevoelig, onbelicht, van andere stoffen dan papier, karton of textiel; vlakfilm voor direct-klaarfotografie, lichtgevoelig, onbelicht, ook indien in cassette	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 37.02	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 37.02

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
37.02	Fotografische film, lichtgevoelig, onbelicht, van andere stoffen dan papier, karton of textiel; film voor direct-klaarfotografie, op rollen, lichtgevoelig, onbelicht	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 37.01	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 37.01
38.05	Terpentijnolie, houtterpentijnolie, sulfaatterpentijnolie en andere terpeenhoudende olie, verkregen door distillatie of door andere behandelingen van naaldhout; ruw dipenteen; sulfietterpentijnolie en ander ruw paracymeen; voornamelijk uit α -terpineol bestaande pijnolie	Geproduceerd van terpentijnolie, houtterpentijnolie, sulfaatterpentijnolie en andere terpeenhoudende olie volgens 38.05 of van materialen die niet zijn opgenomen in 38.05	Geproduceerd van terpentijnolie, houtterpentijnolie, sulfaatterpentijnolie en andere terpeenhoudende olie volgens 38.05 of van materialen die niet zijn opgenomen in 38.05
ex 38.06	Derivaten van colofonium en harszuren	Geproduceerd door chemische transformatie of emulgatie	Geproduceerd door chemische transformatie of emulgatie
ex 38.06	Essence en olie van colofonium	Geproduceerd van colofonium of harszuren van 38.06 of van materialen die niet zijn opgenomen in 38.06	Geproduceerd van colofonium of harszuren van 38.06 of van materialen die niet zijn opgenomen in 38.06
ex 38.23	Industriële eenwaardige vetzuren; bij raffinage verkregen acid-oils; industriële vetalcoholen (met uitzondering van industriële vetalcoholen met een wasachtig karakter)	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 15	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 15
39.01	Polymeren van ethyleen, in primaire vormen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie
39.02	Polymeren van propyleen of van andere olefinen, in primaire vormen	Geproduceerd door chemische transformatie	Geproduceerd door chemische transformatie

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
39.03	<i>Polymeren van styreen, in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.04	<i>Polymeren van vinylchloride of van andere halogeenolefinen, in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.05	<i>Polymeren van vinylacetaat of van andere vinylesters, in primaire vormen; andere vinylpolymeren in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.06	<i>Acrylpolymeren in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.07	<i>Polyacetalen, andere polyethers en epoxyharsen, in primaire vormen; polycarbonaten, alkydharsen, polyallylesters en andere polyesters, in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.08	<i>Polyamiden in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.09	<i>Aminoharsen, fenolharsen en polyurethanen, in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.10	<i>Siliconen in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>
39.11	<i>Petroleumharsen, cumaronindeenharsen, polyterpenen, polysulfiden, polysulfonen en andere producten, genoemd in aantekening 3 op dit hoofdstuk, elders genoemd noch elders onder begrepen, in primaire vormen</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>	<i>Geproduceerd door chemische transformatie</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
39.15	<i>Resten en afval, van kunststof</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
39.16	<i>Monofilament waarvan de grootste afmeting van de dwarsdoorsnede meer bedraagt dan 1 mm, alsmede staven en profielen, van kunststof, ook indien aan het oppervlak bewerkt, doch die geen andere bewerking hebben ondergaan</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, vloeistoffen, pasta's, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, vloeistoffen, pasta's, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
39.17	Buizen, slangen en hulpstukken daarvoor (bijvoorbeeld verbindingstukken, moffen, ellebogen, flenzen), van kunststof	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct
39.18	Vloerbedekking van kunststof, ook indien zelfklevend, op rollen of in tegels; wand- en plafondbekleding van kunststof, als bedoeld bij aantekening 9 op dit hoofdstuk	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
39.19	Platen, vellen, foliën, stroken, strippen en andere platte producten, van kunststof, zelfklevend, ook indien op rollen	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct
39.20	Andere platen, vellen, foliën, stroken en strippen, van kunststof zonder celstructuur, niet versterkt, gelaagd of op dergelijke wijze gecombineerd met andere stoffen, niet op een drager	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
39.21	Andere platen, vellen, foliën, stroken en strippen, van kunststof	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct
39.22	Badkuipen, douchebakken, gootstenen, wasbakken, bidets, closetpotten, -brillen en -deksels, stortbakken en dergelijke sanitaire artikelen, van kunststof	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct	Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct

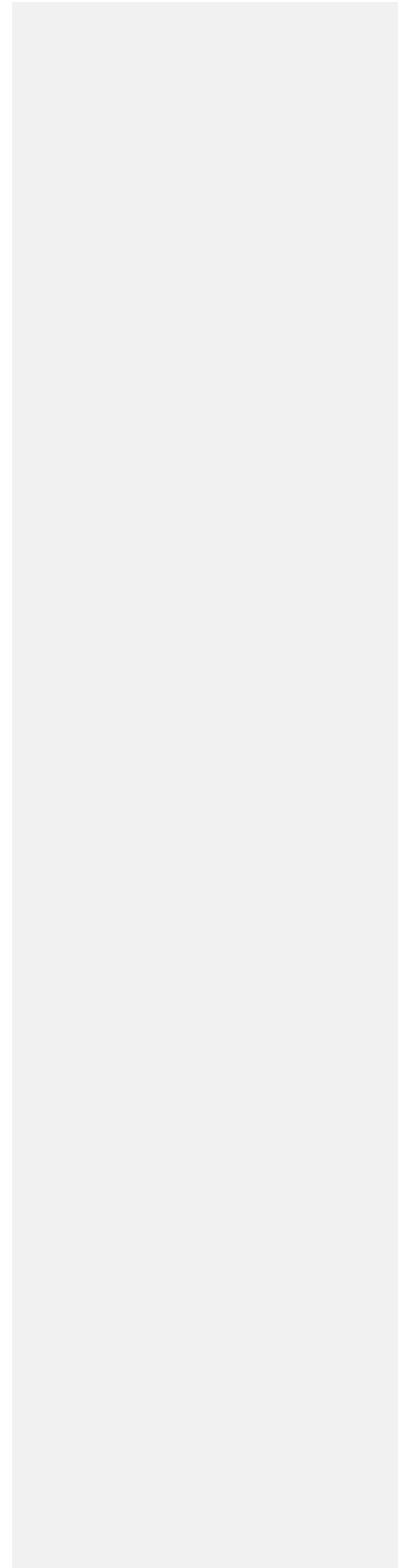
TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
39.23	<i>Artikelen voor vervoer of voor verpakking, van kunststof; stoppen, deksels, capsules en andere sluitingen, van kunststof</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
39.24	<i>Tafelgerei, keukengerei, andere huishoudelijke artikelen en hygiënische en toiletartikelen, van kunststof</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, kitten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 39.25	<i>Uitrustingsstukken voor gebouwen, van kunststof, elders genoemd noch elders onder begrepen (met uitzondering van deuren, ramen, alsmede kozijnen daarvoor, bad- en doucheschermen, hekwerken en panelen)</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, katten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, katten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 39.26	<i>Andere artikelen van kunststof en artikelen van andere stoffen bedoeld bij de posten 39.01 tot en met 39.14 (met uitzondering van kentekenplaten voor motorvoertuigen, signaleringsborden, belettering, naamplaatjes, badges en antistatische computerafdekkingen van vinyl)</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, katten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Geproduceerd van blokken, klonten, poeders, vlokken, korrels, pasta's, vloeistoffen, katten en soortgelijke losse vormen van kunststof, met dien verstande dat onderdelen en hulpstukken van buiten de regio mogen worden gebruikt als de waarde van dergelijke onderdelen en hulpstukken niet hoger is dan 10 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 39.26	<i>Antistatische computerafdekkingen van vinyl</i>	<i>Geproduceerd van materialen van 39.21</i>	<i>Geproduceerd van materialen van 39.21</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 40.06	Artikelen van niet-ge vulkaniseerde rubber	Geproduceerd van niet-ge vulkaniseerde rubber	Geproduceerd van niet-ge vulkaniseerde rubber
ex 40.12	Gebruikte of van een nieuw loopvlak voorziene banden	Geproduceerd door loopvlakvernieuwing ('coveren')	Geproduceerd door loopvlakvernieuwing ('coveren')
43.03	Kleding, kledingtoebehoren en andere artikelen, van bont	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 43.03 en die geen bontwerk zijn dat in banen, zakken, vierkanten, kruisen en dergelijke vormen is geconfectioneerd	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 43.03 en die geen bontwerk zijn dat in banen, zakken, vierkanten, kruisen en dergelijke vormen is geconfectioneerd
44.01	Brandhout, in de vorm van ronde of andere blokken, rijshout, takkenbossen en dergelijke; hout in plakjes, spanen of kleine stukjes; zaagsel, resten en afval, van hout, ook indien geperst tot blokken, briketten, pellets of dergelijke vormen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.02	Houtskool (houtskool uit schalen van vruchten of van noten daaronder begrepen), ook indien samengeperst	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.03	Hout, onbewerkt, ook indien ontschorst, ontdaan van het spint of enkel vierkant behakt of vierkant bezaagd	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
44.04	Hoefhout; gekloofde staken; palen en stokken van hout, aangepunt doch niet overlans gezaagd; hout, ruw bewerkt of afgerond, doch niet gedraaid, noch gebogen, noch op andere wijze bewerkt, voor wandelstokken, voor paraplu's, voor gereedschapsstelen en dergelijke; spaanhout en hout in repen, linten en dergelijke	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.05	Houtwol; houtmeel	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.06	Houten dwarsliggers en wisselhouten	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.07	Hout, overlans gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, ook indien geschaafd, geschuurd of in de lengte verbonden, met een dikte van meer dan 6 mm	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.08	Fineerplaten en platen voor de vervaardiging van triplex- en multiplexhout (ongeacht met verbinding aan de randen of niet), alsmede ander hout, overlans gezaagd, dan wel gesneden of geschild, ook indien geschaafd, geschuurd, met vingerlasverbinding, met een dikte van niet meer dan 6 mm	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.09	Hout (niet-ineengezette plankjes voor parketvloeren daaronder begrepen), waarvan ten minste een zijde of uiteinde over de gehele lengte is geprofileerd (geploegd, van sponningen voorzien, afgerond met V-verbinding of dergelijke), ook indien geschaafd, geschuurd of in de lengte verbonden	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.10	Spaanplaat, en dergelijke plaat, van hout of van andere houtachtige stoffen, ook indien samengeperst met harsen of met	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44

	<i>andere organische bindmiddelen</i>		
--	---------------------------------------	--	--

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
44.11	Vezelplaat van houtvezels of van andere houtachtige vezels, ook indien gebonden met harsen of met andere organische bindmiddelen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.12	Triplex- en multiplexhout, met finer bekleed hout en op dergelijke wijze gelaagd hout	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.13	Verdicht hout, in blokken, in planken, in stroken of in profielen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.14	Houten lijsten voor schilderijen, voor foto's, voor spiegels en dergelijke	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.15	Pakkisten, kratten, trommels en dergelijke verpakkingsmiddelen van hout; kabelhaspels van hout; laadborden, laadkisten en andere laadplateaus van hout; opzetranden voor laadborden, van hout	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.17	Gereedschap, alsmede monturen en stelen voor gereedschap, borstelhouten, borstel- en bezemstelen, van hout; schoenleesten en schoenspanners, van hout	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 44.18	Houten deuren van loofhout (met uitzondering van mahonie)	Geproduceerd van regionale loofbomen (met uitzondering van mahonie) volgens hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale loofbomen (met uitzondering van mahonie) volgens hoofdstuk 44
ex 44.18	Schrijn- en timmerwerk voor bouwwerken, daaronder begrepen panelen met cellenstructuur, ineengezette panelen voor vloerbedekking en dakspanen ('shingles' en 'shakes'), van hout	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.19	Tafel- en keukengerei van hout	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
44.20	Inlegwerk van hout; koffertjes, kistjes en etuis, voor voor goudsmidswerk of messenmakerswerk, alsmede dergelijke artikelen, van hout; beeldjes en andere siervoorwerpen, van hout; meubelmakerswerk van hout, ander dan dat bedoeld bij hoofdstuk 94	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
ex 44.21	Uitvaartkisten, van loofhout (met uitzondering van mahonie)	Geproduceerd van regionale loofbomen (met uitzondering van mahonie) volgens hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale loofbomen (met uitzondering van mahonie) volgens hoofdstuk 44
ex 44.21	Andere houtproducten	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44
ex 46.01	vlechtstoffen, samengebonden of plat geweven, ook indien het afgewerkte artikelen betreft (bijvoorbeeld matten, horden)	Geproduceerd van regionale materialen van 14.01	Geproduceerd van regionale materialen van 14.01

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
46.02	Mandenmakerswerk vervaardigd van vlechtstoffen of van artikelen bedoeld bij post 46.01; werken van luffa (loofah)	Geproduceerd van regionale materialen van 14.01	Geproduceerd van regionale materialen van 14.01
ex 48.10	Papier en karton, enkel gelijnd, gelinieerd, geruit of anderszins bedrukt, op rollen of in bladen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 48.11	Papier en karton, enkel gelijnd, gelinieerd, geruit of anderszins bedrukt, op rollen of in bladen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 50.07	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
51.09	Garens van wol of van fijn haar van dieren, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 51.06 tot en met 51.08	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 51.06 tot en met 51.08
ex 51.10	Garens van grof haar van dieren of van paardenhaar (crin) (omwoeld paardenhaar daaronder begrepen), opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 51.10	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 51.10
ex 51.11	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 51.12	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 51.13	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 52.04	Naaigarens van katoen, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 52.04 tot en met 52.06	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 52.04 tot en met 52.06
52.07	Garens van katoen (andere dan naaigarens), opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 52.05 en 52.06	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 52.05 en 52.06
ex 52.08	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 52.09	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 52.10	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 52.11	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 52.12	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 53.06	Garens van vlas, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 53.06	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 53.06
ex 53.08	Garens van ramee, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 53.08	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 53.08
ex 53.09	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 53.10	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 53.11	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 54.01	Naaigarens van synthetische of van kunstmatige filamenten, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.01	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.01
ex 54.04	Synthetische monofilamenten van 67 decitex of meer en waarvan de grootste afmeting van de dwarsdoorsnede niet meer bedraagt dan 1 mm, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.04	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.04
ex 54.05	Kunstmatige monofilamenten van 67 decitex of meer en waarvan de grootste afmeting van de dwarsdoorsnede niet meer bedraagt dan 1 mm, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.05	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.05

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
54.06	Synthetische of kunstmatige filamentgarens (andere dan naaigarens), opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.01 tot en met 54.06	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 54.01 tot en met 54.06
ex 54.07	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 54.08	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 55.05	Afval van synthetische of van kunstmatige vezels (kammeling, afval van garens en rafelingen daaronder begrepen), opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 55.05	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 55.05
ex 55.08	Naaigarens van polyester stapelvezels	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 55.08	Andere naaigarens van synthetische of van kunstmatige stapelvezels, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 55.08 tot en met 55.10	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 55.08 tot en met 55.10
ex 55.11	Garens van synthetische of van kunstmatige stapelvezels (andere dan naaigarens), opgemaakt voor de verkoop in het klein	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 55.09 en 55.10	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 55.09 tot en met 55.10
ex 55.12	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 55.13	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 55.14	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 55.15	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 55.16	Geverfde of bedrukte stoffen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 56.04	Draad en koord van rubber, omwoeld of omvlochten met textiel	Geproduceerd van draad en koord van rubber	Geproduceerd van draad en koord van rubber
ex 62.12	Uit delen van deze post verkregen artikelen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 30 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct
63.01	Dekens en reisdekens	Geproduceerd van materialen van 51.06 tot en met 51.08, 51.10, 52.05, 52.06, 54.02, 54.03, 55.09 of 55.10	Geproduceerd van materialen van 51.06 tot en met 51.08, 51.10, 52.05, 52.06, 54.02, 54.03, 55.09 of 55.10
ex 63.02	Handdoeken van bad- of frotteerstof (lussendoek), van katoen	Geproduceerd van materialen van 52.05 of 52.06	Geproduceerd van materialen van 52.05 of 52.06

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
64.01	Waterdicht schoeisel met buitenzool en bovendeeel van rubber of van kunststof, waarvan het bovendeeel niet door stikken of klinken of door middel van nagels, schroeven, pluggen of dergelijke is samengevoegd, noch op dergelijke wijze aan de buitenzool is bevestigd	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen volgens 64.06	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen of regionale zolen volgens 64.06
64.02	Ander schoeisel met buitenzool en bovendeeel van rubber of van kunststof	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen volgens 64.06	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen of regionale zolen volgens 64.06
64.03	Schoeisel met buitenzool van rubber, van kunststof, van leder of van kunstleder en met bovendeeel van leder	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen volgens 64.06	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen of regionale zolen volgens 64.06
64.04	Schoeisel met buitenzool van rubber, van kunststof, van leder of van kunstleder en met bovendeeel van textiel	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen volgens 64.06	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen of regionale zolen volgens 64.06
64.05	Ander schoeisel	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen volgens 64.06	Geproduceerd van regionale bovendelen en delen van bovendelen of regionale zolen volgens 64.06
ex 66.02	Wandelstokken, van hout of riet	Geproduceerd van regionale materialen van 14.01 of van hoofdstuk 44	Geproduceerd van regionale materialen van 14.01 of van hoofdstuk 44
68.07	Werken van asfalt of van dergelijke producten (bijvoorbeeld petroleumbitumen, koolteerpek)	Geproduceerd van regionale materialen van 27.08, 27.13, 27.14 of 27.15	Geproduceerd van regionale materialen van 27.08, 27.13, 27.14 of 27.15
68.08	Panelen, platen, tegels, blokken en dergelijke artikelen, van plantaardige vezels, van stro of van krullen, spanen, zaagsel of ander afval van hout, gebonden met cement, met gips of met andere minerale bindmiddelen	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 14 en 44	Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 14 en 44

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
68.09	Werken van gips of van gipspreparaten	Geproduceerd van regionale materialen van 25.20	Geproduceerd van regionale materialen van 25.20
68.10	Werken van cement, van beton of van kunststeen, ook indien gewapend	Geproduceerd van regionale materialen van 25.23	Geproduceerd van regionale materialen van 25.23
69.04	Baksteen, vloerstroken (hourdis), balkbekleding en dergelijke keramische artikelen	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29
69.05	Dakpannen, elementen voor schoorstenen, rookkanalen, bouwkundige ornamenten en ander bouwmetaal, van keramische stoffen	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
69.06	Buizen en goten, alsmede hulpstukken daarvoor, van keramische stoffen	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29
69.07	Plavuizen, vloer- en wandtegels, verglaasd noch geglaazuurd, van keramische stoffen; blokjes en dergelijke artikelen voor mozaïeken, verglaasd noch geglaazuurd, van keramische stoffen, ook indien op een drager	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29
69.09	Apparaten en artikelen, voor chemisch of ander technisch gebruik, van keramische stoffen; troggen, bakken en dergelijke bergingsmiddelen, voor het landbouwbedrijf, van keramische stoffen; kruiken en dergelijke bergingsmiddelen, voor vervoer of voor verpakking, van keramische stoffen	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29
69.10	Gootstenen, wasbakken, zuilen voor wasbakken, badkuipen, bidets, closetpotten, stortbakken, urinoirs en dergelijke artikelen voor sanitair gebruik, bestemd om blijvend te worden bevestigd, van keramische stoffen	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05 en 25.07	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05 en 25.07
69.12	Vaatwerk, andere huishoudelijke artikelen en toiletartikelen, van keramische stoffen, andere dan porselein	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05, 25.07 en 25.29
69.13	Beeldjes en andere versieringsvoorwerpen, van keramische stoffen	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05 en 25.07	Geproduceerd van regionale materialen van 25.05 en 25.07
ex 70.09	Spiegels van glas, ook indien omlijst, achteruitkijkspiegels daaronder begrepen	Geproduceerd van materialen van 70.09	Geproduceerd van materialen van 70.09
ex 70.19	Glasvezels (glaswol daaronder begrepen) en werken daarvan (bijvoorbeeld garens, weefsels)	Geproduceerd van materialen van 70.19	Geproduceerd van materialen van 70.19
ex 71.06	Zilver en zilverlegeringen, halfbewerkt	Geproduceerd van ruwe materialen van 71.06	Geproduceerd van ruwe materialen van 71.06

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 71.08	Goud (geplatineerd goud daaronder begrepen), halfbewerkt	Geproduceerd van ruwe materialen van 71.08	Geproduceerd van ruwe materialen van 71.08
ex 71.13	Bijouerieën en juwelen, alsmede delen daarvan, van edele metalen of van metalen geplateerd met edele metalen	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 71.13 of van materialen volgens 71.13 waarvan de waarde niet hoger is dan 20 procent van de waarde van alle gebruikte materialen	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 71.13 of van materialen volgens 71.13 waarvan de waarde niet hoger is dan 20 procent van de waarde van alle gebruikte materialen
71.17	Fancybijouerieën	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 72.07	Knuppels van staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 72.10	Stalen platen, bedekt, bekleed of geplateerd	Geproduceerd van materialen van 72.10	Geproduceerd van materialen van 72.10

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 72.12	Stalen platen, bedekt, bekleed of geplateerd	Geproduceerd van materialen van 72.12	Geproduceerd van materialen van 72.12
ex 72.13	Staven van niet-gelegeerd staal (walsdraad daaronder begrepen)	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 72.14	Andere staven van niet-gelegeerd staal, enkel gesmeed, warm gewalst, warm getrokken of warm geperst, ook indien na het walsen getordeerd	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 72.15	Andere staven van niet-gelegeerd staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 72.16	Profielen van niet-gelegeerd staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 72.17	Draad, ook indien met deklaag, doch niet geïsoleerd, van niet- gelegeerd staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 73.04	Buizen, pijpen en holle profielen, naadloos, van niet-gelegeerd staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 73.06	Andere buizen, pijpen en holle profielen (bijvoorbeeld gelast, geklonken, genageld, gefelst of met enkel tegen elkaar liggende randen), van niet-gelegeerd staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 73.12	Kabels, strengen, lengen en dergelijke artikelen, van niet-gelegeerd staal, niet geïsoleerd voor het geleiden van elektriciteit	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 73.14	Metaaldoek (eindeloos metaaldoek daaronder begrepen), metaalgaas en traliewerk, van niet-gelegeerd staaldraad (met uitzondering van met PVC bekleed draadgaas)	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 73.17	Draadnagels, spijkers en aangepunte krammen, van niet-gelegeerd staal, ook indien met een kop van andere stoffen, doch met uitzondering van die met een koperen kop	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 73.21	Kachels, kookketels met vuurhaard, keukenfornuizen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 74.18	Keukengerei, en huishoudelijke artikelen, alsmede delen daarvan, van koper; sponzen, schuurlappen, schuurhandjes en dergelijke artikelen voor het schuren, voor het polijsten of voor dergelijke doeleinden, van koper	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 82.01	Handgereedschap met houten handvat	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 82.01 en van regionale materialen van hoofdstuk 44	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 82.01 en van regionale materialen van hoofdstuk 44
ex 83.01	Hangsloten en sloten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 83.05	Papierhechters, papierklemmen en nieten, van niet-gelegeerd staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04
ex 83.11	Lasstaafjes en laselektroden, van staal	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04 en hoofdstuk 28 en 29	Geproduceerd van regionale materialen van 72.03 of van materialen van 72.04 en hoofdstuk 28 en 29

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.01	<i>Kernreactoren; niet-bestraalde splijtstofelementen (patronen) voor kernreactoren; machines en apparaten voor isotopenscheiding</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.02	<i>Stoomketels (stoomgeneratoren), andere dan ketels voor centrale verwarming die zowel heet water als lagedrukstoom kunnen produceren; ketels voor oververhit water</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.03	<i>Ketels voor centrale verwarming, andere dan die bedoeld bij post 84.02</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.04	<i>Hulptoestellen voor ketels bedoeld bij post 84.02 of 84.03 (bijvoorbeeld economisers of voorwarmers, oververhitters, roetblazers, terugvoerinrichtingen voor vliegass; condensoren voor stoommachines</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.05	<i>Generatoren voor watergas of voor luchtgas, ook indien met bijbehorende zuiveringstoestellen; acetyleenontwikkelaars en dergelijke gasgeneratoren werkend met water, ook indien met bijbehorende zuiveringstoestellen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.06	<i>Stoomturbines en andere damp turbines</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.07	<i>Zuigermotoren met vonkstekking, wankelmotoren daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.08	<i>Zuigermotoren met zelfontstekking (diesel- en semi-dieselmotoren)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.09	Delen waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor motoren bedoeld bij post 84.07 of 84.08	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.10	Waterturbines, waterraderen (waterwielen) en regulators daarvoor	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.11	Turbinestraalmotoren; schroefturbines en andere gasturbines	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.12	Andere motoren en andere krachtmachines	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.13	<i>Pompen voor vloeistoffen, ook indien voorzien van een meettoestel; elevatoren voor vloeistoffen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.14	<i>Luchtpompen, vacuümpompen, compressoren voor lucht of voor andere gassen, alsmede ventilatoren; damp- of wasmafzuigkappen met ingebouwde ventilator, ook indien met filter</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.15	<i>Machines en apparaten voor de regeling van het klimaat in besloten ruimten, bestaande uit een door een motor aangedreven ventilator en elementen voor het wijzigen van de temperatuur en de vochtigheid van de lucht, die waarmee de vochtigheid van de lucht niet afzonderlijk kan worden geregeld daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.16	Branders voor het stoken van vuurhaarden met vloeibare brandstof of met gas; automatische stookinrichtingen, alsmede daarvoor bestemde werp- en schroefstokers, mechanische roosters, mechanische toestellen voor het verwijderen van as en dergelijke inrichtingen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.17	Industriële ovens en ovens voor laboratoria, ovens voor verbranding van afval daaronder begrepen, niet elektrisch	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.18	Koelkasten, vrieskasten en andere machines, apparaten en toestellen voor de koeltechniek, al dan niet elektrisch werkend; warmtepompen, andere dan klimaatregelingstoestellen bedoeld bij post 84.15	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 84.19	Geisers (doorstroomtoestellen) en andere heetwatertoestellen (voorraadtoestellen of boilers), niet elektrisch	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 84.19	<i>Toestellen, apparaten en inrichtingen, ook indien elektrisch verhit, voor de behandeling van stoffen volgens werkwijzen waarbij temperatuurverandering nodig is, zoals verwarmen, koken, branden, roosten, distilleren, rectificeren, steriliseren, pasteuriseren, stomen, drogen, uitdampen, verdampen, condenseren of afkoelen, andere dan toestellen en apparaten voor huishoudelijk gebruik</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.20	<i>Kalanders en walsmachines, andere dan voor metalen of voor glas, alsmede cilinders daarvoor</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.21	<i>Centrifuges, centrifugaaldrogers daaronder begrepen; toestellen voor het filtreren of zuiveren van vloeistoffen of van gassen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.22	Machines voor het afwassen van vaatwerk; machines en toestellen voor het reinigen of het drogen van flessen en andere bergingsmiddelen; machines en toestellen voor het vullen, sluiten of etiketteren van flessen, van bussen, van zakken of van andere bergingsmiddelen; machines en toestellen voor het capsuleren van flessen, van potten, van tubes en van dergelijke bergingsmiddelen; andere verpakkingsmachines (krimpverpakkingsmachines en -toestellen daaronder begrepen); toestellen voor het persen van koolzuur in dranken	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.23	Weegtoestellen en weeginrichtingen, tel- en controletestellen waarvan de werking op weging berust daaronder begrepen, doch met uitzondering van precisiebalansen met een gevoeligheid van 5 cg of beter; gewichten voor weegtoestellen van alle soorten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.24	Mechanische toestellen (ook indien voor handkracht) voor het spuiten, verspreiden of verstuiven van vloeistoffen of van poeder; blusapparaten (ook indien gevuld); spuitpistolen en dergelijke toestellen; zandstraaltoestellen, stoomstraaltoestellen en dergelijke straaltoestellen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.25	Takels; lieren (windassen) en kaapstanders; dommekrachten en vijzels	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.26	Dirkkransen; hijskransen, vervoerkabels daaronder begrepen; hefportalen, portaalwagens en transportwagens met kraan	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.27	Vorkheftrucks; andere transportwagentjes met hef- of hanteerinrichting	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.28	Andere hef-, hijs-, laad- en losmachines en -toestellen, alsmede andere machines en toestellen voor het hanteren van goederen (bijvoorbeeld liften, roltrappen, transportbanden, kabelbanen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.29	<i>Bulldozers, angledozers, egaliseermachines, schrapers, mechanische schoppen, excavateurs (emmergravers), laadschoppen, wegwalsen, schapenpootwalsen en andere bodemverdichtingsmachines, met eigen beweegkracht</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.30	<i>Andere machines en toestellen voor het afgraven, egaliseren, schrapen, delven, aanstampen of boren van of in grond, mineralen of ertsen; heimachines en machines voor het uittrekken van heipalen; sneeuwruimers</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.31	<i>Delen waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de machines of toestellen bedoeld bij de posten 84.25 tot en met 84.30</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.32	<i>Machines, toestellen en werktuigen voor land-, tuin- of bosbouw, voor de voorbereiding, bewerking of bebouwing van de bodem; rollers voor gras- en sportvelden</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.33	<i>Machines, toestellen en werktuigen voor het oogsten of voor het dorsen van landbouwproducten, stro- en veevoederpersen daaronder begrepen; gazon- en andere grasmaaimachines; machines voor het reinigen of sorteren van eieren, vruchten of andere landbouwproducten, andere dan die bedoeld bij post 84.37</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.34	Melkmachines en machines en toestellen voor zuivelbedrijven	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.35	Persen, molens en dergelijke machines en toestellen, voor het bereiden van wijn, van appeldrank, van vruchtensap of van dergelijke dranken	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.36	Andere machines en toestellen voor de landbouw, de tuinbouw, de bosbouw, de pluimveeteelt of de bijenteelt, kiemkasten met mechanische of met thermische uitrusting, alsmede broedmachines en kunstmoeders voor de pluimveeteelt	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.37	<i>Machines voor het reinigen of sorteren van zaad, graan of gedroogde peulgroenten; machines en toestellen voor de meelindustrie of voor de behandeling van graan en van gedroogde peulgroenten, andere dan machines en toestellen die in het boerenbedrijf worden gebruikt</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.38	<i>Machines en toestellen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk, voor de industriële bereiding of vervaardiging van voedingsmiddelen of dranken, andere dan machines en toestellen voor de extractie of de bereiding van dierlijke of van vaste plantaardige vetten of oliën</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.39	<i>Machines en toestellen voor het vervaardigen van pulp van cellulosehoudende vezelstoffen of voor het vervaardigen of afwerken van papier of van karton</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.40	<i>Machines en toestellen voor het innaaien of voor het inbinden van boeken, naaimachines voor het boekbindersbedrijf daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.41	<i>Andere machines en toestellen voor de bewerking van papierstof, van papier of van karton, snijmachines van alle soorten daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.42	<i>Machines, toestellen en uitrustingsstukken (andere dan gereedschapswerktuigen bedoeld bij de posten 8456 tot en met 8465) voor het prepareren of het maken van drukplaten, drukcilinders en ander materiaal voor het drukken; drukplaten, drukcilinders en ander materiaal voor het drukken; platen, cilinders en lithografische stenen, geprepareerd voor het drukken (bijvoorbeeld geslepen, gekorrelt, gepolijst)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.43	<i>Afdrukmachines, inktstraalprinters daaronder begrepen, anders dan bedoeld bij post 84.71; machines voor gebruik behorend bij afdrukken</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.44	<i>Machines voor het spinnen (extruderen), het rekken, het textureren of het snijden van synthetische of kunstmatige textielstoffen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.45	<i>Machines voor het bereiden van spinvezels; machines voor het spinnen, doubleren of twijnen en andere machines en toestellen voor de vervaardiging van textielgaren; machines voor het spoelen, het opwinden (inslagspoelmachines daaronder begrepen) of het afhaspelen van textielstoffen (garen, draad, bindgaren en dergelijke) en machines voor het voorbereiden van textielgarens om te worden verwerkt op de machines bedoeld bij post 84.46 of 84.47</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.46	<i>Weefgetouwen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.47	<i>Breimachines, naai-breimachines (stitch-bonding-machines), guipeermachines, machines voor de vervaardiging van tule, van kant, van borduurwerk, van passementwerk, van vlechtwerk of van filetweefsel, alsmede machines voor het tuften</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.48	Hulpmachines en hulptoestellen voor de machines bedoeld bij de posten 84.44, 84.45, 84.46 en 84.47 (bijvoorbeeld dobby's of schaftmechanismen, jacquardmechanismen, ketting- en inslagwachters, wisselmechanismen voor schietspoelen); delen en toebehoren waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de machines bedoeld bij deze post of bij de posten 84.44, 84.45, 84.46 en 84.47 (bijvoorbeeld spullen, vleugels, kaardbeslag, kammen, spindoppen, schietspoelen, hevels en schachten, valnaalden en dergelijke naalden, platinen, breimachinaalden)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.49	Machines en toestellen voor de vervaardiging of voor de afwerking van vilt of van gebonden textielvlies, zowel aan het stuk als in bepaalde vormen, machines en toestellen voor de vervaardiging van vilthoeden daaronder begrepen; hoedvormen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.50	Wasmachines voor wasgoed, ook indien met drooginrichting	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.51	<i>Machines en toestellen (andere dan de machines bedoeld bij post 84.50) voor het wassen, het reinigen, het wringen, het drogen, het strijken, het persen (fixeerpersen daaronder begrepen), het bleken, het verven, het appreteren, het afwerken, het bestrijken of het impregneren van garens, van weefsels of van textielwaren, alsmede machines voor het opbrengen van deklagen op weefsels of op andere onderlagen die worden gebruikt bij de vervaardiging van vloerbedekkingen, zoals linoleum; machines voor het oprollen, het afrollen, het vouwen, het snijden of het kartelen van weefsels</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.52	<i>Naaimachines, andere dan de naaimachines voor het boekbindersbedrijf bedoeld bij post 84.40; meubelen, onderstellen en kappen, speciaal ontworpen voor naaimachines; naalden voor naaimachines</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.53	<i>Machines en toestellen voor het bereiden of het bewerken van huiden, vellen of leder of voor het vervaardigen of het herstellen van schoeisel of andere lederwaren, andere dan naaimachines</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.54	Convertors, gietpannen, gietvormen voor ingots (blokvormen), alsmede gietmachines, voor ijzer- of staalfabrieken en voor gieterijen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.55	Walsstoelen voor metalen en rollen daarvoor	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.56	Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van ongeacht welke stof waarbij materiaal wordt weggenomen, met behulp van laser- of andere licht- of fotonenstralen, van ultrasone trillingen, van elektro-erosie (vonkerosie), van elektrochemische procédés, van elektronenstralen, van ionenstralen of van plasmastralen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.57	Bewerkingscentra, enkel-stationsbewerkingsmachines en meervoudige transferbewerkingsmachines, voor de bewerking van metalen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.58	<i>Draaibanken (draaicentra daaronder begrepen) voor het verspanend bewerken van metaal</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.59	<i>Machines (bewerkingseenheden op slede daaronder begrepen) voor het boren, ruimen, frezen, draadsnijden of draadtappen in metaal, waarbij metaal wordt weggenomen, andere dan de draaibanken (draaicentra daaronder begrepen) bedoeld bij post 84.58</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.60	<i>Machines voor het afbramen, slijpen, lappen, polijsten, afslijpen, honen of op andere wijze afwerken van metalen of van cermets, met behulp van slijpmiddelen (slijpstenen, slijpschijven, hoonstenen) of polijstschijven, andere dan de machines voor het frezen, steken, schaven, slijpen of afwerken van tandwielen bedoeld bij post 84.61</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.61	<i>Schaafbanken, sterkearmschaafbanken, steekbanken, trekreesbanken, machines voor het frezen, steken, schaven, slijpen of afwerken van tandwielen, zaagmachines, afsteekbanken en andere machines voor het verspanend bewerken van metaal of van cermets, elders genoemd noch elders onder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.62	<i>Machines (persen daaronder begrepen) voor het smeden, het stampen of het hameren van metaal; machines (persen daaronder begrepen) voor het buigen, het vouwen, het strekken, het vlakken, het afknippen, het ponsen of het inkepen van metaal; persen voor het bewerken van metaal of van metaalcarbiden, andere dan de hiervoor bedoelde machines</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.63	<i>Andere gereedschapswerktuigen voor het niet-verspanend bewerken van metaal of van cermets</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.64	<i>Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van steen, van keramische producten, van beton, van asbestcement en van dergelijke minerale stoffen, alsmede voor het koud bewerken van glas</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.65	<i>Gereedschapswerktuigen (machines voor het spijkeren, nieten, lijmen of op andere wijze samenvoegen daaronder begrepen) voor het bewerken van hout, van kurk, van been, van geharde rubber, van harde kunststof en van dergelijke harde stoffen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.66	Delen en toebehoren waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de machines bedoeld bij de posten 84.56 tot en met 84.65, daaronder begrepen werkstukhouders en gereedschaphouders, zelfopenende draadsnijkoppen, verdeelkoppen en andere speciale toestellen, voor montage op gereedschapswerktuigen; gereedschaphouders voor handgereedschap van alle soorten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.67	Handgereedschap dat pneumatisch, hydraulisch of door een ingebouwde elektrische of niet-elektrische motor wordt aangedreven	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.68	Machines en toestellen voor het solderen of het lassen, ook indien geschikt voor het snijden, andere dan die bedoeld bij post 85.15; machines en toestellen voor het oppervlakteharden, werkend met gas	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.69	Schrijfmachines, andere dan drukkers bedoeld bij post 84.71; tekstverwerkende machines	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.70	Rekenmachines en machines in zakformaat voor het opslaan, het reproduceren en het tonen van gegevens, met rekenfuncties; boekhoudmachines, frankeremachines, machines voor de afgifte van kaartjes en dergelijke machines, met rekenmechanisme; kasregisters	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 84.71	Digitale automatische gegevensverwerkende machines, bevattende in dezelfde behuizing ten minste een centrale verwerkingseenheid en, al dan niet gecombineerd, een invoer- en uitvoereenheid	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 84.71	Automatische gegevensverwerkende machines en eenheden daarvoor; magnetische en optische lezers, machines voor het in gecodeerde vorm op dragers overzetten van gegevens en machines voor het verwerken van die gegevens, elders genoemd noch elders onder begrepen (met uitzondering van digitale automatische gegevensverwerkende machines, bevattende in dezelfde behuizing ten minste een centrale verwerkingseenheid en, al dan niet gecombineerd, een invoer- en uitvoereenheid)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.72	Andere kantoormachines en -toestellen (bijvoorbeeld hectografen en stencilmachines, adresseermachines, machines voor het automatisch afleveren van bankbiljetten, machines voor het sorteren, het tellen of het verpakken van geld, potloodslijpmachines, perforeermachines en hechtmachines)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.73	<i>Delen en toebehoren (andere dan koffers, hoezen en dergelijke) waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor machines en toestellen bedoeld bij de posten 84.69 tot en met 84.72</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.74	<i>Machines en toestellen voor het sorteren, het ziften, het scheiden, het wassen, het breken, het malen, het mengen of het kneden van aarde, van steen, van ertsen of van andere vaste minerale stoffen (poeders en pasta's daaronder begrepen); machines voor het persen, het vormen of het gieten van vaste minerale brandstoffen, van keramische specie, van cement, van gips of van andere minerale stoffen in poeder- of in pastavorm; machines voor het maken van gietvormen van zand</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.75	<i>Machines voor het samenstellen van elektrische of elektronische lampen of buizen of van flitslampen, met een omhulling van glas; machines voor het vervaardigen van of voor het warm bewerken van glas of van glaswerk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.76	<i>Verkoopautomaten (bijvoorbeeld voor postzegels, voor sigaretten, voor levensmiddelen, voor dranken), geldwisselapparaten daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.77	<i>Machines en toestellen voor het bewerken van rubber of van kunststof of voor de vervaardiging van producten van deze stoffen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.78	<i>Machines en toestellen voor het bewerken of het verwerken van tabak, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.79	<i>Machines en mechanische toestellen met een eigen functie, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 84.80	Vormkasten voor gieterijen; modelplaten voor gietvormen; modellen voor gietvormen; gietvormen voor metalen (andere dan gietvormen voor ingots), voor metaalcarbiden, voor glas, voor minerale stoffen of voor rubber	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.81	Kranen en dergelijke artikelen (reduceerventielen en thermostatisch werkende kleppen daaronder begrepen), voor leidingen, voor ketels, voor reservoirs, voor bakken of voor dergelijke bergingsmiddelen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.82	Kogellagers, rollagers, naaldlagers en dergelijke lagers	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
84.83	Drijfwerkassen (nokkenassen en krukassen daaronder begrepen) en krukken; kussenblokken en lagerschalen; getande overbrengingen en wrijvingswielen; kogellager- en rollagerassen; tandwielkasten en andere overbrengingsmechanismen voor het opvoeren, vertragen of anderszins aanpassen van de snelheid (koppelomvormers daaronder begrepen); vliegwielen en riemschijven (takelblokken daaronder begrepen); koppelingen en koppelingsorganen (beweeglijke koppelingen zoals cardankoppelingen daaronder begrepen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
84.84	<i>Metalloplastische pakking; stellen of assortimenten van pakkingringen en andere pakkingstukken, van verschillende samenstelling, in zakjes, in enveloppen of in dergelijke bergingsmiddelen; mechanische afdichtingen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
84.85	<i>Delen van machines of van toestellen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk en niet voorzien van elektrische verbindingstukken, van elektrisch geïsoleerde delen, van spoelen, van contacten of van andere elektrotechnische delen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.01	<i>Elektromotoren en elektrische generatoren, andere dan generatoraggregaten</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.02	<i>Elektrische generatoraggregaten en roterende omvormers</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.03	<i>Delen waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de machines bedoeld bij post 85.01 of 85.02</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.04	<i>Elektrische transformatoren, statische omvormers (bijvoorbeeld gelijkrichters), smoorspoelen en zelfinductiespoelen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.05	<i>Elektromagneten; permanente magneten en artikelen bestemd om na magnetisering als permanente magneten te worden gebruikt; magnetische en elektromagnetische opspanplaten en werkstukhouders; elektromagnetische koppelingen, gangwissels en remmen; lastmagneten</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.06	<i>Elektrische elementen en elektrische batterijen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.07	<i>Elektrische accumulatoren, alsmede scheiplaten daarvoor, ook indien in vierkante of rechthoekige vorm</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.08	<i>Elektromechanisch handgereedschap, met ingebouwde elektromotor</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.09	<i>Elektromechanische toestellen voor huishoudelijk gebruik, met ingebouwde elektromotor</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.10	Scheerapparaten, tondeuses en epileerapparaten, met ingebouwde elektromotor	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.11	Elektrische ontstekings- en starttoestellen voor vonkontstekings- en zelfontstekingsmotoren (bijvoorbeeld magneto's, dynamo-magneto's, ontstekingsspoelen, ontstekings- en gloeibougies, startmotoren); generatoren (bijvoorbeeld dynamo's, alternatoren) en automatische schakelaars, die bij deze motoren worden gebruikt	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.12	Elektrische verlichtingstoestellen en elektrische signaal- en waarschuwingstoestellen (andere dan de artikelen bedoeld bij post 85.39), elektrische ruitenwissers en elektrische toestellen om ijsafzetting op of om het beslaan van ruiten tegen te gaan, van de soort gebruikt op rijwielen of op motorvoertuigen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.13	Draagbare elektrische lampen, bestemd om met eigen energiebron te werken (bijvoorbeeld met elementen of batterijen, met accumulatoren of met ingebouwde dynamo), andere dan die bedoeld bij post 85.12	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.14	Elektrische ovens voor industrieel gebruik of voor laboratoriumgebruik, ovens werkend met inductieve of met diëlektrische verwarming daaronder begrepen; andere toestellen voor industrieel gebruik of voor laboratoriumgebruik voor de behandeling van stoffen door inductieve of door diëlektrische verwarming	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.15	<i>Elektrische machines, apparaten en toestellen (met elektrisch verhit gas werkende daaronder begrepen) en machines, apparaten en toestellen werkend met laserstralen of met andere licht- of fotonenbundels, met ultrasonische trillingen, met elektronenstralen, met magnetische impulsen of met plasmastraal, voor het solderen of voor het lassen, ook indien geschikt voor het snijden; elektrische machines, apparaten en toestellen voor het warm verspuiten van metaal of van cermet</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 85.16	<i>Elektrische dompelaars; elektrische toestellen voor verwarming van woonruimten en voor bodemverwarming; elektrothermische toestellen voor haarbehandeling (bijvoorbeeld haardroogtoestellen, haargolftoestellen, verwarmingsapparaten voor friseerijzers) of voor het drogen van de handen; elektrische strijkijzers; andere elektrothermische toestellen voor huishoudelijk gebruik; verwarmingselementen (verwarmingselementen) andere dan die bedoeld bij post 85.45</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 85.16	<i>Elektrische geisers en andere elektrische heetwatertoestellen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.17	Elektrische toestellen voor lijntelefonie en voor lijntelegrafie, lijntelefoon toestellen met draagbare draadloze hoorn en toestellen voor telecommunicatie met draaggolf of voor digitale telecommunicatie daaronder begrepen; videofoon toestellen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.18	Microfoons en statieven daarvoor; luidsprekers, ook indien gemonteerd in een klankkast; hoofdtelefoons en oortelefoons en stellen of assortimenten bestaande uit een combinatie van microfoon en luidsprekers; elektrische audiofrequentversterkers; elektrische geluidsversterkers	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.19	Platenspelers, elektrogrammofoons, cassettespelers en andere toestellen voor het weergeven van geluid, niet uitgerust voor het opnemen van geluid	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.20	Andere toestellen voor het opnemen van geluid, werkend met magneetbanden en andere geluidsofnameapparaten, ook indien uitgerust voor het weergeven van geluid (met uitzondering van toestellen voor het opnemen van geluid, werkend met magneetbandcassettes)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.20	Toestellen voor het opnemen van geluid, werkend met magneetbandcassettes, ook indien uitgerust voor het weergeven van geluid	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.21	Video-opname- en videoweergaveapparaten, ook indien met ingebouwde videotuner	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.22	Delen en toebehoren waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de toestellen en apparaten bedoeld bij de posten 85.19 tot en met 85.21	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.23	Geprepareerde dragers voor het opnemen van geluid of voor dergelijke doeleinden, waarop niet is opgenomen, andere dan de goederen bedoeld bij hoofdstuk 37	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.24	Dragers voor het opnemen van geluid of voor dergelijke doeleinden, waarop is opgenomen, galvanische vormen en matrijzen voor het maken van platen daaronder begrepen, andere dan de goederen bedoeld bij hoofdstuk 37 (met uitzondering van grammofoonplaten en banden)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.25	Zendtoestellen voor radiotelefonie, radiotelegrafie, radio-omroep of televisie, ook indien met ingebouwd ontvangtoestel of toestel voor het opnemen of het weergeven van geluid; televisiecamera's; digitale fototoestellen en videocamera-opnametoestellen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.26	Radartoestellen, toestellen voor radionavigatie en toestellen voor radioafstandsbediening	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.27	Andere ontvangtoestellen voor radiotelefonie of radiotelegrafie, ook indien in dezelfde kast gecombineerd met een toestel voor het opnemen of het weergeven van geluid of met een uurwerk (met uitzondering van ontvangtoestellen voor radio-omroep, stereosystemen bestemd voor motorvoertuigen en muzieksystemen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 85.27	Ontvangtoestellen voor radio-omroep, stereosystemen bestemd voor motorvoertuigen en muzieksystemen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.28	Videomonitors en videoprojectietoestellen; ontvangtoestellen voor televisie, met ingebouwd toestel voor het opnemen of weergeven van geluid of van videobeelden;	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.28	Ontvangtoestellen voor televisie (met uitzondering van videomonitors en videoprojectietoestellen), ook indien met ingebouwd ontvangtoestel voor radio-omroep	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.29	Delen waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de toestellen bedoeld bij de posten 85.25 tot en met 85.28	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.30	<i>Elektrische signaaltoestellen (andere dan die voor de overbrenging van berichten), veiligheids-, controle- en bedieningstoestellen, voor spoor- en tramwegen, voor verkeers- en waterwegen, voor parkeerterreinen, voor havens of voor vliegvelden (andere dan die bedoeld bij post 86.08)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.31	<i>Elektrische toestellen voor hoorbare of voor zichtbare signalen (bijvoorbeeld bellen, sirenes, signaalborden, alarmtoestellen tegen diefstal of brand), andere dan die bedoeld bij de posten 85.12 of 85.30</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.32	<i>Elektrische condensatoren (vast, regelbaar of instelbaar)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.33	<i>Elektrische weerstanden (reostaten en potentiometers daaronder begrepen), andere dan verwarmingsweerstanden</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.34	<i>Gedrukte schakelingen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.35	Toestellen voor het inschakelen, uitschakelen, omschakelen, aansluiten of verdelen van of voor het beveiligen tegen elektrische stroom (bijvoorbeeld schakelaars, zekeringen, bliksemalleiders, overspanningsveiligheden, golfafvlakkers, contactdozen en contactstoppen (stekkers) en andere verbindingstukken, aansluitdozen en -kasten), voor een spanning van meer dan 1000 V	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.36	Toestellen voor het inschakelen, uitschakelen, omschakelen, aansluiten of verdelen van of voor het beveiligen tegen elektrische stroom (bijvoorbeeld schakelaars, relais, zekeringen, golfafvlakkers, contactdozen en contactstoppen (stekkers), lamp- en buishouders en andere verbindingstukken, aansluitdozen en -kasten), voor een spanning van niet meer dan 1000 V	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 85.37	Andere borden, panelen, kasten en dergelijke, voorzien van twee of meer toestellen bedoeld bij post 85.35 of 85.36, voor elektrische bediening of voor het verdelen van elektrische stroom, ook indien voorzien van instrumenten of toestellen bedoeld bij hoofdstuk 90, alsmede toestellen voor numerieke besturing, andere dan de schakelapparaten bedoeld bij post 85.17 (met uitzondering van verdeelkasten, metercontactdozen, meterschakelkasten, schakelborden, onderstations en beveiligingsinrichtingen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.37	Verdeelkasten, metercontactdozen, meterschakelkasten, schakelborden, onderstations en beveiligingsinrichtingen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 55 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 65 procent van de exportprijs van het eindproduct
85.38	Delen waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor de toestellen bedoeld bij post 85.35, 85.36 of 85.37	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 85.39	Elektrische gloeilampen	Geproduceerd van regionale materialen van 85.39	Geproduceerd van regionale materialen van 85.39

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.40	<i>Elektronenbuizen met verhitte kathode, met koude kathode of met fotokathode (bijvoorbeeld luchtledige of met damp of met gas gevulde buizen, kwikdampgelijkrichtbuizen, kathodestraalbuizen, buizen voor televisiecamera's)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.41	<i>Dioden, transistors en dergelijke halfgeleiderelementen; lichtgevoelige halfgeleiderelementen (daaronder begrepen fotonvoltaïsche cellen, ook indien samengevoegd tot modules of tot panelen); luminescentiedioden; gemonteerde piezo-elektrische kristallen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.42	<i>Elektronische geïntegreerde schakelingen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.43	<i>Elektrische machines, apparaten en toestellen, met een eigen functie, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 85.44	<i>Kabels (coaxiale kabels daaronder begrepen) en andere geleiders van elektriciteit, geïsoleerd, ook indien voorzien van verbindingstukken; optischevezelkabel bestaande uit individueel omhulde vezels, ook indien elektrische geleiders bevattend of voorzien van verbindingstukken</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.45	<i>Koolelektroden, koolborstels, koolspitsen voor lampen, koolstaven voor elementen of batterijen en andere artikelen van grafiet of andere koolstof, ook indien verbonden met metaal, voor elektrisch gebruik</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
85.46	<i>Isolatoren voor elektriciteit, ongeacht de stof waarvan zij zijn vervaardigd</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
85.47	<i>Isolerende werkstukken, geheel van isolerend materiaal dan wel voorzien van daarin bij het gieten, persen, enz. aangebrachte eenvoudige metalen verbindingstukken (bijvoorbeeld nippels met schroefdraad), voor elektrische machines, toestellen of installaties, andere dan de isolatoren bedoeld bij post 85.46; isolatiebuizen en verbindingstukken daarvoor, van onedel metaal, inwendig geïsoleerd</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 85.48	<i>Elektrische delen van machines, van apparaten of van toestellen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
86.01	<i>Elektrische locomotieven en elektrische railtractors (zonder eigen energiebron of met elektrische accumulatoren)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
86.02	<i>Andere locomotieven en andere railtractors; tenders</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
86.03	<i>Motorwagens voor spoor- en tramwegen en railauto's, andere dan die bedoeld bij post 86.04</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
86.04	Wagens voor het onderhoud van spoor- en tramwegen, ook indien met eigen beweegkracht (bijvoorbeeld rijdende werkplaatsen, kraanwagens, wagens met inrichting voor het aanstampen van ballast, wagens voor het leggen van rails, testwagens, rallauto's	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
86.05	Personenrijtuigen, bagagewagens, postwagens en andere speciale wagens, zonder eigen beweegkracht, voor spoor- en tramwegen (andere dan die bedoeld bij post 86.04)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
86.06	Goederenwagens zonder eigen beweegkracht, voor spoor- en tramwegen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
86.07	Delen van rollend spoor- en tramwagematerieel	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
86.08	Vast materieel voor spoor- en tramwegen; mechanische (elektromechanische daaronder begrepen) signaal-, veiligheids-, controle- en bedieningstoestellen voor spoor- en tramwegen, voor verkeers- en waterwegen, voor parkeerterreinen, voor havens en voor vliegvelden; delen daarvan	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
86.09	Containers en dergelijke laadkisten (tankcontainers daaronder begrepen), ingericht en uitgerust voor het vervoer met ongeacht welk vervoermiddel	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.01	Tractors (trekkers), andere dan die bedoeld bij post 87.09)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
87.02	Automobielen voor het vervoer van tien of meer personen, de bestuurder daaronder begrepen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 87.03	Andere motorvoertuigen hoofdzakelijk ontworpen voor personenvervoer (andere dan die bedoeld bij post 87.02), racewagens daaronder begrepen (met uitzondering van automobielen van het type stationwagen en motorvoertuigen met vierwielaandrijving)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 87.03	Automobielen van het type stationwagen en motorvoertuigen met vierwielaandrijving	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 70 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 87.04	Automobielen voor goederenvervoer (met uitzondering van vrachtwagens)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 87.04	Vrachtwagens	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 70 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.05	Automobielen voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld takelwagens, kraanauto's, brandweerauto's, automobielen met menginstallatie voor beton, veegauto's, sproeiauto's, werkplaatsauto's, röntgenauto's), andere dan die hoofdzakelijk ontworpen voor het vervoer van personen of van goederen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.06	Chassis met motor, voor motorvoertuigen bedoeld bij de posten 87.01 tot en met 87.05	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.07	Carrosserieën voor motorvoertuigen bedoeld bij de posten 87.01 tot en met 87.05	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
87.08	<i>Delen en toebehoren van motorvoertuigen bedoeld bij de posten 87.01 tot en met 87.05</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
87.09	<i>Transportwagens met eigen beweegkracht, niet voorzien van een hefsysteem, van de soort gebruikt in fabrieken, in opslagplaatsen, op haventerreinen of op vliegvelden, voor het vervoer van goederen over korte afstanden; trekkers van de soort gebruikt voor het trekken van perronwagentjes; delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
87.10	<i>Gevechtswagens en pantserauto's, ook indien met bewapening; delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
87.11	<i>Motorrijwielen en rijwielen met hulpmotor, ook indien met zijspan; zijspanwagens</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
87.12	Rijwielen (bakfietsen daaronder begrepen), zonder motor	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.13	Invalidenwagens, ook indien met motor of ander voortbewegingsmechanisme	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.14	Delen en toebehoren van de voertuigen bedoeld bij de posten 87.11 tot en met 87.13	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
87.15	Kinderwagens en delen daarvan	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
87.16	Aanhangwagens en opleggers; andere voertuigen zonder eigen beweegkracht; delen daarvan	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
88.01	Luchtballons en luchtschepen; zweefvliegtuigen, zeilvliegers en andere luchtvaartuigen, zonder voortbewegingsmechanisme	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
88.02	Andere luchtvaartuigen (bijvoorbeeld hefschroefvliegtuigen, vliegtuigen); ruimtevaartuigen (satellieten daaronder begrepen), draagraketten voor ruimtevaartuigen en suborbitale voertuigen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
88.03	Delen van de toestellen bedoeld bij de posten 88.01 of 88.02	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
88.04	Valschermen (bestuurbare valschermen en vlietschermen daaronder begrepen) en rotochutes; delen en toebehoren daarvan	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
88.05	Lanceertoestellen voor luchtvaartuigen; deklangingstoestellen en dergelijke; toestellen voor vlieg oefeningen op de grond; delen daarvan	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
89.01	Passagiersschepen, rondvaartboten, veerboten, vrachtschepen, aken en dergelijke schepen voor het vervoer van personen of van goederen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
89.02	Vissersvaartuigen; fabrieksschepen en andere schepen voor het behandelen of het conserveren van visserijproducten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
89.03	Jachten en andere plezier- en sportvaartuigen; roeiboten en kano's	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
89.04	Sleepboten en duwboten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
89.05	Lichtschepen, pompboten, baggermolens en zandzuigers, drijvende kranen en andere schepen, waarbij het varen slechts van bijkomstige betekenis is vergeleken met de hoofd functie; drijvende droogdokken; boor- en werkeilanden, die al dan niet op de zeebodem geplaatst kunnen worden	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
89.06	Andere schepen, daaronder begrepen oorlogsschepen en reddingsboten, andere dan roeiboten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
89.07	Ander drijvend materieel (bijvoorbeeld vlotten, tanks, caissons, aanlegsteigers, boeien, bakens)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
89.08	Sloopschepen en ander drijvend materieel bestemd voor de sloop	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.01	Optische vezels en optischevezelbundels; optischevezelkabels, andere dan die bedoeld bij post 85.44; platen of bladen van polariserende stoffen; lenzen (contactlenzen daaronder begrepen), prisma's, spiegels en andere optische elementen, ongeacht de stof waarvan zij zijn vervaardigd, niet gemonteerd, andere dan die van niet-optisch bewerkt glas	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.02	<i>Lenzen, prisma's, spiegels en andere optische elementen, ongeacht de stof waarvan zij zijn vervaardigd, gemonteerd, voor instrumenten, apparaten en toestellen, andere dan die van niet-optisch bewerkt glas</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.03	<i>Monturen voor brillen of voor dergelijke artikelen, alsmede delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.04	<i>Brillen (voor de verbetering van de gezichtsscherpte, voor het beschermen van de ogen en andere) en dergelijke artikelen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.05	<i>Binocles, verrekijkers, astronomische kijkers, optische telescopen, alsmede onderstellen daarvoor; andere astronomische instrumenten en onderstellen daarvoor, andere dan radioastronomische apparaten</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.06	Fototoestellen; fliitstoestellen en fliitslampen en -buizen, voor de fotografie, andere dan gasontladingslampen en -buizen bedoeld bij post 85.39	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.07	Filmcamera's en filmprojectietoestellen, ook indien met ingebouwde geluidsopname- en -weergavetoestellen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.08	Projectietoestellen voor niet-bewegende beelden; vergrotings- en verkleiningstoestellen voor de fotografie	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.09	Fotokopieerapparaten, werkend met een optisch systeem of voor contactdruk, alsmede thermokopieerapparaten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.10	Apparaten en uitrustingsstukken voor fotografische en cinematografische laboratoria (apparaten voor het projecteren of het tekenen van schakelingspatronen op lichtgevoelig halfgeleidermateriaal daaronder begrepen), niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk negatoscopen; projectieschermen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.11	Optische microscopen, toestellen voor fotomicrografie, cinefotomicrografie en microprojectie daaronder begrepen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.12	Microscopen, anders dan optische; diffractieapparaten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.13	Elementen met vloeibare kristallen die als zodanig geen artikelen vormen die elders meer specifiek zijn omschreven; lasers, andere dan laserdioden; andere optische instrumenten, apparaten en toestellen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.14	<i>Kompassen; andere instrumenten, apparaten en toestellen voor de navigatie</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.15	<i>Instrumenten, apparaten en toestellen voor de geodesie, voor de topografie, voor het landmeten, voor de fotogrammetrie, voor de hydrografie, voor de oceanografie, voor de hydrologie, voor de meteorologie of voor de geofysica, andere dan kompassen; afstandmeters</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.16	<i>Precisiebalansen met een gewichtsgewoeligheid van 5 cg of beter, ook indien met gewichten</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.17	<i>Tekeninstrumenten, aftekeninstrumenten en rekeninstrumenten (bijvoorbeeld tekenmachines, pantografen, gradenbogen, passerdozen, rekenlinialen, rekenschijven); handinstrumenten voor lengtemeting (bijvoorbeeld maatstokken, micrometers, schuifmaten, kalibers), niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.18	<i>Instrumenten, apparaten en toestellen voor de geneeskunde, voor de chirurgie, voor de tandheelkunde of voor de veeartsenijkunde, daaronder begrepen scintigrafische en andere elektromedische apparaten en toestellen, alsmede apparaten en toestellen voor onderzoek van het gezichtsvermogen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.19	<i>Toestellen voor mechanische therapie; toestellen voor massage; toestellen voor psychotechniek; toestellen voor ozontherapie, voor oxygeentherapie, voor aerosoltherapie, toestellen voor kunstmatige ademhaling en andere therapeutische ademhalingstoestellen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.20	<i>Andere ademhalingstoestellen en gasmaskers, andere dan beschermingsmaskers zonder mechanische delen of vervangbare filters</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.21	<i>Orthopedische artikelen en toestellen, daaronder begrepen medisch-chirurgische gordels en banden, alsmede krukken; breukspalken en andere artikelen en apparaten voor de behandeling van breuken in het beendergestel; prothesen; hoorapparaten voor hardhorigen en andere voor het verhelpen of verlichten van gebreken of van kwalen dienende apparatuur, die door de patiënt in de hand wordt gehouden of op andere wijze wordt gedragen, dan wel wordt ingeplant</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.22	Röntgentoestellen en toestellen waarbij gebruik wordt gemaakt van alfa-, bèta- of gammastralen, ook indien voor medisch, chirurgisch, tandheelkundig of veeartsenijkundig gebruik, daaronder begrepen toestellen voor radiografie of voor radiotherapie, voor het gebruik in of met vorengenoemde toestellen bestemde röntgenbuizen en andere röntgenstraalgeneratoren, spanningsgeneratoren, bedieningslessenaars, schermen, tafels, stoelen en dergelijke artikelen voor onderzoek of behandeling	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.23	Instrumenten, apparaten, toestellen en modellen, bestemd voor het geven van demonstraties (bijvoorbeeld voor onderwijs of voor tentoonstellingen), niet bruikbaar voor andere doeleinden	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.24	Machines, apparaten en toestellen voor onderzoek van de hardheid, de trekvastheid, de samendrukbaarheid, de rekbaarheid of andere mechanische eigenschappen van materialen (bijvoorbeeld metaal, hout, textiel, papier, kunststof)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.25	Densimeters, areometers, vochtwegers en dergelijke drijvende instrumenten, thermometers, pyrometers, barometers, hygrometers en psychrometers, ook indien zelfregistrerend; combinaties van deze instrumenten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.26	<i>Instrumenten, apparaten en toestellen voor het meten of het verifiëren van de doorstroming, het peil, de druk of andere variabele karakteristieken van vloeistoffen of van gassen (bijvoorbeeld doorstromingsmeters, peiltoestellen, manometers, warmteverbruiksmeters), andere dan instrumenten, apparaten en toestellen, bedoeld bij de posten 90.14, 90.15, 90.28 of 90.32</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.27	<i>Instrumenten, apparaten en toestellen voor natuurkundige of scheikundige analyse (bijvoorbeeld polarimeters, refractometers, spectrometers, analysetoestellen voor gassen of voor rook); instrumenten, apparaten en toestellen voor het meten of het verifiëren van de viscositeit, de poreusheid, de uitzetting, de oppervlaktespanning en dergelijke; instrumenten, apparaten en toestellen voor het meten of het verifiëren van hoeveelheden warmte, geluid of licht (belichtingsmeters daaronder begrepen); microtomen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.28	<i>Verbruiksmeters en productiemeters voor gassen, voor vloeistoffen of voor elektriciteit, standaardmeters daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
90.29	<i>Toerentellers, productietellers, taximeters, kilometertellers, schredentellers en dergelijke; snelheidsmeters en tachometers, andere dan die bedoeld bij de posten 90.14 of 90.15; stroboscopen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
90.30	Oscilloscopen, spectrumanalyse toestellen en andere instrumenten, apparaten en toestellen voor het meten of het verifiëren van elektrische grootheden, andere dan meters bedoeld bij post 90.28; meet- en detectietoestellen en -instrumenten voor alfa-, bèta- en gammastralen, röntgenstralen, kosmische stralen en andere ioniserende stralen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.31	Meet- of verificatie-instrumenten, -apparaten, -toestellen en -machines, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk; profielprojectietoestellen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.32	Automatische regelaars	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
90.33	Delen en toebehoren (niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk) van machines, apparaten, toestellen, instrumenten of artikelen bedoeld bij dit hoofdstuk	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
91.01	<i>Polshorloges, zakhorloges en dergelijke horloges (stophorloges daaronder begrepen), met kast van edel metaal of van metaal geplaatst met edel metaal</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.02	<i>Polshorloges, zakhorloges en dergelijke horloges (stophorloges daaronder begrepen), andere dan die bedoeld bij post 91.01</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.03	<i>Wekkers en klokjes, met horloge-uurwerk, andere dan die bedoeld bij post 91.04</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.04	<i>Klokjes voor instrumentenborden en dergelijke klokjes, voor automobielen, voor luchtvaartuigen, voor ruimtevaartuigen of voor andere vervoermiddelen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
91.05	Andere uurwerken	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
91.06	Tijdcontroleapparaten en tijdmeters, met uurwerk of met synchroonmotor (bijvoorbeeld controleklokken, uurstempels en tijdregistreertoestellen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
91.07	Schakelklokken en andere toestellen bestemd om een mechanisme op een bepaalde tijd te doen werken, met uurwerk of met synchroonmotor	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
91.08	Horloge-uurwerken, compleet en gemonteerd	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
91.09	<i>Uurwerken, compleet en gemonteerd, andere dan horloge-uurwerken</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.10	<i>Complete uurwerken, niet gemonteerd of gedeeltelijk gemonteerd (stellen onderdelen); niet-complete uurwerken, gemonteerd; onafgewerkte uurwerken (ébauches)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.11	<i>Kasten voor horloges, alsmede delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.12	<i>Kasten voor klokken, voor pendules, enz., alsmede delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
91.13	<i>Horlogebanden en delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
91.14	Andere delen voor de uurwerkmakerij	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
92.01	Piano's, ook indien mechanisch; klavecimbels en andere snaarinstrumenten met klavier	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 92.02	Andere snaarinstrumenten (andere dan gitaren)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
92.03	Orgels met pijpen en klavier; harmoniums en dergelijke instrumenten met klavier en met vrije metalen tongen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
92.04	Accordeons en dergelijke instrumenten; mondharmonica's	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
92.05	Andere muziekinstrumenten waarbij de klanken worden voortgebracht door luchtstromen; (bijvoorbeeld klarinetten, trompetten, doedelzakken)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 92.06	Slaginstrumenten (bijvoorbeeld trommels, Turkse trommen, xylofonen, cimbalen, castagnetten, maracas) (andere dan steelbandinstrumenten)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
92.07	Muziekinstrumenten waarvan het geluid elektrisch wordt voortgebracht of elektrisch moet worden versterkt (bijvoorbeeld orgels, gitaren, accordeons)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
92.08	Muziekdozen, orchestrions, straatorgels, zingende vogels, zingende zagen en andere muziekinstrumenten niet begrepen onder een andere post van dit hoofdstuk; lokfluitjes en dergelijke lokinstrumenten; fluitjes, toeters en andere met de mond te bespelen roep- en signaalinstrumenten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
92.09	Delen (bijvoorbeeld mechanieken voor muziekdozen) en toebehoren (bijvoorbeeld kaarten, schijven en rollen voor mechanisch te bespelen toestellen) voor muziekinstrumenten; metronomen en diapasons van alle soorten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
93.01	Oorlogswapens, andere dan revolvers, pistolen en blanke wapens als bedoeld bij post 93.07	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
93.02	Revolvers en pistolen, andere dan bedoeld bij de posten 93.03 of 93.04	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
93.03	Andere vuurwapens en dergelijke toestellen, waarbij de explosieve kracht van kruit benut wordt (bijvoorbeeld geweren en karabijnen voor het jagen, vuurwapens die alleen via de loop kunnen worden geladen, pistolen voor lichtgranaten en andere toestellen uitsluitend vervaardigd voor het afvuren van waarschuwingsgranaten, pistolen en revolvers voor het afvuren van losse patronen, slachtpistolen, lijnwerptoestellen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
93.04	Andere wapens (bijvoorbeeld geweren, karabijnen en pistolen, werkend met veer, perslucht of gas), andere dan bedoeld bij post 93.07	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
93.05	Delen en toebehoren van de artikelen bedoeld bij de posten 93.01 tot en met 93.04	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
93.06	<i>Bommen, granaten, torpedo's, mijnen, raketten, patronen en andere munitie en projectielen, alsmede delen daarvan, hagel en proppen voor patronen daaronder begrepen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
93.07	<i>Sabels, degen, bajonetten, lansen en andere blanke wapens, alsmede delen daarvan en scheden daarvoor</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 94.01	<i>Kantoorstoelen met kantelmechanisme en/of metalen onderstel</i>	<i>Geproduceerd van kantelmechanismen en/of metalen onderstellen van 94.01 of van materialen die niet zijn opgenomen in 94.01</i>	<i>Geproduceerd van kantelmechanismen en/of metalen onderstellen van 94.01 of van materialen die niet zijn opgenomen in 94.01</i>
ex 94.01	<i>Andere metalen zitmeubelen van de soort gebruikt in kantoren</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
94.02	<i>Meubelen voor geneeskundig, voor chirurgisch, voor tandheelkundig of voor veeartsenijkundig gebruik (bijvoorbeeld operatietafels, onderzoektafels, verstelbare bedden voor klinisch gebruik, tandartsstoelen); kappersstoelen en dergelijke stoelen, met draai-, hef- en verstelinrichting; delen van voornoemde artikelen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 94.03	<i>Andere metalen meubelen van de soort gebruikt in kantoren</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 94.04	<i>Artikelen voor bedden en dergelijke (andere dan matrassen, kussens, poefs, peluws; springbakken)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 94.06	<i>Geprefabriceerde bouwwerken, van hout</i>	<i>Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44</i>	<i>Geproduceerd van regionale materialen van hoofdstuk 44</i>
95.01	<i>Speelgoed op wielen bestemd voor gebruik door kinderen (bijvoorbeeld driewielers, autopeds, pedaalauto's); poppenwagens</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 95.04	<i>Artikelen voor gezelschapsspellen, daaronder begrepen spellen met motor of met drijfwerk, biljarten, speciale tafels voor casinospellen en automatische bowlinginstallaties (andere dan dam- en schaakborden)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 95.05	Feestartikelen en andere ontspanningsartikelen, benodigdheden voor het goochelen en fop- en schertsartikelen daaronder begrepen (andere dan carnavalsartikelen)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 95.06	Artikelen en materieel voor gymnastiek, voor atletiek, voor andere sporten (tafeltennis daaronder begrepen) of voor openluchtspelen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk; zwembaden en speelbadjes (andere dan slagplankjes voor tafeltennis)	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
95.07	Hengelstokken, vishaken en andere hengelbenodigdheden; schepnetjes voor alle doeleinden; lokvogels (andere dan die bedoeld bij post 92.08 of 97.05) en dergelijke jachtbenodigdheden	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 95.08	<i>Schiettenten en andere kermisattracties (andere dan draaimolens en schommels); reizende circussen en reizende dieren spelen; reizende theaters</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 96.01	<i>Ivoor, been, schildpad, hoorn, geweien, koraal, paarlemoer en andere stoffen van dierlijke herkomst geschikt om te worden gesneden, bewerkt</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
ex 96.02	<i>Plantaardige of minerale stoffen geschikt om te worden gesneden, bewerkt; bewerkte, niet-geharde gelatine, andere dan die bedoeld bij post 35.03)</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 96.03	Bezems, zwabbers en verfrollen, met handvat van hout	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 96.03 en van regionale handvatten van hoofdstuk 44	Geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in 96.03 en van regionale handvatten van hoofdstuk 44
96.04	Handzeven en handteemsen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
96.05	Reisassortimenten voor de lichaamsverzorging van personen, voor het schoonmaken van schoeisel of van kleding en reisnaagarmaturen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 96.06	Drukknoppen; knoopvormen en andere delen van knopen of van drukknoppen; knopen in voorwerpsvorm	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
ex 96.07	Delen van treksluitingen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 96.07	Treksluitingen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 40 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct
96.08	Kogelpennen; vilt- en merkstiften, alsmede andere pennen met poreuze punt; vulpennen; doorschrijfpennen; vulpotloden; penhouders, potloodhouders en dergelijke artikelen; delen (puntbeschermers en klemmen daaronder begrepen) van deze artikelen, andere dan die bedoeld bij post 96.09	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 96.09	Potloodstiften, pastellen, tekenkool, schrijf- en tekenkrijt	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
96.10	Schrijf- en tekenleien en schrijf- en tekenborden, ook indien omlijst	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
ex 96.11	Handstempels; verstelbare handstempels en drukdozen	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
96.12	Inktlinten voor schrijfmachines en dergelijke inktlinten, geïnk of op andere wijze geprepareerd voor het maken van afdrukken, ook indien op spoelen of in cassettes; stempelkussens, ook indien geïnk, met of zonder doos	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct
96.13	Sigarettenaanstekers en andere aanstekers, ook indien mechanisch of elektrisch, alsmede delen daarvan, andere dan vuursteentjes en lonten	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct	Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
96.14	<i>Pijpen (pijpenkoppen daaronder begrepen), sigaren- en sigarettenpijpjes, alsmede delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
96.15	<i>Kammen, haarklemmen en dergelijke artikelen; haarspelden, krulspelden en dergelijke artikelen, andere dan die bedoeld bij post 85.16, alsmede delen daarvan</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
96.16	<i>Vaporisators voor toiletgebruik, alsmede monturen en montuurkoppen daarvoor; poederdonsjes en dergelijke artikelen voor het aanbrengen van cosmetica of toiletartikelen</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>
96.17	<i>Thermosflessen en andere gemonteerde isothermische bergingsmiddelen, met vacuümisolatie; delen van deze bergingsmiddelen, andere dan binnenflessen van glas</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

TARIEF POST NUMMER	PRODUCT	NA TE LEVEN VOORWAARDEN	
		Meer ontwikkelde landen	Minder ontwikkelde landen
96.18	<i>Paspoppen, ledenpoppen en dergelijke; automaten en mechanische blikvangers, voor etalages</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 50 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>	<i>Productie waarin de waarde van gebruikte materialen van buiten de regio niet hoger is dan 60 procent van de exportprijs van het eindproduct</i>

(b) REGELS MET BETREKKING TOT OORSPRONG IN DE GEMEENSCHAP

Ter bepaling van de oorsprong van goederen ingevolge artikel 84 van het Verdrag en ten behoeve van de toepassing van dat artikel en de Lijst, dienen de volgende regels te worden toegepast.

REGEL 1 - Interpretatieve bepalingen

1. *Bij het vaststellen van de plaats van productie van producten uit de zee en daaruit geproduceerde goederen, wordt een schip van een lidstaat beschouwd als deel van die staat. Bij het vaststellen van de plaats van waaruit goederen zijn geleverd, worden uit de zee afkomstige producten of daaruit op zee geproduceerde goederen beschouwd als zijnde geleverd vanuit een lidstaat, als zij zijn gevangen of geproduceerd op een schip van een lidstaat en rechtstreeks naar de Gemeenschap zijn gebracht.*
2. *Voor de toepassing van deze regels wordt een schip alleen behandeld als een schip van een lidstaat als –*
 - (a) *het staat geregistreerd in een lidstaat;*
 - (b) *het een bemanning heeft (de kapitein van het schip daaronder begrepen) waarvan niet minder dan drievierde staatsburgers zijn van lidstaten; en*
 - (c) *het in meerderheid eigendom is van en wordt geëxploiteerd door –*
 - (i) *staatsburgers van lidstaten of*
 - (ii) *de regering van een lidstaat of*
 - (iii) *een bij wet opgerichte vennootschap van een lidstaat*

In dit lid heeft het begrip "staatsburgers van lidstaten" dezelfde betekenis als in lid 5 van artikel 32 van dit Verdrag.

3. *Het begrip "materialen" omvat grondstoffen, tussenproducten, onderdelen en componenten die worden gebruikt in het proces van productie, reparatie, renovatie of verbetering van de goederen.*
4. *Bij de productie, reparatie, renovatie of verbetering van goederen binnen de Gemeenschap gebruikte energie, brandstoffen, installaties, machines en gereedschap en bij het onderhoud van dergelijke installaties, machines en gereedschappen gebruikte materialen dienen bij het bepalen van de oorsprong van deze goederen te worden beschouwd als volledig geproduceerd in de Gemeenschap.*
5. *Andere goederen dan de goederen waarop lid 1 van regel 2 van deze regels van toepassing is, worden niet behandeld als hebbende hun oorsprong in de Gemeenschap indien zij worden geproduceerd door om het even welke bewerking of proces die respectievelijk dat alleen bestaat uit een of meer van de volgende activiteiten, ongeacht of er een wijziging is in tariefpost of niet –*
 - (a) *activiteiten ter waarborging van het behoud van goederen tijdens vervoer en opslag (ventilatoren, uitspreiden, drogen, koelen, plaatsen in zout, zwaveldioxide of andere waterige oplossing, verwijderen van beschadigde delen en soortgelijke activiteiten);*
 - (b) *eenvoudige activiteiten bestaande uit het verwijderen van stof, ziften of zeven, sorteren, sorteren op grootte, indelen, afstemmen (waaronder begrepen het samenstellen van artikelsets), wassen, verven en in stukken snijden met louter een reductie in grootte als gevolg;*

- (c) (i) *veranderen van de verpakking;*
- (c) (ii) *eenvoudig verpakken in flessen, flacons, zakken, omhulsels, dozen, bevestigen op kaarten of platen en andere eenvoudige verpakkingsbewerkingen;*
- (d) *aanbrengen van markeringen, etiketten of andere soortgelijke onderscheidende tekens op goederen of hun verpakking;*
- (e) *eenvoudig mengen van materialen die zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschap of van onbepaalde oorsprong, mits de kenmerken van de goederen als geheel niet wezenlijk verschillen van de kenmerken van de materialen die zijn gemengd;*
- (f) *activiteiten die uitsluitend bestaan uit lassen, solderen, bevestigen, klinken, schroeven en soortgelijke bewerkingen, of uit het anderszins bijeenbrengen van alle gerede onderdelen of componenten om een eindproduct te vormen.*

6. *Onder "hoofdstuk" en "tariefpost" in artikel 84 of in deze bijlage wordt verstaan de hoofdstukken en posten van het Geharmoniseerd Systeem voor Codering en Omschrijving van Goederen.*

7. *Voor de toepassing van paragraaf (f) van lid 5 verwijst de uitdrukking "gerede onderdelen of componenten" naar die artikelen die in de Gemeenschap worden ingevoerd in een vorm of conditie waarvoor geen verdere fabricage, wijziging in gedaante of vorm is vereist welke resulteert in een wijziging in identiteit of gebruik, dan wel de toepassing van een permanente beschermende/decoratieve deklaag om te worden opgenomen in het eindproduct.*

8. *Lid 5(f) en 7 in deze regel worden één jaar na de inwerkingtreding van de wijziging van deze bijlage van kracht, ingevolge het besluit van de Raad in zijn speciale vergadering in juli 1990.*

REGEL 2 - Goederen volledig geproduceerd binnen de Gemeenschap

1. *De uitdrukking "volledig geproduceerd" indien gebruikt in de context van goederen betekent:*

- (a) *minerale producten die in de bodem binnen de Gemeenschap worden gewonnen;*
- (b) *plantaardige producten die binnen de Gemeenschap worden geoogst;*
- (c) *levende dieren die binnen de Gemeenschap worden geboren en grootgebracht;*
- (d) *producten die binnen de Gemeenschap uit levende dieren worden verkregen;*
- (e) *producten die uit de jacht of visserij binnen de Gemeenschap worden verkregen;*
- (f) *producten gevangen in de zee met een schip van een lidstaat;*
- (g) *in de Gemeenschap uitsluitend van een of beide van de volgende goederen geproduceerde goederen –*
 - (i) *in alinea (a) tot en met (f) en (h) en (i) van dit lid genoemde goederen;*
 - (ii) *goederen die geen van buiten de Gemeenschap ingevoerde materialen of materialen van onbepaalde oorsprong bevatten, dan wel die deze materialen bevatten, doch ingevolge lid 1 van regel 3 niet als zodanig zouden worden beschouwd;*

en wordt geacht te omvatten –

- (h) *gebruikte artikelen die alleen geschikt zijn voor het terugwinnen van materialen, met dien verstande dat zij zijn ingezameld bij gebruikers binnen de Gemeenschap;*
- (i) *resten en afvalfen die voortkomen uit productieactiviteiten binnen de Gemeenschap.*

2. *Wanneer in lid 1 van artikel 84 van dit Verdrag goederen volledig geproduceerd moeten zijn, is het gebruik van kleine hoeveelheden conserveringsmiddelen, vitaminen, kleurstoffen en soortgelijke materialen die van buiten de Gemeenschap worden ingevoerd of die van onbepaalde oorsprong zijn, niet van invloed op hun geschiktheid voor communautaire behandeling als volledig geproduceerd.*

REGEL 3 - Toepassing van het criterium van aanzienlijke transformatie

1. *Wanneer materialen die van buiten de Gemeenschap ingevoerde elementen bevatten, aan de in artikel 84 genoemde voorwaarden voldoen, worden deze materialen beschouwd als bevatten zij dergelijke elementen niet.*

2. *Ten behoeve van artikel 84 –*

- (a) *is de waarde van materialen die van buiten de Gemeenschap worden ingevoerd de douanewaarde die ervoor is vastgesteld door de douaneautoriteit in de lidstaat waar zij zijn gebruikt in een productieproces, verminderd met het bedrag van de transportkosten die bij de doortocht door andere lidstaten worden gemaakt;*
- (b) *worden materialen, als de oorsprong van dergelijke materialen niet kan worden vastgesteld, geacht te zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschap;*
- (c) *is de exportprijs van de goederen de waarde die voor dit doel door de douaneautoriteit in de lidstaat waarin zij zijn geproduceerd, is aanvaard. Deze zal, mutatis mutandis, worden gebaseerd op de in alinea (a) beschreven bepaling, maar omvat niet de bedragen van transport- en verzekeringskosten die na de uitvoer van de goederen worden gemaakt.*

3. *Bij de toepassing van de Lijst dient aan de na te leven voorwaarden, behoudens een voorwaarde betreffende een percentage toegevoegde waarde die op goederen van toepassing is, te worden voldaan met betrekking tot het geheel van de goederen, enige verpakking uitgezonderd.*

4. *De in de kolommen met de kop "Na te leven voorwaarden" in de Lijst voorkomende en hieronder beschreven uitdrukkingen dienen op de volgende wijze te worden toegepast:*

- (a) *"geproduceerd van regionale materialen van" - de binnen de genoemde tariefposten of hoofdstukken vallende materialen mogen alleen worden gebruikt als zij in aanmerking komen om te worden behandeld als materialen met oorsprong in de Gemeenschap in de betekenis van artikel 84. Dit sluit het gebruik van regionale materialen in een eerder productiestadium niet uit;*
- (b) *"geproduceerd van materialen van" en "geproduceerd van" - de genoemde of benoemde materialen - al naar gelang van toepassing - moeten worden gebruikt in de conditie waarin zij worden beschreven. Dit sluit het gebruik van de materialen in een eerder productiestadium niet uit;*
- (c) *"geproduceerd van materialen die niet zijn opgenomen in" - de binnen de genoemde tariefposten vallende materialen mogen niet worden gebruikt als zij worden ingevoerd van buiten de Gemeenschap of van onbepaalde oorsprong zijn;*
- (d) *onder "extraregionale materialen" wordt verstaan materialen die worden ingevoerd van buiten de Gemeenschap of materialen van onbepaalde oorsprong;*

- (e) *onder "chemische transformatie" wordt verstaan de vorming van het molecuul van het eindproduct door –*
 - (i) *het combineren van twee of meer elementen; of*
 - (ii) *om het even welke wijziging van de structuur van een molecuul van een verbinding met uitzondering van ionisatie en het toevoegen of verwijderen van water of kristallisatie.*

REGEL 4 - Kwalificatie-eenheid

1. *Elk artikel in een zending dient afzonderlijk te worden beschouwd.*
2. *Ten behoeve van lid 1 van deze regel –*
 - (a) *wordt, wanneer het Geharmoniseerd Systeem voor Codering en Omschrijving van Goederen specificeert dat een groep, stel of samenstel van artikelen dient te worden ingedeeld binnen een enkele post, een dergelijke groep of een dergelijk stel of samenstel behandeld als één artikel;*
 - (b) *worden gereedschappen, onderdelen en toebehoren die samen met een artikel worden ingevoerd en waarvan de prijs in die van het artikel is inbegrepen of waarvoor geen afzonderlijke kosten worden berekend, beschouwd als vormen zij een geheel met het artikel, met dien verstande dat zij de standaarduitrusting vormen die gewoonlijk deel uitmaakt van de verkoop van dergelijke artikelen;*
 - (c) *worden goederen in gevallen die niet binnen alinea (a) en (b) vallen, behandeld als afzonderlijke artikelen als zij aldus worden behandeld ten behoeve van het beoordelen van de douanerechten door de invoerende lidstaat.*
3. *Een ongemonteerd of gedemonteerd artikel dat in meer dan een zending wordt ingevoerd omdat het om vervoers- of productieredenen niet haalbaar is het in één zending in te voeren, zal, indien de importeur zulks verzoekt, worden behandeld als één artikel.*

REGEL 5 - Scheiding van materialen

1. *Voor producten of industrieën waarbij het voor de producent ondoenlijk is om bij de productie van goederen gebruikte materialen van soortgelijke aard maar van verschillende oorsprong fysiek te scheiden, kan een dergelijke scheiding worden vervangen door een geschikt boekhoudsysteem dat ervoor zorgt dat niet meer goederen een behandeling volgens het Gemeenschapstarief ontvangen dan het geval zou zijn geweest als de producent de materialen fysiek had kunnen scheiden.*
2. *Een dergelijk boekhoudsysteem dient in overeenstemming te zijn met omstandigheden die door betrokken lidstaten kunnen worden overeengekomen om te waarborgen dat adequate controlemaatregelen worden toegepast.*

REGEL 6 - Behandeling van gerepareerde goederen

1. *Ten behoeve van lid 4 van artikel 84 worden goederen behandeld als zouden zij een proces van reparatie, renovatie of verbetering hebben ondergaan als het uitvoeren van een dergelijk proces binnen de Gemeenschap niet resulteert in een verandering van de vorm of de aard van de goederen.*
2. *De kosten van reparatie, renovatie of verbetering dienen betrekking te hebben op de kosten van alle materialen die worden gebruikt, vermeerderd met de kosten die worden gemaakt voor het uitvoeren*

van de reparatie, renovatie of verbetering, met uitzondering van vrachtkosten, andere transportkosten, verzekerings- en andere verzendkosten.

REGEL 7 - Behandeling van verpakking

1. Wanneer een lidstaat ten behoeve van het beoordelen van de douanerechten goederen afzonderlijk van hun verpakking behandelt, is het de lidstaat met betrekking tot zijn invoer vanuit een andere lidstaat ook toegestaan de oorsprong van deze verpakking afzonderlijk vast te stellen.
2. Wanneer lid 1 van deze regel niet wordt toegepast, dient verpakking van om het even welke aard alleen ten behoeve van de toepassing van de voorwaarden betreffende een percentage toegevoegde waarde te worden beschouwd als een geheel vormend met de goederen. Geen enkel onderdeel van enige verpakking die nodig is voor het vervoer of de opslag van goederen zal bij het vaststellen van de oorsprong van de goederen als geheel worden beschouwd als te zijn ingevoerd van buiten de Gemeenschap.

REGEL 8 - Schriftelijk bewijs

1. Een bewering dat goederen dienen te worden aanvaard als in aanmerking komend voor behandeling volgens het Gemeenschapstarief, moet worden ondersteund door geschikt schriftelijk bewijs van oorsprong en levering. Het bewijs van oorsprong zal bestaan uit een door een overheidsorgaan of door de uitvoerende lidstaat benoemde en aan de andere lidstaten bekendgemaakte bevoegde instantie afgegeven certificaat in combinatie met een door de exporteur van de goederen ingevulde verklaring.
2. Het overheidsorgaan of de bevoegde instantie dient een door de laatste producent van de goederen binnen de Gemeenschap afgegeven verklaring betreffende de oorsprong van de goederen te verkrijgen. Het orgaan of de instantie dient zich te vergewissen van de nauwkeurigheid van het geleverde bewijs; indien nodig dienen zij aanlevering van aanvullende informatie te verlangen en een geschikte controle uit te voeren. Als de instanties van de invoerende lidstaat zulks verlangen, dient er een vertrouwelijke indicatie van de producent van de goederen te worden afgegeven.
3. Benoemingen van bevoegde instanties ten behoeve van deze regel kunnen zo nodig door de uitvoerende lidstaat worden ingetrokken. Elke lidstaat behoudt met betrekking tot zijn invoer het recht om certificaten te weigeren van enige bevoegde instantie waarvan bekend is dat deze herhaaldelijk op onjuiste wijze certificaten heeft afgegeven, maar een dergelijke maatregel zal niet worden genomen zonder dat de redenen van de ontevredenheid van tevoren aan de uitvoerende lidstaat op de juiste wijze bekend zijn gemaakt.
4. In gevallen waarin de betrokken lidstaten onderkennen dat het voor de producent ondoenlijk is de verklaring van oorsprong zoals genoemd in lid 2 van deze regel af te geven, is het de exporteur toegestaan genoemde verklaring in een zodanige vorm af te geven als deze lidstaten voor dat doel kunnen specificeren.
5. Het certificaat en de verklaring die in deze regel worden genoemd, dienen de vorm te hebben zoals van tijd tot tijd door COTED wordt voorgeschreven.
6. COTED kan besluiten dat nadere of afwijkende bepalingen betreffende bewijs van oorsprong of van levering van toepassing zijn op bepaalde categorieën goederen of klassen of transacties.

REGEL 9 - Verificatie van bewijs van oorsprong

1. De invoerende lidstaat kan zo nodig nader bewijs verlangen om enige verklaring of certificaat ingevolge regel 8 te ondersteunen.
2. De invoerende lidstaat mag de importeur niet beletten de levering van de goederen te aanvaarden uitsluitend omdat de lidstaat een dergelijk nader bewijs verlangt, maar kan zekerheid eisen voor enig recht

dat of andere heffing die mogelijk dient te worden voldaan; met dien verstande dat wanneer goederen zijn onderworpen aan invoerbepalingen of -verboden, de bepaling betreffende levering met zekerheid niet van toepassing is.

3. Wanneer een lidstaat ingevolge lid 1 van deze regel om de levering van nader bewijs heeft gevraagd, staat het de betrokkenen in een andere lidstaat vrij om dit aan een overheidsorgaan of een bevoegde instantie van de laatstgenoemde staat te leveren, die na grondige verificatie van het bewijs een daartoe geschikt rapport aan de invoerende lidstaat dient te verschaffen.

4. Wanneer het om redenen van wetgeving noodzakelijk is aldus te werk te gaan, kan een lidstaat voorschrijven dat verzoeken van de instanties van invoerende lidstaten om nader bewijs van de betrokkenen in de lidstaat dienen te worden gericht aan een nader te noemen overheidsorgaan, dat na grondige verificatie van het bewijs een daartoe geschikt rapport aan de invoerende lidstaat zal verschaffen.

5. Als de invoerende lidstaat wenst dat er een onderzoek wordt uitgevoerd naar de nauwkeurigheid van het ontvangen bewijs, kan de lidstaat een verzoek dienaangaande doen aan de andere betrokken lidstaat of lidstaten.

6. Informatie verkregen ingevolge de bepalingen van deze regel door de invoerende lidstaat dient vertrouwelijk te worden behandeld.

REGEL 10 - Toepassing van de beschermingsmaatregelen

1. De ingevolge lid 4 van artikel 84 vereiste informatie dient schriftelijk te worden aangeleverd en dient zodanig te zijn als de bevoegde instantie mogelijk verlangt.

2. Ten behoeve van het uitvoeren van zijn onderzoek kan de Secretaris-Generaal aanvullende informatie opvragen die hij relevant acht. Reacties op de vragen om informatie van de Secretaris-Generaal dienen te worden verstuurd door middel van telex, telefax of andere, soortgelijke communicatiemiddelen.

3. De bevoegde instantie dient te waarborgen dat er in de productie niet meer extraregionale materialen worden gebruikt ten behoeve van een gemeenschappelijke-marktbehandeling dan wordt goedgekeurd door de Secretaris-Generaal. De bevoegde instantie stelt aan het overheidsorgaan of aan de voor zijn staat ingevolge lid 1 van regel 8 benoemde bevoegde instantie de informatie beschikbaar die voor dit doel mogelijk noodzakelijk is.

4. De lidstaten komen overeen volledig samen te werken met de Secretaris-Generaal ten aanzien van de voorgaande bepalingen van deze regel.

REGEL 11 – Sancties

1. Lidstaten verplichten zich tot het invoeren van wetgeving waarin zij voorzieningen treffen die noodzakelijk zijn voor het straffen van personen die in hun staat een document leveren of doen leveren dat in belangrijke mate onwaar is, in het bijzonder ter ondersteuning van een bewering in een andere lidstaat dat goederen moeten worden aanvaard als in aanmerking komend voor behandeling volgens het Gemeenschapstarief. De toepasselijke straffen dienen vergelijkbaar te zijn met straffen die van toepassing zijn in geval van onjuiste verklaringen met betrekking tot de betaling van invoerheffingen.

2. Een lidstaat kan de overtreding buitengerechtelijk afhandelen, mits de overtreding beter kan worden afgehandeld door middel van een schikking of soortgelijke administratieve procedure.

3. Een lidstaat heeft geen enkele verplichting om een gerechtelijke procedure dan wel een actie ingevolge lid 2 van deze regel in te stellen of voort te zetten:

- (a) *indien de lidstaat niet is gevraagd zulks te doen door de invoerende lidstaat jegens welke de onjuiste bewering is gedaan; of*
- (b) *indien dergelijke procedures gegeven het beschikbare bewijs niet gerechtvaardigd zouden zijn.*

BIJLAGE II

AFZETREGELINGEN VOOR ONGERAFFINEERDE RIETSUIKER

1. *Lidstaten waar ongeraffineerde rietsuiker wordt geproduceerd kunnen, behoudens lid 2 en in overeenstemming met internationale verplichtingen waaraan zij zijn onderworpen, om het even welke kwantitatieve beperking toepassen in de betekenis van artikel 87 op invoer in die staat van ongeraffineerde rietsuiker vanuit enig ander deel van de Gemeenschap.*
2. *Lidstaten die maatregelen nemen in overeenstemming met lid 1 zullen deze aan COTED bekendmaken, zo mogelijk voordat zij van kracht worden.*

BIJLAGE III

ONTWIKKELING VAN DE SUBSECTOR OLIËN EN VETTEN

Preambule

De Lidstaten:

Onderkennende dat het hun beleid is om –

- (ii) de levensvatbaarheid op de lange termijn van de subsector oliën en vetten te verbeteren;
- (iii) de regionale afzet van uit inheemse grondstoffen geproduceerde oliën te faciliteren;
- (iv) de ontwikkeling en afzet aan te moedigen van een breder aanbod van concurrerende producten met toegevoegde waarde, met name in de minder ontwikkelde landen;
- (v) de rol van de particuliere sector te stimuleren bij het bepalen van de afwikkeling van de handel,

Zijn het volgende **overeengekomen**:

DEEL I **Inleiding**

1. Begripsbepaling

In deze bijlage wordt de volgende betekenis gegeven aan de onderstaande begrippen, tenzij de context anderszins vereist:

onder “**hulpstof**” worden stoffen verstaan die feitelijk nodig zijn in combinatie met oliën en vetten in het proces dat leidt tot een eindproduct, maar die niet kunnen worden gebruikt als vervangingsproduct voor in de Gemeenschap geproduceerde oliën en vetten en die in appendix I bij deze bijlage zijn opgenomen;

onder “**(intraregionale) prijs**” wordt verstaan de prijs vrij aan boord van grondstoffen, geraffineerde spijsolie en gehydrogeneerde spijsvetten, wanneer deze van de ene lidstaat naar een andere worden uitgevoerd;

onder “**oliën en vetten**” wordt verstaan oliehoudende zaden, hun zaailingen en tussen- of eindproducten, waaronder begrepen margarine, bakvet en zeep in de vorm van daarvan afgeleide toiletzeep en wasmiddelen, met dien verstande dat deze oliehoudende zaden en zaailingen zijn gekwalificeerd als hebbende hun oorsprong in de Gemeenschap;

onder “**grondstoffen**” wordt verstaan kopra en andere oliehoudende zaden, alsmede ongeraffineerde oliën die worden gekwalificeerd als hebbende hun oorsprong in de Gemeenschap;

onder “**vervangingsproduct**” wordt verstaan in appendix II bij deze bijlage genoemde goederen die voor vergelijkbare toepassingen worden gebruikt als en in commerciële concurrentie staan met olieën en vetten.

2. Doelstellingen

- (a) de levensvatbaarheid en uitbreiding en diversificatie van de subsector olieën en vetten in de Gemeenschap ondersteunen en stimuleren;
- (b) intraregionale handel in oliën en vetten en uitvoer naar derde landen bevorderen;

- (c) *de concurrentiepositie van de subsector oliën en vetten verbeteren;*
- (d) *de productie van traditionele en niet-traditionele oliehoudende zaden in de Gemeenschap verbeteren en bevorderen.*

DEEL II
Toepassingsgebied van de bijlage

3. *De intracommunautaire richtprijs van kopra en kokosoliën dient te worden vastgesteld als resultaat van overleg en onderhandelingen door een Commissie van kopers en verkopers in de Vergadering van vertegenwoordigers van lidstaten (in het hiernavolgende te noemen de "Conferentie oliën en vetten"). De hieruit voortkomende prijzen moeten voor aanvaarding en kennisgeving aan COTED door de Commissie van kopers en verkopers aan de Conferentie oliën en vetten worden gepresenteerd.*
4. *COTED zal op advies van de Conferentie oliën en vetten de intracommunautaire richtprijs voor het volgende jaar goedkeuren voor:*
 - (a) *kopra, welke prijs dient te worden uitgedrukt als een prijs vrij aan boord in containers van kopers;*
 - (b) *ongeraffineerde kokosolie, welke prijs dient te worden uitgedrukt als een prijs vrij aan boord in containers van kopers.*
5. (1) *De Commissie van kopers en verkopers dient in overleg en onderhandeling te treden om het volgende vast te stellen –*
 - (a) *de hoeveelheden kopra en kokosolie aan te kopen en te verkopen door de bij de vergadering van de Conferentie oliën en vetten aanwezige respectieve kopers en verkopers;*
 - (b) *de periode en andere bijzonderheden die voor de onder (a) afgesloten transacties gelden;*
- (2) *De vaststelling van de Commissie van kopers en verkopers met betrekking tot (a) en (b) dient voor aanvaarding te worden gepresenteerd aan de Conferentie olieën en vetten;*
- (3) *De Conferentie olieën en vetten stelt COTED in kennis van de hoeveelheden te verhandelen kopra en kokosolie, van de periode waarvoor de handel dient te worden ondernomen en andere relevante bijzonderheden met betrekking tot de aankoop en verkoop van kokosolie in de Gemeenschap;*
- (4) *Bij de vaststelling van de door de verkopers te leveren hoeveelheden kokosolie zal de Commissie van kopers en verkopers informatie over de beschikbaarheid van kopra en kokosolie vanuit de minder ontwikkelde landen in overweging nemen.*
4. *COTED bepaalt voor zover nodig de voorwaarden voor intraregionale handel in andere oliën en vetten dan kokosolie.*
5. *COTED bepaalt voor zover nodig de voorwaarden voor de invoer en uitvoer van vervangingsproducten.*
6. *Invoer van hulpstoffen is vrij van beperkingen.*

DEEL III
Uitvoering van de bijlage

9. (1) *Lidstaten zullen niet later dan 31 januari van elk jaar bij de Secretaris-Generaal in de vorm die COTED van tijd tot tijd kan voorschrijven hun ramingen van productie, binnenlandse verbruikseisen, uitvoer en invoer met betrekking tot dergelijke oliën en vetten en vervangingsproducten, zoals door COTED kan worden vastgesteld, in dienen.*
- (2) *Lidstaten dienen aan de Secretaris-Generaal desgevraagd die andere informatie te verschaffen als eventueel nodig kan zijn om de werking van deze bijlage te monitoren.*
10. *De Secretaris-Generaal zal op basis van door lidstaten verschaft informatie de lidstaten op de hoogte houden van productie- en leveringsmogelijkheden.*
11. *De vergadering van de Conferentie oliën en vetten dient ten minste een keer per jaar door de Secretaris-Generaal bijeen te worden geroepen.*
12. *De Secretaris-Generaal zal op verzoek van een lidstaat en met de consensus van de meerderheid van de lidstaten een speciale vergadering van de Conferentie oliën en vetten bijeen roepen.*
13. (1) *De Conferentie oliën en vetten bestaat uit één door elke lidstaat te benoemen afgevaardigde (met adviseurs zoals noodzakelijk wordt geacht).*
- (2) *Particuliere en andere organisaties, waaronder begrepen de landbouwgemeenschap, worden voor vergaderingen van de Conferentie oliën en vetten uitgenodigd om als waarnemer deel te nemen.*
- (3) *Elke vergadering van de Conferentie oliën en vetten kiest zijn eigen voorzitter;*
- (4) *Tijdens elke vergadering van de Conferentie olieën en vetten vormen de afgevaardigden van zes lidstaten, waaronder begrepen twee meer ontwikkelde landen, een quorum;*
- (5) *In vergaderingen van de Conferentie olieën en vetten spelen vertegenwoordigers van de particuliere sector een actievere rol in de beraadslagingen via de deelname van kopers en verkopers. In dit verband faciliteert de Conferentie olieën en vetten de*
totstandbrenging
van een Commissie van kopers en verkopers van kopra en kokosolie, teneinde in overleg en onderhandeling te treden om de prijzen en hoeveelheden vast te stellen die de handel in geselecteerde olieën en vetten bepalen.
- (6) *De voorzitter van de Commissie van kopers en verkopers zal bij de Conferentie oliën en vetten conclusies indienen voor aanvaarding.*
- (7) *De dienstverlening ten behoeve van elke vergadering van de Conferentie olieën en vetten wordt verzorgd door het Secretariaat.*
- (8) *Aanbevelingen van de Conferentie oliën en vetten worden voor goedkeuring te ingediend bij COTED.*
14. (1) *De Conferentie oliën en vetten zal –*
- (a) *de werking van deze bijlage beoordelen;*

- (b) *enigedoor een lidstaat of lichaam of instantie van de Gemeenschap met betrekking tot deze bijlage aan de Conferentie oliën en vetten voorgelegde zaak in overweging te nemen;*
- (c) *regionale en internationale ontwikkelingen die van invloed zijn op de subsector oliën en vetten te beoordelen;*
- (d) *aanbevelingen te doen ter ondersteuning en bevordering van de groei en ontwikkeling van de subsector olieën en vetten.*

(2) *Uit 14(c) en (d) voortkomende aanbevelingen worden ter overweging en voor de juiste actie voorgelegd aan COTED en de ministers verantwoordelijk voor landbouw.*

15. *Lidstaten zijn verantwoordelijk voor het beheer van de bepalingen van deze bijlage in hun desbetreffende landen en nemen te dien einde de noodzakelijke wetgevende of andere maatregelen aan die vereist zijn om de bepalingen van deze bijlage uit te voeren.*

16. *Wanneer COTED ervan overtuigd is dat de door een lidstaat ondernomen actie niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze bijlage en mogelijk afbreuk doet aan enige door een andere lidstaat mogelijk te behalen voordelen, is het COTED toegestaan maatregelen te adviseren die zijn bedoeld om schade te verminderen of corrigerende maatregelen in te stellen of geschikte sancties op te leggen.*

17. *COTED kan bij unaniem besluit adviseren de bepalingen van deze bijlage te wijzigen of de bijlage door een nieuwe bijlage te vervangen.*

DEEL IV

Regelgeving betreffende productiemiddelen in de Gemeenschap

18. *De lidstaten zullen het door COTED ingestelde heffingspercentage toe te passen op alle ingevoerde oliën, vetten en hun vervangingsproducten.*

- 19. (1) (a) *In geval van onvoldoende voorraden kan de Secretaris-Generaal handelend namens COTED in overeenstemming met artikel 72 van het Verdrag instemmen met opschorting van het Gemeenschappelijk Buitentarief (CET).*
- (b) *Bij het bepalen van de adequaatheid van de voorraden dient de Secretaris-Generaal rekening te houden met de ingevolge deze bijlage geldende toewijzing en bepalingen.*
- (2) (a) *De Secretaris-Generaal kan ingevolge de beschermingsmaatregelen van de oorsprongsregels in overeenstemming met artikel 73 van het Verdrag een certificaat afgeven in geval van onvoldoende toevoer van productiemiddelen voor de fabricage van*
producten op basis van oliën en vetten.
- (b) *Bij het bepalen van de adequaatheid van de voorraden houdt de Secretaris-Generaal rekening met de door de Conferentie oliën en vetten en COTED tot stand gebrachte richtlijnen.*

20. *De lidstaten kunnen voor de bewaking van de invoer van oliën en vetten gebruik maken van automatische vergunningen, met name wanneer andere methoden niet blijken te voldoen.*

21. *Het is geen van de lidstaten toegestaan gebruik te maken van niet-automatische vergunningen om de invoer van oliën en vetten te regelen of te beperken, behoudens ingevolge lid 22.*

22. (1) *Als een lidstaat vindt dat –*
- (a) *zijn vetstoffensector wordt geschaad ten gevolge van een substantiële afname (10 procent voor minder ontwikkelde landen en 25 procent voor meer ontwikkelde landen) van de interne vraag naar een binnenlands product; en*
 - (b) *deze afname van de vraag te wijten is aan een toename van de invoer vanuit andere lidstaten, neemt die lidstaat in overeenstemming met hoofdstuk V van dit verdrag corrigerende maatregelen;*
- (2) *Wanneer in de Gemeenschap, met name in een van de minder ontwikkelde lidstaten, zich ten gevolge van de invoer van oliën, vetten of hun vervangingsproducten uit derde landen een probleem voordoet, zal de getroffen lidstaat, niettegenstaande de in lid 18, 19 en 21 vastgestelde bepalingen, gebruikmaken van niet-automatische vergunningen en kwantitatieve beperkingen in overeenstemming met zijn internationale verplichtingen.*

APPENDIX I bij bijlage III

HULPSTOFFEN

<i>Aluminumsulfaat</i>	<i>IJzer(III)chloride</i>
<i>Dierlijke vetten</i>	<i>Filterhulpmiddelen en materialen</i>
<i>Dierlijk talg</i>	<i>Aroma's en smaakstoffen</i>
<i>Antispatmiddelen</i>	<i>Fluorescerende stoffen</i>
<i>Antioxidanten</i>	<i>Hexaan</i>
<i>Antiseptica</i>	<i>Zoutzuur Gehydrogeneerde vetten</i>
<i>Bactericiden en desinfectantia</i>	<i>Gehydrogeneerde oliën</i>
<i>Bleekmiddelen en -materialen</i>	<i>Katoenzaad, bleekarde</i>
<i>Calciumchloride</i>	<i>Sojabonen, palmpitten, aardnoten</i>
<i>Calcium Michel</i>	<i>Palmolie, walvistraan, visolie of andere oliën van een soortgelijke aard</i>
<i>Kaliloog</i>	<i>Ricinusolie</i>
<i>Natronloog</i>	<i>Lanoline</i>
<i>Kleurstoffen en pigmenten</i>	<i>Melkpoeders en –culturen</i>
<i>Citroenzuur</i>	<i>Minerale zuren</i>
<i>Emulgeermiddelen</i>	<i>Zeepgeurmiddelen</i>
<i>Vetzuren</i>	<i>Natriumcarbonaat (soda)</i>
<i>Minerale zouten</i>	<i>Natriumhydrosulfaat</i>
<i>Oleostearines</i>	<i>Natriumsulfaat</i>
<i>Organische zuren</i>	<i>Zwavelzuur</i>
<i>Fosfaat- en zinkoxide</i>	<i>Titaniumdioxide</i>
<i>Conserveringsmiddelen</i>	<i>Vitamineconcentraten</i>
<i>Harsen</i>	<i>Waterontharders</i>
<i>Natronwaterglas</i>	<i>Zout</i>

APPENDIX II bij bijlage III

VERVANGINGSPRODUCTEN

Oliehoudende zaden die ingevolge de bepalingen van artikel 84 niet zijn gekwalificeerd als hebbende hun oorsprong in de Gemeenschap.

Geraffineerde of ongeraffineerde plantaardige oliën, afgeleid van materialen in de bovenstaande categorie.

Eetbare talg of eetbare stearines.

Zeep, waaronder begrepen alle zepen in blok-, staaf-, tablet- of poedervorm, niet geproduceerd in de Gemeenschap.

Margarine en bakvet die ingevolge de bepalingen van artikel 84 niet zijn gekwalificeerd als hebbende hun oorsprong in de Gemeenschap.

Samengestelde reuzel.

Zuivere reuzel.

BIJLAGE IV

BESCHERMING VAN GUYANESE AARDOLIEPRODUCTEN

1. *In deze bijlage worden speciale regelingen neergelegd om in Guyana de totstandbrenging van een aardolieraffinagesector te faciliteren.*
2. *Niettegenstaande de bepalingen in dit hoofdstuk mogen kwantitatieve beperkingen in de betekenis van artikel 87 gedurende enige periode waarin de regering van Guyana partij is in een beschermende overeenkomst verband houdende met een in Guyana geproduceerd aardolieproduct, worden toegepast op de invoer van dat aardolieproduct in Guyana uit enig ander deel van de Gemeenschap.*
Met dien verstande dat een dergelijke beperking niet aldus wordt opgelegd op invoer van enig ander aardolieproduct dan bunker C-olie, aardolieasfalt of road-oil gedurende enig jaar, behoudens met het oog op het voorkomen van de invoer van dat aardolieproduct in Guyana in enige mate hoger dan:
 - (a) *een derde van een zodanige hoeveelheid van dat aardolieproduct als door de regering van Guyana redelijkerwijs wordt beschouwd als afzetbaar in Guyana gedurende het genoemde jaar; of*
 - (b) *het verschil tussen een zodanige hoeveelheid van dat aardolieproduct als door de regering van Guyana redelijkerwijs wordt beschouwd als afzetbaar in Guyana gedurende het genoemde jaar en enige kleinere hoeveelheid van dat aardolieproduct welke door de genoemde regering redelijkerwijs wordt beschouwd als produceerbaar in Guyana gedurende het genoemde jaar, al naar gelang welke hoeveelheid groter is.*
3. *Gedurende een in bovenvermeld artikel genoemde periode die wordt genoemd in verband met een in Guyana geproduceerd aardolieproduct, zijn douanerechten voor tarieven die niet lager zijn dan die welke van kracht zijn wanneer de interne markt en economie van CARICOM in werking treedt, van toepassing op enige toegestane invoer in Guyana van dat aardolieproduct van buiten de Gemeenschap.*
4. *Niet later dan –*
 - (a) *het begin, gedurende enig jaar, van enige in lid 3 van deze bijlage genoemde periode;*
 - (b) *het begin, gedurende enige genoemde periode, van enig jaar, stelt Guyana COTED in kennis van de in lid (b) van het voorbehoud bij lid 2 van deze bijlage genoemde hoeveelheden verband houdend met dat jaar en brengt COTED op verzoek van enige lidstaat in strikt vertrouwen op de hoogte van de gronden waarop men tot dergelijke hoeveelheden is gekomen.*
5. *In deze bijlage omvat “dat aardolieproduct” enig soortgelijk of vervangbaar aardolieproduct.*
6. *Deze bepalingen zijn niet langer dan 15 jaar vanaf het begin van een in lid 3 van deze bijlage genoemde periode van kracht.*

BIJLAGE V

REGERINGSSTEUN

- (a) *Het verschaffen door regeringen van directe subsidies aan een bedrijf of een industrie afhankelijk van exportprestaties.*
- (b) *Regelingen voor het behoud van deviezen of enige soortgelijke praktijken waarbij sprake is van een bonus op uitvoer.*
- (c) *Interne vervoers- en vrachtkosten voor exportzendingen, voorzien of opgelegd door regeringen, op basis van voorwaarden die gunstiger zijn dan voor binnenlandse zendingen.*
- (d) *Het verschaffen door regeringen of door de lichamen van regeringen, ofwel direct ofwel indirect via door de regering opgelegde regelingen, van ingevoerde of binnenlandse producten of diensten voor gebruik bij de productie van geëxporteerde goederen, op voorwaarden die gunstiger zijn dan die voor het verschaffen van soortgelijke of direct concurrerende producten of diensten voor gebruik bij de productie van goederen voor binnenlands verbruik, indien (in het geval van producten) dergelijke voorwaarden gunstiger zijn dan die welke op mondiale markten voor hun exporteurs in de handel beschikbaar zijn.*
- (e) *Gehele of gedeeltelijke, specifiek op export betrekking hebbende vrijstelling, kwijtschelding of uitstel van directe belastingen of sociale verzekeringen die door industriële of commerciële ondernemingen worden betaald of moeten worden betaald.*
- (f) *Het toekennen van speciale, direct aan export of exportprestaties gerelateerde aftrekposten, naast en bovenop de posten die zijn toegekend voor productie voor binnenlands verbruik, bij de berekening van de grondslag waarop directe belastingen worden opgelegd.*
- (g) *De vrijstelling of kwijtschelding, met betrekking tot de productie en distributie van geëxporteerde producten, van indirecte belastingen boven de belastingen die worden geheven met betrekking tot de productie en distributie van soortgelijke producten wanneer deze worden verkocht voor binnenlands verbruik.*
- (h) *Vrijstelling, kwijtschelding of uitstel van in voorafgaande stadia geheven cumulatieve indirecte belastingen op goederen of diensten die worden gebruikt bij de productie van geëxporteerde producten boven de vrijstelling, de kwijtschelding of het uitstel van soortgelijke, in voorafgaande stadia geheven cumulatieve indirecte belastingen op goederen of diensten die worden gebruikt bij de productie van soortgelijke producten wanneer deze worden verkocht voor binnenlands verbruik, doch met dien verstande dat voor in voorafgaande stadia geheven cumulatieve indirecte belastingen op geëxporteerde producten zelfs vrijstelling, kwijtschelding of uitstel kan worden verleend wanneer er geen sprake is van vrijstelling, kwijtschelding of uitstel voor soortgelijke producten wanneer deze worden verkocht voor binnenlands verbruik bij de productie van het geëxporteerde product (waarbij normaal rekening wordt gehouden met afval).*
- (i) *Kwijtschelding of terugbetaling van invoerheffingen boven die welke worden geheven over ingevoerde productiemiddelen die worden verbruikt bij de productie van het geëxporteerde product (waarbij normaal rekening wordt gehouden met afval); doch met dien verstande dat een bedrijf in bijzondere gevallen gebruik kan maken van een hoeveelheid van de binnenlandse markt afkomstige productiemiddelen die gelijk zijn aan en dezelfde kwaliteit en kenmerken hebben als de ingevoerde productiemiddelen als een vervangingsproduct daarvoor, teneinde te profiteren van de bepaling, mits de import- en de corresponderende exportactiviteiten beide plaatsvinden binnen een redelijk tijdsbestek van niet langer dan twee jaar.*
- (j) *Het verschaffen door regeringen (of speciale door regeringen gecontroleerde instituten) van exportkredietgarantie- of -verzekeringsprogramma's, van verzekerings- of garantieprogramma's*

tegen de toename van de kosten van geëxporteerde producten of van valutarisicoprogramma's, voor premietarieven die onvoldoende zijn om de exploitatiekosten en -verliezen van de programma's op de lange termijn te dekken.

- (k) *Het toekennen door regeringen (of speciale, door regeringen gecontroleerde en/of op gezag van regeringen handelende instituten) van exportkredieten voor percentages lager dan die welke zij daadwerkelijk moeten betalen voor de aldus ingezette middelen (of zouden moeten betalen als zij op internationale kapitaalmarkten zouden lenen, teneinde fondsen te werven met dezelfde looptijd en onder andere kredietvoorwaarden en luidende in dezelfde valuta als het exportkrediet), of de betaling door hen van alle of een deel van de kosten die door exporteurs of financiële instellingen worden gemaakt bij het verkrijgen van kredieten, voor zover zij worden gebruikt om op het gebied van exportkredietvoorwaarden een substantieel voordeel zeker te stellen, doch met dien verstande dat indien een lid partij is bij een internationale verbintenis betreffende officiële exportkredieten waarbij ten minste twaalf oorspronkelijke leden van deze overeenkomst met ingang van 1 januari 1979 partij zijn (dan wel in een daaropvolgende verbintenis die door deze oorspronkelijke leden is aangenomen), of indien een lid in de praktijk de bepalingen betreffende rentepercentages van de desbetreffende verbintenis toepast, een exportkredietpraktijk die met die bepalingen in overeenstemming is niet zal worden beschouwd als een door deze overeenkomst verboden exportsubsidie.*
- (l) *Enige andere uitgave ten laste van de overheidsfinanciën welke een exportsubsidie vormt in de betekenis van artikel XVI van GATT 1994.*

**HET HERZIENE VERDRAG VAN CHAGUARAMAS
TOT OPRICHTING VAN
DE CARIBISCHE GEMEENSCHAP
MET INBEGRIJ VAN DE CARICOM INTERNE MARKT EN ECONOMIE**

